

Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski

na lata 2016 - 2023

Opracowanie:

Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 powstał przy dofinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach projektu pn. "Opracowanie Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023", który współfinansowany jest ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020 w ramach konkursu dotacji, pn. "Przygotowanie programów rewitalizacji (II edycja Konkursu)", na podstawie umowy nr DPT/BDG-II/POPT/96/15 z dnia 7 października 2015 roku o udzielenie dotacji celowej na realizację zadania polegającego na wsparciu gmin w opracowaniu albo aktualizacji programów rewitalizacji, zawartej pomiędzy Ministrem Infrastruktury i Rozwoju a Województwem Lubelskim.

Eksperti uczestniczący w opracowaniu Strategii:

PIOTR JANCZAREK - KIEROWNIK ZESPOŁU

PRZEMYSŁAW BAJOR

MICHAŁ WRÓBLEWSKI

ARKADIUSZ PISARSKI

INGA KULICKA

Zamawiający:

MIASTO RADZYŃ PODLASKI
ul. Warszawska 32
21-300 Radzyń Podlaski
e-mail: sekretariat@radzyn-podl.pl
<http://www.radzyn-podl.pl>

Wykonawca (Konsorcjum firm):

Lider konsorcjum:

LUBELSKA FUNDACJA INICJATYW EKOLOGICZNYCH
ul. Lubelska 88
23-200 Kraśnik
e-mail: biuro@lfie.pl
www.lfie.pl

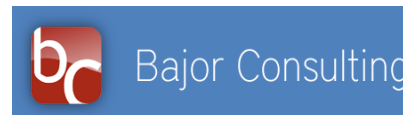
Partner konsorcjum:

CENTRUM SZKOLEŃ
EUROPEJSKICH
MICHAŁ WRÓBLEWSKI
ul. Piastowska 46
23-204 Kraśnik
email: mwroblewski.cse@vp.pl

Partner konsorcjum:

„BAJOR CONSULTING”
PRZEMYSŁAW BAJOR
ul. Urzędnicza 39/63
91-312 Łódź
e-mail: biuro@bajorconsulting.pl
<http://bajorconsulting.pl>

Prace nad Miejskim Programem Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 prowadzone były przy ścisłej współpracy z pracownikami Urzędu Miasta Radzyń Podlaski i jednostek organizacyjnych oraz uwzględniają wszystkie wyniki konsultacji społecznych.

SPIS TREŚCI

Słowniczek pojęć	5
1. Wprowadzenie	7
2. Opis powiązań Programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	15
2.1. Opis powiązań Programu z dokumentami o charakterze ponadlokalnym	15
2.2. Opis powiązań Programu z dokumentami o charakterze lokalnym	24
2.3. Przyjęta metodyka prac	29
I. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNO-ANALITYCZNA	31
3. Diagnoza stanu Miasta Radzyń Podlaski. Czynniki i zjawiska kryzysowe oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	31
3.1. Charakterystyka przestrzenno – funkcjonalna Miasta Radzyń Podlaski	31
3.1.1. Położenie administracyjne i geograficzne	31
3.1.2. Charakterystyka sieci osadniczej	36
3.2. Zagospodarowanie przestrzenne	36
3.3. Przestrzenie publiczne	38
4. Demografia i infrastruktura społeczna	41
4.1. Ludność	41
4.2. Struktura wieku mieszkańców	44
4.3. Ruch naturalny i wędrownicy ludności	45
4.4. Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej	46
4.4.1. Infrastruktura ochrony zdrowia	46
4.4.2. Infrastruktura pomocy społecznej	47
4.5. Pomoc społeczna	51
4.6. Bezpieczeństwo publiczne	70
4.7. Oświata	81
4.7.1. Szkolnictwo	81
4.7.2. Poziom edukacji	85
4.8. Poziom zatrudnienia i rynek pracy	89
4.9. Jakość kapitału społecznego	97
4.9.1. Organizacje pozarządowe	97
4.9.2. Frekwencja wyborcza	107
5. Środowisko przyrodnicze	113
5.1. Uwarunkowania fizyczno-geograficzne	113
5.2. Przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów mogących stwarzać zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska	120
6. Środowisko kulturowe	124
6.1. Zasoby kulturowe	124
6.2. Infrastruktura kultury	128
6.3. Uczestnictwo w kulturze	128
7. Gospodarka	133
7.1. Przedsiębiorczość pozarolnicza	133
7.2. Obszary aktywności gospodarczej	135
7.3. Turystyka	140
7.3.1. Baza noclegowa i ruch turystyczny	140
7.3.2. Radzyńska Kraina Serdeczności	143
7.4. Uwarunkowanie budżetowe realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych	148
8. Infrastruktura techniczna	151
8.1. Drogi i komunikacja	151
8.2. Gospodarka mieszkaniowa	151
8.3. Gospodarka odpadami	154
8.4. System zaopatrzenia w wodę	157
8.5. System odprowadzania ścieków	157
8.6. System odprowadzania wód opadowych	158
8.7. Sieć gazowa	159

8.8.	System ciepłowniczy	160
8.9.	Infrastruktura elektroenergetyczna	161
8.10.	Infrastruktura teleinformatyczna	162
9.	Czynniki techniczne – w szczególności stopień degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz stopień niesfunkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska	164
10.	Wyznaczenie i charakterystyka obszarów zdegradowanych	169
10.1.	Założenia ogólne	169
10.2.	Wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji	169
10.3.	Wyznaczenie obszaru rewitalizacji	172
10.4.	Charakterystyka obszarów zdegradowanych	173
11.	Zbiorcze zestawienie danych	175
12.	Podsumowanie analizy obszaru zdegradowanego i rewitalizacji	176
13.	Analiza SWOT obszaru rewitalizacji	181
II.	CZĘŚĆ PLANISTYCZNA	183
14.	Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	183
15.	Cele i kierunki działań rewitalizacyjnych w ramach MPR	187
16.	Projekty rewitalizacyjne	194
16.1.	Podstawowe projekty rewitalizacyjne	194
16.2.	Charakterystyka pozostałych rodzajów projektów rewitalizacyjnych	234
16.3.	Harmonogram realizacji projektów rewitalizacyjnych	244
III.	CZĘŚĆ WDROŻENIOWO-EWALUACYJNA	246
17.	Mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych oraz ich komplementarność	246
17.1.	Komplementarność problemowa	247
17.2.	Komplementarność przestrzenna	249
17.3.	Komplementarność źródeł finansowania	249
17.4.	Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	250
17.5.	Komplementarność międzyokresowa	244
18.	Ramy finansowe oraz źródła i modele finansowania przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych	254
18.1.	Ramy finansowe	254
18.2.	Źródła i modele finansowania przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych	260
19.	Partycypacja społeczna	262
19.1.	Partycypacja w procesie tworzenia MPR	262
19.2.	Partycypacja w procesie wdrażania MPR	270
20.	System realizacji (wdrażania), w tym monitoring skuteczności działań oraz sposób modyfikacji MPR	271
20.1.	System realizacji (wdrażania) MPR	272
20.2.	Monitoring, ewaluacja oraz ocena skuteczności podjętych działań	274
20.3.	Sposób budowania i wspierania partnerstw	278
20.4.	System informacji i promocji	279
20.5.	Sposób modyfikacji aktualizacji MPR	280
21.	Wskaźniki realizacji MPR	282
22.	Strategiczna ocena oddziaływania MPR na środowisko	296
	ZAŁĄCZNIKI	298
1.	Wyniki badań społecznych	298
2.	Wzór ankiety	304
3.	Wzór fiszki projektowej	308
4.	Mapa obszaru zdegradowanego i rewitalizacji w skali 1:5000	312
	Spis tabel, wykresów, map, schematów i zdjęć	313

Słowniczek pojęć

Słowniczek został opracowany na podstawie *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*¹ Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju oraz Ustawy o rewitalizacji².

Interesariusze rewitalizacji są to w szczególności:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego,
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt. 1,
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt. 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Rewitalizacja – stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.

Stan kryzysowy to stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami, w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a) **gospodarczej** (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- b) **środowiskowej** (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- c) **przestrzenno-funkcjonalnej** (w szczególności w zakresie niewystarczającego

¹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016 z późn. zm. Minister Rozwoju, Warszawa, 2 sierpnia 2016 r.

² Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późn. zm.).

wyposażenia

w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),

- d) **technicznej** (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całego Miasta.

Obszar zdegradowany to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Obszar zdegradowany może być podzielony na **podobszary**, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia stanu kryzysowego na każdym z podobszarów.

Obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na **podobszary**, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, **lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.**

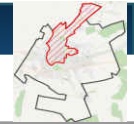
W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny przemysłowe (w tym portowe i wydobywcze), powojkowe lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Program rewitalizacji to narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Program rewitalizacji to inicjowany, opracowany i uchwalony przez samorząd gminny na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy o samorządzie gminnym, wieloletni program działań w sferze społecznej, ekonomicznej, przestrzennej, środowiskowej, kulturowej i technicznej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju. *Rewitalizacja* - wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany przez określenie i realizację programów rewitalizacji.

Projekt rewitalizacyjny to zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

Pogłębiona diagnoza dla obszaru rewitalizacji to diagnoza dla wyznaczonego obszaru której celem jest dotarcie do możliwie pierwotnych źródeł problemów i zjawisk kryzysowych zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji oraz identyfikacja wewnętrznych potencjałów obszaru rewitalizacji (które stanowiąc będą podstawę dla koncepcji jego długofalowego rozwoju).

1. Wprowadzenie

„Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023” (MPR) jest narzędziem koordynacji procesu rewitalizacji, w szczególności precyzuje jego cele i kierunki działania. Dla ich wyznaczenia przeprowadzono szczegółową analizę Miasta Radzyń Podlaski z uwzględnieniem obszaru zdegradowanego i kryzysowego. Z punktu widzenia zapisów *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* konieczne jest podkreślenie czynników mających kluczowe znaczenie dla procesu wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz planowanego procesu rewitalizacji, a w szczególności przyczyn, dla których ten proces jest niezbędny z punktu widzenia rozwoju Radzyna Podlaskiego.

W zrównoważonym rozwoju krajów europejskich rewitalizacja traktowana jest jako metoda rozwiązywania problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych. W krajach Unii Europejskiej główne cele gospodarki przestrzennej określone są w Europejskiej Karcie Zagospodarowania Przestrzennego, wyznaczając standardy przestrzenne odnośnie zapewnienia zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego we wszystkich regionach, poprawy jakości życia, odpowiedzialnego gospodarowania zasobami oraz racjonalnego wykorzystania terenów.

Tadeusz Kaczmarek w pracy „Rewitalizacja miast w Polsce na tle doświadczeń europejskich” terminem „rewitalizacja” określa planowe działania w celu zmiany struktury funkcjonalno-przestrzennej zdegradowanych obszarów miasta i w konsekwencji ich ożywienia gospodarczego i społecznego.

Profesor Krzysztof Skalski tłumaczy pojęcie „rewitalizacja” jako całość działań obejmujących program remontów, modernizacji i zabudowy przestrzeni publicznej, rewaloryzacji zabytków na wybranym obszarze w powiązaniu z rozwojem gospodarczym i społecznym. Rewitalizacja jest połączeniem działań technicznych z programami ożywienia gospodarczego i działaniem na rzecz rozwiązania problemów społecznych.

Jeszcze trafniejsza definicja rewitalizacji została sformułowana przez dr Andreasa Billerta:

Rewitalizacja odnosi się do kompleksowego procesu odnowy obszaru zurbanizowanego, którego przestrzeń, funkcje i substancja uległy procesowi strukturalnej degradacji, wywołującej stan kryzysowy, uniemożliwiający lub znacznie utrudniający prawidłowy rozwój ekonomiczny i społecznego obszaru jak i zrównoważony rozwój całego miasta³.

Kluczowe w tej definicji jest stwierdzenie, że rewitalizacja to reakcja na **stan kryzysowy**, który przejawia się nie tylko w degradacji substancji, ale także – a nawet przede wszystkim – w degradacji funkcji i przestrzeni. A więc rewitalizacja to działania o charakterze naprawczym

³ Andreas Billert, Centrum staromiejskie w _arach; problemy, metody i strategie rewitalizacji; Słubice 2004, s. 6.

w sferze architektoniczno-urbanistycznej (substancja), społecznej i gospodarczej (funkcja) oraz ekologiczno-przestrzennej. A. Billert stwierdza wręcz:

Rewitalizacja jest, więc odpowiedzią na stan kryzysowy obszaru miejskiego i obejmuje zespół kompleksowych działań, koordynowanych i zarządzanych przez sektor publiczny (gminę), opartych na aktywnej współpracy organów i instytucji polityczno-administracyjnych oraz podmiotów społecznych⁴.

Wreszcie warto porównać przytoczone definicje z kolejną, sformułowaną przez Wojciecha Kłosowskiego:

Rewitalizacja oznacza ponowne ożywienie procesów społeczno-gospodarczych na obszarze, w którym procesy te zamarły. Obszary wymagające rewitalizacji to nie obszary wybrane pod kątem wartości zabytkowej, ale obszary o szczególnej kumulacji problemów społeczno-gospodarczych (w tym także najczęściej – remontowo-architektonicznych).

W historycznych miastach europejskich bardzo często obszarami takimi są najstarsze dzielnice miast, stanowiące zespoły zabytkowe. Jednak to nie zabytkowy charakter predestynuje je do rewitalizacji, ale właśnie szczególna kumulacja wielu problemów społecznych i gospodarczych w jednym miejscu⁵.

I dalej:

Rewitalizacja musi angażować zawsze wszystkich aktorów lokalnej sceny: władzę samorządową i różne służby publiczne, a z drugiej strony – biznes i organizacje obywatelskie, a wreszcie – samych mieszkańców⁶.

W cytowanych definicjach podkreśla się **to, co pozwala odróżnić rewitalizację od innych form kompleksowej interwencji w przestrzeń miejską.**

Widzimy więc, że cele rewitalizacji są usytuowane w sferze społeczno-gospodarczej i ekologiczno-przestrzennej, a działania infrastrukturalne i architektoniczno-urbanistyczne są tym celom podporządkowane (mają charakter narzędziowy). **Nie jest więc rewitalizacją działanie wyłącznie remontowo-budowlane, które nie ma wskazanego celu społecznego, gospodarczego lub ekologiczno-przestrzennego.**

Tadeusz Kaczmarek zwraca uwagę, że działania rewitalizacyjne mają wymiar:

- przestrzenny – nowy wizerunek obszarów rewitalizowanych,
- funkcjonalny – nowe przeznaczenie terenu – nowe funkcje lub odrodzenie dawnych, ale często w nowym wymiarze jakościowym,
- gospodarczy – powstanie nowych impulsów rozwoju gospodarczego, rozwój istniejącej
- lub implantacja nowych działalności, rozbudzenie mechanizmów rynkowych (np. korzyści dla aglomeracji),

⁴ Ibidem, s. 6.

⁵ Wojciech Kłosowski, *Metodologiczne problemy rewitalizacji obszarów miejskich w kontekście poddziałania 3.3.1. ZPORR*, Bielsko-Biała 2004, s. 2.

⁶ Ibidem, s. 3.

- społeczny – podniesienie poziomu życia, stworzenie lepszych warunków zamieszkania, pracy, komunikacji, korzystania z usług, wypoczynku,
- kulturowy – zharmonizowanie przestrzeni miejskiej, nadanie nowych wartości miejscom (obszarom), rozbudzenie tożsamości terytorialnej, poprawa wizerunku miasta.

Rewitalizacja to reakcja na kryzys, który obejmuje dany obszar i przejawia się w wielu dziedzinach na raz. **Nie jest więc rewitalizacją działanie podejmowane poza obszarem kryzysowym** (stad kluczowe znaczenie trafnego wyznaczenia obszaru do rewitalizacji).

Rewitalizacja musi być realizowana w formie **współpracy** zróżnicowanych partnerów lokalnych: zarówno sektora publicznego (z reguły – gminy), jak i lokalnych przedsiębiorców oraz sektora pozarządowego, a często także innych partnerów (miejscowych uczelni, policji itp.). **Nie jest więc rewitalizacją program nieuwzględniający zaangażowania partnerów prywatnych: zarówno komercyjnych jak i niekomercyjnych.**

Rewitalizacja ma charakter kompleksowy, jest zawsze planem wielowątkowych, wzajemnie wzmacniających się (synergicznych) działań zmierzających do wywołania jakościowej zmiany na całym wyznaczonym obszarze, w tym zawsze – zmiany negatywnego wizerunku tego obszaru. **Nie jest więc rewitalizacją lista (choćby obszerna) naprawczych działań punktowych, niepowiązanych ze sobą i nieukładających się w spójny, całościowy program.**

Według definicji legalnej, *rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji*⁷.

Podstawowym celem tego procesu (regulacji planistycznych, strategicznych i prawnych oraz zintegrowanych zachowań) jest zapewnienie skuteczności i powszechnego charakteru działań rewitalizacyjnych, a także ich kompleksowości i wprowadzenia mechanizmów koordynacji, co pozwoli na wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego.

Niniejszy dokument implementuje założenia i cele *Strategii Rozwoju Lokalnego Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2020*, w szczególności skupiając się na zagadnieniach z zakresu rewitalizacji obszarów problemowych w Mieście Radzyń Podlaski. Wizja rozwoju gminy miejskiej, jaką jest Miasto Radzyń Podlaski, opisana w Strategii zakłada *poprawę wizerunku Miasta oraz stworzenie lepszych warunków życia mieszkańcom. Strategia zakłada poprawę ładu przestrzennego, estetyki przestrzeni publicznej, warunków mieszkaniowych oraz stworzenie dobrych warunków do rozwoju przedsiębiorczości, turystyki i rekreacji*⁸.

W analizie SWOT *Strategii Rozwoju Lokalnego Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2020* wskazano, że mocne strony Miasta to zabytki, kapitał ludzki, aktywność społeczna i dużo

⁷ Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2015 poz. 1777).

⁸ Strategia Rozwoju Lokalnego Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2020, s. 66-67.

młodzięży, a słabe strony to brak dobrej infrastruktury technicznej, turystycznej, rekreacyjnej i duża stopa bezrobocia⁹.

Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016 – 2023 (dalej zwany również: MPR, Programem lub Programem Rewitalizacji) jest kontynuacją działań rewitalizacyjnych ujętych w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2015*, którego nadrzędnym celem był *Wzrost poziomu życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez kompleksową odnowę przestrzenną, społeczną i gospodarczą*¹⁰.

Prace nad nowym Programem są koordynowane przez Urząd Miasta Radzyń Podlaski i prowadzone w oparciu o następujące zasady:

- **Zintegrowane podejście** – wszelkie projekty realizowane w ramach Programu muszą być spójne i skoordynowane z innymi politykami Miasta na obszarze kryzysowym. To oznacza, że wyjście obszaru z kryzysu będzie możliwe wyłącznie na skutek ich łącznej realizacji w tym samym czasie.
- **Długi horyzont czasowy** – przyjęto okres 2016 – 2023, aby odnieść się do realiów planowania średniookresowego rozwoju kraju (*Strategia Rozwoju Kraju 2020*) i Miasta Radzyń Podlaski oraz projektu *Narodowego Planu Rewitalizacji do 2022 roku*, co pozwala na kompleksową realizację projektów w celu stworzenia warunków dla wyjścia obszaru z kryzysu oraz wykorzystania instrumentów proponowanych na szczeblu krajowym.
- **Koncentracja zadań i działań** na głównych obszarach problemowych, wskazanych w uspołecznionych diagnozach, w obszarze rewitalizacji.
- **Zasada spójności** – zasada nakazująca spójność z zewnętrznymi i wewnętrznymi dokumentami o charakterze strategicznym i planistycznym.
- **Nakierowanie na cel**, charakteryzujące się koncentracją spójnych, kompleksowych i wzajemnie uzupełniających się celów. Wszelkie projekty w Programie realizują cele, którym przyporządkowane są określone wskaźniki, przy zastosowaniu tylko obiektywnych i weryfikowalnych mierników i metod badawczych dostosowanych do lokalnych uwarunkowań.
- **Zasada partycypacji** – zasada oznaczająca podejście powiązane z szerokim zakresem interwencji, polegające na zaangażowaniu równych partnerów publicznych i społecznych, nie tylko na etapie przygotowania Programu poprzez konsultacje, ale również poprzez wspólną realizację projektów. W ten sposób program ma stanowić zaproszenie do współpracy skierowane do wszystkich, którzy pragną działać na rzecz wychodzenia obszaru z kryzysu.
- **Zasada trwałego i zrównoważonego rozwoju**, oznaczająca taki rozwój, który zapewni sprawiedliwe zaspokojenie potrzeb współczesnego społeczeństwa bez naruszania możliwości zaspokojenia potrzeb przyszłych pokoleń, przy zapewnieniu ochrony

⁹ Ibidem, s. 64.

¹⁰ Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2015, s. 5.

i zachowania zasobów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego oraz uwzględnieniu struktury demograficznej społeczeństwa.

Niniejszy dokument **przygotowano w oparciu o Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020¹¹**. Wytyczne w zakresie rewitalizacji, zostały wydane na podstawie art. 5 ust. 1 pkt. 11 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146, z późn. zm.), oraz z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.

Program zawiera wskazane w załączniku do *Wytycznych* odpowiednie cechy i elementy, w szczególności zaś spełnia wymagania zawarte w punkcie 5 Załącznika, stanowiącym o minimalnej zawartości (elementach) programu rewitalizacji.

Przedmiotowy MPR odznacza się kompleksowością (uwzględnia projekty rewitalizacyjne współfinansowane ze środków EFRR, EFS, FS, innych publicznych (np. PFRON, Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz prywatnych). Dzięki temu, że składa się z kilku różnorodnych projektów warunkuje kompleksowość interwencji.

Zgodnie z „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych 2014-2020” jak również dokumentem „Narodowym Planem Rewitalizacji 2022- Założenia” rewitalizacja – to:

„Kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych)¹²”.

Obszar może zostać wskazany jako **obszar zdegradowany**, jeśli znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz gdy

¹¹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016 z późn. zm. Minister Rozwoju, Warszawa, 2 sierpnia 2016 r.

¹² Ibidem, s. 5, 6

występuje na nim co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych (w szczególności niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw),
- środowiskowych (w szczególności przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalnych (w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych),
- technicznych (w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz нефункционowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

W związku z brakiem dzielnic delimitacji obszaru zdegradowanego dokonano przy uwzględnieniu podziału Miasta Radzyń Podlaski na **6 części - obszarów**.

Obszar cechujący się szczególną koncentracją wyżej wymienionych zjawisk, na którym Miasto zamierza prowadzić rewitalizację z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, wyznacza się jako **obszar rewitalizacji**. Może on obejmować całość lub część obszaru zdegradowanego, ale nie może być większy niż 20% powierzchni Miasta ani zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców. Zarówno obszar zdegradowany, jak i obszar rewitalizacji mogą być podzielone na podobszary, które nie muszą posiadać wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z nich występowania koncentracji opisanych wyżej negatywnych zjawisk. Tak obszar zdegradowany, jak i rewitalizacji mogą stanowić to samo terytorium. Wyznaczenie w Mieście zarówno obszaru zdegradowanego, jak i rewitalizacji wymagało przeprowadzenia diagnozy potwierdzającej spełnienie przez nie przesłanek określonych w *Wytycznych* i wskazującej terytoria najbardziej zdegradowane pod względem społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym, technicznym.

Opierając się na wynikach przeprowadzonych analiz zawartych w poniższej diagnozie wyznaczono obszar zdegradowany obejmujący **obszar nr 1, 2 i 3 Miasta Radzyń Podlaski**.

Obszar zdegradowany obejmuje następujące ulice lub ich części wraz z należącymi do nich działkami: 11 Listopada, Armii Krajowej, Bohaterów, Brzostowiecka, Budowlanych, os. Bulwary, Chomiczewskiego, Cicha, Czereśniowa, Grobla Kasztanowa, Grobla Paradna, Gwardii, Henryka Sienkiewicza, I Lendzinek, pl. Ignacego Potockiego, II Lendzinek, Jana Pawła II, Jarosława Dąbrowskiego, kard. Stefana Wyszyńskiego, Karola Krysińskiego, rondo Kazimierza Odrzygóźdźia, Kazimierza Prejznera, Konstytucji 3 Maja, Koszary, Króla Kazimierza Jagiellończyka, ks. Stanisława Kamińskiego, Lotnicza, Lubelska do skrzyżownia z Zabielską,

łąkowa, Malinowa, Międzyrzecka, Morelowa, Nadrzeczna, Nadwitnie, Nowa, Ogrodowa, Ostrowiecka, Parkowa, Partyzantów, Płudzińska, Pocztowa, Pomiarowa, Porzeczkowa, Powstańców Styczniowych, Poziomkowa, Romualda Traugutta, Rynek, Spokojna, Spółdzielcza, św. Brata Alberta Chmielowskiego, Tadeusza Kościuszki, Targowa, Truskawkowa, Warszawska do skrzyżowania z ul. Ogrodową, Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową do granic miasta, Wincentego Witosa, Wiśniowa, Wojska Polskiego, pl. Wolności, Zabielska do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego i Zamkowa.

Z uwagi na fakt, że obszar rewitalizacji obejmuje tereny najsilniej nasycone występowaniem problemów społecznych i współwystępowaniem problemów gospodarczych, przestrzenno-funkcyjnych i technicznych, a zatem najbardziej wymagających kompleksowej interwencji, za obszar rewitalizacji uznano **obszar nr 1**.

Obszar rewitalizacji obejmuje następujące ulice lub ich części wraz z należącymi do nich działkami: 11 Listopada, Armii Krajowej, Bohaterów, Brzostowiecka, Budowlanych, os. Bulwary, Chomiczewskiego, Cicha, Grobla Kasztanowa, Grobla Paradna, Gwardii, Henryka Sienkiewicza, I Lendzinek, pl. Ignacego Potockiego, II Lendzinek, Jana Pawła II, Jarosława Dąbrowskiego, Karola Krysińskiego, Koszary, Lubelska do skrzyżowania z Zabielską, Nadrzeczna, Nowa, Ogrodowa, Ostrowiecka, Parkowa, Płudzińska, Pocztowa, Pomiarowa, Romualda Traugutta, Rynek, Spokojna, Tadeusza Kościuszki, Targowa, Warszawska do skrzyżowania z ul. Ogrodową, Wincentego Witosa, pl. Wolności, Zabielska do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego i Zamkowa.

Program odznacza się również komplementarnością zawartych w nim projektów w różnych wymiarach (zgodnie z „Wytycznymi ...” projekty odznaczają się komplementarnością: przestrzenną, problemową, proceduralno-instytucjonalną, międzyokresową oraz źródeł finansowania).

2. Opis powiązań Programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 jest dokumentem o charakterze operacyjnym, którego podstawowym założeniem jest wyznaczenie ram dla skutecznej interwencji ukierunkowanej na wyznaczony obszar rewitalizacji. Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski jest zgodny z podstawowymi dokumentami o charakterze planistycznym i programowym obowiązujących na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i wspólnotowym. Dodatkowo tworzy płaszczyznę zgodności pomiędzy poszczególnymi dokumentami z różnych dziedzin funkcjonowania społeczności lokalnej i samorządu.

2.1. Opis powiązań Programu z dokumentami o charakterze ponadlokalnym

Strategia UE Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategia Europa 2020 jest dokumentem opracowanym przez Komisję Europejską, którego głównym celem jest określenie kierunków działań, których realizacja poskutkuje wyjściem z kryzysu i przygotowaniem gospodarki europejskiej na wyzwania czekające w okresie, na jaki Strategia została przygotowana. Strategia Europa 2020 została przyjęta przez Radę Europejską 17 czerwca 2010 roku. W Strategii podkreślona została potrzeba wspólnego działania państw członkowskich na rzecz wychodzenia z kryzysu oraz wdrażania reform umożliwiających stawienie czoła wyzwaniom związanym z globalizacją, starzeniem się społeczeństw czy rosnącą potrzebą racjonalnego wykorzystywania zasobów. W celu osiągnięcia powyższych założeń zaproponowano trzy podstawowe, wzajemnie wzmacniające się priorytety:

- wzrost inteligentny, czyli rozwój oparty na wiedzy i innowacjach,
- wzrost zrównoważony, czyli transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywnie korzystającej z zasobów i konkurencyjnej,
- **wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, czyli wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia i zapewniającej spójność: gospodarczą, społeczną i terytorialną.**

W strategii wyznaczone zostały także cele Unii na 2020 rok. Zgodnie z nimi:

- **wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat powinien wynosić 75%,**
- na inwestycje w badania i rozwój należy przeznaczyć 3% PKB Unii,
- **należy osiągnąć cele „20/20/20” w zakresie klimatu i energii (w tym ograniczenie emisji dwutlenku węgla nawet o 30%, jeśli pozwolą na to warunki),**
- **liczbę osób przedwcześnie kończących naukę szkolną należy ograniczyć do 10%, a co najmniej 40% osób z młodego pokolenia powinno zdobywać wyższe wykształcenie,**
- **liczbę osób zagrożonych ubóstwem należy zmniejszyć o 20 mln.**

Powyższe cele szczegółowe wpisują się w realizację trzech ogólnych priorytetów: inteligentny rozwój, **zrównoważony rozwój**, **rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu**.

Komisja w Strategii przedstawia siedem projektów przewodnich, które umożliwią postępy w ramach każdego z priorytetów tematycznych:

- „Unia innowacji” – wykorzystywanie działalności badawczo-rozwojowych do zwalczania takich problemów jak: zmiany klimatu, efektywność energetyczna, zasoby czy zmiany demograficzne,
- „Mobilna Młodzież” – poprawa warunków i podniesienie atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego oraz podniesienie poziomu kształcenia i szkolenia na każdym szczeblu edukacyjnym, a także poprawa sytuacji młodzieży na rynku pracy,
- „Europejska agenda cyfrowa” – osiągnięcie trwałych korzyści ekonomicznych i społecznych z jednolitego rynku cyfrowego, a przez to ułatwienie dostępu do szerokopasmowego Internetu,
- „Europa efektywnie korzystająca z zasobów” – wsparcie w kierunku niskoemisyjnego i efektywniejszego wykorzystania zasobów przez społeczeństwo; zwiększanie bezpieczeństwa energetycznego,
- „Polityka przemysłowa w erze globalizacji” – wsparcie przedsiębiorczości i pomoc w sprostaniu nowych wyzwań, wsparcie konkurencyjności przemysłu europejskiego, pomoc w wykorzystaniu możliwości wynikających z globalizacji i gospodarki przyjaznej środowisku,
- „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia” – unowocześnianie rynków pracy związane z rosnącym bezrobociem, a także zapewnienie trwałości obecnych modeli społecznych,
- „Europejski program walki z ubóstwem” – zapewnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, zwiększenie świadomości i uznania pracy ludzi ubogich i zagrożonych wykluczeniem społecznym, umożliwiając im godne życie i aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.

Cele zaplanowane do realizacji w ramach Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 są zgodne z priorytetami, celami oraz założeniami projektów przewodnich Strategii Europa 2020.

Tabela 1. Zestawienie powiązań celów Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 z celami Strategii UE RUCHOPE 2020.

Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023			
Strategia UE Europa 2020.	Cel strategiczny 1: Wspieranie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców oraz wzmocnienie poziomu integracji społecznej na obszarze rewitalizacji.	Cel strategiczny 2: Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji.	Cel strategiczny 3: Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji.

Inicjatywa przewodnia	1. Europejska agenda cyfrowa.		x	
	2. Unia innowacji.		x	
	3. Mobilna młodzież.	x		
	4. Europa efektywnie korzystająca z zasobów.			x
	5. Polityka przemysłowa w erze globalizacji.		x	
	6. Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia.	x		
	7. Europejski program walki z ubóstwem.	x		

Źródło: Opracowanie własne.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności - to dokument określający główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 5 lutego 2013 r. Głównym celem dokumentu jest wytyczenie i charakterystyka działań skierowanych ku poprawie, jakości życia Polaków i rozwoju Polski na tle Unii Europejskiej. Założeniem strategii jest przezwyciężenie kryzysu finansowego w możliwie najkrótszym czasie oraz wzrost gospodarczy kraju.

Poniższa tabela prezentuje zgodność Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski z wybranymi celami w obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:

Tabela 2. Zestawienie powiązań celów Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 z celami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności.	Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023		
	Cel strategiczny 1: Wspieranie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców oraz wzmacnianie poziomu integracji społecznej na obszarze rewitalizacji.	Cel strategiczny 2: Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji.	Cel strategiczny 3: Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji.
Cel 3. Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki.	x		
Cel 6. Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state” Kapitał Ludzki.	x	x	
Cel 8. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.	x		x
Cel 11. Wzrost społecznego kapitału rozwoju.	x		

Źródło: Opracowanie własne.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie (KSRR 2010-2020)

KSRR 2010-2020 to kompleksowy średniookresowy dokument strategiczny odnoszący się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w ujęciu wojewódzkim.

Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski jest zgodny z nadrzędnym celem KSRR 2010-2020:

„Celem strategicznym polityki regionalnej, określonym w KSRR, jest: Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym”. KSRR ustala trzy cele szczegółowe do 2020 roku, które wpisują się w specyfikę Programu Rewitalizacji.

1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów ("konkurencyjność").
2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych ("spójność").
3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie ("sprawność").

Tabela 3. Zestawienie powiązań celów Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 z celami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2020. Trzecia Fala Nowoczesności.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie.	Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023		
	Cel strategiczny 1: Wspieranie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców oraz wzmacnianie poziomu integracji społecznej na obszarze rewitalizacji.	Cel strategiczny 2: Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji.	Cel strategiczny 3: Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji.
Cel 1. Konkurencyjność.	x	x	
Cel. 2. Spójność.	x		
Cel. 3. Sprawność.	x		x

Źródło: Opracowanie własne.

Narodowy Plan Rewitalizacji (NPR)

Głównym celem Narodowego Planu Rewitalizacji jest poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Realizacji tego celu służyć będzie tworzeniu korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położeniu nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań.

Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski zakłada kompleksowe podejście do procesu rewitalizacji integrując działania przestrzenno-środowiskowe, społeczne i gospodarcze, w związku z czym wpisuje się w główne założenia Narodowego Planu Rewitalizacji.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 – Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo (SRK 2020)

Dokument wyznacza najważniejsze zadania państwa, których realizacja przyczyni się do szybszego i bardziej zrównoważonego rozwoju kraju i poprawy, jakości życia ludności

poprzez wzmocnienie potencjałów gospodarczych, instytucjonalnych i społecznych. Główne działania obejmują trzy obszary: sprawne i efektywne państwo, konkurencyjną gospodarkę oraz spójność społeczną gospodarczą.

Spójność dokumentów na poziomie obszarów strategicznych i celów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Zestawienie powiązań celów Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 z celami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 20230. Trzecia Fala Nowoczesności.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 – Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo.	Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023		
	Cel strategiczny 1: Wspieranie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców oraz wzmocnianie poziomu integracji społecznej na obszarze rewitalizacji.	Cel strategiczny 2: Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji.	Cel strategiczny 3: Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji.
Obszar strategiczny: Sprawne i efektywne państwo, Cel 3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywateli, kierunek: rozwój kapitału społecznego.	x		
Obszar strategiczny: Konkurencyjna gospodarka, Cel 4 Rozwój kapitału ludzkiego, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności zawodowej oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego.		x	
Obszar strategiczny: Spójność społeczna i terytorialna, Cel 1 Integracja społeczna, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluceniem społecznym oraz zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej zagrożonych.	x		x

Źródło: Opracowanie własne.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)

Dokument określający zasady ładu przestrzennego w Polsce. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju jest najważniejszym dokumentem strategicznym w kwestii zagospodarowania przestrzennego kraju. Został on stworzony w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania jego przestrzeni. Dokument zawiera cele i kierunki działań

służące takiemu planowaniu przestrzennemu, który pozwoli na wzrost społeczno-gospodarczy państwa.

Spójność dokumentów w najważniejszych celach została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 5. Zestawienie powiązań celów Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 z celami

Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.	Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023		
	Cel strategiczny 1: Wspieranie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców oraz wzmacnianie poziomu integracji społecznej na obszarze rewitalizacji.	Cel strategiczny 2: Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji.	Cel strategiczny 3: Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji.
Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialnej, równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.	x		
Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w równych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury.	x		x
Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.			x
Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.			x
Cel 6. Przewrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.			x

Źródło: Opracowanie własne.

Krajowa Polityka Miejska 2023 (KPM 2023)

Opracowanie wpisuje się w poniższe założenia KPM 2023:

1. Stworzenie warunków dla skutecznego, efektywnego i partnerskiego zarządzania rozwojem na obszarach miejskich, w tym w szczególności na obszarach metropolitalnych.
2. Wspieranie zrównoważonego rozwoju ośrodków miejskich, w tym przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji.
3. Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich.
4. Poprawa konkurencyjności i zdolności głównych ośrodków miejskich do kreowania rozwoju, wzrostu i zatrudnienia.

5. Wspomaganie rozwoju subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich, przede wszystkim na obszarach problemowych polityki regionalnej poprzez wzmocnienie ich funkcji oraz przeciwdziałanie ich upadkowi ekonomicznemu.

Założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej (NPRGN)

Przedmiotowe opracowanie jest zgodne w zakresie następujących celów szczegółowych NPRGN:

- Cel szczegółowy 1: Rozwój niskoemisyjnych źródeł energii,
- Cel szczegółowy 2: Poprawa efektywności energetycznej,
- Cel szczegółowy 3: Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami,
- Cel szczegółowy 4: Rozwój i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych,
- Cel szczegółowy 6: Promocja nowych wzorców konsumpcji.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO NA LATA 2014 – 2020 (Z PERSPEKTYWĄ DO 2030 R.)

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 roku) przyjęta Uchwałą Nr XXXIV/559/2013 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 24 czerwca 2013 r. jest dokumentem programowym, który określa wizję oraz kierunki rozwoju regionu. Strategia prezentuje zasadniczą zmianę podejścia do programowania rozwoju i prowadzenia polityki regionalnej. Zakłada całościowe rozumienie zarządzania, również poprzez mobilizowanie inicjatyw lokalnych. Dokument zakłada elastyczność i otwarcie na innowacje oraz działania prorozwojowe, a także przyjmowanie wsparcia zewnętrznego. Zaproponowane cele strategiczne wynikają z rozpoznania najważniejszych wyzwań stojących przed regionem. Ukierunkowane są na innowacje, wzmocnienie miast, rozwój nowoczesnej wsi, przedsiębiorczość, wykorzystanie potencjału naukowego i integrację regionu poprawiającą jego spójność. Cele te sformułowane zostały następująco:

1. Wzmacnianie urbanizacji regionu.
2. Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich.
3. Selektywne zwiększanie potencjału wiedzy, kwalifikacji, zaawansowania technologicznego, przedsiębiorczości i innowacyjności regionu.
4. Funkcjonalna, przestrzenna, społeczna i kulturowa integracja regionu.

Rewitalizacja obszarów kryzysowych w Mieście Radzyń Podlaski przyczyni się do realizacji postanowień pierwszego celu strategicznego Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, w szczególności wyznaczonego w jego ramach 2 celu operacyjnego – wspieranie ponadlokalnych funkcji miast (np. naukowych, akademickich, kulturalnych, turystycznych), które przyczyniają się do dynamizacji rozwoju tych miast i otaczających je obszarów. Działania rewitalizacyjne ukierunkowane będą także na zwiększanie potencjału: wiedzy, kwalifikacji, zaawansowania technologicznego, przedsiębiorczości i innowacyjności, co jest w pełni zgodne z założeniami 3 celu strategicznego analizowanego dokumentu. Planowany proces rewitalizacji wpisuje się także w założenia 4 celu strategicznego, w szczególności celów operacyjnych 2 i 5 (odpowiednio: wspieranie włączenia społecznego;

racjonalne i efektywne wykorzystywanie zasobów przyrody dla potrzeb gospodarczych i rekreacyjnych, przy zachowaniu i ochronie walorów środowiska przyrodniczego).

Tabela 6. Zestawienie powiązań celów Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 z celami Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z per. do 2030 roku).

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 roku).	Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023		
	Cel strategiczny 1: Wspieranie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców oraz wzmacnianie poziomu integracji społecznej na obszarze rewitalizacji.	Cel strategiczny 2: Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji.	Cel strategiczny 3: Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji.
Cel strategiczny 1. Wzmacnianie urbanizacji regionu.	x		
Cel strategiczny 2. Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich.		x	
Cel strategiczny 3. Selektywne zwiększanie potencjału wiedzy, kwalifikacji, zaawansowania technologicznego, przedsiębiorczości i innowacyjności regionu.		x	
Cel strategiczny 4. Funkcjonalna, przestrzenna, społeczna i kulturowa integracja regionu.	x		x

Źródło: Opracowanie własne.

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO NA LATA 2014 – 2020

Głównym celem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020 przyjętego decyzją Komisji Europejskiej C(2015)887 z dnia 12 lutego 2015 r. jest podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej. Cel główny osiągany będzie przez interwencję w ramach 13 Osi Priorytetowych, obejmujących 10 celów tematycznych pakietu legislacyjnego UE:

- Oś Priorytetowa 1 Badania i innowacje.
- Oś Priorytetowa 2 Cyfrowe Lubelskie.
- Oś Priorytetowa 3 Konkurencyjność przedsiębiorstw.
- Oś Priorytetowa 4 Energia przyjazna środowisku.
- Oś Priorytetowa 5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna.
- Oś Priorytetowa 6 Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów.
- Oś Priorytetowa 7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego.
- Oś Priorytetowa 8 Mobilność regionalna i ekologiczny transport.
- Oś Priorytetowa 9 Rynek pracy.
- Oś Priorytetowa 10 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian.
- Oś Priorytetowa 11 Włączenie społeczne.
- Oś Priorytetowa 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje.
- Oś Priorytetowa 13 Infrastruktura społeczna.

Proces rewitalizacji obszarów kryzysowych w mieście Radzyń Podlaski ukierunkowany jest przede wszystkim

na realizację założeń działania 13.3 wyznaczonego w ramach osi priorytetowej 13 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 - Rewitalizacja obszarów miejskich.

Celem działania jest odnowa zdegradowanych przestrzeni miejskich prowadząca do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych tych obszarów. W ramach procesu rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski wdrażane będą zadania w zakresie głębokiej przebudowy i adaptacji zdegradowanych obiektów i obszarów, ukierunkowane w szczególności na poprawę jakości korzystania z przestrzeni, likwidację izolacji obszarów problemowych oraz poprawę jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych. Inwestycje infrastrukturalne w zakresie rewitalizacji, ukierunkowane na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych, wzmocnią wysiłki na rzecz ograniczania koncentracji ubóstwa oraz wykluczenia społecznego mieszkańców obszarów rewitalizacji. Pozwolą także na odnowę zdegradowanych przestrzeni miejskich, przyczyniając się do wzmocnienia ich potencjałów rozwojowych. Planowane działania rewitalizacyjne przyczynią się także do realizacji celów pozostałych osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego do roku 2030

Dokumentem, który reguluje politykę przestrzenną w województwie lubelskim jest Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, który jest obecnie w trakcie zmian (aktualny projekt z września 2015 r.), gdyż dokument z 2002 roku był sporządzony w oparciu o nieobowiązującą już ustawę o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r. w innych niż obecnie uwarunkowaniach geopolitycznych, rozwojowych i instytucjonalnych planowania. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego określa zasady i kierunki kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej regionu oraz działania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych stanowiąc formalną i merytoryczną płaszczyznę odniesienia dla podejmowanych decyzji przestrzennych.

Tabela 7. Zestawienie powiązań celów Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 z celami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 20230. Trzecia Fala Nowoczesności.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego do roku 2030.	Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023		
	Cel strategiczny 1: Wspieranie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców oraz wzmacnianie poziomu integracji społecznej na obszarze rewitalizacji.	Cel strategiczny 2: Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji.	Cel strategiczny 3: Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji.
1. Wzmacnianie zewnętrznych powiązań sieciowych oraz poprawa spójności wewnątrzregionalnej w układzie przestrzennym i społeczno-gospodarczym.	x	x	x
2. Wzrost konkurencyjności przestrzeni województwa pod względem atrakcyjności gospodarczej i warunków życia.	x	x	x

Źródło: Opracowanie własne.

Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 – Umowa Partnerstwa (UP 2014-2020).

Zgodność dokumentów wyraża się w następujących celach tematycznych UP 2014-2020:

- Cel tematyczny 3. Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury.
- Cel tematyczny 4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.
- Cel tematyczny 5. Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem.
- Cel tematyczny 6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami.
- Cel tematyczny 8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników.
- Cel tematyczny 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem.
- Cel tematyczny 10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie.

2.2. Opis powiązań Programu z dokumentami o charakterze lokalnym

Strategia Rozwoju Powiatu Radzyńskiego na lata 2015-2030 i Program Rozwoju Powiatu Radzyńskiego na lata 2015-2022

Celem generalnym Strategii Rozwoju Powiatu Radzyńskiego na lata 2015-2030 i Programu Rozwoju Powiatu Radzyńskiego na lata 2015-2022 przyjętych Uchwałą Nr XII/48/2015 Rady Powiatu Radzyńskiego z dnia 26.11.2015 r. jest: Dążenie do zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego gwarantującego odpowiednie warunki i jakość życia mieszkańców w oparciu o potencjał i walory powiatu, aktywność mieszkańców, rozwój infrastruktury oraz współpracę i skuteczną promocję.

Cel generalny ww. dokumentów jest wspierany przez realizację 13 celów strategicznych w ramach 2 priorytetów: Społeczność Powiatowa i Zrównoważony Rozwój Gospodarczy i Inwestycyjny.

Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 jest zgodny w zakresie następujących celów strategicznych Strategii Rozwoju Powiatu Radzyńskiego na lata 2015-2030 i Programu Rozwoju Powiatu Radzyńskiego na lata 2015-2022:

Priorytet 1: Społeczność Powiatowa.

- Cel strategiczny 1: Rozwój edukacji publicznej poprzez rozwój infrastruktury oświatowej, poprawę jakości kształcenia oraz dostosowanie wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców powiatu do potrzeb rynku pracy.
- Cel strategiczny 2: Wydłużenie życia i poprawa zdrowia społeczeństwa na terenie powiatu poprzez zapewnienie dostępu i warunków specjalistycznej opieki zdrowotnej, leczenia szpitalnego oraz propagowanie kultury fizycznej, sportu i zdrowego stylu życia.
- Cel strategiczny 4: Podniesienie znaczenia kultury i dziedzictwa historycznego poprzez rozbudowę, adaptację i modernizację obiektów kulturalnych i zabytkowych, rozwój amatorskiego ruchu artystycznego oraz poprawę dostępności do dóbr kultury.
- Cel strategiczny 5: Podniesienie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców powiatu.
- Cel strategiczny 6: Budowa społeczeństwa obywatelskiego i zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców poprzez rozwój współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych, rozwój konsultacji społecznych oraz usprawnienie polityki informacyjnej władz powiatu.

Priorytet 2: Zrównoważony Rozwój Gospodarczy i Inwestycyjny

- Cel strategiczny 1: Zwiększenie konkurencyjności powiatu na szczeblu regionalnym, krajowym i europejskim poprzez rozwój przedsiębiorczości, rozwój infrastruktury turystycznej, poprawę warunków do inwestowania oraz wykorzystanie potencjału turystycznego i walorów przyrodniczych.

- Cel strategiczny 2: Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy poprzez stymulowanie przedsiębiorczości, nowoczesności i innowacyjności gospodarki lokalnej.
- Cel strategiczny 3: Ochrona i poprawa jakości środowiska przyrodniczego poprzez poprawę jakości powietrza, ochronę gleby, poprawę świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu oraz ochronę zasobów leśnych.

Strategia Rozwoju Lokalnego Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2020

Celem generalnym Strategii Rozwoju Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2020 przyjętej Uchwałą Nr XXX/164/09 Rady Miasta Radzyń Podlaski z dnia 29.01.2009 r. jest: „Stworzenie mieszkańcom optymalnych warunków do życia i wszechstronnego rozwoju poprzez budowanie obszaru dynamicznie rozwijającego się pod względem przestrzennym, społecznym i gospodarczym oraz rozbudowę infrastruktury technicznej i społecznej, a także działania na rzecz bezpieczeństwa, ochrony środowiska przyrodniczego oraz rekreacji i turystyki”.

Cel generalny Strategii jest wspierany przez realizację 3 celów strategicznych:

- Cel Strategiczny nr 1. Ożywienie społeczno – gospodarcze poprzez zwiększenie atrakcyjności kulturalnej, turystycznej i rekreacyjnej miasta, działania promocyjne oraz podniesienie jakości i estetyki przestrzeni publicznej, a także jej racjonalne zagospodarowanie.
- Cel Strategiczny nr 2. Wszechstronny rozwój infrastruktury komunalnej tworzącej dogodne warunki do inwestowania i powodującej wzrost poziomu życia mieszkańców.
- Cel Strategiczny nr 3. Poprawa warunków mieszkaniowych oraz stanu otoczenia osiedli, a także tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobieganie przestępczości.

Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 jest zgodny w zakresie wszystkich ww. Celów Strategicznych Strategii Rozwoju Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2020, w szczególności z Celem Strategicznym nr 1, w charakterystyce którego stwierdzono, że:

"Zdecydowanej zmiany na terenach miasta wymaga stan zagospodarowania przestrzeni publicznej. Pilnej odnowy wymaga zabytkowy układ urbanistyczny miasta oraz miejsca i obiekty związane z działalnością gospodarczą, kulturą, sportem i rekreacją, a także tereny zielone. W niektórych częściach miasta brak jest zieleni urządzonej i przestrzeni zaaranżowanej pod potrzeby młodzieży oraz osób zainteresowanych wypoczynkiem. Działaniami należy objąć obiekty i tereny nieatrakcyjne estetycznie i gospodarczo stanowiące duży problem dla władz miasta.

W mieście widoczne są braki spowodowane długotrwałym niedoinwestowaniem i brakiem koncepcji funkcjonalnej wielu miejsc (w tym obiektów i miejsc o znaczeniu kulturalnym, przestrzennym, rekreacyjnym czy przyrodniczym).

Wiele obiektów w mieście oraz ich otoczenie znajduje się w złym lub bardzo złym stanie technicznym - wymagają podjęcia natychmiastowych działań remontowych oraz modernizacyjnych.

Wspieraniem dla realizacji Celu Strategicznego nr 1. miał być przede wszystkim Cel Operacyjny 1. Poprawa stanu przestrzeni publicznej oraz rozwój kultury, turystyki i rekreacji w mieście, poprzez realizację kierunków działań, tj.:

- Poprawa stanu infrastruktury turystyczno – rekreacyjnej.
- Przebudowa placów.
- Modernizacja i odnowa obiektów (w tym zabytkowych) oraz miejskiej przestrzeni publicznej.
- Zagospodarowanie miejskich terenów rekreacyjnych, zielonych oraz powojkowych.

W ramach Celu Strategicznego nr 2. Wszechstronny rozwój infrastruktury komunalnej tworzącej dogodne warunki do inwestowania i powodującej wzrost poziomu życia mieszkańców - zaplanowano m.in. budowę infrastruktury towarzyszącej budowie oraz przebudowie ulic w mieście, poprzez: budowę ciągów pieszych, pieszko - jezdnych oraz ścieżek rowerowych, modernizację oświetlenia ulicznego. (Cel Operacyjny 1. Rozwój

Infrastruktury komunikacyjnej).

W ramach Celu Strategicznego nr 3. Poprawa warunków mieszkaniowych oraz stanu otoczenia osiedli, a także tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobieganie przestępczości - zaplanowano: m.in.: renowację budynków mieszkalnych, wielorodzinnych oraz poprawę sytuacji mieszkaniowej na miejskich osiedlach (Cel Operacyjny 1. Polepszenie stanu technicznego budynków mieszkalnych poprzez ich renowację) oraz m.in.: zagospodarowanie przyosiedlowych terenów zielonych i miejsc rekreacyjnych (Cel Operacyjny 2. Rozwój terenów osiedlowych). Ponadto w ramach tego Celu Operacyjnego zaplanowano, min.: budowę systemu monitoringu, budowę i modernizację oświetlenia ulicznego (Cel Operacyjny 3. Rozbudowa systemu bezpieczeństwa).

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2015

Celem nadrzędnym Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2015 przyjętego Uchwałą Nr XXXVII/211/09 Rady Miasta Radzyń Podlaski z dnia 08.10.2009 r. jest: "Wzrost poziomu życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez kompleksową odnowę przestrzenną, społeczną i gospodarczą".

W ramach procesu rewitalizacji przewidziano wsparcie kompleksowych działań obejmujących:

- renowację budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym oraz ich adaptację na cele gospodarcze, społeczne i kulturalne,
- rehabilitację zabudowy poprzez porządkowanie "starej tkanki" urbanistycznej oraz odpowiednie zagospodarowanie pustych przestrzeni w harmonii z otoczeniem,
- poprawę funkcjonalności struktury ruchu kołowego oraz infrastruktury dla pieszych i estetyki przestrzeni publicznej,
- przebudowę /i/ lub remont publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych i sportowych,
- tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miasta.

Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 jest kontynuacją pierwotnych założeń i w pełni wpisuje się w cel nadrzędny Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2015.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Radzyń Podlaski na lata 2014-2020

Celem głównym Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Radzyń Podlaski na lata 2014-2020 przyjętej Uchwałą Nr XLI/227/14 Rady Miasta Radzyń Podlaski z dnia 26.02.2014 r. jest: "Tworzenie warunków dla godnego i bezpiecznego życia mieszkańców miasta Radzyń Podlaski".

Wspieraniem dla realizacji celu głównego będzie 9 celów strategicznych:

- 1) Zmniejszenie liczby osób w systemie pomocy społecznej
- 2) Zapewnienie równego dostępu do zatrudnienia
- 3) Skuteczna profilaktyka uzależnień poprzez pracę socjalną i pracę z dziećmi
- 4) Wsparcie osób uzależnionych.
- 5) Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz niwelowanie skutków przemocy.
- 6) Aktywne środowisko osób niepełnosprawnych oraz system łagodzenia skutków niepełnosprawności.
- 7) System profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.
- 8) Zapewnienie schronienia i wsparcie osób bezdomnych.
- 9) Wsparcie osób w podeszłym wieku.

Realizacja Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 bezpośrednio do

wsparcia realizacji wszystkich powyższych celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Radzyń Podlaski na lata 2014-2020.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Radzyń Podlaski

Główne cele "Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Radzyń Podlaski" spójne z celami Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 to:

- Ochrona i wykorzystanie wartości historycznych i kulturowych miasta, utrzymanie jego lokalnej odrębności.
- Poprawa jakości życia w mieście z uwzględnieniem potrzeb i aspiracji jego mieszkańców.
- Stały wzrost gospodarczy i zwiększanie aktywności gospodarowania.
- Eliminacja konfliktów i wyrównanie istniejących dysproporcji w zagospodarowaniu przestrzennym.
- Wykorzystanie walorów położenia miasta w regionie dla jego dalszego rozwoju.
- Uzyskanie wysokich wartości urbanistyczno-architektonicznych miasta.

Wszystkie cele Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 są spójne z celami głównymi "Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Radzyń Podlaski".

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Radzyń Podlaski

W Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Radzyń Podlaski wprowadzono podstawowe zasady polityki społeczno-gospodarczej i przestrzennej miasta Radzyń Podlaski. tj.::

- 1) tworzenie warunków dla zrównoważonego, wielofunkcyjnego rozwoju,
- 2) integracja i aktywizacja mieszkańców miasta wobec gospodarki rynkowej oraz wynikające z nich priorytety:
 - a) kulturowe - zachowanie i odbudowa wartościowych elementów środowiska kulturowego dla podtrzymania tradycji, odrębności regionalnej i narodowej,
 - b) ekologiczne - zachowanie i odbudowa wartościowych elementów środowiska naturalnego dla zachowania równowagi przyrodniczej i powiązań ekologicznych,
 - c) funkcjonalno-przestrzenne – specjalizacja poszczególnych obszarów miasta w zakresie funkcji:
 - usługowej,
 - mieszkaniowej,
 - przemysłowej,
 - rekreacyjnej.
 - d) społeczne - polepszenie warunków życia mieszkańców poprzez poprawę funkcjonowania zaplecza: produkcyjnego, usługowego, technicznego.

Dokument wyznaczył główne i uzupełniające funkcje miasta. Do funkcji głównych zaliczono: mieszkalnictwo, usługi i przemysł, natomiast do uzupełniających: rekreację i rolnictwo.

Cele Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 wpisują się w zasady i założenia miejscowego planu.

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Śródmieścia Miasta Radzyń Podlaski

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Śródmieścia Miasta Radzyń Podlaski obejmuje obszar funkcjonalno-przestrzenny śródmieścia miasta Radzyń Podlaski o pow. ok. 90 ha.

Celem dokumentu jest:

- zapewnienie możliwości rozwoju centralnego ośrodka usługowego wraz z ukształtowaniem właściwej jego struktury przestrzennej,
- uporządkowanie i przekształcenie rejonów zdegradowanej zabudowy,

- udostępnienie dla zainwestowania nie zagospodarowanych obszarów śródmieścia,
- umożliwienie właściwej obsługi komunikacyjnej obszaru, z eliminacją lub ograniczeniem uciążliwości powodowanych przez obecny układ komunikacyjny w rejonie śródmieścia,
- poprawę ładu przestrzennego i podniesienia estetyki krajobrazu centralnego obszaru w mieście.

W Planie wyznaczono następujące granice obszaru:

od wschodu - Zespół Pałacowo-Parkowy,
od południa – ul. Sitkowskiego i rzeka Białka,
od zachodu – ul. Wszyńskiego,
od północy – ul. Konstytucji 3-go Maja i ul. Kościuszki.

Cele wskazane w Miejskim Programie Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 (podobnie jak zapisy Miejskiego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Śródmieścia Miasta Radzyń Podlaski) wskazują na konieczność poprawy struktury przestrzennej, zdegradowanych obszarów oraz poprawę estetyki miasta.

2.3. Przyjęta metodyka prac

Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 składa się z trzech zasadniczych części:

- **diagnostyczno-analitycznej** (rozdział 3. Diagnoza stanu Miasta Radzyń Podlaski. Czynniki i zjawiska kryzysowe oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych, rozdział 4. Demografia i infrastruktura społeczna, rozdział 5. Środowisko przyrodnicze, rozdział 6. Środowisko kulturowe, rozdział 7. Gospodarka, rozdział 8. Infrastruktura techniczna, rozdział 9. Czynniki techniczne – w szczególności stopień degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz stopień niefunkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska, rozdział 10. Wyznaczenie i charakterystyka obszarów zdegradowanych, rozdział 11. Zbiorcze zestawienie danych, rozdział 12. Podsumowanie analizy obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, rozdział 13. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji),
- **planistycznej** (rozdział 14. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji, rozdział 15. Cele i kierunki działań rewitalizacyjnych w ramach MPR, rozdział 16. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne,
- **wdrożeniowo-ewaluacyjnej** (rozdział 17. Mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych oraz ich komplementarność, rozdział 18. Ramy finansowe, rozdział 19. Wskaźniki realizacji MPR, rozdział 20. Partycypacja społeczna, rozdział 22. System realizacji (wdrażania), w tym monitoring skuteczności działań oraz sposób modyfikacji MPR, rozdział 22. Strategiczna ocena oddziaływania MPR na środowisko.

W ramach prac nad **częścią diagnostyczną** w pierwszej kolejności przeprowadzono prace przygotowawcze polegające na zgromadzeniu materiałów źródłowych oraz danych dotyczących miasta, zarówno ilościowych, jak i jakościowych ze szczególnym uwzględnieniem problemów rewitalizacji. W ramach diagnozowania stanu obecnego Miasta Radzyń Podlaski zinwentaryzowano liczne dane statystyczne z GUS oraz informacje z różnych źródeł (dane Urzędu Miasta Radzyń Podlaski i jednostek organizacyjnych miasta, wnioski z ankiet zebranych podczas konsultacji społecznych oraz uzyskanych drogą elektroniczną, wnioski zgłaszane podczas konsultacji społecznych) identyfikując problemy będące podstawą określenia obszaru wskazanego do rewitalizacji. Dokumentem źródłowym dla opracowania Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 była Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Radzyń Podlaski na lata 2014-2020. Problemy zidentyfikowane w strategii zostały uwzględnione podczas opracowania części diagnostycznej w MPR, a wskaźniki odpowiednie dla poszczególnych problemów zostały przeanalizowane w skali wszystkich ulic i sześciu obszarów miasta. Analiza problemów społecznych została uzupełniona analizą wskaźników odpowiednich dla problemów gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.

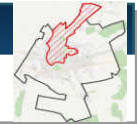
Drugi etap prac to **faza wyboru obszaru** do rewitalizacji. Wybór obszaru został dokonany na podstawie wielokryterialnej analizy uwzględniającej problemy społeczne, gospodarcze oraz przestrzenne, w tym również środowisko kulturowe i atrakcyjność turystyczną **w sześciu (6) obszarach Miasta Radzyń Podlaski**. Dokonano analizy danych udostępnionych przez: Powiatowy Urząd Pracy w Radzynie Podlaskim, Komendę Powiatową Policji w Radzynie Podlaskim, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzynie Podlaskim, działające na obszarze Miasta stowarzyszenia i fundacje, szkoły. Przeprowadzona analiza umożliwiła wskazanie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Radzyń Podlaski, na którym zidentyfikowano sytuację kryzysową. Na obszarze zdegradowanym występują gorsze niż średnia w mieście wskaźniki problemów społecznych, współwystępujące z gorszymi wskaźnikami dotyczącymi problemów gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. Obszar ulic i miasta wchodzący w skład obszarów zdegradowanych, w których zidentyfikowano najgorszą sytuację społeczną, na którą nawarstwia się największa liczba innych zdiagnozowanych problemów został uznany za obszar do rewitalizacji.

Etap trzeci prac to **faza planowania działań na obszarze rewitalizowanym**, która składa się z wizji stanu docelowego obszaru rewitalizacji, identyfikacji celów rewitalizacji, planowania działań i harmonogramu ich realizacji, określenia budżetu dla Programu. Planowanie działań objęło identyfikację projektów społecznych i infrastrukturalnych poprzez zgłaszanie propozycji przez członków Zespołu Projektowego oraz przedstawicieli różnych środowisk lokalnych jak organizacje pozarządowe.

Jednym z ostatnich etapów prac nad programem było opracowanie systemu wdrażania oraz monitorowania efektów podejmowanych działań rewitalizacyjnych. W systemie wdrażania zidentyfikowano projekty rewitalizacyjne, opracowano szczegółowy plan finansowy, opisano komplementarność projektów i określono źródła finansowania. Ten etap prac objął również przygotowanie pierwszego projektu Programu Rewitalizacji.

Kluczowym elementem prac nad Miejskim Programem Rewitalizacji było zapewnienie włączenia lokalnej społeczności w proces jego opracowania. Mieszkańcy miasta, zostali włączeni w proces diagnozowania problemów na obszarze miasta, wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, określenia celów rewitalizacji oraz identyfikacji projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Konieczne dla osiągnięcia przyjętych celów i zrealizowania projektów rewitalizacyjnych było nawiązanie dialogu z szerokim kręgiem interesariuszy i przeprowadzanie transparentnego procesu konsultacji społecznych. W trakcie **konsultacji społecznych** udostępniono do wglądu projekt Miejskiego Programu Rewitalizacji w siedzibie Urzędu Miasta Radzyń Podlaski i na stronie internetowej Urzędu.

Etap odstani to **opracowanie dokumentu końcowego** uwzględniającego wnioski i uwagi zgłoszone w trakcie konsultacji społecznych.

I. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNO-ANALITYCZNA

3. Diagnoza stanu Miasta Radzyń Podlaski. Czynniki i zjawiska kryzysowe oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych.

3.1. Charakterystyka przestrzenno – funkcjonalna Miasta Radzyń Podlaski

3.1.1. Położenie administracyjne i geograficzne

Miasto Radzyń Podlaski położone jest na skraju obszaru Europy Zachodniej niedaleko granicy Europy Wschodniej, w makroregionie Niziny Środkowoeuropejskiej, mezoregionie Równiny Łukowskiej, w północnej części województwa lubelskiego.

Miasto zajmuje powierzchnię 1 931 ha (19 km²). Przez Miasto płynie niewielka rzeka Białka z dwoma dopływami, a jej płytka dolina dzieli obszar Radzyna Podlaskiego na dwie części: północną i południową.

Wzdłuż dróg pełniących rolę powiązania z terenami otaczającymi ukształtowały się ciągi zabudowy wiejskiej, ciężącej bezpośrednio do ośrodka miejskiego i stanowiącej kontynuację istniejącej w obszarze Miasta zabudowy.

Należą do nich:

- wieś Biała położona wzdłuż drogi Radzyń - Siedlce, będącej przedłużeniem ul. Warszawskiej,
- wieś Marynin położona wzdłuż przedłużenia ul. Polnej i ul. Lubelskiej,
- wieś Ustrzesz położona wzdłuż przedłużenia ul. Podlaskiej.

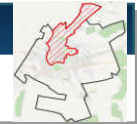
Dalekie zewnętrzne powiązania Radzyna Podlaskiego z krajem i zagranicą zapewniają przebiegające przez Miasto drogi krajowe:

- krajowa nr 19 prowadząca w kierunku północnym do Białegostoku i dalej za granice kraju do Kowna (Litwa) i Rygi (Łotwa) oraz w kierunku południowym do Lublina i Rzeszowa, a następnie za granicę kraju do Koszyc (Słowacja),
- krajowa nr 63 prowadząca do Siedlec,
- krajowa nr 63 prowadząca do przejścia granicznego z Białorusią w Sławatyczach.

Radzyń oddalony jest od Lublina (siedziby władz wojewódzkich) o ok. 70 km oraz od Białej Podlaskiej o ok. 54 km. Okoliczne mniejsze ośrodki miejskie to: Łuków położony w odległości ok. 24 km, Międzyrzec Podlaski w odległości ok. 29 km, Parczew w odległości ok. 30 km.

Na północ od Miasta w odległości ok. 3 km od północnej jego granicy przebiega linia kolejowa Lublin - Łuków.

Miasto jest siedzibą władz powiatowych, a w jego strefie oddziaływania znajduje się obszar obejmujący gminy: Borki, Czemierniki, Kąkolewnica Wschodnia, Komarówka Podlaska, Ulan Majorat i Wohyń.

Mapa 1. Położenie Miasta Radzyń Podlaski na mapie Polski oraz województwa lubelskiego

51°46'58"N 22°37'27"E

51°46'58"N 22°37'27"E

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Radzy%C5%84_Podlaski

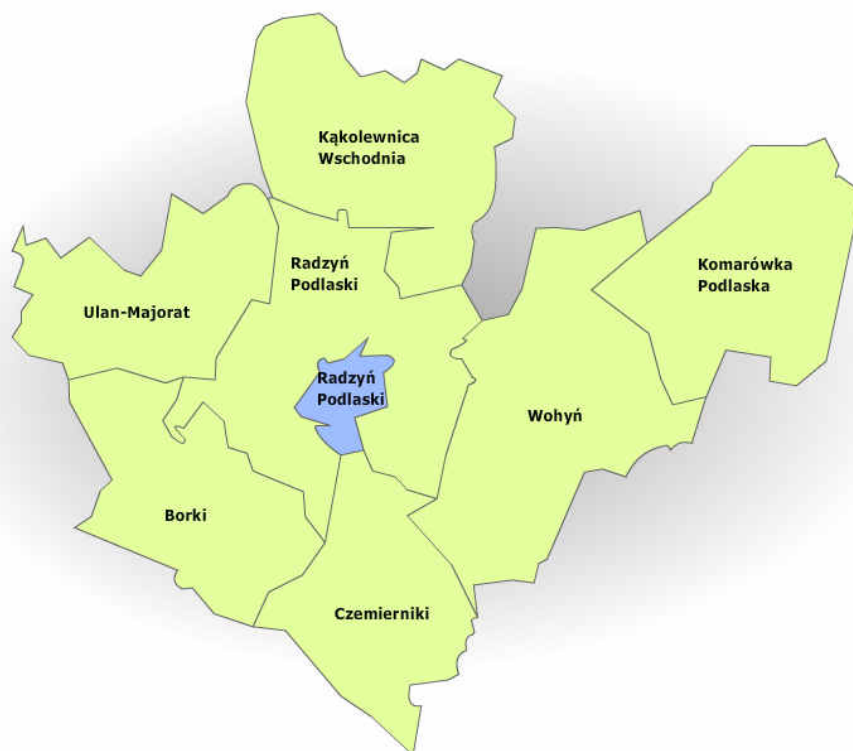
Mapa 2. Mapa Miasta Radzyń Podlaski

Źródło: <https://www.google.pl/maps>

Mapa 3. Położenie Miasta Radzyń Podlaski na mapie administracyjnej powiatu radzyńskiego

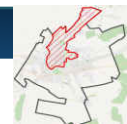

Legenda: miasto na prawach powiatu gmina miejska gmina miejsko/wiejska gmina wiejska

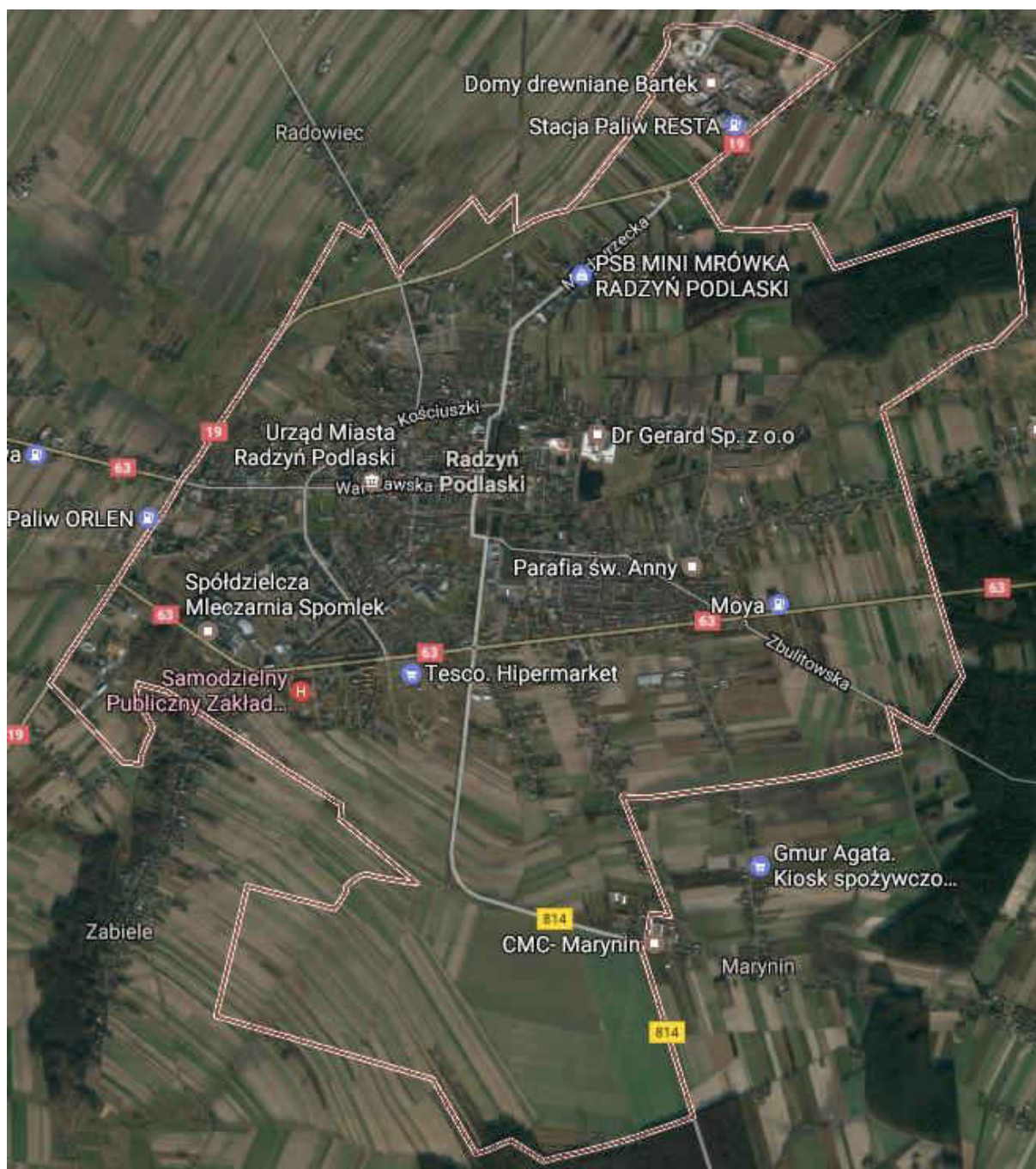
Źródło: <http://administracja.mswia.gov.pl/adm/baza-jst/mapa-administracyjna/278,MAPA-ADMINISTRACYJNA.html>

Mapa 4. Układ sieci osadniczej powiatu radzyńskiego

Mapa 5. Układ sieci osadniczej Miasta Radzyń Podlaski

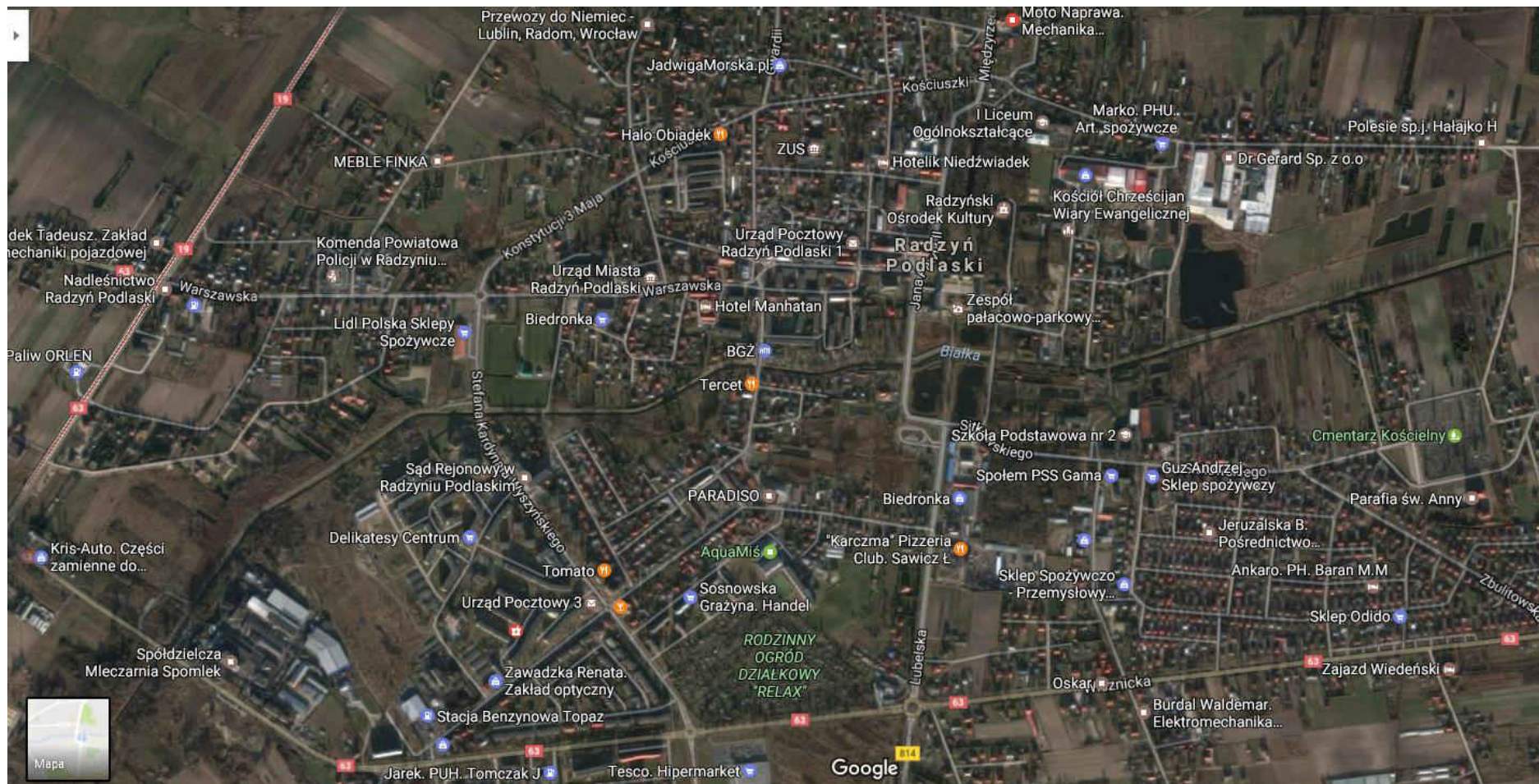

Źródło: <https://www.google.pl/maps>

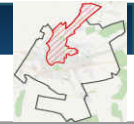
Teren Miasta Radzyń Podlaski jest stosunkowo płaską równiną, a deniwelacje w jego obrębie sięgają 16 m (od rzędnej 140.0 m w najniższym punkcie, do 156.0 m na obrzeżach Miasta). Warunki fizjograficzne w centralnej części Miasta i jego otoczeniu nie są zbyt korzystne i charakteryzują się małą nośnością gruntów oraz wysokim poziomem wód gruntowych, szczególnie w obszarze doliny rzeki i jej dopływów (od 0.0 na terenach podmokłych, do 2.0-3.0 m w innych miejscach). Na terenach otaczających Miasto występują liczne obszary zalesione.

Mapa 6. Układ sieci osadniczej centrum Miasta Radzyń Podlaski

Źródło: <https://www.google.pl/maps>

3.1.2. Charakterystyka sieci osadniczej

Pierwsze budynki z lat 50-tych to niewielkie gabarytowo, dwupiętrowe, pokryte wysokimi dachami domy przy ulicy Warszawskiej.

Następne realizacje z lat 60-tych i 70-tych to już typowe „klatki” mieszkaniowe, pięciokondygnacyjne, płasko nakryte. Do tych należą budynek przy ulicy Ostrowieckiej, naprzeciwko kościoła Świętej Trójcy, przy ulicy Ostrowieckiej oraz niskie pawilony handlowe i bloki mieszkalne położone pomiędzy ulicą Warszawską i Ostrowiecką.

Rozwijające się budownictwo spółdzielcze usytuowane zostało w kilku osiedlach - osiedlu „Bulwary” położonym pomiędzy ulicą Warszawską a rzeką Białką, osiedlu „Zabielska” w znacznym oddaleniu od centrum na południowy zachód oraz osiedlu „Młodych” położonym na północny zachód od centrum. Budownictwo przemysłowe starsze zlokalizowane jest głównie w północnej części Miasta: ulica Międzyrzeczka i Budowlanych oraz przy ulicy Kleeberga na południowy zachód do centrum (Spółdzielcza Mleczarnia „SPOMLEK” i Spółdzielnia Zakład Pracy Chronionej „SIMENA”).

Budownictwo indywidualne rozwijające się przez cały okres powojenny nasiliło się w latach 70-tych. Powstały osiedla budynków jednorodzinnych - „XXX-lecia” zlokalizowane pomiędzy ulicami Sitkowskiego i Wisznicką oraz najnowsze osiedle z lat 90-tych „Satań” położone na południe od ulicy Wisznickiej w sąsiedztwie szpitala.

Ostatnie przemiany społeczno-polityczne wpłynęły korzystnie na wyraz architektoniczny budownictwa indywidualnego. Nowe realizacje są już zindywidualizowane i ciekawe architektonicznie.

Otwarcie w 1998 roku obwodnicy łączącej ruch tranzytowy z kierunków Siedlce - Łuków i Kock – Lublin m.in. do Międzyrzecza Podlaskiego, Białej Podlaskiej i Terespol w istotny sposób przyczyniło się do uporządkowania komunikacyjnego centrum Miasta.

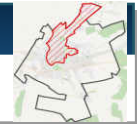
3.2. Zagospodarowanie przestrzenne

Dokumentami określającymi kierunki polityki przestrzennej Miasta Radzyń Podlaski, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego jest:

- **„Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Radzyń Podlaski”.**

Główne cele wskazane w dokumencie:

1. Wykorzystanie zasobów i walorów środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem ustaleń regionalnej polityki ekologicznej, dla uzyskania jednolitego systemu przyrodniczego obszaru.

2. Ochrona i wykorzystanie wartości historycznych i kulturowych miasta, utrzymanie jego lokalnej odrębności.
3. Poprawa jakości życia w mieście z uwzględnieniem potrzeb i aspiracji jego mieszkańców.
4. Stały wzrost gospodarczy i zwiększanie aktywności gospodarowania.
5. Eliminacja konfliktów i wyrównanie istniejących dysproporcji w zagospodarowaniu przestrzennym.
6. Wykorzystanie walorów położenia miasta w regionie dla jego dalszego rozwoju.
7. Uzyskanie wysokich wartości urbanistyczno-architektonicznych miasta.

▪ **„Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Radzyń Podlaski”.**

W Planie wprowadzono podstawowe zasady polityki społeczno-gospodarczej i przestrzennej miasta Radzyń Podlaski:

1. Tworzenie warunków dla zrównoważonego, wielofunkcyjnego rozwoju.
2. Integracja i aktywizacja mieszkańców miasta wobec gospodarki rynkowej oraz wynikające z nich priorytety:
 - a) kulturowe - zachowanie i odbudowa wartościowych elementów środowiska kulturowego dla podtrzymania tradycji, odrębności regionalnej i narodowej,
 - b) ekologiczne - zachowanie i odbudowa wartościowych elementów środowiska naturalnego dla zachowania równowagi przyrodniczej i powiązań ekologicznych,
 - c) funkcjonalno-przestrzenne - specjalizacja poszczególnych obszarów miasta w zakresie funkcji:
 - usługowej,
 - mieszkaniowej,
 - przemysłowej,
 - rekreacyjnej.
 - d) społeczne - polepszenie warunków życia mieszkańców poprzez poprawę funkcjonowania zaplecza: produkcyjnego, usługowego, technicznego.

Dokument wyznaczył główne i uzupełniające funkcje miasta. Do funkcji głównych zaliczono: mieszkalnictwo, usługi i przemysł, natomiast do uzupełniających: rekreację i rolnictwo.

▪ **„Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Śródmieścia Miasta Radzyń Podlaski”.**

Plan obejmuje obszar funkcjonalno-przestrzenny śródmieścia miasta Radzyń Podlaski o pow. ok. 90 ha.

Celem dokumentu jest:

1. Zapewnienie możliwości rozwoju centralnego ośrodka usługowego wraz z ukształtowaniem właściwej jego struktury przestrzennej.
2. Uporządkowanie i przekształcenie rejonów zdegradowanej zabudowy.

3. Udostępnienie dla zainwestowania nie zagospodarowanych obszarów śródmieścia.
4. Umożliwienie właściwej obsługi komunikacyjnej obszaru, z eliminacją lub ograniczeniem uciążliwości powodowanych przez obecny układ komunikacyjny w rejonie śródmieścia.
5. Poprawę ładu przestrzennego i podniesienia estetyki krajobrazu centralnego obszaru w mieście.

W Planie wyznaczono następujące granice obszaru:

- od wschodu - Zespół Pałacowo-Parkowy,
- od południa – ul. Sitkowskiego i rzeka Białka,
- od zachodu – ul. Wyszyńskiego,
- od północy – ul. Konstytucji 3-go Maja i ul. Kościuszki.

3.3. Przestrzeń publiczna

Rolą przestrzeni jest pełnienie funkcji: usługowej, mieszkaniowej, przemysłowej i rekreacyjnej oraz umożliwienie nawiązywania prywatnych kontaktów międzyludzkich. Dobrze lub źle zagospodarowane przestrzenie publiczne, są niejako również wizytówką Miasta. 08 października 2009 r. Uchwałą Nr XXXVII/21109 rady Miasta Radzyń Podlaski przyjęty został Lokalny Plan Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2015.

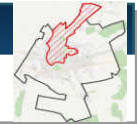
Oddziaływaniami rewitalizacyjnymi obejmował dwie strefy Miasta oznaczone jako Nr 1 i Nr 2.

Strefa Nr 1 obejmowała centralną część Miasta, jako teren historycznej zabudowy miejskiej objęty ochroną konserwatorską oraz tereny położone w jego otoczeniu.

Strefa Nr 2 obejmowała południową część Miasta, na obszarze której znalazł się teren koszar wojskowych po byłej jednostce wojskowej, wykorzystywany wówczas na cele szkoleniowo-wychowawcze. Na terenie byłej jednostki wojskowej został zlokalizowany Ośrodek Szkolenia i Wychowania OHP.

Do tej pory ze względu na ograniczone środki finansowe zrealizowano tylko część planowanych działań tj.:

- budowa ul. Zielonej i ul. Powstania Styczniowego wraz z kanalizacją deszczową (zrealizowano w znacznej części),
- budowa ul. Matejki, ul. Chełmońskiego i ul. Wyspiańskiego (zrealizowano w części),
- budowa ul. Wojska Polskiego (zrealizowano w całości),
- budowa ul. Płudzińskiej (zrealizowano w całości),
- budowa ul. Korczaka i ul. Sikorskiego (zrealizowano w całości),
- budowa ul. Cichej (zrealizowano w całości),
- budowa ul. Baczyńskiego (zrealizowano w znacznej części),
- boisko piłkarskie przy ul. Jana Pawła II "BLISKO-BOISKO" (zrealizowano w całości),

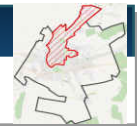

- powiatowy kompleks sportowo-rekreacyjny w Radzynie Podlaskim ETAP II - KRYTA PŁYWALNIA (zrealizowano w całości),
- bramy i ogrodzenie parku w zespole pałacowo-parkowym - rekonstrukcja i odbudowa (zrealizowano w całości).
- remont, w tym termomodernizacja budynków oraz budowa infrastruktury technicznej, uzbrojenie terenu na terenie byłych koszar wojskowych przy ul. Koszary (zrealizowano w całości).
- przebudowa ul. Międzyrzeckiej, ul. Jana Pawła II i ul. Lubelskiej (zrealizowano w całości),
- budowa ul. Konstytucji 3 Maja (zrealizowano w całości),
- przebudowa skrzyżowania ul. Gwardii z ul. Kościuszki (zrealizowano w całości),
- przebudowa skrzyżowania ul. Międzyrzeckiej z ul. Partyzantów z ul. Partyzantów z ul. Powstańców Styczniowych (zrealizowano w całości),
- budowa ciągu pieszo-jezdnego i ścieżki rowerowej BULWAR "NAD BIAŁKĄ" (zrealizowano w całości),
- modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie podlegającym rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem terenów wchodzących w zabytkowy układ urbanistyczny miasta (zrealizowano w części),
- remont budynków mieszkalnych wielorodzinnych na osiedlu BULWARY, (zrealizowano w całości),
- remont budynków mieszkalnych wielorodzinnych na osiedlu ZABIELSKA, (zrealizowano w całości),
- remont budynku mieszkalnego wielorodzinnego - ul. Spółdzielcza 5 (zrealizowano w całości),
- remont budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Ostrowieckiej i ul. Warszawskiej w CENTRUM (zrealizowano w całości),
- remont budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Warszawskiej Nr 46, 48 i 50 (zrealizowano w całości),
- remont budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Korczaka (zrealizowano w całości),
- roboty budowlane i modernizacyjne ciągów komunikacyjnych, parkingów, zieleni, placów zabaw dla dzieci, miejsc rekreacyjnych i terenów zielonych na osiedlu mieszkaniowym BULWARY (zrealizowano w części),
- roboty budowlane i modernizacyjne ciągów komunikacyjnych, parkingów, zieleni, placów zabaw dla dzieci, miejsc rekreacyjnych i terenów zielonych na osiedlu mieszkaniowym ZABIELSKA (zrealizowano w części),
- roboty budowlane i modernizacyjne ciągów komunikacyjnych, zieleni, placów zabaw dla dzieci, miejsc rekreacyjnych i terenów zielonych na osiedlu mieszkaniowym przy ul. Ostrowieckiej i ul. Kościuszki (zrealizowano w części),

- roboty budowlane i modernizacyjne ciągów komunikacyjnych, zieleni, placów zabaw dla dzieci, miejsc rekreacyjnych i terenów zielonych na osiedlu mieszkaniowym przy ul. Korczaka (zrealizowano w części),
- przebudowa budynku hal targowych (zrealizowano w części),
- kompleksowa odnowa zdegradowanego obszaru powojkowego, podmiot wdrażający projekty - Ochotnicze Hufce Pracy - Lubelska Wojewódzka Komenda (zrealizowano w części).

Obecne analizy dokonane przez specjalistów Urzędu Miasta i ekspertów zewnętrznych wykazały, że potrzeby rewitalizacyjne w Mieście są znacznie większe i obejmują również inne części Miasta. Stąd też nieodzowne jest utworzenie nowych i przywrócenie zaniedbanym i zdegradowanym przestrzeniom publicznym ich funkcji.

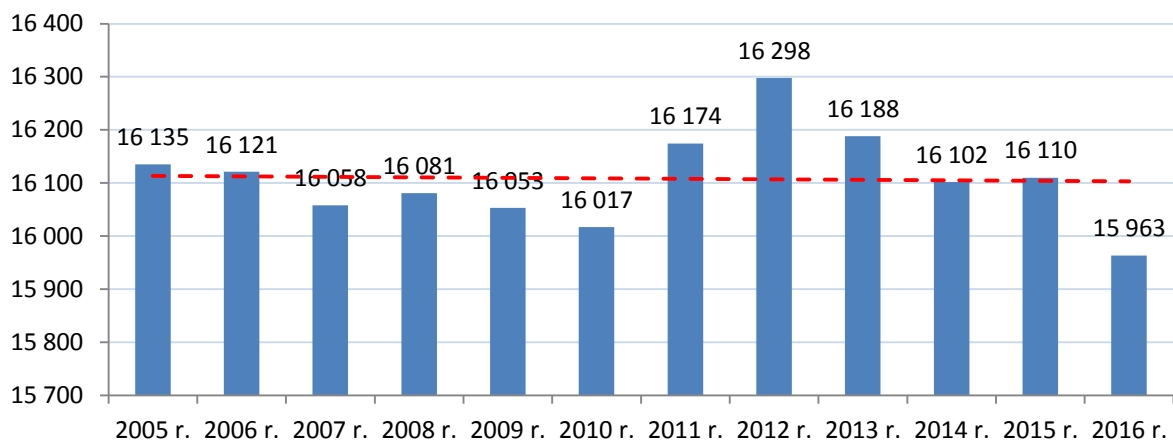
4. Demografia i infrastruktura społeczna

4.1. Ludność

Do podstawowych charakterystyk zbiorowości ludzkiej należą jej liczebność i rozmieszczenie. Liczba mieszkańców Miasta Radzyn Podlaski wykazuje od 2012 r. systematyczną tendencję malejącą. Wg danych GUS w Mieście na dzień 31 grudnia 2016 roku zamieszkiwało 15 963 osób, w tym 7 698 mężczyzn i 8 265 kobiet.

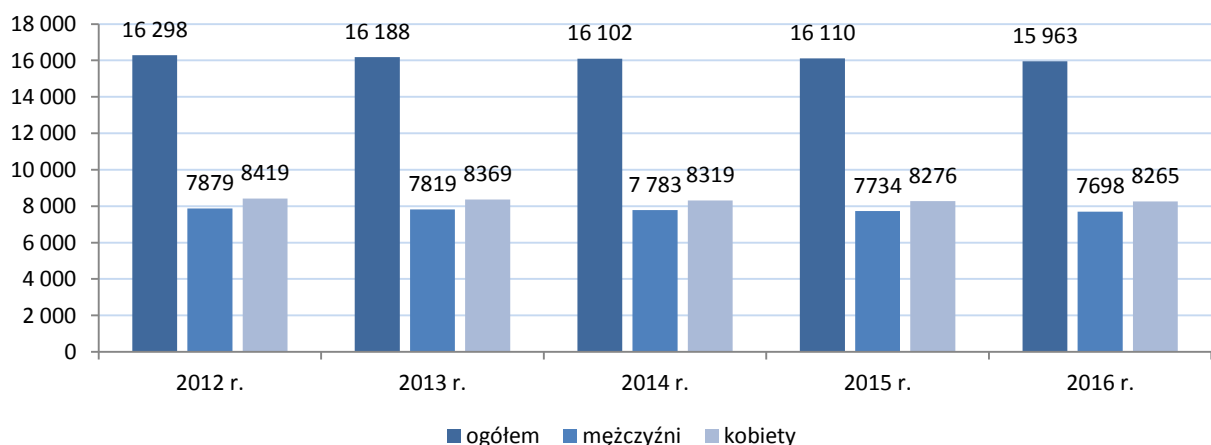
Wykres 1. Liczba mieszkańców Miasta Radzyn Podlaski w latach 2005-2016

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

W porównaniu do 2012 roku odnotowano znaczny spadek liczby mieszkańców o 2,06% (335 osób). W mieście nieznaczny wzrost współczynnika feminizacji, czyli stosunku liczby kobiet na 100 mężczyzn, który w 2016 r. wyniósł 107 kobiet/100 mężczyzn (w 2008 roku wskaźnik ten wynosił 106 kobiet/100 mężczyzn).

Wykres 2. Zmiana liczny ludności w Mieście Radzyn Podlaski w wybranych latach

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Tabela 8. Liczba ludności wg ulic w Mieście Radzyń Podlaski w 2016 r.

Lp.	Nazwa ulicy	Określenie obszaru*	Ludność ogółem
1.	11 Listopada	2	102
2.	Adama Mickiewicza	4	80
3.	Akacyjowa	5	54
4.	Armii Krajowej	1	69
5.	Błogosławionych Męczenników Podlaskich	4	21
6.	Bohaterów	1	173
7.	Bolesława Prusa	4	35
8.	Bronisława Deskura	6	0
9.	Brzostówiecka	1	89
10.	Budowlanych	1	110
11.	os. Bulwary	1	951
12.	Chomiczewskiego	1	111
13.	Cicha	2	48
14.	Cypriana Kamila Norwida	6	229
15.	Czereśniowa	2	29
16.	Czesława Toczyńskiego	6	0
17.	Dębowa	5	24
18.	Elizy Orzeszkowej	4	103
19.	Fryderyka Chopina	6	41
20.	gen. Franciszka Kleeberga	6	69
21.	Grobla Kasztanowa	1	4
22.	Grobla Paradna	1	0
23.	Gwardii	1	103
24.	Henryka Sienkiewicza	2	53
25.	Henryka Wieniawskiego	6	116
26.	I Lendzinek	1	60
27.	pl. Ignacego Potockiego	1	0
28.	II Lendzinek	1	53
29.	Jacka Malczewskiego	4	4
30.	Jana Brzechwy	4	5
31.	Jana Kochanowskiego	4	25
32.	Jana Matejki	4	35
33.	Jana Pawła II	1	86
34.	Janusza Korczaka	6	382
35.	Jarosława Dąbrowskiego	1	64
36.	Józefa Chełmońskiego	4	26
37.	Józefa Wybickiego	6	63
38.	Juliusza Słowackiego	4	319
39.	kard. Stefana Wyszyńskiego	2	825

40.	Karola Krysińskiego	1	61
41.	Karola Lipińskiego	4	115
42.	Karola Szymanowskiego	6	92
43.	Kasprowicza	4	15
44.	rondo Kazimierza Odrzygóździa	2	0
45.	Kazimierza Prejznera	6	0
46.	Klonowa	5	27
47.	Kocka	6	104
48.	Konstytucji 3 Maja	2	18
49.	Koszary	1	166
50.	Króla Kazimierza Jagiellończyka	2	1219
51.	Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	4	61
52.	ks. Stanisława Kamińskiego	6	0
53.	Leśna	4	21
54.	Lotnicza	4	0
55.	Lubelska do skrzyżownia z Zabielską	1	0
56.	Lubelska od skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta	4	39
57.	Łąkowa	2	80
58.	Malinowa	2	20
59.	Marii Konopnickiej	4	68
60.	Mieczysława Stągrowskiego	6	0
61.	Międzyrzecka	3	230
62.	Mikołaja Reja	4	99
63.	Morelowa	2	14
64.	Nadrzeczna	1	48
65.	Nadwitnie	3	93
66.	Nowa	2	47
67.	Ogrodowa	2	36
68.	Osiedlowa	4	63
69.	Ostrowiecka	1	571
70.	Paderewskiego	6	56
71.	Parkowa	3	177
72.	Partyzantów	3	303
73.	Płudzińska	1	97
74.	Pocztowa	1	81
75.	Podlaska	4	359
76.	Polna	5	143
77.	Pomiarowa	1	50
78.	Porzeczkowa	2	27
79.	Powstania Styczniowego	4	312
80.	Powstańców Styczniowych	3	62
81.	Poziomkowa	2	30
82.	Romualda Traugutta	1	71
83.	Rynek	1	21
84.	Sitkowskiego	4	326

85.	Spokojna	1	41
86.	Spółdzielcza	2	1112
87.	Stanisława Jarmuła	6	10
88.	Stanisława Moniuszki	6	118
89.	Stanisława Witkiewicza	6	9
90.	Stanisława Wyspiańskiego	4	3
91.	Stefana Lisowskiego	4	42
92.	Stefana Żeromskiego	4	96
93.	św. Brata Alberta Chmielowskiego	2	499
94.	Tadeusza Kościuszki	1	612
95.	Tadeusza Laskowskiego	6	0
96.	Targowa	1	0
97.	Truskawkowa	2	51
98.	al. Tysiąclecia	4	202
99.	Warszawska	1	789
100.	Wincentego Witosa	1	143
101.	Wisznicka	5	675
102.	Wiśniowa	2	47
103.	Władysława Broniewskiego	4	42
104.	Władysława Reymonta	4	32
105.	Władysława Sikorskiego	6	19
106.	Wojska Polskiego	2	121
107.	pl. Wolności	1	19
108.	Zabielska do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego	1	0
109.	Zabielska od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do granicy Miasta	6	420
110.	Zamkowa	1	34
111.	Zarutki	6	24
112.	Zbulitowska	4	219
113.	Zenona Przesmyckiego	6	269
114.	Zielona	5	190
RAZEM:			15 821

* numer obszaru (1, 2, 3, 4, 5, 6)

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych otrzymanych z Urzędu Miasta Radzyń Podlaski

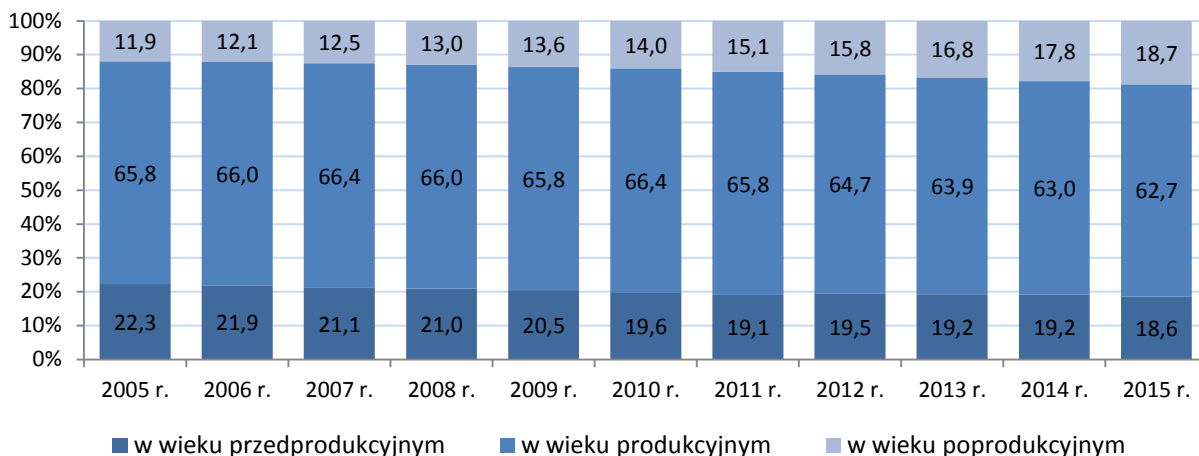

4.2. Struktura wieku mieszkańców

Struktura ludności według wieku określa proces starzenia się ludności, definiowany najogólniej, jako zmiany stanu i struktury według wieku ludności, w ogólnej liczbie udziału osób starszych. Jak wynika z danych BDL GUS struktura wieku mieszkańców przedstawia się następująco: 18,6% stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, 62,7% w wieku produkcyjnym oraz 18,7% w wieku poprodukcyjnym. W Mieście występuje niekorzystny trend - szybko zwiększa się odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, zmniejsza natomiast mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym. Świadczy to o starzeniu się społeczeństwa miast.

Wykres 3. Zmiana struktury wieku ludności w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015 (w%)

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

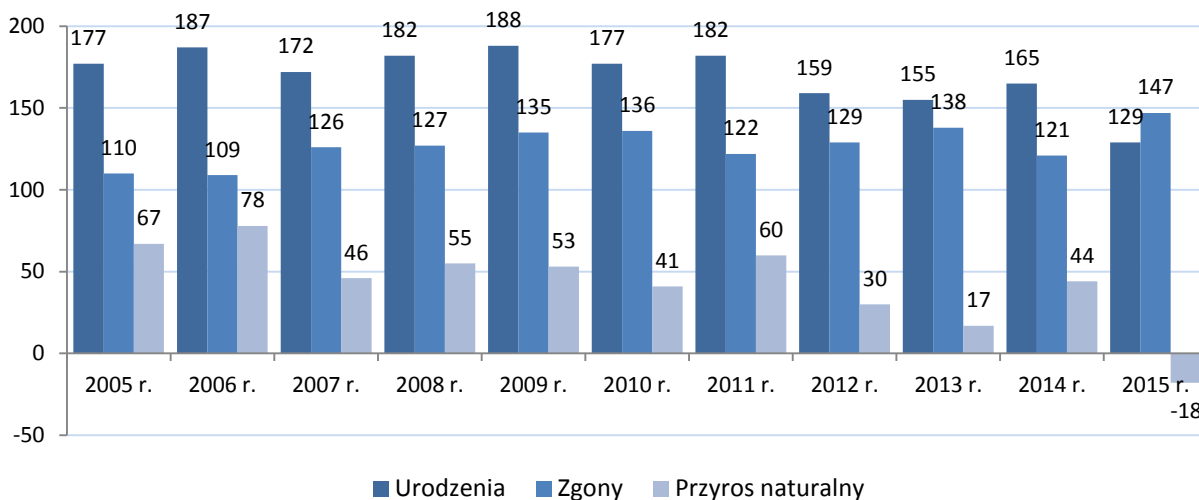
Podsumowując, zmniejszony przyrost naturalny oraz wydłużenie się średniej długości trwania życia będą prowadzić w Mieście do sytuacji, w której coraz mniej osób będzie wchodzić do grupy produkcyjnej. W dalszym ciągu rosnąć będzie natomiast grupa mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

4.3. Ruch naturalny i wędrówkowy ludności

Na liczbę ludności w Mieście Radzyń Podlaski ma wpływ przyrost naturalny oraz saldo migracji. Analizując wykres 4 można zauważyć, że wskaźnik przyrostu naturalnego ostatnich lat jest niekorzystny. Od 2012 r. przyrost naturalny w Mieście wynosi poniżej 50 osób. W 2015 r. po raz pierwszy od 2005 r. był ujemny i wyniósł -18.

Wykres 4. Przyrost naturalny w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015 (w%)

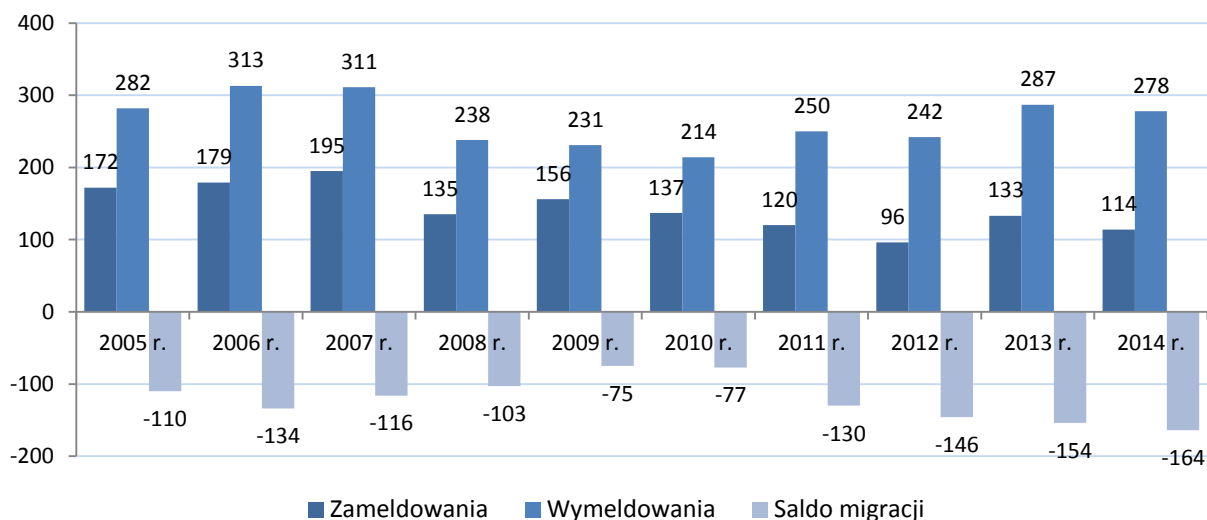

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Wskaźnik salda migracji na przestrzeni lat 2005 - 2015 w Mieście Radzyna Podlaski podlegał dużym wahaniom. W całym badanym okresie był ujemny. Najkorzystniejszy był w latach 2009 i 2010 (-75 i -77 osób). Najbardziej niekorzystny w ostatnich latach 2011 - 2014. W 2014 r. saldo migracji ogółem wyniosło - 164 osoby.

Wykres 5. Saldo migracji w Mieście Radzyna Podlaski w latach 2005-2015 (w%)

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

4.4. Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej

4.4.1. Infrastruktura ochrony zdrowia

Na terenie miasta Radzyna Podlaski zlokalizowane są następujące placówki służby zdrowia:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „TERAPIA” sp. z o.o.,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „KURACJA” sp. z o.o.,
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej - Praktyki Lekarza Rodzinnego,
- indywidualna praktyka pielęgniarska,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Pielęgniarek Środowiskowych,
- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna,
- Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego.

W strukturach organizacyjnych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej prowadzi działalność przychodnia rejonowa oraz szpital powiatowy.

W mieście jest zarejestrowanych 59 prywatnych praktyk lekarskich, w tym:

- 22 – lekarzy stomatologów-protetyków,
- 57 – lekarzy innych specjalności.

4.4.2. Infrastruktura pomocy społecznej¹³

Na terenie Miasta Radzyń Podlaski w sferze pomocy społecznej działają:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- schronisko dla bezdomnych,
- Dzienny Środowiskowy Dom Samopomocy,
- świetlice środowiskowe.
- Zespół interdyscyplinarny,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- organizacje pozarządowe,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Mój Dom”,
- Oddział Terapii Uzależnień z Poradnią Leczenia Uzależnień przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzynie Podlaskim

MOPS wykonuje zadania pomocy społecznej zgodnie z art. 110 ustawy o pomocy społecznej¹⁴ w gminie miejskiej Radzyń Podlaski oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Ośrodek zatrudnia 9 pracowników socjalnych. Na jednego pracownika przypada ok. 1 800 mieszkańców Radzyna Podlaskiego, co jest zgodne z wymogiem ustawowym (art. 110 ust. 11 ustawy) i pozwala na właściwe prowadzenie pracy socjalnej w środowisku.

Ośrodek wykonuje również zadania nie związane bezpośrednio z pomocą społeczną, takie jak:

- wypłata świadczeń rodzinnych,
- postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- wypłata dodatków mieszkaniowych oraz od 01.01.2014 r.
- wypłatę dodatków energetycznych.

Świetlice działają na podstawie Regulaminu oraz Programu Zajęć Świetlicy Socjoterapeutycznej. Opiekunami świetlic są osoby z przygotowaniem pedagogicznym z którymi współpracują wolontariusze. Głównym zadaniem świetlic jest poszukiwanie form oddziaływania na dzieci i młodzież, które umożliwią prawidłowy rozwój ich osobowości, a także ułatwią im rozpoznanie pojawiających się problemów poprzez uczenie podejmowania samodzielnych decyzji i dokonywania wyborów życiowych. Socjoterapia

¹³ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Radzyń Podlaski na lata 2014-2020 (załącznik do Uchwały Nr XL/227/2014 Rady Miasta Radzyń Podlaski z dnia 26 lutego 2014 r.

¹⁴ Ustawa z dnia 12 marca 2014 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm).

polega na celowym stworzeniu dzieciom i młodzieży warunków do właściwej socjalizacji oraz zmiany sądów o rzeczywistości, sposobów reagowania i zachowania.

Schronisko dla bezdomnych

MOPS prowadzi schronisko dla bezdomnych, oraz trzy przyszkolne **światlice środowiskowe dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych**, zatrudnia również pięć opiekunek świadczących usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania podopiecznych.

Schronisko dla bezdomnych funkcjonuje przez cały rok, posiada 20 miejsc z możliwością zwiększenia ich liczby w okresie zimowym. Placówka zapewnia podstawowe warunki niezbędne do normalnego funkcjonowania. W placówce jest bezpośredni nadzór nad podopiecznymi w osobie opiekuna schroniska.

Dzienny Środowiskowy Dom Samopomocy

DŚDS jest ośrodkiem wsparcia, którego podstawowym celem jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych, opieka i terapia osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi (upośledzenia umysłowe, choroba psychiczna, uzależnienia i współuzależnienia).

W DŚDS organizowana jest terapia zajęciowa:

- stolarska,
- plastyczna,
- krawiecka,
- świetlicowa,
- gospodarstwa domowego,
- ruchowa
- komputerowa.

Podopieczni korzystają z usług psychologa oraz niezbędnej opieki zdrowotnej. Problemem jest niechęć wielu osób z zaburzeniami psychicznymi (lub ich przedstawicieli) do korzystania z usług DŚDS. Wynika to głównie z lęku przed stygmatyzacją i brakiem świadomości odnośnie korzyści wynikających z terapii. Ośrodek dysponuje 40 miejscami dla niepełnosprawnych.

Zespół interdyscyplinarny

Zadaniem Zespołu jest pomoc osobom współuzależnionym i ofiarom przemocy domowej poprzez:

- wstępną diagnozę,
- udzielenie wsparcia i informacji,
- pomoc w opracowaniu planu działania,
- pomoc prawną i psychologiczną,
- zajęcia terapeutyczne w ramach grupy wsparcia.

Klientami Zespołu są najczęściej kobiety doświadczające negatywnych skutków życia z osobą nadużywającą bądź uzależnioną od alkoholu, a zwłaszcza przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej oraz seksualnej.

Celem zespołu jest efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistniałego problemu. Współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

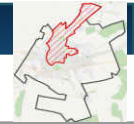
Cele Zespołu realizowane są poprzez:

- ocenę sytuacji problemowej osoby indywidualnej, rodziny, grup problemowych lub środowiska znajdujących się w sytuacji kryzysowej i wypracowanie sposobu postępowania, który będzie miał na celu przywrócenie integralności rodziny bądź środowiska oraz możliwości realizowania ich funkcji, oraz podejmowanie działań w tym celu przewidzianych przepisami prawa,
- udzielanie pomocy, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego, prawnego, psychologicznego osobom, rodzinom, grupom problemowym i środowisku, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów,
- podejmowanie interwencji w przypadku przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie,
- udzielanie pomocy dzieciom doświadczającym i będącym świadkami przemocy w rodzinie,
- podejmowanie wspólnych działań w ramach procedury „Niebieska Karta”.

W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego realizowane mogą być także: tworzenie lokalnych zintegrowanych programów i kampanii profilaktycznych, m in. z zakresu problemu uzależnień, bezrobocia, trudności wychowawczych, przestępczości i innych zagadnień lokalnej polityki społecznej. Inicjowanie badań, diagnoz, w tym wspólnego diagnozowania osób indywidualnych i środowiska, którego problem dotyczy, oraz ekspertyz wspierających prace Zespołu w danym obszarze.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Komisja działa na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Głównym zadaniem komisji jest realizacja Miejskiego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a w szczególności podejmowanie działań w zakresie profilaktyki wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych, rozwiązywanie problemów osób uzależnionych, współuzależnionych, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz kontrolowanie prawidłowości stosowania zasad sprzedaży napojów alkoholowych. Istotnym zadaniem jest podejmowanie czynności zmierzających do zastosowania wobec osoby uzależnionej obowiązku leczenia w zakładzie leczenia odwykowego.

Organizacje pozarządowe działające na rzecz pomocy społecznej

- **Stowarzyszenia „Stop” i Grupa AA „Orion”.**
- **Stowarzyszenie „Iskierka” i Grupa AA i Al-Anon „Rezonans”.** Stowarzyszenia „Stop” i „Iskierka” oraz działające przy nich grupy wsparcia to organizacje skierowane na pomoc osobom uzależnionym od alkoholu oraz współuzależnionym (Al-Anon). Warunkiem uczestnictwa w grupach wsparcia jest chęć zerwania z nałogiem, natomiast członkostwo w stowarzyszeniu wiąże się już z koniecznością posiadania określonego okresu abstynencji. Stowarzyszenia są finansowane z dotacji Urzędu Miasta.
- **Stowarzyszenie „Carpe Diem”.** Organizacja działa na rzecz osób niepełnosprawnych psychicznie: upośledzonych umysłowo i chorych psychicznie. Główny cel to ochrona praw, godności i interesów tych osób oraz aktywizacja zawodowa i społeczna. Stowarzyszenie prowadzi dystrybucję żywności, organizuje imprezy okolicznościowe.
- **Polski Związek Niewidomych Koło w Radzynie Podlaskim.** Stowarzyszenie działa na rzecz osób niewidomych i słabo widzących. Główne zadania to rehabilitacja osób niewidomych i ociemniałych, reprezentacja tych osób wobec władz i innych stowarzyszeń, edukacja, działalność wydawnicza i informacyjna oraz opieka prawna.
- **Polski Związek Emerytów i Rencistów i Inwalidów Zarząd w Radzynie Podlaskim.** Działalność w zakresie zabezpieczenia społecznego, integracji i aktywizacji społecznej, na rzecz praw i wolności człowieka i obywatela, w zakresie nauki, kultury, edukacji i wychowania, a także na rzecz bezpieczeństwa publicznego.
- **Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Radzynie Podlaskim.** Działania stowarzyszenia skierowane są głównie do osób najbardziej potrzebujących, skrzywdzonych. Zadania to m.in. opieka i pomoc socjalna, szkolenia w zakresie aktywizacji zawodowej, promocja honorowego krwiodawstwa, promocja właściwych zachowań zdrowotnych i ekologicznych, działalność edukacyjna.
- **Parafialny Zespół Caritas przy parafii Trójcy Świętej w Radzynie Podlaskim.** Działania Caritasu skierowane są na dystrybucję żywności, ubrań, sprzętu medycznego i leków, oraz szeroko rozumiany wolontariat.
- **Grupa Samopomocowa A/A Podaj Dłoń przy parafii Św. Trójcy.**
- **Stowarzyszenie NADZIEJA** zrzeszające kobiety współuzależnione przy parafii Św. Trójcy, Punkt konsultacyjny.

Pozostałe podmioty

Na terenie Radzyna Podlaskiego funkcjonują również jednostki realizujące zadania pomocy społecznej, prowadzone przez samorząd powiatowy. Są to: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówka opiekuńczo – wychowawcza „Mój Dom”, Oddział Terapii Uzależnień z Poradnią Leczenia Uzależnień przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej. Charakter niniejszego dokumentu nie pozwala na szersze omówienie tych jednostek.

4.5. Pomoc społeczna

Zgodnie z ustawą, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna ma za zadanie wspierać osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwić im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Ośrodki pomocy społecznej są najczęściej pierwszą instytucją, do której zgłaszają się po pomoc osoby będące w trudnej sytuacji.

Wykonawcą zadań pomocy społecznej w Mieście Radzyń Podlaski jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Radzynie Podlaskim.

Z usług MOPS korzysta 8,17% mieszkańców Miasta. Pomoc udzielana jest głównie w formie zasiłków pieniężnych, pomocy rzeczowej, poradnictwa specjalistycznego oraz finansowania posiłków dla dzieci. Ośrodek realizuje zarówno zadania własne, jak i zlecone przez Gminę. Od 2 listopada 2005 r. Ośrodkowi Pomocy Społecznej powierzono dodatkowe zadanie - wypłatę świadczeń rodzinnych. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w Mieście Radzyń Podlaski latach 2005 – 2014 utrzymywała się na podobnym poziomie. Dopiero w 2014 r. nastąpił niewielki spadek liczny rodzin korzystających z pomocy społecznej. Spadła natomiast w latach 2005 - 2014 liczba osób objętych pomocą. Spadek ten wiąże się jednak nie z wyraźną poprawą warunków ekonomicznych i socjalnych, a raczej z zaostreniem kryteriów ekonomicznych, jakie musi spełniać osoba starająca się o przyznanie określonej pomocy.

Prawo do świadczeń pieniężnych w analizowanym okresie było ustalone na poziomie:

- 634 zł - dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty,
- 514 zł - dla osoby w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty
- Osoby i rodziny, których dochód przekracza kryterium dochodowe, ale nie przekracza 150% kryterium dochodowego korzystają z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Tabela 9. Rodziny i osoby objęte pomocą społeczną w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005 - 2015

Rok	Liczba rodzin	Łączna wysokość wydatkowanych środków w złotych (bez DPS)	Średnia wysokość świadczeń przypadających w roku na rodzinę
2005	451	532 915	1 181,63
2006	534	842 294	1 577,33
2007	512	788 899	1 540,82
2008	484	871 015	1 799,62
2009	479	1 004 497	2 097,07
2010	478	925 025	1 935,20
2011	484	993 775	2 053,25
2012	466	1 051 357	2 256,13
2013	473	1 301 128	2 750,80
2014	452	1 346 801	2 979,65
2015	422	1 323 375	3 128,55

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych otrzymanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzynie Podl.

Tabela 10. Udzielona pomoc społeczna w Mieście Radzyna Podlaski w latach 2005 - 2015

Rok	Ilość osób objęta pomocą	Ilość rodzin
2005	696	451
2006	935	534
2007	901	512
2008	838	484
2009	840	479
2010	810	478
2011	771	484
2012	752	466
2013	787	473
2014	726	452
2015	614	422

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych otrzymanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzynie Podl.

Tabela 11. Powody przyznawania pomocy społecznej w Mieście Radzyna Podlaski w roku 2005, 2010 i 2015

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	
	2005 rok		2010 rok		2015 rok		
Ubóstwo	145	451	261	772	155	485	
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	
Ochrona macierzyństwa	58	298	16	57	64	310	
Bezdomność	10	18	19	20	21	21	
Niepełnosprawność	153	437	199	549	133	348	
Bezradność	74	325	21	99	67	247	
Bezrobocie	268	987	282	952	281	858	
Długotrwała lub ciężka choroba	117	364	99	289	157	410	
Alkoholizm	31	83	57	80	49	89	
Narkomania	0	0	1	1	0	0	
Inne	0	0	0	0	0	0	
w tym	wielodzietność	27	168	7	42	33	177
	przemoc w rodzinie	0	0	1	2	1	2
	trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	2	1	4	7	16
	sytuacja kryzysowa	0	0	1	2	0	0
	zdarzenia losowe	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych otrzymanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzynie Podl.

Tabela 12. Środki na odpłatność za Domy Pomocy Społecznej w latach 2005-2015

Rok	Ilość osób objęta pomocą	Kwota
2005	3	39900
2006	4	48400
2007	4	52050
2008	7	95500
2009	8	95486
2010	10	119391
2011	10	113535
2012	13	142691
2013	14	194137
2014	15	221132
2015	17	271407

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych otrzymanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzynie Podl.

Głównymi powodami przyznania pomocy społecznej przez MOPS w Radzynie Podlaskim w 2015 r. były:

- ubóstwo (37%),
- bezrobocie (66%),
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (16%),
- niepełnosprawność (16%),
- długotrwała lub ciężka choroba (32%),
- alkoholizm (12%).

Szczegółowe dane dotyczące osób objętych pomocą społeczną wg przyczyn korzystania z pomocy zamieszkałych przy poszczególnych ulicach zostały zaprezentowane w poniższych kilku tabelach.

Tabela 13. Liczba rodzin i liczba osób w Mieście Radzyn Podlaski objętych pomocą społeczną wg przyczyn korzystania z pomocy zamieszkałych przy danej ulicy w 2015 r.

L.p.	Ulica	Ludność ogółem	Ilość osób ogółem korzystających z pomocy społecz.	Ubóstwo		Bezdomność		Bezrobocie		Niepełnosprawność		Długotrwała lub ciężka choroba		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych		Wielodzietne rodziny		Przemoc w rodzinie		Alkoholizm	
				liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin
1.	11 Listopada	102	7	5	2			3	1	4	2	2	1								
2.	Mickiewicza Adama	80	1					1	1												
3.	Akacyjowa	54	7	7	1			2	1	2	1					7	1				
4.	Armii Krajowej	69	5	5	1			2	1												
5.	Błogosławionych Męczenników Podlaskich	21																			
6.	Bohaterów	173	14	8	3	1	1	2	1			3	3					2	1	2	2
7.	Bolesława Prusa	35	1																		
8.	Bronisława Deskura	0						1	1												
9.	Brzostówiecka	89	32	27	14	15	15	16	13	9	7	7	5			3	1			11	10
10.	Budowlanych	110	53	23	8			19	13	6	6	12	9	13	3	9	3	7	2	6	4
11.	Bulwary	951	120	47	17			36	27	16	3	12	13	15	5	11	2	8	3	2	2
12.	Chomiczewskiego	111	9	5	1					2	2	3	2								
13.	Cicha	48	1	1	1			1	1											1	1
14.	Cypriana Kamila Norwida	229	15					1	1	3	2	3	2					7	2		
15.	Czereśniowa	29	4															4	1		
16.	Czesława Toczyńskiego	0																			
17.	Dębowa	24																			
18.	Orzeszkowej Elizy	103																			
19.	Chopina Fryderyka	41	5					1	1									5	2		
20.	Kleeberga gen. Franciszka	69																			
21.	Grobla Kasztanowa	4																			
22.	ul. Grobla Paradna	0																			
23.	ul. Gwardii	103	23	10	3			5	4	2	2	3	3	4	1	3	1			1	1
24.	ul. Henryka Sienkiewicza	53	5	4	1			2	1	1	1	1	1								
25.	ul. Henryka Wieniawskiego	116	2							2	2										
26.	ul. I Lendzinek	60	8	5	2			5	2	3	1	2	1					3	1	3	1
27.	pl. Ignacego Potockiego																				

L.p.	Ulica	Ludność ogółem	Ilość osób ogółem korzystających z pomocy społecz.	Ubóstwo		Bezdomność		Bezrobocie		Niepełnosprawność		Długotrwała lub ciężka choroba		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych		Wielodzietne rodziny		Przemoc w rodzinie		Alkoholizm	
				liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin
28.	ul. II Lendzinek	53	12	4	1			8	2	8	2	1	1								
29.	ul. Jacka Malczewskiego	4																			
30.	ul. Jana Brzechwy	5																			
31.	ul. Jana Kochanowskiego	25																			
32.	ul. Jana Matejki	35																			
33.	ul. Jana Pawła II	86	7	1	1			1	1	2	2	2	2			3	1				
34.	ul. Janusza Korczaka	382																			
35.	ul. Jarosława Dąbrowskiego	64	10	8	3			2	1			2	2	2	1						
36.	ul. Józefa Chetmońskiego	26	5							5	1										
37.	ul. Józefa Wybickiego	63																			
38.	ul. Juliusza Słowackiego	319	4	3	1			1	1	1	1							3	1		
39.	ul. kard. Stefana Wyszyńskiego	825	31	20	7			6	6	7	7	6	6	10	2	6	1			1	1
40.	ul. Karola Krysińskiego	61	6	5	1			5	1	1	1	1	1			3	1				
41.	ul. Karola Lipińskiego	115	12			1	1	4	1									1	1	1	1
42.	ul. Karola Szymanowskiego	92	2							2	2										
43.	ul. Kasprowicza	15																			
44.	rondo Kazimierza Odrzygóźdźia	0																			
45.	ul. Kazimierza Prejznera	0																			
46.	ul. Klonowa	27	14	3	1			1	1	2	2	1	1					3	1		
47.	ul. Kocka	104																			
48.	ul. Konstytucji 3 Maja	18																			
49.	ul. Koszary	166	101	69	25	3	3	36	26	12	11	12	11	4	1	23	4	9	11		
50.	ul. Króla Kazimierza Jagiellończyka	1219	54	18	5	1	1	31	10	15	8	7	4			31	7	7	2		
51.	ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	61	2					2	1												
52.	ul. ks. Stanisława Kamińskiego	0																			
53.	ul. Leśna	21																			
54.	ul. Lotnicza	0	2															2	1	1	1
55.	ul. Lubelska	39	2					2	1												

L.p.	Ulica	Ludność ogółem	Ilość osób ogółem korzystających z pomocy społecz.	Ubóstwo		Bezdomność		Bezrobocie		Niepełnosprawność		Długotrwała lub ciężka choroba		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych		Wielodzietne rodziny		Przemoc w rodzinie		Alkoholizm	
				liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin
56.	ul. Łąkowa	80	7	7	2			2	2							4	1				
57.	ul. Malinowa	20	0																		
58.	ul. Marii Konopnickiej	68	0																		
59.	ul. Mieczysława Stagrowskiego		0																		
60.	ul. Międzyrzecka	230	36	19	8			13	12	8	8	5	5	2	1	6	2			2	2
61.	ul. Mikołaja Reja	99	1					1	1												
62.	ul. Morelowa	14	0																		
63.	ul. Nadrzeczna	48	0																		
64.	ul. Nadwitnie	93	10							3	3	3	3					3	1		
65.	ul. Nowa	47	8					4	1	2	1	4	2	6	2						
66.	ul. Ogrodowa	36	0																		
67.	ul. Osiedlowa	63	3	3	3							1	1								
68.	ul. Ostrowiecka	571	51	38	13			18	11	9	6	5	5	10	3	11	2	3	1	2	1
69.	ul. Paderewskiego	56	0																		
70.	ul. Parkowa	177	30	7	7			9	6	9	6	7	7							1	1
71.	ul. Partyzantów	303	19	7	2			4	3	1	1	2	2		6	1	3	1			
72.	ul. Płudzińska	97	5					1	1	1	1										
73.	ul. Poczтовая	81	11	9	4			5	4	1	1									1	1
74.	ul. Podlaska	359	24					3	3	3	3	2	2					6	2	4	1
75.	ul. Polna	143	8	8	3			8	3											1	1
76.	ul. Pomiarowa	50	14	9	3			3	2	7	4	8	4	5	1						
77.	ul. Porzeczkowa	27	0																		
78.	ul. Powstania Styczniowego	312	25					5	2	17	6									1	1
79.	ul. Powstańców Styczniowych	62	0																		
80.	ul. Poziomkowa	30	3							1	1										
81.	ul. Romualda Traugutta	71	11	3	1			2	2	2	2	2	2		5	1			1	1	
82.	ul. Rynek	21	0																		
83.	ul. Sitkowskiego	326	17					6	6	2	1							5	2		
84.	ul. Spokojna	41	3							1	1	1	1								

L.p.	Ulica	Ludność ogółem	Ilość osób ogółem korzystających z pomocy społecz.	Ubóstwo		Bezdomność		Bezrobocie		Niepełnosprawność		Długotrwała lub ciężka choroba		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych		Wielodzietne rodziny		Przemoc w rodzinie		Alkoholizm	
				liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin
85.	ul. Spółdzielcza	1112	87	14	8	1	1	35	16	18	9	17	7	35	11	11	2	16	6	24	10
86.	ul. Stanisława Jarmuła	10	0																		
87.	ul. Stanisława Moniuszki	118	4	4	2			2	1												
88.	ul. Stanisława Witkiewicza	9	1							1	1	1	1								
89.	ul. Stanisława Wyspiańskiego	3	0																		
90.	ul. Stefana Lisowskiego	42	0																		
91.	ul. Stefana Żeromskiego	96	4					2	1	1	1										
92.	ul. św. Brata Alberta Chmielowskiego	499	17	1	1	1	1	11	6	4	4	1	1	6	2					7	3
93.	ul. Tadeusza Kościuszki	612	24	8	5			7	7	5	5	3	3	9	2			2	1	4	4
94.	ul. Tadeusza Laskowskiego		0																		
95.	ul. Targowa		0																		
96.	ul. Truskawkowa	51	6	3	1			2	1	1	1										
97.	al. Tysiąclecia	202	10					3	2	10	4										
98.	ul. Warszawska	789	108	49	16			31	24	20	16	12	11	12	4	9	2	9	3	8	8
99.	ul. Wincentego Witosa	143	15	10	3			2	2	3	3	3	3	6	1	7	2	3	1	2	1
100.	ul. Wisznicka	675	45	24	8			20	12	7	7	8	7					4	1	3	2
101.	ul. Wiśniowa	47	0																		
102.	ul. Władysława Broniewskiego	42	10					5	3										4	1	
103.	ul. Władysława Reymonta	32	0																		
104.	ul. Władysława Sikorskiego	19	3	3	1			1	1												
105.	ul. Wojska Polskiego	121	30	6	3	1	1	17	7	2	2	5	1	5	1					20	8
106.	pl. Wolności	19	0																		
107.	ul. Zabielska	420	6	2	2			3	3	3	2	3	3							1	1
108.	ul. Zamkowa	34	20	20	4			7	4	1	1					7	1				
109.	ul. Zarutki	24	1	1	1					1	1										
110.	ul. Zbulitowska	219	1							1	1	1	1								
111.	ul. Zenona Przesmyckiego	269	3							2	1	2	1								
112.	ul. Zielona	190	35	3	1			6	4	1	1					18	3	2	1	1	1
Razem:		15821	1292	536	201	24	24	434	274	253	171	176	141	144	41	183	39	121	50	112	71

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych otrzymanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzynie Podl.

Tabela 14. Liczba osób w Mieście Radzyn Podlaski objętych pomocą społeczną w podziale na ulice ze względu na ubóstwo, bezdomność i bezrobocie w 2015 r.

Lp.	Nazwa ulicy	Nr obszaru	ludność ogółem	ubóstwo		bezdomność		bezrobocie	
				liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców
1.	11 Listopada	1	102	5	4,90	0	0,00	3	2,94
2.	Adama Mickiewicza	4	80	0	0,00	0	0,00	1	1,25
3.	Akacyjowa	5	54	7	12,96	0	0,00	2	3,70
4.	Armii Krajowej	1	69	5	7,25	0	0,00	2	2,90
5.	Błogosławionych Męczenników Podlaskich	4	21	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Bohaterów	1	173	8	4,62	1	0,58	2	1,16
7.	Bolesława Prusa	4	35	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Bronisława Deskura	6	0	0	0,00	0	0,00	1	0,00
9.	Brzostowiecka	1	89	27	30,34	15	16,85	16	17,98
10.	Budowlanych	1	110	23	20,91	0	0,00	19	17,27
11.	os. Bulwary	1	951	47	4,94	0	0,00	36	3,79
12.	Chomiczewskiego	1	111	5	4,50	0	0,00	0	0,00
13.	Cicha	1	48	1	2,08	0	0,00	1	2,08
14.	Cypriana Kamila Norwida	6	229	0	0,00	0	0,00	1	0,44
15.	Czereśniowa	2	29	0	0,00	0	0,00	0	0,00
16.	Czesława Toczyńskiego	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
17.	Dębowa	5	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00
18.	Elizy Orzeszkowej	4	103	0	0,00	0	0,00	0	0,00
19.	Fryderyka Chopina	6	41	0	0,00	0	0,00	1	2,44
20.	gen. Franciszka Kleeberga	6	69	0	0,00	0	0,00	0	0,00
21.	Grobla Kasztanowa	1	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00
22.	Grobla Paradna	1	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
23.	Gwardii	1	103	10	9,71	0	0,00	5	4,85
24.	Henryka Sienkiewicza	1	53	4	7,55	0	0,00	2	3,77
25.	Henryka Wieniawskiego	6	116	0	0,00	0	0,00	0	0,00
26.	I Lendzinek	1	60	5	8,33	0	0,00	5	8,33
27.	pl. Ignacego Potockiego	1	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
28.	II Lendzinek	1	53	4	7,55	0	0,00	8	15,09
29.	Jacka Malczewskiego	4	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00
30.	Jana Brzechwy	4	5	0	0,00	0	0,00	0	0,00
31.	Jana Kochanowskiego	4	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00
32.	Jana Matejki	4	35	0	0,00	0	0,00	0	0,00
33.	Jana Pawła II	1	86	1	1,16	0	0,00	1	1,16
34.	Janusza Korczaka	6	382	0	0,00	0	0,00	0	0,00
35.	Jarosława Dąbrowskiego	1	64	8	12,50	0	0,00	2	3,13

36.	Józefa Chełmońskiego	4	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00
37.	Józefa Wybickiego	6	63	0	0,00	0	0,00	0	0,00
38.	Juliusza Słowackiego	4	319	3	0,94	0	0,00	1	0,31
39.	kard. Stefana Wyszyńskiego	2	825	20	2,42	0	0,00	6	0,73
40.	Karola Krysińskiego	1	61	5	8,20	0	0,00	5	8,20
41.	Karola Lipińskiego	4	115	0	0,00	1	0,87	4	3,48
42.	Karola Szymanowskiego	6	92	0	0,00	0	0,00	0	0,00
43.	Kasprowicza	4	15	0	0,00	0	0,00	0	0,00
44.	rondo Kazimierza Odrzygóźdźia	2	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
45.	Kazimierza Prejznera	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
46.	Klonowa	5	27	3	11,11	0	0,00	1	3,70
47.	Kocka	6	104	0	0,00	0	0,00	0	0,00
48.	Konstytucji 3 Maja	2	18	0	0,00	0	0,00	0	0,00
49.	Koszary	1	166	69	41,57	3	1,81	36	21,69
50.	Króla Kazimierza Jagiellończyka	2	1219	18	1,48	1	0,08	31	2,54
51.	Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	4	61	0	0,00	0	0,00	2	3,28
52.	ks. Stanisława Kamińskiego	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
53.	Leśna	4	21	0	0,00	0	0,00	0	0,00
54.	Lotnicza	4	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
55.	Lubelska do skrzyżownia z Zabielską	1	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00
56.	Lubelska od skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta	4	35	0	0,00	0	0,00	2	5,71
57.	Łąkowa	2	80	7	8,75	0	0,00	2	2,50
58.	Malinowa	2	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00
59.	Marii Konopnickiej	4	68	0	0,00	0	0,00	0	0,00
60.	Mieczysława Stągrowskiego	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
61.	Międzyrzeczka	3	230	19	8,26	0	0,00	13	5,65
62.	Mikołaja Reja	4	99	0	0,00	0	0,00	1	1,01
63.	Morelowa	2	14	0	0,00	0	0,00	0	0,00
64.	Nadrzeczna	1	48	0	0,00	0	0,00	0	0,00
65.	Nadwitnie	3	93	0	0,00	0	0,00	0	0,00
66.	Nowa	1	47	0	0,00	0	0,00	4	8,51
67.	Ogrodowa	1	36	0	0,00	0	0,00	0	0,00
68.	Osiedlowa	4	63	3	4,76	0	0,00	0	0,00
69.	Ostrowiecka	1	571	38	6,65	0	0,00	18	3,15
70.	Paderewskiego	6	56	0	0,00	0	0,00	0	0,00
71.	Parkowa	1	177	7	3,95	0	0,00	9	5,08
72.	Partyzantów	3	303	7	2,31	0	0,00	4	1,32
73.	Płudzińska	1	97	0	0,00	0	0,00	1	1,03
74.	Pocztowa	1	81	9	11,11	0	0,00	5	6,17
75.	Podlaska	4	359	0	0,00	0	0,00	3	0,84
76.	Polna	5	143	8	5,59	0	0,00	8	5,59
77.	Pomiarowa	1	50	9	18,00	0	0,00	3	6,00

78.	Porzeczkowa	2	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00
79.	Powstania Styczniowego	4	312	0	0,00	0	0,00	5	1,60
80.	Powstańców Styczniowych	3	62	0	0,00	0	0,00	0	0,00
81.	Poziomkowa	2	30	0	0,00	0	0,00	0	0,00
82.	Romualda Traugutta	1	71	3	4,23	0	0,00	2	2,82
83.	Rynek	1	21	0	0,00	0	0,00	0	0,00
84.	Sitkowskiego	4	326	0	0,00	0	0,00	6	1,84
85.	Spokojna	1	41	0	0,00	0	0,00	0	0,00
86.	Spółdzielcza	2	1112	14	1,26	1	0,09	35	3,15
87.	Stanisława Jarmuła	6	10	0	0,00	0	0,00	0	0,00
88.	Stanisława Moniuszki	6	118	4	3,39	0	0,00	2	1,69
89.	Stanisława Witkiewicza	6	9	0	0,00	0	0,00	0	0,00
90.	Stanisława Wyspiańskiego	4	3	0	0,00	0	0,00	0	0,00
91.	Stefana Lisowskiego	4	42	0	0,00	0	0,00	0	0,00
92.	Stefana Żeromskiego	4	96	0	0,00	0	0,00	2	2,08
93.	św. Brata Alberta Chmielowskiego	2	499	1	0,20	1	0,20	11	2,20
94.	Tadeusza Kościuszki	1	612	8	1,31	0	0,00	7	1,14
95.	Tadeusza Laskowskiego	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
96.	Targowa	1	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
97.	Truskawkowa	2	51	3	5,88	0	0,00	2	3,92
98.	al. Tysiąclecia	4	202	0	0,00	0	0,00	3	1,49
99.	Warszawska do skrzyżownia z ul. Ogrodową	1	263	0	0,00	0	0,00	0	
100.	Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową do granic miasta	2	526	49	9,32	0	0,00	31	5,89
101.	Wincentego Witosa	1	143	10	6,99	0	0,00	2	1,40
102.	Wisznicka	5	675	24	3,56	0	0,00	20	2,96
103.	Wiśniowa	2	47	0	0,00	0	0,00	0	0,00
104.	Władysława Broniewskiego	4	42	0	0,00	0	0,00	5	11,90
105.	Władysława Reymonta	4	32	0	0,00	0	0,00	0	0,00
106.	Władysława Sikorskiego	6	19	3	15,79	0	0,00	1	5,26
107.	Wojska Polskiego	2	121	6	4,96	1	0,83	17	14,05
108.	pl. Wolności	1	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00
109.	Zabielska do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego	1	105	0	0,00	0	0,00	0	0,00
110.	Zabielska od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do granicy Miasta	6	315	2	0,63	0	0,00	3	0,95
111.	Zamkowa	1	34	20	58,82	0	0,00	7	20,59
112.	Zarutki	6	24	1	4,17	0	0,00	0	0,00
113.	Zbulitowska	4	219	0	0,00	0	0,00	0	0,00
114.	Zenona Przesmyckiego	6	269	0	0,00	0	0,00	0	0,00
115.	Zielona	5	190	3	1,58	0	0,00	6	3,16
RAZEM / Średnia dla całego Miasta Radzyń Podlaski:			15 821	536	3,39	24,00	0,15	434,00	2,74

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych otrzymanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzynie Podl.

Tabela 15. Liczba osób w Mieście Radzyn Podlaski objętych pomocą społeczną w podziale na obszary miasta ze względu na ubóstwo, bezdomność i bezrobocie w 2015 r.

Lp.	Nr obszaru	ludność ogółem	ubóstwo		bezdomność		bezrobocie	
			liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców
1.	Obszar nr 1	4723	331	7,01	19	0,40	201	4,26
2.	Obszar nr 2	4618	118	2,56	4	0,09	135	2,92
3.	Obszar nr 3	688	26	3,78	0	0,00	17	2,47
4.	Obszar nr 4	2763	6	0,22	1	0,04	35	1,27
5.	Obszar nr 5	1113	45	4,04	0	0,00	37	3,32
6.	Obszar nr 6	1916	10	0,52	0	0,00	9	0,47
RAZEM / Średnia dla całego Miasta Radzyn Podlaski:		15821	536	3,39	24	0,15	434	2,74

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na: ubóstwo, bezdomność i bezrobocie zamieszkiwało przy ulicach: Bulwary (120 os.), Warszawska (108 os.), Koszary (101 os.), Króla Kazimierza Jagiellończyka (54 os.) i Ostrowiecka (51 os.).

W przeliczeniu na 100 mieszkańców zamieszkałych na analizowanym obszarze (ulicy) najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo zamieszkiwało przy ulicach, tj.: Akacyjowa (12,96 os.), Brzostowiecka (30,34 os.), Budowlanych (20,91 os.), Dąbrowskiego (12,50 os.), Klonowa (11,11 os.), Koszary (41,57 os.), Pocztowa (11,11 os.), Pomiarowa (18,00 os.), Sikorskiego (15,79 os.) i Zamkowa (58,82 os.).

W przeliczeniu na 100 mieszkańców zamieszkałych na analizowanym obszarze (ulicy) najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na bezdomność zamieszkiwało przy ulicy: Brzostowieckiej (16,85 os.).

W przeliczeniu na 100 mieszkańców zamieszkałych na analizowanym obszarze (ulicy) najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na bezrobocie zamieszkiwało przy ulicach, tj.: Brzostowiecka (17,98 os.), Budowlanych (17,27 os.), II Lendzinek (15,09 os.), Koszary (21,69 os.), Broniewskiego (11,90 os.), Wojska Polskiego (14,05 os.) i Zamkowa (20,59 os.).

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na: ubóstwo, bezdomność i bezrobocie zamieszkiwało w obszarze nr 1 (551 os.).

W przeliczeniu na 100 mieszkańców ze względu na: ubóstwo (7,01 os.), bezdomność (0,40) i bezrobocie (4,26 os.) najwięcej osób także zamieszkiwało w obszarze miasta nr 1.

Przekroczenia powyższej średniej dla całego obszaru Miasta zanotowano także w odniesieniu do ubóstwa w obszarach nr 3 (3,78 os.) i nr 5 (4,04 os.), dla bezrobocia w obszarze nr 2 (2,94 os.).

Tabela 16. Liczba osób w Mieście Radzyna Podlaska objętych pomocą społeczną w podziale na ulice ze względu na niepełnosprawność, długotrwałą lub ciężką chorobę i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w 2015 r.

Lp.	Nazwa ulicy	Nr obszaru	ludność ogółem	niepełnosprawność		długotrwała lub ciężka choroba		bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	
				liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców
1.	11 Listopada	1	102	4	3,92	2	1,96	0	0,00
2.	Adama Mickiewicza	4	80	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Akacyjowa	5	54	2	3,70	0	0,00	0	0,00
4.	Armii Krajowej	1	69	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	Błogostawionych Męczenników Podlaskich	4	21	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Bohaterów	1	173	0	0,00	3	1,73	0	0,00
7.	Bolesława Prusa	4	35	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Bronisława Deskura	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Brzostowiecka	1	89	9	10,11	7	7,87	0	0,00
10.	Budowlanych	1	110	6	5,45	12	10,91	13	11,82
11.	os. Bulwary	1	951	16	1,68	12	1,26	15	1,58
12.	Chomiczewskiego	1	111	2	1,80	3	2,70	0	0,00
13.	Cicha	1	48	0	0,00	0	0,00	0	0,00
14.	Cypriana Kamila Norwida	6	229	0	0,00	3	1,31	0	0,00
15.	Czereśniowa	2	29	3	10,34	0	0,00	0	0,00
16.	Czesława Toczyńskiego	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
17.	Dębowa	5	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00
18.	Elizy Orzeszkowej	4	103	0	0,00	0	0,00	0	0,00
19.	Fryderyka Chopina	6	41	0	0,00	0	0,00	0	0,00
20.	gen. Franciszka Kleeberga	6	69	0	0,00	0	0,00	0	0,00
21.	Grobla Kasztanowa	1	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00
22.	Grobla Paradna	1	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
23.	Gwardii	1	103	2	1,94	3	2,91	4	3,88
24.	Henryka Sienkiewicza	1	53	1	1,89	1	1,89	0	0,00
25.	Henryka Wieniawskiego	6	116	2	1,72	0	0,00	0	0,00
26.	I Lendzinek	1	60	3	5,00	2	3,33	0	0,00
27.	pl. Ignacego Potockiego	1	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
28.	II Lendzinek	1	53	8	15,09	1	1,89	0	0,00
29.	Jacka Malczewskiego	4	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00
30.	Jana Brzechwy	4	5	0	0,00	0	0,00	0	0,00
31.	Jana Kochanowskiego	4	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00
32.	Jana Matejki	4	35	0	0,00	0	0,00	0	0,00
33.	Jana Pawła II	1	86	2	2,33	2	2,33	0	0,00
34.	Janusza Korczaka	6	382	0	0,00	0	0,00	0	0,00
35.	Jarosława Dąbrowskiego	1	64	0	0,00	2	3,13	2	3,13

36.	Józefa Chełmońskiego	4	26	5	19,23	0	0,00	0	0,00
37.	Józefa Wybickiego	6	63	0	0,00	0	0,00	0	0,00
38.	Juliusza Słowackiego	4	319	1	0,31	0	0,00	0	0,00
39.	kard. Stefana Wyszyńskiego	2	825	7	0,85	6	0,73	10	1,21
40.	Karola Krysińskiego	1	61	1	1,64	1	1,64	0	0,00
41.	Karola Lipińskiego	4	115	0	0,00	0	0,00	0	0,00
42.	Karola Szymanowskiego	6	92	2	2,17	0	0,00	0	0,00
43.	Kasprowicza	4	15	0	0,00	0	0,00	0	0,00
44.	rondo Kazimierza Odrzygóźdźia	2	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
45.	Kazimierza Prejznera	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
46.	Klonowa	5	27	2	7,41	1	3,70	0	0,00
47.	Kocka	6	104	0	0,00	0	0,00	0	0,00
48.	Konstytucji 3 Maja	2	18	0	0,00	0	0,00	0	0,00
49.	Koszary	1	166	12	7,23	12	7,23	4	2,41
50.	Króla Kazimierza Jagiellończyka	2	1219	15	1,23	7	0,57	0	0,00
51.	Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	4	61	0	0,00	0	0,00	0	0,00
52.	ks. Stanisława Kamińskiego	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
53.	Leśna	4	21	0	0,00	0	0,00	0	0,00
54.	Lotnicza	4	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
55.	Lubelska do skrzyżownia z Zabielską	1	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00
56.	Lubelska od skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta	4	35	0	0,00	0	0,00	0	0,00
57.	Łąkowa	2	80	0	0,00	0	0,00	0	0,00
58.	Malinowa	2	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00
59.	Marii Konopnickiej	4	68	0	0,00	0	0,00	0	0,00
60.	Mieczysława Stągrowskiego	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
61.	Międzyrzeczka	3	230	8	3,48	5	2,17	2	0,87
62.	Mikołaja Reja	4	99	0	0,00	0	0,00	0	0,00
63.	Morelowa	2	14	0	0,00	0	0,00	0	0,00
64.	Nadrzeczna	1	48	0	0,00	0	0,00	0	0,00
65.	Nadwitnie	3	93	3	3,23	3	3,23	0	0,00
66.	Nowa	1	47	2	4,26	4	8,51	6	12,77
67.	Ogrodowa	1	36	0	0,00	0	0,00	0	0,00
68.	Osiedlowa	4	63	0	0,00	1	1,59	0	0,00
69.	Ostrowiecka	1	571	9	1,58	5	0,88	10	1,75
70.	Paderewskiego	6	56	0	0,00	0	0,00	0	0,00
71.	Parkowa	1	177	9	5,08	7	3,95	0	0,00
72.	Partyzantów	3	303	1	0,33	2	0,66	0	0,00
73.	Płudzińska	1	97	1	1,03	0	0,00	0	0,00
74.	Pocztowa	1	81	1	1,23	0	0,00	0	0,00
75.	Podlaska	4	359	3	0,84	2	0,56	0	0,00
76.	Polna	5	143	0	0,00	0	0,00	0	0,00
77.	Pomiarowa	1	50	7	14,00	8	16,00	5	10,00
78.	Porzeczkowa	2	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00
79.	Powstania Styczniowego	4	312	17	5,45	0	0,00	0	0,00

80.	Powstańców Styczniowych	3	62	0	0,00	0	0,00	0	0,00
81.	Poziomkowa	2	30	1	3,33	0	0,00	0	0,00
82.	Romualda Traugutta	1	71	2	2,82	2	2,82	0	0,00
83.	Rynek	1	21	0	0,00	0	0,00	0	0,00
84.	Sitkowskiego	4	326	2	0,61	0	0,00	0	0,00
85.	Spokojna	1	41	1	2,44	1	2,44	0	0,00
86.	Spółdzielcza	2	1112	18	1,62	17	1,53	35	3,15
87.	Stanisława Jarmuła	6	10	0	0,00	0	0,00	0	0,00
88.	Stanisława Moniuszki	6	118	0	0,00	0	0,00	0	0,00
89.	Stanisława Witkiewicza	6	9	1	11,11	1	11,11	0	0,00
90.	Stanisława Wyspiańskiego	4	3	0	0,00	0	0,00	0	0,00
91.	Stefana Lisowskiego	4	42	0	0,00	0	0,00	0	0,00
92.	Stefana Żeromskiego	4	96	1	1,04	0	0,00	0	0,00
93.	św. Brata Alberta Chmielowskiego	2	499	4	0,80	1	0,20	6	1,20
94.	Tadeusza Kościuszki	1	612	5	0,82	3	0,49	9	1,47
95.	Tadeusza Laskowskiego	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
96.	Targowa	1	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
97.	Truskawkowa	2	51	1	1,96	0	0,00	0	0,00
98.	al. Tysiąclecia	4	202	10	4,95	0	0,00	0	0,00
99.	Warszawska do skrzyżownia z ul. Ogrodową	1	263	0	0	0	0	0	0
100.	Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową do granic miasta	2	526	20	3,80	12	2,28	12	2,28
101.	Wincentego Witosa	1	143	3	2,10	3	2,10	6	4,20
102.	Wisznicka	5	675	7	1,04	8	1,19	0	0,00
103.	Wiśniowa	2	47	0	0,00	0	0,00	0	0,00
104.	Władysława Broniewskiego	4	42	0	0,00	0	0,00	0	0,00
105.	Władysława Reymonta	4	32	0	0,00	0	0,00	0	0,00
106.	Władysława Sikorskiego	6	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00
107.	Wojska Polskiego	2	121	2	1,65	5	4,13	5	4,13
108.	pl. Wolności	1	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00
109.	Zabielska do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego	1	105	0	0,00	0	0,00	0	0,00
110.	Zabielska od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do granicy Miasta	6	315	3	0,95	3	0,95	0	0,00
111.	Zamkowa	1	34	1	2,94	0	0,00	0	0,00
112.	Zarutki	6	24	1	4,17	0	0,00	0	0,00
113.	Zbulitowska	4	219	1	0,46	1	0,46	0	0,00
114.	Zenona Przesmyckiego	6	269	2	0,74	2	0,74	0	0,00
115.	Zielona	5	190	1	0,53	0	0,00	0	0,00
RAZEM / Średnia dla całego Miasta Radzyń Podlaski:		15 821	61	1,60	47	1,11	0	0,91	

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych otrzymanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzynie Podl.

Tabela 17. Liczba osób w Mieście Radzyń Podlaski objętych pomocą społeczną w podziale na obszary miasta ze względu na niepełnosprawność, długotrwałą lub ciężką chorobę i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w 2015 r.

Lp.	Nr obszaru	ludność ogółem	niepełnosprawność		długotrwała lub ciężka choroba		bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	
			liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców
1.	Obszar nr 1	4 723	107	2,27	96	2,03	74	1,57
2.	Obszar nr 2	4 618	71	1,54	48	1,04	68	1,47
3.	Obszar nr 3	688	12	1,74	10	1,45	2	0,29
4.	Obszar nr 4	2 763	40	1,45	4	0,14	0	0,00
5.	Obszar nr 5	1 113	12	1,08	9	0,81	0	0,00
6.	Obszar nr 6	1 916	11	0,57	9	0,47	0	0,00
RAZEM / Średnia dla całego Miasta Radzyń Podlaski:		15 821	253	1,60	176	1,11	144	0,91

W przeliczeniu na 100 mieszkańców zamieszkałych na analizowanym obszarze (ulicy) najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność zamieszkiwało przy ulicach, tj.: Brzostowiecka (10,11 os.), Czereśniowa (10,34 os.), II Lendzinek (15,09 os.), Chełmońskiego (19,23 os.), Pomiarowa (14,00 os.) i Witkiewicza (11,11 os.).

W przeliczeniu na 100 mieszkańców zamieszkałych na analizowanym obszarze (ulicy) najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę zamieszkiwało przy ulicach, tj.: Budowlanych (10,91 os.), Pomiarowa (16,00 os.) i Witkiewicza (11,11 os.).

W przeliczeniu na 100 mieszkańców zamieszkałych na analizowanym obszarze (ulicy) najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zamieszkiwało przy ulicach, tj.: Budowlanych (11,82 os.), Nadwitnie (12,77 os.) i Pomiarowa (10,00 os.).

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na: niepełnosprawność, długotrwałą lub ciężką chorobę i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zamieszkiwało w obszarze nr 1 (227 os.).

W przeliczeniu na 100 mieszkańców ze względu na: niepełnosprawność (2,27 os.), długotrwałą lub ciężką chorobę (2,03 os.) i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (1,57 os.) najwięcej osób także zamieszkiwało w obszarze miasta nr 1.

Przekroczenia powyższej średniej dla całego obszaru Miasta zanotowano także w odniesieniu do niepełnosprawności w obszarze nr 3 (1,74 os.), długotrwałej lub ciężkiej choroby w obszarze nr 3 (1,45 os.) oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w obszarze nr 2 (1,47 os.).

Tabela 18. Liczba osób w Mieście Radzyn Podlaski objętych pomocą społeczną w podziale na ulice ze względu na wielodzietność, przemoc w rodzinie i alkoholizm w 2015 r.

Lp.	Nazwa ulicy	Nr obszaru	ludność ogółem	wielodzietność		przemoc w rodzinie		alkoholizm	
				liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców
1.	11 Listopada	1	102	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Adama Mickiewicza	4	80	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Akacyjowa	5	54	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4.	Armii Krajowej	1	69	7	10,14	0	0,00	0	0,00
5.	Błogosławionych Męczenników Podlaskich	4	21	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Bohaterów	1	173	0	0,00	2	1,16	2	1,16
7.	Bolesława Prusa	4	35	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Bronisława Deskura	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Brzostowiecka	1	89	3	3,37	0	0,00	11	12,36
10.	Budowlanych	1	110	9	8,18	7	6,36	6	5,45
11.	os. Bulwary	1	951	11	1,16	8	0,84	2	0,21
12.	Chomiczewskiego	1	111	0	0,00	0	0,00	0	0,00
13.	Cicha	1	48	0	0,00	0	0,00	1	2,08
14.	Cypriana Kamila Norwida	6	229	0	0,00	7	3,06	0	0,00
15.	Czereśniowa	2	29	0	0,00	4	13,79	0	0,00
16.	Czesława Toczyńskiego	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
17.	Dębowa	5	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00
18.	Elizy Orzeszkowej	4	103	0	0,00	0	0,00	0	0,00
19.	Fryderyka Chopina	6	41	0	0,00	5	12,20	0	0,00
20.	gen. Franciszka Kleeberga	6	69	0	0,00	0	0,00	0	0,00
21.	Grobla Kasztanowa	1	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00
22.	Grobla Paradna	1	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
23.	Gwardii	1	103	3	2,91	0	0,00	1	0,97
24.	Henryka Sienkiewicza	1	53	0	0,00	0	0,00	0	0,00
25.	Henryka Wieniawskiego	6	116	0	0,00	0	0,00	0	0,00
26.	I Lendzinek	1	60	0	0,00	3	5,00	3	5,00
27.	pl. Ignacego Potockiego	1	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
28.	II Lendzinek	1	53	0	0,00	0	0,00	0	0,00
29.	Jacka Malczewskiego	4	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00
30.	Jana Brzechwy	4	5	0	0,00	0	0,00	0	0,00
31.	Jana Kochanowskiego	4	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00
32.	Jana Matejki	4	35	0	0,00	0	0,00	0	0,00
33.	Jana Pawła II	1	86	3	3,49	0	0,00	0	0,00
34.	Janusza Korczaka	6	382	0	0,00	0	0,00	0	0,00
35.	Jarosława Dąbrowskiego	1	64	0	0,00	0	0,00	0	0,00
36.	Józefa Chełmońskiego	4	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00
37.	Józefa Wybickiego	6	63	0	0,00	0	0,00	0	0,00

38.	Juliusza Słowackiego	4	319	0	0,00	3	0,94	0	0,00
39.	kard. Stefana Wyszyńskiego	2	825	6	0,73	0	0,00	1	0,12
40.	Karola Krysińskiego	1	61	3	4,92	0	0,00	0	0,00
41.	Karola Lipińskiego	4	115	0	0,00	1	0,87	1	0,87
42.	Karola Szymanowskiego	6	92	0	0,00	0	0,00	0	0,00
43.	Kasprowicza	4	15	0	0,00	0	0,00	0	0,00
44.	rondo Kazimierza Odrzygóźdźia	2	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
45.	Kazimierza Prejznera	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
46.	Klonowa	5	27	0	0,00	3	11,11	0	0,00
47.	Kocka	6	104	0	0,00	0	0,00	0	0,00
48.	Konstytucji 3 Maja	2	18	0	0,00	0	0,00	0	0,00
49.	Koszary	1	166	23	13,86	9	5,42	0	0,00
50.	Króla Kazimierza Jagiellończyka	2	1219	31	2,54	7	0,57	0	0,00
51.	Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	4	61	0	0,00	0	0,00	0	0,00
52.	ks. Stanisława Kamińskiego	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
53.	Leśna	4	21	0	0,00	0	0,00	0	0,00
54.	Lotnicza	4	0	0	0,00	2	0,00	1	0,00
55.	Lubelska do skrzyżownia z Zabielską	1	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00
56.	Lubelska od skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta	4	35	0	0,00	0	0,00	0	0,00
57.	Łąkowa	2	80	4	5,00	0	0,00	0	0,00
58.	Malinowa	2	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00
59.	Marii Konopnickiej	4	68	0	0,00	0	0,00	0	0,00
60.	Mieczysława Stągrowskiego	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
61.	Międzyrzeczka	3	230	6	2,61	0	0,00	2	0,87
62.	Mikołaja Reja	4	99	0	0,00	0	0,00	0	0,00
63.	Morelowa	2	14	0	0,00	0	0,00	0	0,00
64.	Nadrzeczna	1	48	0	0,00	0	0,00	0	0,00
65.	Nadwitnie	3	93	0	0,00	3	3,23	0	0,00
66.	Nowa	1	47	0	0,00	0	0,00	0	0,00
67.	Ogrodowa	1	36	0	0,00	0	0,00	0	0,00
68.	Osiedlowa	4	63	0	0,00	0	0,00	0	0,00
69.	Ostrowiecka	1	571	11	1,93	3	0,53	2	0,35
70.	Paderewskiego	6	56	0	0,00	0	0,00	0	0,00
71.	Parkowa	1	177	0	0,00	0	0,00	1	0,56
72.	Partyzantów	3	303	6	1,98	3	0,99	0	0,00
73.	Płudzińska	1	97	0	0,00	0	0,00	0	0,00
74.	Pocztowa	1	81	0	0,00	0	0,00	1	1,23
75.	Podlaska	4	359	0	0,00	6	1,67	4	1,11
76.	Polna	5	143	0	0,00	0	0,00	1	0,70
77.	Pomiarowa	1	50	0	0,00	0	0,00	0	0,00
78.	Porzeczkowa	2	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00
79.	Powstania Styczniowego	4	312	0	0,00	0	0,00	1	0,32
80.	Powstańców Styczniowych	3	62	0	0,00	0	0,00	0	0,00
81.	Poziomkowa	2	30	0	0,00	0	0,00	0	0,00

82.	Romualda Traugutta	1	71	5	7,04	0	0,00	1	1,41
83.	Rynek	1	21	0	0,00	0	0,00	0	0,00
84.	Sitkowskiego	4	326	0	0,00	5	1,53	0	0,00
85.	Spokojna	1	41	0	0,00	0	0,00	0	0,00
86.	Spółdzielcza	2	1112	11	0,99	16	1,44	24	2,16
87.	Stanisława Jarmuła	6	10	0	0,00	0	0,00	0	0,00
88.	Stanisława Moniuszki	6	118	0	0,00	0	0,00	0	0,00
89.	Stanisława Witkiewicza	6	9	0	0,00	0	0,00	0	0,00
90.	Stanisława Wyspiańskiego	4	3	0	0,00	0	0,00	0	0,00
91.	Stefana Lisowskiego	4	42	0	0,00	0	0,00	0	0,00
92.	Stefana Żeromskiego	4	96	0	0,00	0	0,00	0	0,00
93.	św. Brata Alberta Chmielowskiego	2	499	0	0,00	0	0,00	7	1,40
94.	Tadeusza Kościuszki	1	612	0	0,00	2	0,33	4	0,65
95.	Tadeusza Laskowskiego	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
96.	Targowa	1	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
97.	Truskawkowa	2	51	0	0,00	0	0,00	0	0,00
98.	al. Tysiąclecia	4	202	0	0,00	0	0,00	0	0,00
99.	Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową	1	263	0	0,00	0	0,00	0	0,00
100.	Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową do granic miasta	2	526	9	1,71	9	1,71	8	1,52
101.	Wincentego Witosa	1	143	7	4,90	3	2,10	2	1,40
102.	Wisznicka	5	675	0	0,00	4	0,59	3	0,44
103.	Wiśniowa	2	47	0	0,00	0	0,00	0	0,00
104.	Władysława Broniewskiego	4	42	0	0,00	4	9,52	0	0,00
105.	Władysława Reymonta	4	32	0	0,00	0	0,00	0	0,00
106.	Władysława Sikorskiego	6	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00
107.	Wojska Polskiego	2	121	0	0,00	0	0,00	20	16,53
108.	pl. Wolności	1	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00
109.	Zabielska do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego	1	105	0	0,00	0	0,00	0	0,00
110.	Zabielska od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do granicy Miasta	6	315	0	0,00	0	0,00	1	0,32
111.	Zamkowa	1	34	7	20,59	0	0,00	0	0,00
112.	Zarutki	6	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00
113.	Zbulitowska	4	219	0	0,00	0	0,00	0	0,00
114.	Zenona Przesmyckiego	6	269	0	0,00	0	0,00	0	0,00
115.	Zielona	5	190	18	9,47	2	1,05	1	0,53
RAZEM / Średnia dla całego Miasta Radzyni Podlaski:			15 821	183	1,16	121	0,76	112	0,71

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych otrzymanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzynie Podl.

Tabela 19. Liczba osób w Mieście Radzyn Podlaski objętych pomocą społeczną w podziale na obszary miasta ze względu na wielodzietność, przemoc w rodzinie i alkoholizm w 2015 r.

Lp.	Nazwa obszaru	ludność ogółem	wielodzietność		przemoc w rodzinie		alkoholizm	
			liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców
1.	Obszar nr 1	4 723	92	1,95	37	0,78	37	0,78
2.	Obszar nr 2	4 618	61	1,32	36	0,78	60	1,30
3.	Obszar nr 3	688	12	1,74	6	0,87	2	0,29
4.	Obszar nr 4	2 763	0	0,00	19	0,69	6	0,22
5.	Obszar nr 5	1 113	18	1,62	9	0,81	5	0,45
6.	Obszar nr 6	1 916	0	0,00	12	0,63	1	0,05
RAZEM / Średnia dla całego Miasta Radzyn Podlaski:		15 821	183	1,16	121	0,76	112	0,71

W przeliczeniu na 100 mieszkańców zamieszkałych na analizowanym obszarze (ulicy) najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na wielodzietność zamieszkiwało przy ulicach, tj.: Armii Krajowej (10,14 os.), Koszary (13,86 os.) i Zamkowa (20,59 os.).

W przeliczeniu na 100 mieszkańców zamieszkałych na analizowanym obszarze (ulicy) najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na przemoc w rodzinie zamieszkiwało przy ulicach, tj.: Budowlanych (6,36 os. os.), Czereśniowa (13,79 os.), Chopina (12,20 os.), Klonowej (11,11 os.) i Broniewskiego (9,52 os.).

W przeliczeniu na 100 mieszkańców zamieszkałych na analizowanym obszarze (ulicy) najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na alkoholizm zamieszkiwało przy ulicach, tj.: Brzostowiecka (12,36 os.), Budowlanych (5,45 os.), I Lendzinek (5,00 os.) i Wojska Polskiego (16,53 os.).

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na: wielodzietność i przemoc w rodzinie, zamieszkiwało w obszarze nr 1 (odpowiednio: 92 i 37 os.). Jeśli chodzi o alkoholizm najwięcej osób zamieszkiwało w obszarze nr 2 (60 os.).

W przeliczeniu na 100 mieszkańców ze względu na wielodzietność najwięcej osób także zamieszkiwało w obszarze nr 1 miasta (1,95 os.), ze względu na przemoc w rodzinie w obszarze nr 3 (0,87 os.), ze względu na alkoholizm w obszarze miasta nr 2 (1,30 os.).

Przekroczenia powyższej średniej dla całego obszaru Miasta zanotowano także w odniesieniu do wielodzietności w obszarach: 2, 3 i 5, przemocy w rodzinie w obszarach nr 1, 2 i 5 oraz alkoholizmowi w obszarze nr 1.

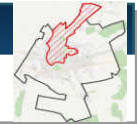

4.6. Bezpieczeństwo publiczne

Poczucie bezpieczeństwa – lub jego brak – przesądza, o jakości życia i rozwoju społeczeństwa. Dlatego ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego należą do zasadniczych zadań instytucji państwa i samorządu. Bezpieczeństwu publicznemu zagraża przestępczość, mimo tego, że stanowi margines życia społecznego, poprzez swą intensywność i częstotliwość może mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciskać ślad w jej funkcjonowaniu. Za bezpieczeństwo na terenie Miasta odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Radzynie Podlaskim

Tabela 20. Poziom przestępczości w Mieście Radzyń Podlaski w 2015 r.

L.p.	Ulica	Liczba przestępstw	Wykroczenia zanotowane	Interwencje domowe	Przestępstwa kryminalne	Liczba założonych "niebieskich kart"	RAZEM:
1.	ul. 11 Listopada	0	1	0	0	0	1
2.	ul. Adama Mickiewicza	0	0	0	0	0	0
3.	ul. Akacja	1	0	0	0	0	1
4.	ul. Armii Krajowej	1	1	2	1	0	5
5.	ul. Błogostawionych Męczenników Podlaskich	0	0	0	0	0	0
6.	ul. Bohaterów	0	4	0	0	0	4
7.	ul. Bolesława Prusa	0	0	0	0	0	0
8.	ul. Bronisława Deskura	0	0	0	0	0	0
9.	ul. Brzostowiecka	4	5	1	1	0	11
10.	ul. Budowlanych	4	5	5	1	1	16
11.	os. Bulwary	5	6	23	2	3	39
12.	ul. Chomiczewskiego	2	7	0	0	0	9
13.	ul. Cicha	0	0	0	0	0	0
14.	ul. Cypriana Kamila Norwida	0	0	1	0	0	1
15.	ul. Czereśniowa	0	0	0	0	0	0
16.	ul. Czesława Toczyńskiego	0	0	0	0	0	0
17.	ul. Dębowa	0	0	0	0	0	0
18.	ul. Elizy Orzeszkowej	0	0	0	0	0	0
19.	ul. Fryderyka Chopina	0	0	1	0	2	3
20.	ul. gen. Franciszka Kleeberga	1	1	0	0	0	2
21.	ul. Grobla Kasztanowa	0	0	0	0	0	0
22.	ul. Grobla Paradna	0	0	0	0	0	0
23.	ul. Gwardii	3	5	1	0	2	11
24.	ul. Henryka Sienkiewicza	0	0	0	0	0	0
25.	ul. Henryka Wieniawskiego	1	0	0	0	0	1
26.	ul. I Lendzinek	0	0	3	0	1	4
27.	pl. Ignacego Potockiego	2	0	0	0	0	2
28.	ul. II Lendzinek	1	0	1	1	0	3
29.	ul. Jacka Malczewskiego	0	0	0	0	0	0
30.	ul. Jana Brzechwy	0	0	0	0	0	0
31.	ul. Jana Kochanowskiego	1	1	0	0	0	2
32.	ul. Jana Matejki	0	0	0	0	0	0
33.	ul. Jana Pawła II	6	7	1	0	0	14
34.	ul. Janusza Korczaka	2	1	2	1	0	6
35.	ul. Jarosława	3	9	0	0	0	12

	Dąbrowskiego						
36.	ul. Józefa Chełmońskiego	0	0	0	0	0	0
37.	ul. Józefa Wybickiego	1	0	0	0	0	1
38.	ul. Juliusza Słowackiego	2	1	2	1	1	7
39.	ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego	8	16	3	5	3	35
40.	ul. Karola Krysińskiego	0	2	0	0	0	2
41.	ul. Karola Lipińskiego	0	0	1	0	1	2
42.	ul. Karola Szymanowskiego	0	0	0	0	0	0
43.	ul. Kasprowicza	0	0	0	0	0	0
44.	rondo Kazimierza Odrzygóźdźia	0	0	0	0	0	0
45.	ul. Kazimierza Prejznera	0	0	0	0	0	0
46.	ul. Klonowa	0	0	0	0	0	0
47.	ul. Kocka	2	3	3	0	0	8
48.	ul. Konstytucji 3 Maja	1	4	0	0	0	5
49.	ul. Koszary	1	1	5	0	0	7
50.	ul. Króla Kazimierza Jagiellończyka	5	2	11	2	1	21
51.	ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	0	0	0	0	0	0
52.	ul. ks. Stanisława Kamińskiego	0	0	0	0	0	0
53.	ul. Leśna	0	0	0	0	0	0
54.	ul. Lotnicza	0	0	0	0	1	1
55.	ul. Lubelska	14	32	0	4	0	50
56.	ul. Łąkowa	1	0	0	1	0	2
57.	ul. Malinowa	0	0	0	0	0	0
58.	ul. Marii Konopnickiej	0	0	0	0	0	0
59.	ul. Mieczysława Stągrowskiego	0	2	0	0	0	2
60.	ul. Międzyrzeczka	8	8	12	1	4	33
61.	ul. Mikołaja Reja	0	0	1	0	0	1
62.	ul. Morelowa	0	0	0	0	0	0
63.	ul. Nadrzeczna	0	0	0	0	0	0
64.	ul. Nadwitnie	0	0	1	0	0	1
65.	ul. Nowa	0	0	0	0	0	0
66.	ul. Ogrodowa	0	0	0	0	0	0
67.	ul. Osiedlowa	0	0	0	0	0	0
68.	ul. Ostrowiecka	9	15	11	5	2	42
69.	ul. Paderewskiego	0	0	1	0	0	1
70.	ul. Parkowa	0	0	8	0	0	8
71.	ul. Partyzantów	5	5	2	3	1	16
72.	ul. Płudzińska	0	1	0	0	0	1
73.	ul. Poczтовая	0	3	3	0	0	6
74.	ul. Podlaska	2	2	3	1	1	9
75.	ul. Polna	0	0	0	0	0	0
76.	ul. Pomiarowa	0	2	2	0	0	4
77.	ul. Porzeczkowa	0	0	0	0	0	0
78.	ul. Powstania Styczniowego	1	1	1	0	0	3
79.	ul. Powstańców Styczniowych	0	0	0	0	0	0
80.	ul. Poziomkowa	0	0	0	0	0	0
81.	ul. Romualda Traugutta	0	0	1	0	0	1
82.	ul. Rynek	2	0	0	0	0	2
83.	ul. Sitkowskiego	8	9	3	2	1	23
84.	ul. Spokojna	0	0	0	0	0	0
85.	ul. Spółdzielcza	9	3	17	5	6	40
86.	ul. Stanisława Jarmuła	0	0	0	0	0	0
87.	ul. Stanisława Moniuszki	0	0	3	0	0	3

88.	ul. Stanisława Witkiewicza	0	0	0	0	0	0
89.	ul. Stanisława Wyspiańskiego	0	0	0	0	0	0
90.	ul. Stefana Lisowskiego	0	0	0	0	0	0
91.	ul. Stefana Żeromskiego	1	0	0	0	0	1
92.	ul. św. Brata Alberta Chmielowskiego	3	0	2	2	0	7
93.	ul. Tadeusza Kościuszki	5	5	17	2	3	32
94.	ul. Tadeusza Laskowskiego	0	0	0	0	0	0
95.	ul. Targowa	1	4	1	0	0	6
96.	ul. Truskawkowa	0	0	0	0	0	0
97.	al. Tysiąclecia	0	2	0	0	0	2
98.	ul. Warszawska	26	43	13	9	2	93
99.	ul. Wincentego Witosa	0	0	5	0	2	7
100.	ul. Wisznicka	13	12	2	3	1	31
101.	ul. Wiśniowa	0	0	0	0	0	0
102.	ul. Władysława Broniewskiego	0	0	2	0	0	2
103.	ul. Władysława Reymonta	0	0	0	0	0	0
104.	ul. Władysława Sikorskiego	0	3	0	0	0	3
105.	ul. Wojska Polskiego	1	2	11	0	3	17
106.	pl. Wolności	2	3	0	2	0	7
107.	ul. Zabielska	6	10	4	3	3	26
108.	ul. Zamkowa	0	0	0	0		0
109.	ul. Zarutki	0	0	0	0		0
110.	ul. Zbulitowska	3	3	0	0		6
111.	ul. Zenona Przesmyckiego	2	1	3	2	1	9
112.	ul. Zielona	1	2	1	1	1	6
RAZEM Miasto Radzyń Podlaski:		180	255	196	61	47	739

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych otrzymanych z Komendy Powiatowej Policji w Radzynie Podlaskim.

Tabela 21. Poziom przestępczości w Mieście Radzyna Podlaski w podziale na ulice w 2015 r.

Lp.	Nazwa ulicy	Nr obszaru	ludność ogółem	liczba przestępstw		wykroczenia		interwencje domowe	
				liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców
1.	11 Listopada	1	102	0	0,00	1	0,98	0	0,00
2.	Adama Mickiewicza	4	80	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Akacyjowa	5	54	1	1,85	0	0,00	0	0,00
4.	Armii Krajowej	1	69	1	1,45	1	1,45	2	2,90
5.	Błogosławionych Męczenników Podlaskich	4	21	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Bohaterów	1	173	0	0,00	4	2,31	0	0,00
7.	Bolesława Prusa	4	35	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Bronisława Deskura	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Brzostówiecka	1	89	4	4,49	5	5,62	1	1,12
10.	Budowlanych	1	110	4	3,64	5	4,55	5	4,55
11.	os. Bulwary	1	951	5	0,53	6	0,63	23	2,42
12.	Chomiczewskiego	1	111	2	1,80	7	6,31	0	0,00
13.	Cicha	1	48	0	0,00	0	0,00	0	0,00
14.	Cypriana Kamila Norwida	6	229	0	0,00	0	0,00	1	0,44
15.	Czereśniowa	2	29	0	0,00	0	0,00	0	0,00
16.	Czesława Toczyńskiego	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
17.	Dębowa	5	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00
18.	Elizy Orzeszkowej	4	103	0	0,00	0	0,00	0	0,00
19.	Fryderyka Chopina	6	41	0	0,00	0	0,00	1	2,44
20.	gen. Franciszka Kleeberga	6	69	1	1,45	1	1,45	0	0,00
21.	Grobla Kasztanowa	1	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00
22.	Grobla Paradna	1	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
23.	Gwardii	1	103	3	2,91	5	4,85	1	0,97
24.	Henryka Sienkiewicza	1	53	0	0,00	0	0,00	0	0,00
25.	Henryka Wieniawskiego	6	116	1	0,86	0	0,00	0	0,00
26.	I Lendzinek	1	60	0	0,00	0	0,00	3	5,00
27.	pl. Ignacego Potockiego	1	0	2	0,00	0	0,00	0	0,00
28.	II Lendzinek	1	53	1	1,89	0	0,00	1	1,89
29.	Jacka Malczewskiego	4	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00
30.	Jana Brzechwy	4	5	0	0,00	0	0,00	0	0,00
31.	Jana Kochanowskiego	4	25	1	4,00	1	4,00	0	0,00
32.	Jana Matejki	4	35	0	0,00	0	0,00	0	0,00
33.	Jana Pawła II	1	86	6	6,98	7	8,14	1	1,16
34.	Janusza Korczaka	6	382	2	0,52	1	0,26	2	0,52
35.	Jarosława Dąbrowskiego	1	64	3	4,69	9	14,06	0	0,00
36.	Józefa Chełmońskiego	4	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00
37.	Józefa Wybickiego	6	63	1	1,59	0	0,00	0	0,00

38.	Juliusza Słowackiego	4	319	2	0,63	1	0,31	2	0,63
39.	kard. Stefana Wyszyńskiego	2	825	8	0,97	16	1,94	3	0,36
40.	Karola Krysińskiego	1	61	0	0,00	2	3,28	0	0,00
41.	Karola Lipińskiego	4	115	0	0,00	0	0,00	1	0,87
42.	Karola Szymanowskiego	6	92	0	0,00	0	0,00	0	0,00
43.	Kasprowicza	4	15	0	0,00	0	0,00	0	0,00
44.	rondo Kazimierza Odrzygóźdźia	2	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
45.	Kazimierza Prejznera	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
46.	Klonowa	5	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00
47.	Kocka	6	104	2	1,92	3	2,88	3	2,88
48.	Konstytucji 3 Maja	2	18	1	5,56	4	22,22	0	0,00
49.	Koszary	1	166	1	0,60	1	0,60	5	3,01
50.	Króla Kazimierza Jagiellończyka	2	1219	5	0,41	2	0,16	11	0,90
51.	Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	4	61	0	0,00	0	0,00	0	0,00
52.	ks. Stanisława Kamińskiego	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
53.	Leśna	4	21	0	0,00	0	0,00	0	0,00
54.	Lotnicza	4	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
55.	Lubelska do skrzyżowania z Zabielską	1	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00
56.	Lubelska od skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta	4	35	14	40,00	32	91,43	0	0,00
57.	Łąkowa	2	80	1	1,25	0	0,00	0	0,00
58.	Malinowa	2	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00
59.	Marii Konopnickiej	4	68	0	0,00	0	0,00	0	0,00
60.	Mieczysława Stągrowskiego	6	0	0	0,00	2	0,00	0	0,00
61.	Międzyrzecka	3	230	8	3,48	8	3,48	12	5,22
62.	Mikołaja Reja	4	99	0	0,00	0	0,00	1	1,01
63.	Morelowa	2	14	0	0,00	0	0,00	0	0,00
64.	Nadrzeczna	1	48	0	0,00	0	0,00	0	0,00
65.	Nadwitnie	3	93	0	0,00	0	0,00	1	1,08
66.	Nowa	1	47	0	0,00	0	0,00	0	0,00
67.	Ogrodowa	1	36	0	0,00	0	0,00	0	0,00
68.	Osiedlowa	4	63	0	0,00	0	0,00	0	0,00
69.	Ostrowiecka	1	571	9	1,58	15	2,63	11	1,93
70.	Paderewskiego	6	56	0	0,00	0	0,00	1	1,79
71.	Parkowa	1	177	0	0,00	0	0,00	8	4,52
72.	Partyzantów	3	303	5	1,65	5	1,65	2	0,66
73.	Płudzińska	1	97	0	0,00	1	1,03	0	0,00
74.	Pocztowa	1	81	0	0,00	3	3,70	3	3,70
75.	Podlaska	4	359	2	0,56	2	0,56	3	0,84
76.	Polna	5	143	0	0,00	0	0,00	0	0,00
77.	Pomiarowa	1	50	0	0,00	2	4,00	2	4,00
78.	Porzeczkowa	2	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00
79.	Powstania Styczniowego	4	312	1	0,32	1	0,32	1	0,32
80.	Powstańców Styczniowych	3	62	0	0,00	0	0,00	0	0,00
81.	Poziomkowa	2	30	0	0,00	0	0,00	0	0,00

82.	Romualda Traugutta	1	71	0	0,00	0	0,00	1	1,41
83.	Rynek	1	21	2	9,52	0	0,00	0	0,00
84.	Sitkowskiego	4	326	8	2,45	9	2,76	3	0,92
85.	Spokojna	1	41	0	0,00	0	0,00	0	0,00
86.	Spółdzielcza	2	1112	9	0,81	3	0,27	17	1,53
87.	Stanisława Jarmuła	6	10	0	0,00	0	0,00	0	0,00
88.	Stanisława Moniuszki	6	118	0	0,00	0	0,00	3	2,54
89.	Stanisława Witkiewicza	6	9	0	0,00	0	0,00	0	0,00
90.	Stanisława Wyspiańskiego	4	3	0	0,00	0	0,00	0	0,00
91.	Stefana Lisowskiego	4	42	0	0,00	0	0,00	0	0,00
92.	Stefana Żeromskiego	4	96	1	1,04	0	0,00	0	0,00
93.	św. Brata Alberta Chmielowskiego	2	499	3	0,60	0	0,00	2	0,40
94.	Tadeusza Kościuszki	1	612	5	0,82	5	0,82	17	2,78
95.	Tadeusza Laskowskiego	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
96.	Targowa	1	0	1	0,00	4	0,00	1	0,00
97.	Truskawkowa	2	51	0	0,00	0	0,00	0	0,00
98.	al. Tysiąclecia	4	202	0	0,00	2	0,99	0	0,00
99.	Warszawska do skrzyżowania z ul. Ogrodową	1	263	0	0,00	0	0,00	0	0,00
100.	Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową do granic miasta	2	526	26	4,94	43	8,17	13	2,47
101.	Wincentego Witosa	1	143	0	0,00	0	0,00	5	3,50
102.	Wisznicka	5	675	13	1,93	12	1,78	2	0,30
103.	Wiśniowa	2	47	0	0,00	0	0,00	0	0,00
104.	Władysława Broniewskiego	4	42	0	0,00	0	0,00	2	4,76
105.	Władysława Reymonta	4	32	0	0,00	0	0,00	0	0,00
106.	Władysława Sikorskiego	6	19	0	0,00	3	15,79	0	0,00
107.	Wojska Polskiego	2	121	1	0,83	2	1,65	11	9,09
108.	pl. Wolności	1	19	2	10,53	3	15,79	0	0,00
109.	Zabielska do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego	1	105	0	0,00	0	0,00	0	0,00
110.	Zabielska od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do granicy Miasta	6	315	6	1,90	10	3,17	4	1,27
111.	Zamkowa	1	34	0	0,00	0	0,00	0	0,00
112.	Zarutki	6	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00
113.	Zbultowska	4	219	3	1,37	3	1,37	0	0,00
114.	Zenona Przesmyckiego	6	269	2	0,74	1	0,37	3	1,12
115.	Zielona	5	190	1	0,53	2	1,05	1	0,53
RAZEM / Średnia dla całego Miasta Radzyń Podlaski:			15 821	180	1,14	255	1,61	196	1,24

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych otrzymanych z Komendy Powiatowej Policji w Radzynie Podlaskim.

Tabela 22. Poziom przestępczości w Mieście Radzyna Podlaski w podziale na obszary miasta w 2015 r.

Lp.	Nazwa obszaru	ludność ogółem	liczba przestępstw		wykroczenia		interwencje domowe	
			liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców
1.	Obszar nr 1	4 723	51	1,08	86	1,82	90	1,91
2.	Obszar nr 2	4 618	54	1,17	70	1,52	57	1,23
3.	Obszar nr 3	688	13	1,89	13	1,89	15	2,18
4.	Obszar nr 4	2 763	32	1,16	51	1,85	13	0,47
5.	Obszar nr 5	1 113	15	1,35	14	1,26	3	0,27
6.	Obszar nr 6	1 916	15	0,78	21	1,10	18	0,94
Średnia: Radzyna Podlaska		15 821	180	1,14	255	1,61	196	1,24

Największa liczba przestępstw, wykroczeń i interwencji domowych w 2015 r. miała miejsce przy ulicach, tj.: os. Bulwary (39), Kard. Stefana Wyszyńskiego (35), Króla Kazimierza Jagiellończyka (21), Lubelska (50), Międzyrzecka (33), Ostrowiecka (42), Sitkowskiego (23), Spółdzielcza (40), Kościuszki (32), Warszawska (93), Wisznicka (31) i Zabielska (26).

Najwięcej odnotowanych przestępstw na 100 mieszkańców zamieszkałych na analizowanym obszarze (ulicy) w 2015 r. miało miejsce przy ulicach, tj.: Brzostowiecka (4,49 os.), Budowlanych (3,64 os.), Kochanowskiego (4,00 os.), Jana Pawła II (6,98 os.), Dąbrowskiego (4,69 os.), Konstytucji 3 Maja (5,56 os.), Lubelska od skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta (40,00 os.), Międzyrzecka (3,48 os.), Rynek (9,52 os.), Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową do granic miasta (4,94 os.) i pl. Wolności (10,53 os.).

Najwięcej odnotowanych wykroczeń na 100 mieszkańców zamieszkałych na analizowanym obszarze (ulicy) w 2015 r. miało miejsce przy ulicach, tj.: Brzostowiecka (5,62 os.), Budowlanych (4,55 os.), Chomiczewskiego (6,31 os.), Gwardii (4,85 os.), Jana Pawła II (8,14 os.), Dąbrowskiego (14,06 os.), Konstytucji 3 Maja (22,22 os.), Lubelska os skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta (91,43 os.), Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową do granic miasta (8,17 os.), Sikorskiego (15,79 os.) i pl. Wolności (15,79 os.).

Najwięcej odnotowanych interwencji domowych na 100 mieszkańców zamieszkałych na analizowanym obszarze (ulicy) w 2015 r. miało miejsce przy ulicach, tj.: Budowlanych (4,55 os.), I Lendzinek (5,00 os.), Międzyrzecka (5,22 os.), Parkowa (4,52 os.), Broniewskiego (4,76 os.) i Wojska Polskiego (9,09 os.).

Najwięcej przestępstw w 2015 r. miało miejsce w obszarze nr 2 (54). Najwięcej wykroczeń i interwencji domowych miało miejsce w obszarze nr 1 (odpowiednio: 86 i 90).

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej przestępstw, wykroczeń i interwencji domowych w 2015 r. miało miejsce w obszarze nr 3 miasta (odpowiednio: 1,89, 1,89 i 2,18).

Przekroczenia powyższej średniej dla całego obszaru Miasta zanotowano także w odniesieniu do poziomu przestępczości w obszarach miasta nr 1, 2, 4 i 5.

Tabela 23. Poziom przestępczości w Mieście Radzyna Podlaska w podziale na ulice w 2015 r.

Lp.	Nazwa ulicy	Nr obszaru	ludność ogółem	przestępstwa kryminalne		liczba niebieskich kart	
				liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców
1.	11 Listopada	1	102	0	0,00	0	0,00
2.	Adama Mickiewicza	4	80	0	0,00	0	0,00
3.	Akacyjowa	5	54	0	0,00	0	0,00
4.	Armii Krajowej	1	69	1	1,45	0	0,00
5.	Błogostawionych Męczenników Podlaskich	4	21	0	0,00	0	0,00
6.	Bohaterów	1	173	0	0,00	0	0,00
7.	Bolesława Prusa	4	35	0	0,00	0	0,00
8.	Bronisława Deskura	6	0	0	0,00	0	0,00
9.	Brzostowiecka	1	89	1	1,12	0	0,00
10.	Budowlanych	1	110	1	0,91	1	0,91
11.	os. Bulwary	1	951	2	0,21	3	0,32
12.	Chomiczewskiego	1	111	0	0,00	0	0,00
13.	Cicha	1	48	0	0,00	0	0,00
14.	Cypriana Kamila Norwida	6	229	0	0,00	0	0,00
15.	Czereśniowa	2	29	0	0,00	0	0,00
16.	Czesława Toczyńskiego	6	0	0	0,00	0	0,00
17.	Dębowa	5	24	0	0,00	0	0,00
18.	Elizy Orzeszkowej	4	103	0	0,00	0	0,00
19.	Fryderyka Chopina	6	41	0	0,00	2	4,88
20.	gen. Franciszka Kleeberga	6	69	0	0,00	0	0,00
21.	Grobla Kasztanowa	1	4	0	0,00	0	0,00
22.	Grobla Paradna	1	0	0	0,00	0	0,00
23.	Gwardii	1	103	0	0,00	2	1,94
24.	Henryka Sienkiewicza	1	53	0	0,00	0	0,00
25.	Henryka Wieniawskiego	6	116	0	0,00	0	0,00
26.	I Lendzinek	1	60	0	0,00	1	1,67
27.	pl. Ignacego Potockiego	1	0	0	0,00	0	0,00
28.	II Lendzinek	1	53	1	1,89	0	0,00
29.	Jacka Malczewskiego	4	4	0	0,00	0	0,00
30.	Jana Brzechwy	4	5	0	0,00	0	0,00
31.	Jana Kochanowskiego	4	25	0	0,00	0	0,00
32.	Jana Matejki	4	35	0	0,00	0	0,00
33.	Jana Pawła II	1	86	0	0,00	0	0,00
34.	Janusza Korczaka	6	382	1	0,26	0	0,00
35.	Jarostawa Dąbrowskiego	1	64	0	0,00	0	0,00
36.	Józefa Chełmońskiego	4	26	0	0,00	0	0,00
37.	Józefa Wybickiego	6	63	0	0,00	0	0,00
38.	Juliusza Słowackiego	4	319	1	0,31	1	0,31

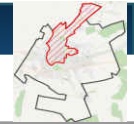

39.	kard. Stefana Wyszyńskiego	2	825	5	0,61	3	0,36
40.	Karola Krysińskiego	1	61	0	0,00	0	0,00
41.	Karola Lipińskiego	4	115	0	0,00	1	0,87
42.	Karola Szymanowskiego	6	92	0	0,00	0	0,00
43.	Kasprowicza	4	15	0	0,00	0	0,00
44.	rondo Kazimierza Odrzygóźdźia	2	0	0	0,00	0	0,00
45.	Kazimierza Prejznera	6	0	0	0,00	0	0,00
46.	Klonowa	5	27	0	0,00	0	0,00
47.	Kocka	6	104	0	0,00	0	0,00
48.	Konstytucji 3 Maja	2	18	0	0,00	0	0,00
49.	Koszary	1	166	0	0,00	0	0,00
50.	Króla Kazimierza Jagiellończyka	2	1219	2	0,16	1	0,08
51.	Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	4	61	0	0,00	0	0,00
52.	ks. Stanisława Kamińskiego	6	0	0	0,00	0	0,00
53.	Leśna	4	21	0	0,00	0	0,00
54.	Lotnicza	4	0	0	0,00	1	0,00
55.	Lubelska do skrzyżownia z Zabielską	1	4	0	0,00	0	0,00
56.	Lubelska od skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta	4	35	4	11,43	0	0,00
57.	Łąkowa	2	80	1	1,25	0	0,00
58.	Malinowa	2	20	0	0,00	0	0,00
59.	Marii Konopnickiej	4	68	0	0,00	0	0,00
60.	Mieczysława Stągrowskiego	6	0	0	0,00	0	0,00
61.	Międzyrzeczka	3	230	1	0,43	4	1,74
62.	Mikołaja Reja	4	99	0	0,00	0	0,00
63.	Morelowa	2	14	0	0,00	0	0,00
64.	Nadrzeczna	1	48	0	0,00	0	0,00
65.	Nadwitnie	3	93	0	0,00	0	0,00
66.	Nowa	1	47	0	0,00	0	0,00
67.	Ogrodowa	1	36	0	0,00	0	0,00
68.	Osiedlowa	4	63	0	0,00	0	0,00
69.	Ostrowiecka	1	571	5	0,88	2	0,35
70.	Paderewskiego	6	56	0	0,00	0	0,00
71.	Parkowa	1	177	0	0,00	0	0,00
72.	Partyzantów	3	303	3	0,99	1	0,33
73.	Płudzińska	1	97	0	0,00	0	0,00
74.	Pocztowa	1	81	0	0,00	0	0,00
75.	Podlaska	4	359	1	0,28	1	0,28
76.	Polna	5	143	0	0,00	0	0,00
77.	Pomiarowa	1	50	0	0,00	0	0,00
78.	Porzeczkowa	2	27	0	0,00	0	0,00
79.	Powstania Styczniowego	4	312	0	0,00	0	0,00
80.	Powstańców Styczniowych	3	62	0	0,00	0	0,00
81.	Poziomkowa	2	30	0	0,00	0	0,00
82.	Romualda Traugutta	1	71	0	0,00	0	0,00

83.	Rynek	1	21	0	0,00	0	0,00
84.	Sitkowskiego	4	326	2	0,61	1	0,31
85.	Spokojna	1	41	0	0,00	0	0,00
86.	Spółdzielcza	2	1112	5	0,45	6	0,54
87.	Stanisława Jarmuła	6	10	0	0,00	0	0,00
88.	Stanisława Moniuszki	6	118	0	0,00	0	0,00
89.	Stanisława Witkiewicza	6	9	0	0,00	0	0,00
90.	Stanisława Wyspiańskiego	4	3	0	0,00	0	0,00
91.	Stefana Lisowskiego	4	42	0	0,00	0	0,00
92.	Stefana Żeromskiego	4	96	0	0,00	0	0,00
93.	św. Brata Alberta Chmielowskiego	2	499	2	0,40	0	0,00
94.	Tadeusza Kościuszki	1	612	2	0,33	3	0,49
95.	Tadeusza Laskowskiego	6	0	0	0,00	0	0,00
96.	Targowa	1	0	0	0,00	0	0,00
97.	Truskawkowa	2	51	0	0,00	0	0,00
98.	al. Tysiąclecia	4	202	0	0,00	0	0,00
99.	Warszawska do skrzyżownia z ul. Ogrodową	1	263	0	0,00	0	0,00
100.	Warszawska od skrzyżownia z ul. Ogrodową do granic miasta	2	526	9	1,71	2	0,38
101.	Wincentego Witosa	1	143	0	0,00	2	1,40
102.	Wisznicka	5	675	3	0,44	1	0,15
103.	Wiśniowa	2	47	0	0,00	0	0,00
104.	Władysława Broniewskiego	4	42	0	0,00	0	0,00
105.	Władysława Reymonta	4	32	0	0,00	0	0,00
106.	Władysława Sikorskiego	6	19	0	0,00	0	0,00
107.	Wojska Polskiego	2	121	0	0,00	3	2,48
108.	pl. Wolności	1	19	2	10,53	0	0,00
109.	Zabielska do skrzyżownia z ul. Wojska Polskiego	1	105	0	0,00	0	0,00
110.	Zabielska od skrzyżownia z ul. Wojska Polskiego do granicy Miasta	6	315	3	0,95	3	0,95
111.	Zamkowa	1	34	0	0,00	0	0,00
112.	Zarutki	6	24	0	0,00	0	0,00
113.	Zbulitowska	4	219	0	0,00	0	0,00
114.	Zenona Przesmyckiego	6	269	2	0,74	1	0,37
115.	Zielona	5	190	1	0,53	1	0,53
RAZEM / Średnia dla całego Miasta Radzyń Podlaski:			15 821	61	0,39	47	0,30

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych otrzymanych z Komendy Powiatowej Policji w Radzynie Podlaskim.

Tabela 24. Poziom przestępczości w Mieście Radzyn Podlaski w podziale na obszary miasta w 2015 r.

Lp.	Nazwa obszaru	ludność ogółem	przestępstwa kryminalnych		liczba niebieskich kart	
			liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba osób	wskaźnik na 100 mieszkańców
1.	Obszar nr 1	4723	15	0,32	14	0,30
2.	Obszar nr 2	4618	24	0,52	15	0,32
3.	Obszar nr 3	688	4	0,58	5	0,73
4.	Obszar nr 4	2763	8	0,29	4	0,14
5.	Obszar nr 5	1113	4	0,36	2	0,18
6.	Obszar nr 6	1916	6	0,31	6	0,31
Razem / Średnia: Radzyn Podlaski		15821	61	0,39	47	0,30

Największa liczba przestępstw kryminalnych w 2015 r. miała miejsce przy ulicach, tj.: os. Bulwary (2), Kard. Stefana Wyszyńskiego (5), Króla Kazimierza Jagiellończyka (2), Lubelska od skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta (4), Ostrowiecka (5), Sitkowskiego (23), Partyzantów (3), Spółdzielcza (5), Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową do granic miasta (9), Wisznicka (3), Zabielska od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do granicy Miasta (3). Największa liczba "Niebieskich kart" została założona mieszkańcom ulic, tj.: os. Bulwary (3), Kard. Stefana Wyszyńskiego (3), Międzyrzecka (4), Spółdzielcza (6), Tadeusza Kościuszki (3), Wojska Polskiego (3) i Zabielska od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do granicy Miasta (3).

Najwięcej odnotowanych przestępstw kryminalnych na 100 mieszkańców zamieszkałych na analizowanym obszarze (ulicy) w 2015 r. miało miejsce przy ulicach, tj.: Armii Krajowej (1,45 os.), Brzostowiecka (1,12 os.), II Lendzinek (1,89 os.), Lubelska od skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta (11,43 os.), Łąkowa (1,25 os.), Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową do granic miasta (1,71 os.) i pl. Wolności (10,53 os.).

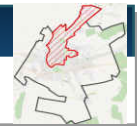
Największą liczbę założonych "Niebieskich Kart" na 100 mieszkańców zamieszkałych na analizowanym obszarze (ulicy) w 2015 r. założono przy ulicach, tj.: Chopina (4,88 os.), Gwardii (1,94 os.), I Lendzinek (1,67 os.), Międzyrzecka (1,74 os.), Witosa (1,40 os.) i Wojska Polskiego (2,48 os.).

Najwięcej przestępstw kryminalnych w 2015 r. miało miejsce w obszarze miasta nr 2 (24). Najwięcej "Niebieskich kart" założono mieszkańcom zamieszkałym w obszarze nr 2 (15).

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej przestępstw kryminalnych i założonych "Niebieskich Kart" w 2015 r. miało miejsce w obszarze miasta nr 3 (odpowiednio: 0,58 i 0,73).

Przekroczenia powyższej średniej dla całego obszaru Miasta zanotowano także w odniesieniu do poziomu przestępstw kryminalnych w obszarze miasta nr 2.

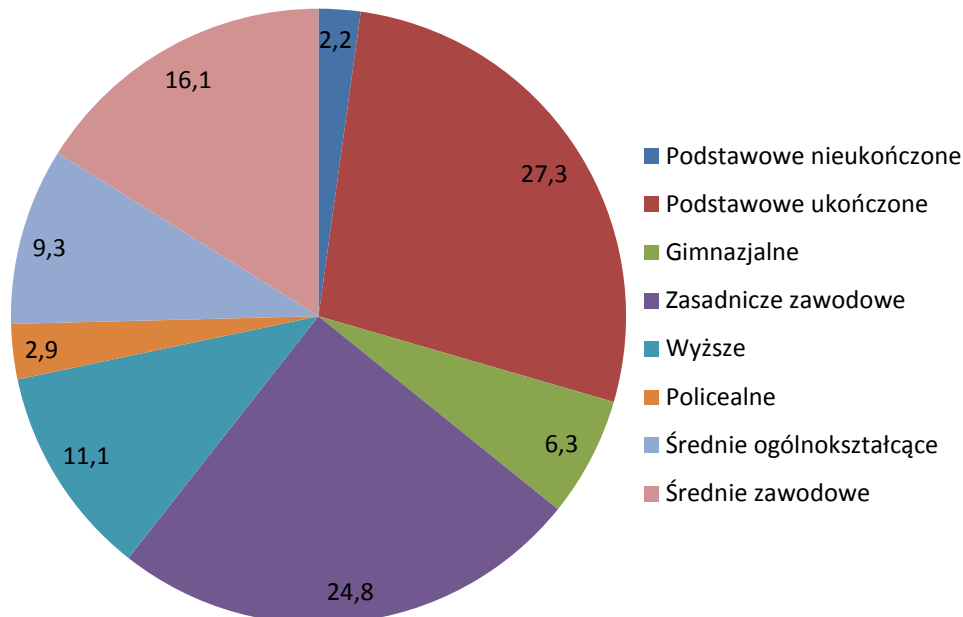
4.7. Oświata

4.7.1. Szkolnictwo

W wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) jest 3 947 mieszkańców Radzyna Podlaskiego (w tym 1 936 kobiet oraz 2 011 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 11,1% ludności Miasta Radzyń Podlaski posiada wykształcenie wyższe (woj. lubelskie - 17%, Polska 17,9%), 2,9% wykształcenie policealne wyższe (woj. lubelskie - 3,1, Polska 2,7%), 9,3% średnie ogólnokształcące (woj. lubelskie - 11,7%, Polska 12,4%), a 16,1% średnie zawodowe (woj. lubelskie - 18,4%, Polska 18,1%). Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 24,8% mieszkańców Miasta Radzyń Podlaski (woj. lubelskie - 20,3%, Polska 22,9%), gimnazjalnym 6,3% (woj. lubelskie - 5,6%, Polska 5,2%), natomiast 27,3% podstawowym ukończonym (woj. lubelskie - 22,1%, Polska 19,3%). 2,2% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

W porównaniu do całego województwa lubelskiego mieszkańcy Radzyna Podlaskiego mają znacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w Radzynie Podlaskim największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (28,1%) oraz zasadnicze zawodowe (19,0%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (30,7%) oraz podstawowe ukończone (26,5%).

Wykres 6. Poziom wykształcenia w Mieście Radzyń Podlaski w 2011 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, Narodowy Spis Powszechny 2011.

17,0% mieszkańców Radzyna Podlaskiego w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (16,3% wśród dziewczynek i 17,7% wśród chłopców). Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 921 uczęszcza do placówek wychowania

przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada 0,91 dzieci w wieku przedszkolnym.

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształcą się 25,1% ludności (26,0% wśród dziewczyn i 24,3% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 20 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 95,38.

Wśród mieszkańców w wieku potencjalnej nauki 12,5% zalicza się do przedziału 13-15 lat - kształcenie na poziomie gimnazjalnym (11,7% wśród dziewczyn i 13,2% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach gimnazjalnych przypada 20 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach gimnazjalnych do osób w wieku 13-15 lat) wynosi 116,23.

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształcą się 20,0% mieszkańców (19,9% wśród dziewczyn i 20,1% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących przypada 4 uczniów. 26 uczniów przypada na oddział w szkołach średnich zawodowych i artystycznych.

W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje się 25,4% mieszkańców Radzyna Podlaskiego w wieku potencjalnej nauki (26,0% kobiet i 24,7% mężczyzn).

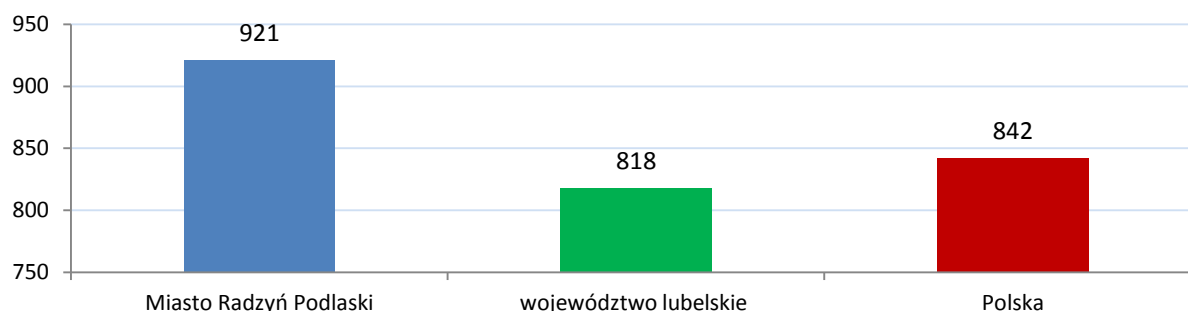
Przedszkola i punkty przedszkolne

Tabela 25. Liczba przedszkoli i punktów przedszkolnych w Mieście Radzyń Podlaski w 2016 r.

Nazwa	Adres	Oddziały	Dzieci	Nauczyciele
Przedszkole Miejskie	ul. Armii Krajowej 12, 21-300 Radzyń Podlaski	16	426	39
Przedszkole Specjalne	ul. SITKOWSKIEGO 1B 21-300 Radzyń Podlaski	6	24	-
Niepubliczne Przedszkole Bambino Spółdzielczej Mleczarni Spomlek	ul. Kleeberga 2/1 21-300 Radzyń Podlaski	-	-	-
Niepubliczne Przedszkole " Kacperek"	ul. K.K. Jagiellończyka 7 21-300 Radzyń Podlaski	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, 2015.

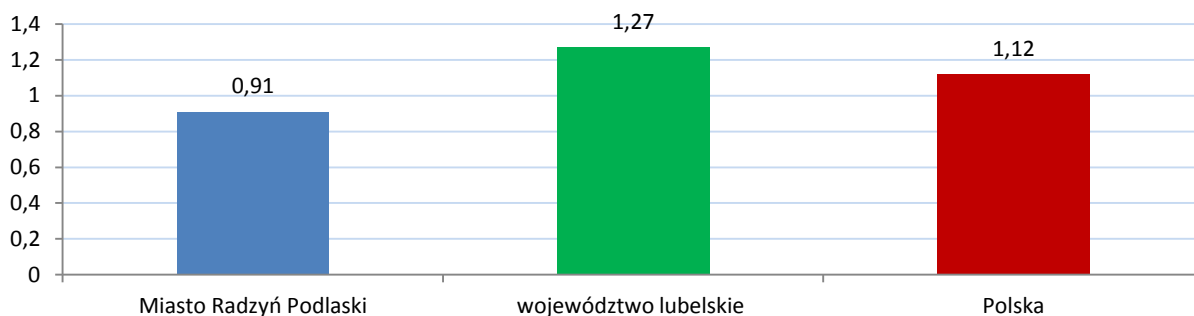
Wykres 7. Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat w Mieście Radzyń Podlaski, woj. lubelskim i Polsce

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, 2015.

Wykres 8. Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w Mieście Radzyń Podlaski, woj. lubelskim i Polsce w 2015 r. (w%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, 2015.

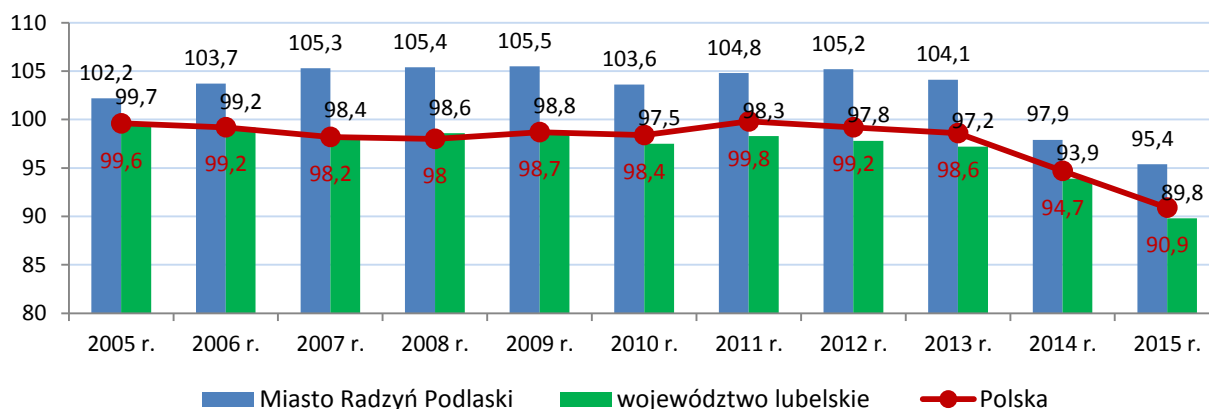
Szkoły Podstawowe

Tabela 26. Lista szkół podstawowych w Mieście Radzyń Podlaski w 2016 r.

Nazwa	Adres	Oddziały	Uczniowie	Nauczyciele
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Bohaterów Powstania Styczniowego	ul. Jana Pawła II 25 21-300 Radzyń Podlaski	17	362	40
Szkoła Podstawowa nr 2	ul. Sitkowskiego 3 21-300 Radzyń Podlaski	28	647	58
Szkoła podstawowa specjalna	ul. Sitkowskiego 1B 21-300 Radzyń Podlaski	6	44	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, 2015.

Wykres 9. Współczynnik skolaryzacji brutto w szkołach podstawowych w Mieście Radzyń Podlaski, woj. lubelskim i Polsce w latach 2005-2015 (w%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, 2015.

Szkoły Gimnazjalne

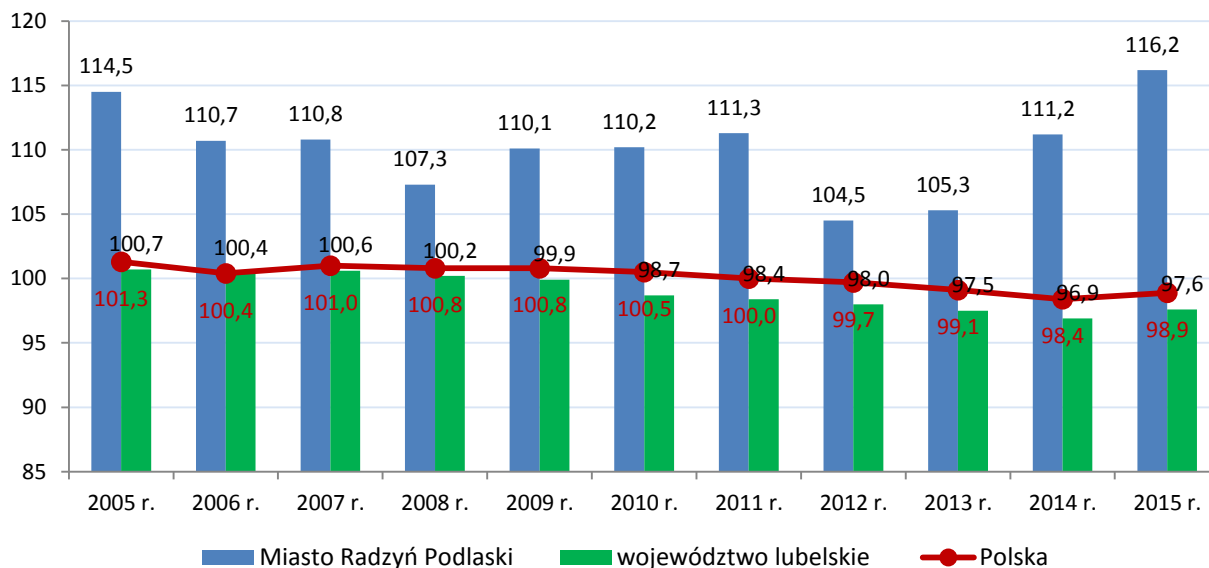
Tabela 27. Lista szkół gimnazjalnych w Mieście Radzyń Podlaski w 2016 r.

Nazwa	Adres	Oddziały	Uczniowie	Nauczyciele
Gimnazjum nr 1 w Radzynie Podlaskim	ul. Jana Pawa II 25 21-300 Radzyń Podlaski	10	215	22
Gimnazjum Nr 2 w Radzynie Podlaskim	ul. Sitkowskiego 3 21-300 Radzyń Podlaski	12	301	31
Gimnazjum Specjalne	ul. Sitkowskiego 1B 21-300 Radzyń Podlaski	5	42	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, 2015.

Wykres 10. Współczynnik skolaryzacji brutto w szkołach gimnazjalnych w Mieście Radzyń Podlaski, woj. lubelskim i Polsce w latach 2005-2015 (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, 2015.

Szkoły ponadgimnazjalne

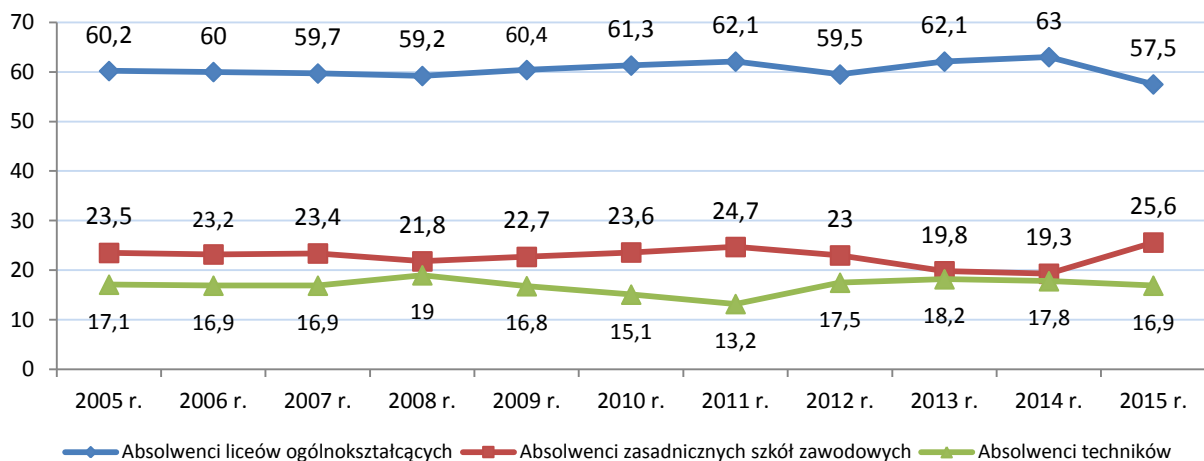
Tabela 28. Lista szkół ponadgimnazjalnych w Mieście Radzyń Podlaski w 2016 r.

Nazwa	Adres	Oddziały	Uczniowie	Nauczyciele
Technikum w ZSP	ul. Sikorskiego 15 21-300 Radzyń Podlaski	23	620	-
I Liceum Ogólnokształcące w Radzynie Podlaskim	ul. Partyzantów 8 21-300 Radzyń Podlaski	18	505	49
II Liceum Ogólnokształcące w ZSP	ul. Sikorskiego 15 21-300 Radzyń Podlaski	9	234	-
Zasadnicza Szkoła Zawodowa w ZSP	ul. Sikorskiego 15 21-300 Radzyń Podlaski	9	233	-
Liceum Profilowane w ZSP	ul. Sikorskiego 15 21-300 Radzyń Podlaski	-	-	-
Państwowa Szkoła Muzyczna I st. w Radzynie Podlaskim im. Karola Lipińskiego	ul. Jana Pawła II 2 21-300 Radzyń Podlaski	-	135	18
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	ul. Sikorskiego 15 21-300 Radzyń Podlaski	2	72	-
Technikum Uzupełniające dla Dorosłych	ul. Sikorskiego 15 21-300 Radzyń Podlaski	1	25	-
Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	ul. SITKOWSKIEGO 1 B 21-300 Radzyń Podlaski	3	22	-
Zasadnicza szkoła zawodowa specjalna	ul. SITKOWSKIEGO 1 B 21-300 Radzyń Podlaski	2	22	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, 2015.

Wykres 11. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych z terenu Miasta Radzyn Podlaski w latach 2005-2015 (w%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, 2015.

4.7.2. Poziom edukacji

Niełatwo zmierzyć obiektywnie poziom edukacji i negatywne zjawiska związane z tym obszarem odnosząc się do poszczególnych części Miasta. Brakuje danych statystycznych. Aby zbadać ten element wykorzystano wskaźnik jakim jest wynik z egzaminu szóstych klas. Nie w każdej części miasta istnieje Szkoła Podstawowa co pokazuje tabela 11 ale znany jest rozkład ulic, które są w sferze oddziaływania danej szkoły podstawowej.

Tabela 29. Średni wynik egzaminu 6 klas zgodnie z rejonizacją w podziale na ulice.

Lp.	Nazwa ulicy	Nr obszaru	ludność ogółem	wynik egzaminów szóstoklasistów	
				nr Szkoły Podstawowej	wynik egzaminów w %
1.	11 Listopada	1	102	1	61,00
2.	Adama Mickiewicza	4	80	2	63,00
3.	Akacyjowa	5	54	2	63,00
4.	Armii Krajowej	1	69	1	61,00
5.	Błogosławionych Męczenników Podlaskich	4	21	2	63,00
6.	Bohaterów	1	173	1	61,00
7.	Bolesława Prusa	4	35	2	63,00
8.	Bronisława Deskura	6	0	2	63,00
9.	Brzostowiecka	1	89	1	61,00
10.	Budowlanych	1	110	1	61,00
11.	os. Bulwary	1	951	1	61,00

12.	Chomiczewskiego	1	111	1,2	62,00
13.	Cicha	1	48	2	63,00
14.	Cypriana Kamila Norwida	6	229	2	63,00
15.	Czereśniowa	2	29	1	61,00
16.	Czesława Toczyńskiego	6	0	2	63,00
17.	Dębowa	5	24	2	63,00
18.	Elizy Orzeszkowej	4	103	2	63,00
19.	Fryderyka Chopina	6	41	2	63,00
20.	gen. Franciszka Kleeberga	6	69	2	63,00
21.	Grobla Kasztanowa	1	4	2	63,00
22.	Grobla Paradna	1	0	0	-
23.	Gwardii	1	103	1	61,00
24.	Henryka Sienkiewicza	1	53	2	63,00
25.	Henryka Wieniawskiego	6	116	2	63,00
26.	I Lendzinek	1	60	1	61,00
27.	pl. Ignacego Potockiego	1	0	1	61,00
28.	II Lendzinek	1	53	1	61,00
29.	Jacka Malczewskiego	4	4	2	63,00
30.	Jana Brzechwy	4	5	2	63,00
31.	Jana Kochanowskiego	4	25	2	63,00
32.	Jana Matejki	4	35	2	63,00
33.	Jana Pawła II	1	86	1,2	62,00
34.	Janusza Korczaka	6	382	2	63,00
35.	Jarosława Dąbrowskiego	1	64	1	61,00
36.	Józefa Chelmońskiego	4	26	2	63,00
37.	Józefa Wybickiego	6	63	2	63,00
38.	Juliusza Słowackiego	4	319	2	63,00
39.	kard. Stefana Wyszyńskiego	2	825	2	63,00
40.	Karola Krysińskiego	1	61	1	61,00
41.	Karola Lipińskiego	4	115	2	63,00
42.	Karola Szymanowskiego	6	92	2	63,00
43.	Kasprowicza	4	15	2	63,00
44.	rondo Kazimierza Odrzygóźdźia	2	0	0	-
45.	Kazimierza Prejznera	6	0	2	63,00
46.	Klonowa	5	27	2	63,00
47.	Kocka	6	104	1	61,00
48.	Konstytucji 3 Maja	2	18	1	61,00
49.	Koszary	1	166	2	63,00
50.	Króla Kazimierza Jagiellończyka	2	1219	2	63,00
51.	Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	4	61	2	63,00
52.	ks. Stanisława Kamińskiego	6	0	2	63,00
53.	Leśna	4	21	2	63,00
54.	Lotnicza	4	0	2	63,00
55.	Lubelska do skrzyżownia z Zabielską	1	4	2	63,00

56.	Lubelska od skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta	4	35	2	63,00
57.	Łąkowa	2	80	2	63,00
58.	Malinowa	2	20	2	63,00
59.	Marii Konopnickiej	4	68	2	63,00
60.	Mieczysława Stągrowskiego	6	0	2	63,00
61.	Międzyrzeczka	3	230	1	61,00
62.	Mikołaja Reja	4	99	2	63,00
63.	Morelowa	2	14	2	63,00
64.	Nadrzeczna	1	48	2	63,00
65.	Nadwitnie	3	93	1	61,00
66.	Nowa	1	47	2	63,00
67.	Ogrodowa	1	36	1	61,00
68.	Osiedlowa	4	63	2	63,00
69.	Ostrowiecka	1	571	1	61,00
70.	Paderewskiego	6	56	2	63,00
71.	Parkowa	1	177	1	61,00
72.	Partyzantów	3	303	1	61,00
73.	Płudzińska	1	97	1	61,00
74.	Pocztowa	1	81	1	61,00
75.	Podlaska	4	359	2	63,00
76.	Polna	5	143	2	63,00
77.	Pomiarowa	1	50	1	61,00
78.	Porzeczkowa	2	27	2	63,00
79.	Powstania Styczniowego	4	312	2	63,00
80.	Powstańców Styczniowych	3	62	1	61,00
81.	Poziomkowa	2	30	1	61,00
82.	Romualda Traugutta	1	71	1	61,00
83.	Rynek	1	21	1	61,00
84.	Sitkowskiego	4	326	2	63,00
85.	Spokojna	1	41	1	61,00
86.	Spółdzielcza	2	1112	2	63,00
87.	Stanisława Jarmuła	6	10	2	63,00
88.	Stanisława Moniuszki	6	118	2	63,00
89.	Stanisława Witkiewicza	6	9	2	63,00
90.	Stanisława Wyspiańskiego	4	3	2	63,00
91.	Stefana Lisowskiego	4	42	2	63,00
92.	Stefana Żeromskiego	4	96	2	63,00
93.	św. Brata Alberta Chmielowskiego	2	499	2	63,00
94.	Tadeusza Kościuszki	1	612	1	61,00
95.	Tadeusza Laskowskiego	6	0	2	63,00
96.	Targowa	1	0	1	61,00
97.	Truskawkowa	2	51	1	61,00
98.	al. Tysiąclecia	4	202	2	63,00
99.	Warszawska do skrzyżowania z ul. Ogrodową	1	263	1	61,00

100.	Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową do granic miasta	2	526	1	61,00
101.	Wincentego Witosa	1	143	1	61,00
102.	Wisznicka	5	675	2	63,00
103.	Wiśniowa	2	47	1	61,00
104.	Władysława Broniewskiego	4	42	2	63,00
105.	Władysława Reymonta	4	32	2	63,00
106.	Władysława Sikorskiego	6	19	2	63,00
107.	Wojska Polskiego	2	121	2	63,00
108.	pl. Wolności	1	19	1	61,00
109.	Zabielska do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego	1	105	2	63,00
110.	Zabielska od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do granicy Miasta	6	315	2	63,00
111.	Zamkowa	1	34	1	61,00
112.	Zaródki	6	24	1	61,00
113.	Zbulitowska	4	219	2	63,00
114.	Zenona Przesmyckiego	6	269	2	63,00
115.	Zielona	5	190	2	63,00
RAZEM / Średnia dla całego Miasta Radzyń Podlaski:			15 821	-	62,30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta Radzyń Podlaski

Tabela 30. Średni wynik egzaminu 6 klas zgodnie z rejonizacją w podziale na obszary miasta.

Lp.	Nr obszaru	ludność ogółem	wynik egzaminów szóstoklasistów
1.	Obszar nr 1	4 723	63,26
2.	Obszar nr 2	4 618	62,20
3.	Obszar nr 3	688	61,00
4.	Obszar nr 4	2 763	63,00
5.	Obszar nr 5	1 113	63,00
6.	Obszar nr 6	1 916	62,80
RAZEM / Średnia dla całego Miasta Radzyń Podlaski:		15 821	62,30

W analizie wskaźnikowej przyjęto, że do wyznaczenia obszaru zdegradowanego przyjmuje się obszary (ulic), w których wartość negatywnego wskaźnika jest mniej korzystna od średniej dla Miasta.

Niższy wynik egzaminu 6 klas od średniej dla całego obszaru Miasta zanotowano w obszarze miasta nr 2 i 3.

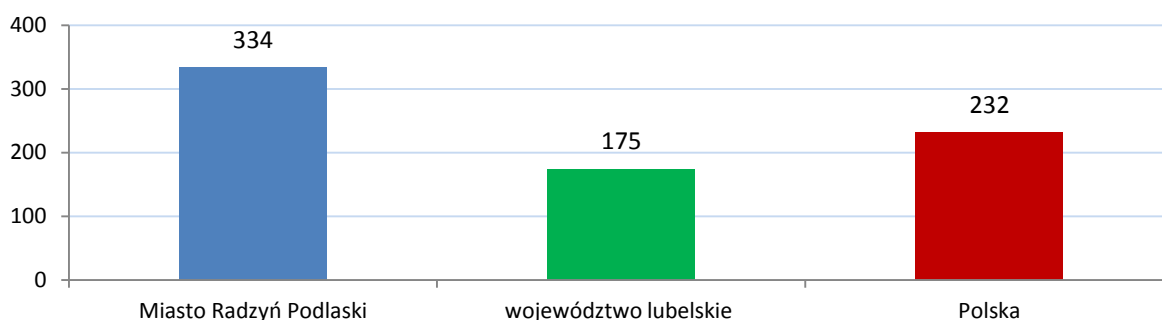

4.8. Poziom zatrudnienia i rynek pracy

Poziom zatrudnienia

W Mieście Radzyń Podlaski na 1000 mieszkańców pracuje 334 osób. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa lubelskiego oraz więcej od wartości dla Polski. 50,3% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 49,7% mężczyźni.

Wykres 12. Pracujący na 1000 ludności w Mieście Radzyń Podlaski, woj. lubelskim i Polsce w 2015 r. *

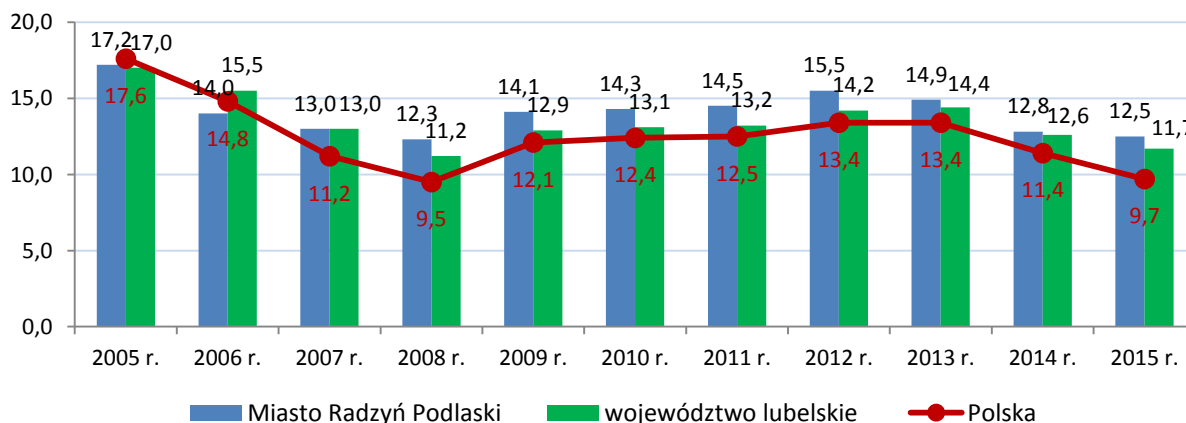
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

* Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

Rynek pracy

Bezrobocie rejestrowane w Radzynie Podlaskim wynosiło w 2015 roku 12,5% (11,3% wśród kobiet i 13,5% wśród mężczyzn). Jest to więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa lubelskiego oraz znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski.

Wykres 13. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w Mieście Radzyń Podlaski na tle województwa lubelskiego i Polski w latach 2005-2015 (w%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Tabela 31. Struktura bezrobotnych w Mieście Radzyń Podlaski w 2015 r.

Wyszczególnienie		OGÓŁEM	
		Razem	Kobiety
OGÓŁEM		865	371
Z prawem do zasiłku		104	51
z tego	Poprzednio pracujące	709	303
	W tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	10	5
	Dotychczas niepracujące	154	66

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Radzynie Podlaskim.

Tabela 32. Wybrane kategorie bezrobotnych w Mieście Radzyń Podlaski w 2015 r.

Wyszczególnienie	OGÓŁEM	
	RAZEM	KOBIETY
ZAMIESZKALI NA WSI	-	-
W TYM: POSIADAJĄCY GOSPODARSTWO ROLNE	-	-
OSOBY W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI	33	19
CUDZOZIEMCY	5	2
BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH	152	65
BEZ DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO	214	88
KOBIETY, KTÓRE NIE PODJĘŁY ZATRUDNIENIA PO URODZENIU DZIECKA	-	66
OSOBY BĘDĄCE W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	728	307
▪ DO 30 ROKU ŻYCIA	253	108
▪ W TYM: DO 25 ROKU ŻYCIA	111	42
▪ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNE	524	216
▪ POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA	195	65
▪ KORZYSTAJĄCE ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ	-	-
▪ POSIADAJĄCE CO NAJMNIJ JEDNO DZIECKO DO 6 ROKU ŻYCIA	83	68
▪ POSIADAJĄCE CO NAJMNIJ JEDNO DZIECKO NIEPEŁNOSPRAWNE DO 18 ROKU ŻYCIA	0	0
▪ NIEPEŁNOSPRAWNI	65	35

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Radzynie Podlaskim.

Bezrobocie jest jednym z podstawowych czynników prowadzących do wykluczenia społecznego. Dlatego kluczowe jest podejmowanie działań minimalizujących poziom tego zjawiska.

Szczególny nacisk winien być położony na wsparcie grup znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, zwłaszcza osób długotrwale bezrobotnych, które stanowią ponad 45% ogółu mieszkańców pozostających bez pracy na terenie Miasta Radzyń Podlaski.

Tabela 33. Struktura bezrobotnych w Mieście Radzyn Podlaski w latach 2005 - 2015 r.

Wyszczególnienie	31.XII.2005 r.	31.XII 2006 r.	31.XII 2007 r.	31.XII 2008 r.	31.XII 2009 r.	31.XII 2010 r.	31.XII 2011 r.	31.XII 2012 r.	31.XII 2013 r.	31.XII 2014 r.	31.XII 2015 r.
Ilość bezrobotnych ogółem	1 267	1 016	939	881	1 013	1 013	1 054	1 127	1 080	915	865
w tym kobiety	554	480	468	416	450	472	483	527	468	389	371
Bezrobotni wg wykształcenia											
Wyższe	125	124	117	101	147	141	162	179	146	128	142
Policealne i średnie zawodowe	289	234	211	176	216	232	230	225	222	199	183
Średnie ogólnokształcące	153	127	153	143	167	165	166	178	165	128	113
Zasadnicze zawodowe	343	263	219	221	235	248	232	266	263	218	198
Gimnazjalne i poniżej	357	268	239	240	248	257	264	279	284	242	229
Bezrobotni wg wieku											
18-24	377	265	209	200	259	260	233	233	202	122	111
25-34	354	302	324	293	362	365	369	407	350	311	290
35-44	230	182	163	152	148	171	187	219	233	205	204
45-54	270	220	198	176	167	165	165	164	173	140	131
55-59	31	40	36	47	63	69	80	86	92	83	76
60-64	5	7	9	13	14	13	20	18	30	54	53
Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy											
Do 1 miesiąca	110	86	88	85	108	103	107	85	81	95	90
1-3 miesiące	116	150	145	152	190	221	152	156	130	117	139
3-6 miesięcy	169	127	144	145	180	174	160	170	136	106	125
6-12 miesięcy	180	161	152	122	191	161	161	183	179	133	120
12-24 miesiące	199	153	153	140	142	183	233	213	220	153	137
Powyżej 24 miesięcy	449	339	257	237	202	201	241	320	334	310	254

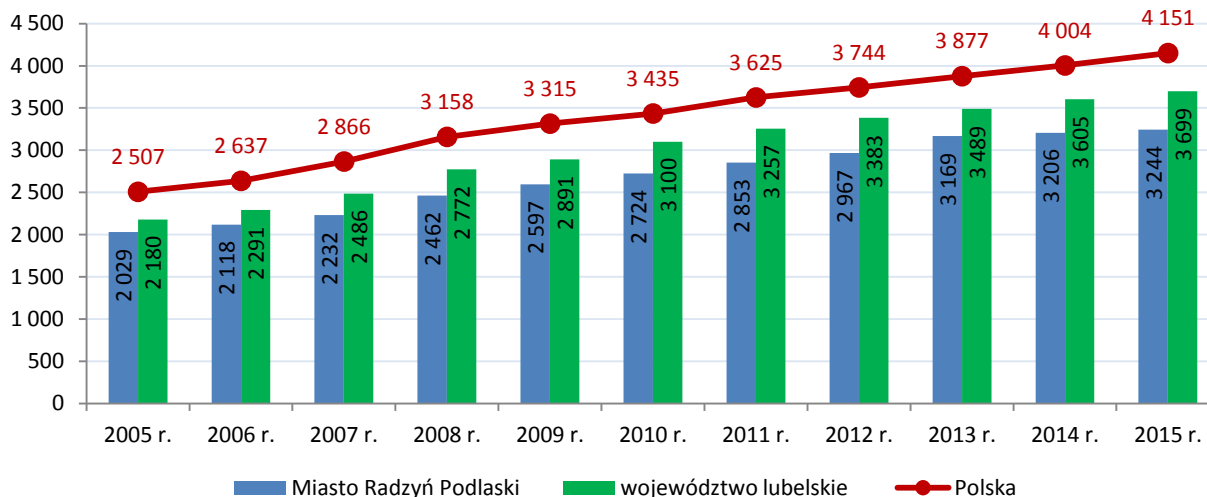
Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Radzynie Podlaskim

Pracujący i wynagrodzenia

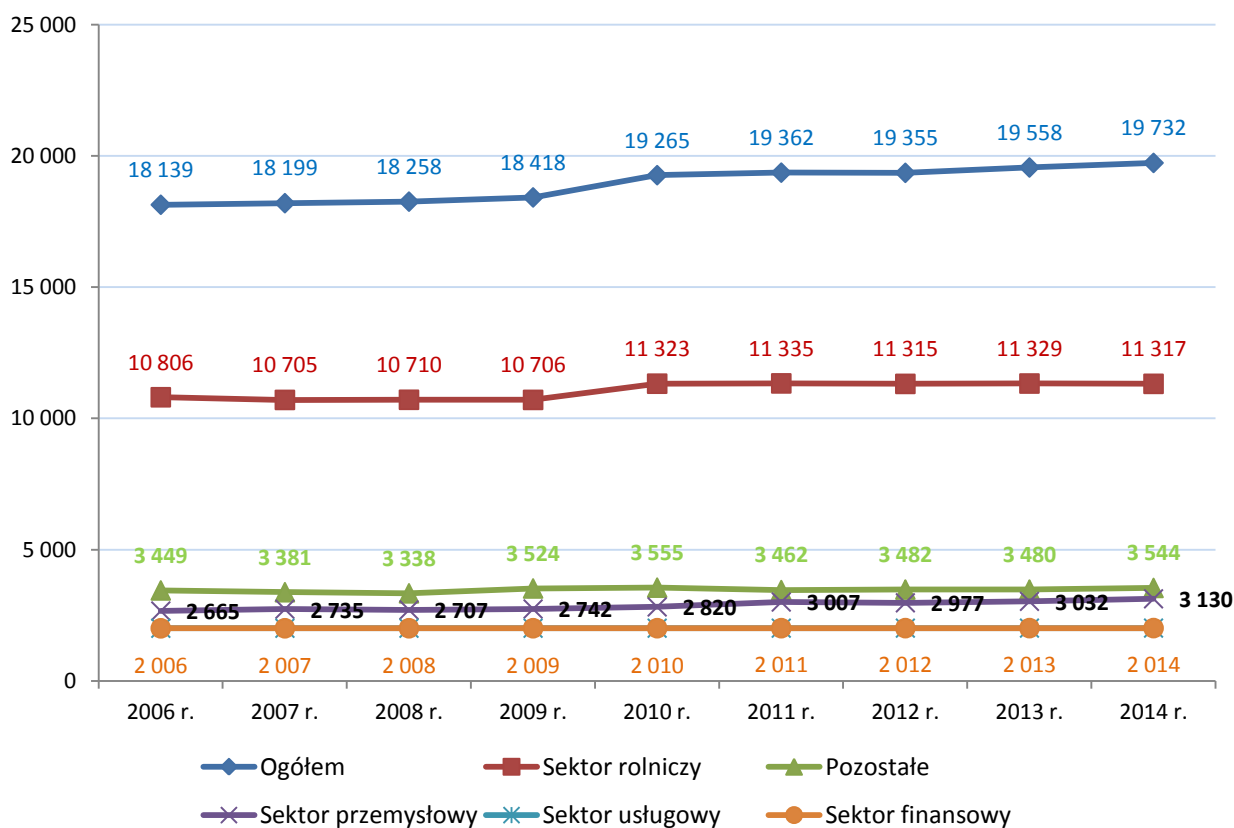
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Mieście Radzyni Podlaski w 2015 r. wyniosło 3 243,52 PLN, co odpowiada 78,10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wykres 14. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w PLN) w Mieście Radzyni Podlaski na tle województwa lubelskiego i Polski w latach 2005-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Wykres 15. Liczba pracujących wg sektorów ekonomicznych w Mieście Radzyni Podlaski w latach 2006-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

57,4% aktywnych zawodowo mieszkańców Radzyna Podlaskiego pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 15,9% w przemyśle i budownictwie, a 10,2% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 10,2% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Radzyna Podlaskiego 602 osób wyjeżdża do pracy do innych miast, a 1 117 pracujących przyjeżdża do pracy spoza miasta - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 515.

Tabela 34. Liczba bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych wg poszczególnych ulic Miasta Radzyna Podlaski w 2016 r.

Lp.	Nazwa ulicy	Nr obszaru	Ludność ogółem	Liczba bezrobotnych	Wskaźnik na 100 mieszkańców	Liczba długotrwale bezrobotnych	Wskaźnik na 100 mieszkańców
1.	11 Listopada	1	102	5	4,90	3	2,94
2.	Adama Mickiewicza	4	80	4	5,00	2	2,50
3.	Akacyjowa	5	54	1	1,85	1	1,85
4.	Armii Krajowej	1	69	5	7,25	2	2,90
5.	Błogosławionych Męczenników Podlaskich	4	21	2	9,52	0	0,00
6.	Bohaterów	1	173	4	2,31	4	2,31
7.	Bolesława Prusa	4	35	1	2,86	1	2,86
8.	Bronisława Deskura	6	0	1	0,00	0	0,00
9.	Brzostówiecka	1	89	9	10,11	7	7,87
10.	Budowlanych	1	110	14	12,73	12	10,91
11.	os. Bulwary	1	951	52	5,47	34	3,58
12.	Chomiczewskiego	1	111	2	1,80	2	1,80
13.	Cicha	1	48	2	4,17	1	2,08
14.	Cypriana Kamila Norwida	6	229	4	1,75	2	0,87
15.	Czereśniowa	2	29	0	0,00	0	0,00
16.	Czesława Toczyńskiego	6	0	0	0,00	0	0,00
17.	Dębowa	5	24	2	8,33	1	4,17
18.	Elizy Orzeszkowej	4	103	2	1,94	1	0,97
19.	Fryderyka Chopina	6	41	0	0,00	0	0,00
20.	gen. Franciszka Kleeberga	6	69	0	0,00	0	0,00
21.	Grobla Kasztanowa	1	4	0	0,00	0	0,00
22.	Grobla Paradna	1	0	0	0,00	0	0,00
23.	Gwardii	1	103	8	7,77	7	6,80
24.	Henryka Sienkiewicza	1	53	2	3,77	2	3,77
25.	Henryka Wieniawskiego	6	116	1	0,86	1	0,86
26.	I Lendzinek	1	60	5	8,33	3	5,00
27.	pl. Ignacego Potockiego	1	0	0	0,00	0	0,00
28.	II Lendzinek	1	53	3	5,66	2	3,77
29.	Jacka Malczewskiego	4	4	0	0,00	0	0,00

30.	Jana Brzechwy	4	5	0	0,00	0	0,00
31.	Jana Kochanowskiego	4	25	0	0,00	0	0,00
32.	Jana Matejki	4	35	0	0,00	0	0,00
33.	Jana Pawła II	1	86	1	1,16	0	0,00
34.	Janusza Korczaka	6	382	14	3,66	12	3,14
35.	Jarosława Dąbrowskiego	1	64	1	1,56	1	1,56
36.	Józefa Chełmońskiego	4	26	0	0,00	0	0,00
37.	Józefa Wybickiego	6	63	1	1,59	0	0,00
38.	Juliusza Słowackiego	4	319	5	1,57	1	0,31
39.	kard. Stefana Wyszyńskiego	2	825	19	2,30	13	1,58
40.	Karola Krysińskiego	1	61	4	6,56	3	4,92
41.	Karola Lipińskiego	4	115	2	1,74	1	0,87
42.	Karola Szymanowskiego	6	92	3	3,26	0	0,00
43.	Kasprowicza	4	15	0	0,00	0	0,00
44.	rondo Kazimierza Odrzygóźdźia	2	0	0	0,00	0	0,00
45.	Kazimierza Prejznera	6	0	0	0,00	0	0,00
46.	Klonowa	5	27	0	0,00	0	0,00
47.	Kocka	6	104	4	3,85	3	2,88
48.	Konstytucji 3 Maja	2	18	1	5,56	0	0,00
49.	Koszary	1	166	30	18,07	24	14,46
50.	Króla Kazimierza Jagiellończyka	2	1219	22	1,80	10	0,82
51.	Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	4	61	4	6,56	3	4,92
52.	ks. Stanisława Kamińskiego	6	0	0	0,00	0	0,00
53.	Leśna	4	21	0	0,00	0	0,00
54.	Lotnicza	4	0	0	0,00	0	0,00
55.	Lubelska do skrzyżownia z Zabielską	1	4	0	0,00	0	0,00
56.	Lubelska od skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta	4	35	3	8,57	2	5,71
57.	Łąkowa	2	80	4	5,00	3	3,75
58.	Malinowa	2	20	0	0,00	0	0,00
59.	Marii Konopnickiej	4	68	2	2,94	2	2,94
60.	Mieczysława Stągrowskiego	6	0	0	0,00	0	0,00
61.	Międzyrzeczka	3	230	9	3,91	7	3,04
62.	Mikołaja Reja	4	99	4	4,04	2	2,02
63.	Morelowa	2	14	0	0,00	0	0,00
64.	Nadrzeczna	1	48	2	4,17	2	4,17
65.	Nadwitnie	3	93	5	5,38	5	5,38
66.	Nowa	1	47	1	2,13	0	0,00
67.	Ogrodowa	1	36	1	2,78	0	0,00
68.	Osiedlowa	4	63	5	7,94	4	6,35
69.	Ostrowiecka	1	571	32	5,60	21	3,68
70.	Paderewskiego	6	56	1	1,79	0	0,00
71.	Parkowa	1	177	17	9,60	10	5,65
72.	Partyzantów	3	303	8	2,64	4	1,32
73.	Płudzińska	1	97	5	5,15	3	3,09

74.	Pocztowa	1	81	8	9,88	4	4,94
75.	Podlaska	4	359	9	2,51	5	1,39
76.	Polna	5	143	10	6,99	5	3,50
77.	Pomiarowa	1	50	2	4,00	1	2,00
78.	Porzeczkowa	2	27	0	0,00	0	0,00
79.	Powstania Styczniowego	4	312	8	2,56	3	0,96
80.	Powstańców Styczniowych	3	62	4	6,45	2	3,23
81.	Poziomkowa	2	30	2	6,67	1	3,33
82.	Romualda Traugutta	1	71	4	5,63	1	1,41
83.	Rynek	1	21	0	0,00	0	0,00
84.	Sitkowskiego	4	326	11	3,37	10	3,07
85.	Spokojna	1	41	2	4,88	0	0,00
86.	Spółdzielcza	2	1 112	42	3,78	25	2,25
87.	Stanisława Jarmuła	6	10	0	0,00	0	0,00
88.	Stanisława Moniuszki	6	118	3	2,54	2	1,69
89.	Stanisława Witkiewicza	6	9	0	0,00	0	0,00
90.	Stanisława Wyspiańskiego	4	3	0	0,00	0	0,00
91.	Stefana Lisowskiego	4	42	1	2,38	1	2,38
92.	Stefana Żeromskiego	4	96	3	3,13	2	2,08
93.	św. Brata Alberta Chmielowskiego	2	499	14	2,81	9	1,80
94.	Tadeusza Kościuszki	1	612	24	3,92	16	2,61
95.	Tadeusza Laskowskiego	6	0	0	0,00	0	0,00
96.	Targowa	1	0	0	0,00	0	0,00
97.	Truskawkowa	2	51	2	3,92	0	0,00
98.	al. Tysiąclecia	4	202	9	4,46	6	2,97
99.	Warszawska do skrzyżownia z ul. Ogrodową	1	263	13	4,94	8	3,04
100.	Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową do granic miasta	2	526	30	5,70	20	3,80
101.	Wincentego Witosa	1	143	7	4,90	4	2,80
102.	Wisznicka	5	675	17	2,52	9	1,33
103.	Wiśniowa	2	47	1	2,13	0	0,00
104.	Władysława Broniewskiego	4	42	3	7,14	2	4,76
105.	Władysława Reymonta	4	32	2	6,25	2	6,25
106.	Władysława Sikorskiego	6	19	1	5,26	0	0,00
107.	Wojska Polskiego	2	121	15	12,40	12	9,92
108.	pl. Wolności	1	19	1	5,26	1	5,26
109.	Zabielska do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego	1	105	4	3,81	3	2,86
110.	Zabielska od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do granicy Miasta	6	315	8	2,54	5	1,59
111.	Zamkowa	1	34	4	11,76	2	5,88
112.	Zarutki	6	24	1	4,17	0	0,00
113.	Zbulitowska	4	219	4	1,83	2	0,91
114.	Zenona Przesmyckiego	6	269	1	0,37	1	0,37
115.	Zielona	5	190	6	3,16	5	2,63
RAZEM / Średnia dla całego Miasta Radzyń Podlaski:			15 821	615	3,89	393	2,48

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Radzynie Podlaskim.

Tabela 35. Liczba bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych wg poszczególnych obszarów Miasta Radzyń Podlaski w 2016 r.

Lp.	Nazwa obszaru	ludność ogółem	Bezrobotni	Bezrobotni na 100 mieszkańców	Długotrwale bezrobotni	Długotrwale bezrobotni na 100 mieszkańców
1.	Obszar nr 1	4 723	274	5,80	183	3,87
2.	Obszar nr 2	4 618	152	3,29	93	2,01
3.	Obszar nr 3	688	26	3,78	18	2,62
4.	Obszar nr 4	2 763	84	3,04	52	1,88
5.	Obszar nr 5	1 113	36	3,23	21	1,89
6.	Obszar nr 6	1 916	43	2,24	26	1,36
RAZEM / Średnia dla całego Miasta Radzyń Podlaski:		15 821	615	3,89	393	2,48

Do obszarów (ulic) Miasta Radzyń Podlaski szczególnie dotkniętych problemem bezrobocia ogółem zaliczają się następujące ulice: Budowlanych (14 os.), os. Bulwary (52 os.), Koszary (30 os.), Króla Kazimierza Jagiellończyka (22 os.), Ostrowiecka (32 os.), Parkowa (17 os.), Polna (10 os.), Sitkowskiego (11 os.), Spółdzielcza (42 os.), Kościuszki (24 os.), Warszawska do skrzyżowania z ul. Oгородową (13 os.), Warszawska od skrzyżowania z ul. Oгородową do granic Miasta (30 os.), Wisznicka (17 os.) i Wojska Polskiego (15 os.).

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób bezrobotnych mieszka przy następujących ulicach: Bł. Męczenników Podlaskich (9,52 os.), Brzostowiecka (10,11 os.), Budowlanych (12,73 os.), Koszary (18,07 os.), Parkowa (9,60 os.), Pocztowa (9,88 os.), Wojska Polskiego (12,40 os.) i Zamkowa.

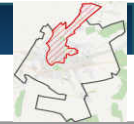
W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób długotrwale bezrobotnych mieszka przy następujących ulicach: Budowlanych (10,91 os.), Gwardii (6,80 os.), Koszary (14,46 os.), Lubelska od skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta (5,71 os.), Osiedlowa (6,35 os.), Parkowa (5,65 os.), Wojska Polskiego (9,92 os.) i Zamkowa (5,88 os.).

Najwięcej osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych w 2016 r. zamieszkiwało obszar Miasta nr 1 (odpowiednio: 274 os. i 183 os.)

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych w 2016 r. zamieszkiwało obszar Miasta nr 1 (odpowiednio: 5,80 os. i 3,87 os.)

Przekroczenie powyższej średniej dla całego obszaru Miasta zanotowano także w odniesieniu do liczby osób długotrwale bezrobotnych w obszarze miasta nr 3.

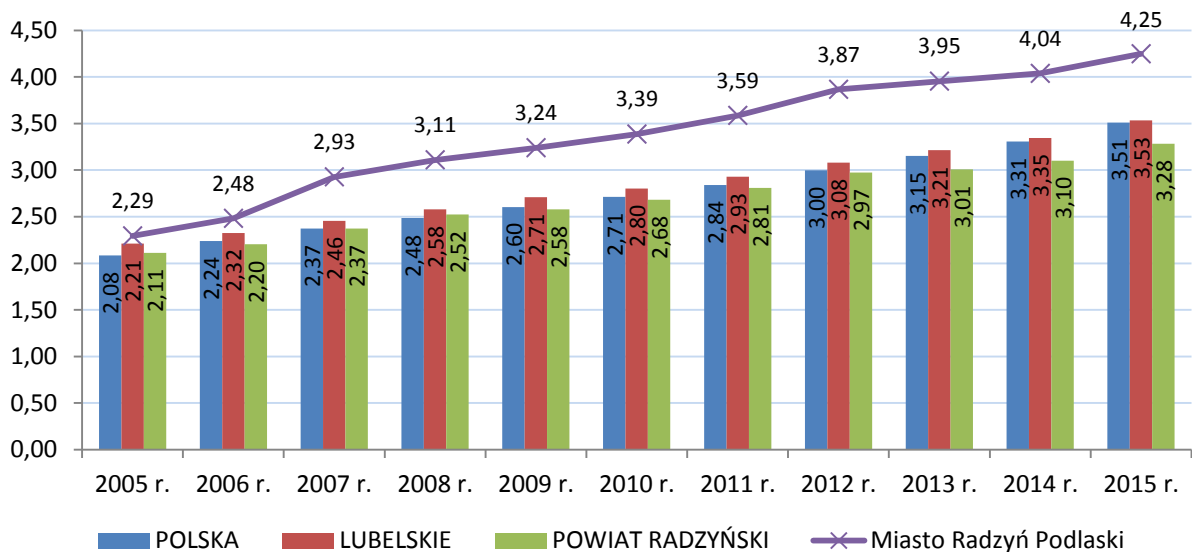
4.9. Jakość kapitału społecznego

4.9.1. Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe stanowią istotny element społeczeństwa obywatelskiego. Oprócz bezpośrednich korzyści, aktywność organizacji pozarządowych przynosi także szereg korzyści pośrednich, niekiedy równie istotnych jak te podstawowe, do których należą m.in.: tworzenie miejsc pracy, wypełnianie usługami bądź dobrami nisze, którymi rynek ani państwo nie są zainteresowane¹⁵.

Dane liczbowe dotyczące organizacji pozarządowych – stowarzyszeń, fundacji i organizacji społecznych zostały zaczerpnięte z Banku Danych Lokalnych GUS i pochodzą z końca 2015 r. W Mieście Radzyń Podlaski w wymienionym okresie, w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, funkcjonowało 4,45 tego typu organizacji. Liczba organizacji działająca w Mieście jest znacząco wyższa od średniej zarówno w powiecie radzyńskim, województwie lubelskim, jak i Polsce.

Wykres 16. Liczba stowarzyszeń, fundacji i organizacji społecznych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w Mieście Radzyń, powiecie radzyńskim, województwie lubelskim i Polsce w latach 2005-2015.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS, BDL.

W Radzynie Podlaskim organizacje pozarządowe i społeczne działają na rzecz różnorodnych interesów publicznych. Cele i działalność organizacji funkcjonujących w Mieście jest bardzo różna.

Poniżej wymieniono najważniejsze organizacje pozarządowe i społeczne funkcjonujące na terenie Miasta Radzyń Podlaski z podaniem ich głównych celów i podstawowego zakresu działalności.

¹⁵ Na podstawie www.osektorze.ngo.pl.

Radzyńskie Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych (RaSIL).

Stowarzyszenie powstało w 2004 r. Jego głównym celem jest „rozwój wśród społeczeństwa życia kulturalnego, gospodarczego, prowadzenie działalności wydawniczej oraz wspieranie inicjatyw lokalnych”.

RaSIL osiąga swoje cele poprzez następujące działania:

- organizację środowiskowych imprez kulturalnych,
- przygotowanie wydawnictw naukowych, kulturalnych, oświatowych i społeczno - gospodarczych,
- organizację szkoleń w zakresie podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej,
- wydawanie prasy lokalnej,
- szerzenie wiedzy z zakresu nauk humanistycznych, ekonomicznych, technicznych i ekologii,
- organizację spotkań, wieczorków, festynów oraz nagrywanie audycji,
- w zakresie ochrony środowiska, ochrony zabytków, działalności sportowej i rekreacyjnej,
- współpracę z innymi organizacjami,
- przyznawanie stypendiów i nagród dla wybitnej młodzieży.

Główna aktywność RaSIL skupia się na działalności wydawniczej, popularnonaukowej i kulturalnej. RaSIL jest wydawcą trzech periodyków naukowych: „Wschodniego Rocznika Humanistycznego”, „Radzyńskiego Rocznika Humanistycznego” i almanachu polemiczno-recenzyjnego poświęconego historiografii na Lubelszczyźnie pt. "Terra Incognita" oraz kwartalnika kulturalnego "Kozirynek". Poza tym wydaje pozycje książkowe, zwłaszcza z zakresu nauk humanistycznych. W strukturze RaSIL, na zasadzie komisji funkcjonują: Radzyńskie Towarzystwo Naukowe „Libra”, Radzyński Klub Fotograficzny „Klatka” oraz Klub Kreatywny.

Radzyńskie Stowarzyszenie dla Kultury „Stuk – Puk”.

Cele stowarzyszenia zawarte w jego statucie to:

1. Rozwijanie i pomnażanie dorobku kultury, realizowanie, wspieranie i rozbudzanie inicjatyw obywatelskich na rzecz rozwoju społecznego i kulturalnego.
2. Aktywizacja, integracja i promocja lokalnego środowiska twórczego.
3. Upowszechnianie działań wszechstronnego rozwoju, edukacji, wychowania i promocji oraz zagospodarowania czasu wolnego dzieci, młodzieży i dorosłych.
4. Prowadzenie działalności kulturalnej i oświatowej.
5. Promocja walorów miasta Radzyń Podlaski i jego okolic z wykorzystaniem do rozwoju społeczno – kulturalnego, oświaty regionalnej i turystyki.
6. Integrowanie środowiska, w tym osób niepełnosprawnych, służące pomocy rodzinie, przeciwdziałaniu i zapobieganiu patologiom społecznym.
7. Wspieranie lokalnych społeczności w zakresie integracji społecznej i kulturalnej.

Radzyńskie Towarzystwo Muzyczne im. Karola Lipińskiego w Radzynie Podlaskim

Radzyńskie Towarzystwo Muzyczne im. Karola Lipińskiego - jest organizacją pożytku publicznego. Organizacja prowadzi swoją działalność na terenie Miasta Radzyń oraz powiatu radzyńskiego, a także na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i za jej granicami.

Celem Towarzystwa jest rozwój i krzewienie wśród swoich członków i społeczeństwa kultury muzycznej, wokalne i artystycznej.

Towarzystwo opiera swoją działalność na pracy społecznej członków. Towarzystwo ma prawo m.in.:

- corocznie organizować cykle koncertów pod nazwą "DNI KAROLA LIPIŃSKIEGO W RADZYNIU PODLASKIM",
- tworzyć amatorskie zespoły instrumentalne i śpiewacze wśród członków Towarzystwa lub osób do Towarzystwa nie należących,
- urządzać koncerty i inne imprezy o charakterze muzyczno-artystycznym,
- przyznawać stypendia i nagrody dla utalentowanej młodzieży,
- organizować i prowadzić Społeczne Ogniska Muzyczne i Baletowe.

Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Carpe Diem”

Stowarzyszenie działa od 8 września 1999 r. przy Dziennym Środowiskowym Domu Samopomocy.

Do najważniejszych celów stowarzyszenia należą:

- ochrona praw, godności i interesów osób niepełnosprawnych,
- podejmowanie działań na rzecz zapewnienia prawidłowego funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczeństwie,
- podejmowanie działań na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej,
- pomoc w organizowaniu aktywnych form wypoczynku,
- pomoc w pozyskiwaniu sprzętu rehabilitacyjnego,
- zbieranie i udostępnianie informacji mogących wpłynąć na poprawę warunków funkcjonowania w społeczeństwie,
- działalność na rzecz osób będących uczestnikami zajęć Dziennego Środowiskowego Domu Samopomocy,
- angażowanie społeczności lokalnej w rozwiązywaniu problemów dotyczących osób niepełnosprawnych.

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Zarząd Oddziału Regionalnego w Radzynie Podlaskim

Działalność związku oparta jest przede wszystkim na pomocy społecznej świadczonej dla ogółu jego członków.

Cele związku realizowane są poprzez:

- prowadzenie działalności charytatywnej i udzielanie pomocy członkom Związku w sprawach socjalno-bytowych,
- tworzenie funduszy na cele socjalno – bytowe,
- organizowanie i prowadzenie bibliotek, czytelni, świetlic, klubów i zespołów artystycznych oraz współdziałanie w ich prowadzeniu,
- wydawanie własnej prasy oraz wykorzystywanie wszelkich innych form informowania o problemach emerytów, rencistów i inwalidów,
- współdziałanie z organami władzy, administracji publicznej i samorządowej.

Polski Związek Niewidomych (Koło w Radzynie Podlaskim)

Związek zrzesza osoby niewidome i słabo widzące w celu ich społecznej integracji, rehabilitacji, ochrony interesów zawodowych, ekonomicznych i społecznych oraz przeciwdziałania ich dyskryminacji.

Cele realizowane są poprzez:

- prowadzenie i współdziałanie w prowadzeniu rehabilitacji podstawowej, leczniczej, społecznej i zawodowej niewidomych,
- organizowanie oraz współdziałanie w organizowaniu różnych form działalności kulturalnej i artystycznej, a także sportu, turystyki i rekreacji,
- wydawanie i kolportaż podręczników szkolnych, produkcję i sprowadzanie pomocy naukowych, wydawanie czasopism, organizację specjalistycznych bibliotek, wydawanie
- książek itp.,
- działanie na rzecz zatrudnienia niewidomych,
- prowadzenie szkolenia i dokształcanie osób pracujących z niewidomymi.

Polski Czerwony Krzyż - Zarząd Rejonowy w Radzynie Podlaskim

PCK - Zarząd Rejonowy w Radzynie Podlaskim powstał w trakcie dostosowywania struktur PCK do struktur administracyjnych kraju 13 lutego 2002 r.

Zakresem prowadzonych przedsięwzięć jest:

- świadczenie pomocy socjalnej,
- popularyzacja idei honorowego krwiodawstwa,
- patronat nad działaniami prowadzonymi w środowisku dziecięco-młodzieżowym,
- szkolenia z zakresu pierwszej pomocy,
- propagowanie zdrowego stylu życia, upowszechnianie wiedzy o międzynarodowym prawie humanitarnym,
- pomoc socjalna dla rodzin wielodzietnych oraz osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej (bezrobotni, bezdomni, niepełnosprawni, osoby starsze, uzależnione, dzieci z rodzin najuboższych, powodzianie oraz ofiary innych katastrof).

Ludowy Klub Sportowy (LKS) „Orlęta – Spomlek” Radzyń Podlaski

Klub powstał w 1924 r. Posiada sekcje piłki nożnej i szachową. Obecnie klub piłkarski z Radzyna Podlaskiego gra w III Lidze Piłkarskiej.

W 2004 r. powstało Stowarzyszenie Sympatyków „Orlęta – Spomlek”. Stowarzyszenie prowadzi działalność w kilku obszarach:

- propagowanie sportu,
- wyjazdy na mecze i kibicowanie drużynie piłkarskiej,
- pikniki rekreacyjne.

Radzyński Klub Fotograficzny „Klatka”

Klub powstał w maju 2002 r. i od tego czasu działa przy Radzyńskim Stowarzyszeniu Inicjatyw Lokalnych. Zrzesza pasjonatów i miłośników fotografii, w większości amatorów. Główne założenia Klubu to:

- rozwijanie pasji,
- wymiana doświadczeń warsztatowych
- dzielenie się wiadomościami z dziedziny fotografii.

Klub żeglarski „KORAB” w Radzynie Podlaskim

Klub powstał w 1999 r. Działalność klubu to przede wszystkim żeglowanie, ale także organizacja kursów żeglarskich, udział w targach żeglarskich i organizacja wystaw fotograficznych.

Ponadto na terenie Miasta Radzyń Podlaski działalność społeczną prowadzą:

■ Warsztaty Ekspresji Twórczej

Warsztaty Ekspresji Twórczej - to spotkania grupy młodzieży w różnym wieku, od 13 do 25 lat. Spotkania odbywają się od 1995 r. w Radzyńskim Ośrodku Kultury raz lub dwa razy w tygodniu. Tematem spotkań jest teatr oparty na ekspresji ruchu ciała z elementami pantomimy. Dzięki tym spotkaniom młodzież uczy się porozumiewania poprzez ruch, gesty, mimikę twarzy, czyli wszystko to, co wiąże się z niewerbalną ekspresją ciała.

Warsztaty Ekspresji Twórczej tworzą i przedstawiają wiele spektakli. Od 1996 r. w okresie wakacyjnym organizowane są otwarte warsztaty teatralne przy współudziale profesjonalistów z Wrocławia i Warszawy.

- Radzyńskie Towarzystwo Regionalne,
- Fundacja Ochrony Parkowo – Pałacowej,
- Szkolny Zespół Teatralny.

Ponadto na terenie Miasta działają organizacje pozarządowe i społeczne, tj.: Polski Związek Wędkarski "AMUR", Młodzieżowy Klub Radzyńskie Sportowe Centrum TAKEWON-DO, Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "Technik-Orion", Uczniowski Klub Sportowy "ATLAS", Uczniowski Klub Sportowy "START", Uczniowski Klub Sportowy "SOKÓŁ", Uczniowski Klub Tenisa Stołowego "ALFA", Klub Sportowy "VOLLEY", Związek Harcerstwa Polskiego Szczęp Harcerski "INFINITY", Radzyńskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Ósmy Kolor Tęczy", Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, Spółdzielnia Socjalna "Radzyńskie Centrum Ekonomii Społecznej", Stowarzyszenie Melodia-Art" na Rzecz Państwowej Szkoły Muzycznej I Stopnia, Stowarzyszenie Klub Seniora "Radzyńskie Wrzosi", Klub Sportowy "MŁODZIEŻÓWKA", Lubelski Uniwersytet Trzeciego Wieku Filia w Radzynie Podlaskim, Towarzystwo Nauki i Kultury "LIBRA", Zrzeszenie Wolność i Niezawisłość Inspektorat w Radzynie Podlaskim, Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów "KORMORAN", Radzyńskie Stowarzyszenie na Rzecz Zwierząt "PODAJ ŁAPĘ", Stowarzyszenie Wspólnota Samorządowa Powiatu Radzyńskiego, Stowarzyszenie Przyjaciół Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego "RAZEM", Radzyńskie Towarzystwo Regionalne.

Tabela 36. Poziom kapitału społecznego mieszkańców w podziale na poszczególne ulice Miasta Radzyna Podlaski

Lp.	Nazwa ulicy	Nr obszaru	ludność ogółem	Liczba aktywnych NGO		liczba złożonych wniosków o dotację		liczba zrealizowanych projektów	
				ilość organizacji	wskaźnik na 100 mieszkańców	ilość wniosków	wskaźnik na 100 mieszkańców	ilość projektów	wskaźnik na 100 mieszkańców
1.	11 Listopada	1	102		0,00		0,00		0,00
2.	Adama Mickiewicza	4	80		0,00		0,00		0,00
3.	Akacyjowa	5	54		0,00		0,00		0,00
4.	Armii Krajowej	1	69		0,00		0,00		0,00
5.	Błogostawionych Męczenników Podlaskich	4	21	1	4,76	1	4,76	1	4,76
6.	Bohaterów	1	173		0,00		0,00		0,00
7.	Bolesława Prusa	4	35		0,00		0,00		0,00
8.	Bronisława Deskura	6	0		0,00		0,00		0,00
9.	Brzostowiecka	1	89		0,00		0,00		0,00
10.	Budowlanych	1	110		0,00		0,00		0,00
11.	os. Bulwary	1	951	1	0,11		0,00		0,00
12.	Chomiczewskiego	1	111		0,00		0,00		0,00
13.	Cicha	1	48		0,00		0,00		0,00
14.	Cypriana Kamila Norwida	6	229		0,00		0,00		0,00
15.	Czereśniowa	2	29		0,00		0,00		0,00
16.	Czesława Toczyńskiego	6	0		0,00		0,00		0,00
17.	Dębowa	5	24		0,00		0,00		0,00
18.	Elizy Orzeszkowej	4	103		0,00		0,00		0,00
19.	Fryderyka Chopina	6	41		0,00		0,00		0,00
20.	gen. Franciszka Kleeberga	6	69		0,00		0,00		0,00
21.	Grobla Kasztanowa	1	4		0,00		0,00		0,00
22.	Grobla Paradna	1	0		0,00		0,00		0,00
23.	Gwardii	1	103	1	0,97	1	0,97	1	0,97
24.	Henryka Sienkiewicza	1	53		0,00		0,00		0,00
25.	Henryka Wieniawskiego	6	116		0,00		0,00		0,00

26.	I Lendzinek	1	60		0,00		0,00		0,00
27.	pl. Ignacego Potockiego	1	0		0,00		0,00		0,00
28.	II Lendzinek	1	53		0,00		0,00		0,00
29.	Jacka Malczewskiego	4	4		0,00		0,00		0,00
30.	Jana Brzechwy	4	5		0,00		0,00		0,00
31.	Jana Kochanowskiego	4	25		0,00		0,00		0,00
32.	Jana Matejki	4	35		0,00		0,00		0,00
33.	Jana Pawła II	1	86	13	15,12	10	11,63	10	11,63
34.	Janusza Korczaka	6	382		0,00		0,00		0,00
35.	Jarostawa Dąbrowskiego	1	64		0,00		0,00		0,00
36.	Józefa Chełmońskiego	4	26		0,00		0,00		0,00
37.	Józefa Wybickiego	6	63		0,00		0,00		0,00
38.	Juliusza Słowackiego	4	319	1	0,31		0,00		0,00
39.	kard. Stefana Wyszyńskiego	2	825		0,00		0,00		0,00
40.	Karola Krysińskiego	1	61		0,00		0,00		0,00
41.	Karola Lipińskiego	4	115		0,00		0,00		0,00
42.	Karola Szymanowskiego	6	92		0,00		0,00		0,00
43.	Kasprowicza	4	15		0,00		0,00		0,00
44.	rondo Kazimierza Odrzygóźdźia	2	0		0,00		0,00		0,00
45.	Kazimierza Prejznera	6	0		0,00		0,00		0,00
46.	Klonowa	5	27		0,00		0,00		0,00
47.	Kocka	6	104		0,00		0,00		0,00
48.	Konstytucji 3 Maja	2	18		0,00		0,00		0,00
49.	Koszary	1	166		0,00		0,00		0,00
50.	Króla Kazimierza Jagiellończyka	2	1219		0,00		0,00		0,00
51.	Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	4	61		0,00		0,00		0,00
52.	ks. Stanisława Kamińskiego	6	0		0,00		0,00		0,00
53.	Leśna	4	21		0,00		0,00		0,00
54.	Lotnicza	4	0		0,00		0,00		0,00
55.	Lubelska do skrzyżownia z Zabielską	1	4		0,00		0,00		0,00
56.	Lubelska od skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta	4	35		0,00		0,00		0,00

57.	Łąkowa	2	80		0,00		0,00		0,00
58.	Malinowa	2	20		0,00		0,00		0,00
59.	Marii Konopnickiej	4	68		0,00		0,00		0,00
60.	Mieczysława Stągrowskiego	6	0		0,00		0,00		0,00
61.	Międzyrzeczka	3	230		0,00		0,00		0,00
62.	Mikołaja Reja	4	99		0,00		0,00		0,00
63.	Morelowa	2	14		0,00		0,00		0,00
64.	Nadrzeczna	1	48		0,00		0,00		0,00
65.	Nadwitnie	3	93		0,00		0,00		0,00
66.	Nowa	1	47		0,00		0,00		0,00
67.	Ogrodowa	1	36		0,00		0,00		0,00
68.	Osiedlowa	4	63		0,00		0,00		0,00
69.	Ostrowiecka	1	571		0,00		0,00		0,00
70.	Paderewskiego	6	56	1	1,79		0,00		0,00
71.	Parkowa	1	177		0,00		0,00		0,00
72.	Partyzantów	3	303	2	0,66	2	0,66	2	0,66
73.	Płudzińska	1	97		0,00		0,00		0,00
74.	Pocztowa	1	81		0,00		0,00		0,00
75.	Podlaska	4	359		0,00		0,00		0,00
76.	Polna	5	143		0,00		0,00		0,00
77.	Pomiarowa	1	50		0,00		0,00		0,00
78.	Porzeczkowa	2	27		0,00		0,00		0,00
79.	Powstania Styczniowego	4	312		0,00		0,00		0,00
80.	Powstańców Styczniowych	3	62		0,00		0,00		0,00
81.	Poziomkowa	2	30		0,00		0,00		0,00
82.	Romualda Traugutta	1	71		0,00		0,00		0,00
83.	Rynek	1	21	1	4,76	1	4,76	1	4,76
84.	Sitkowskiego	4	326	3	3,00	3	0,92	3	0,92
85.	Spokojna	1	41	1	2,44	1	2,44	1	2,44
86.	Spółdzielcza	2	1112		0,00		0,00		0,00
87.	Stanisława Jarmuła	6	10		0,00		0,00		0,00

88.	Stanisława Moniuszki	6	118		0,00		0,00		0,00
89.	Stanisława Witkiewicza	6	9		0,00		0,00		0,00
90.	Stanisława Wyspiańskiego	4	3		0,00		0,00		0,00
91.	Stefana Lisowskiego	4	42		0,00		0,00		0,00
92.	Stefana Żeromskiego	4	96		0,00		0,00		0,00
93.	św. Brata Alberta Chmielowskiego	2	499		0,00		0,00		0,00
94.	Tadeusza Kościuszki	1	612		0,00		0,00		0,00
95.	Tadeusza Laskowskiego	6	0		0,00		0,00		0,00
96.	Targowa	1	0		0,00		0,00		0,00
97.	Truskawkowa	2	51		0,00		0,00		0,00
98.	al. Tysiąclecia	4	202		0,00		0,00		0,00
99.	Warszawska do skrzyżowania z ul. Ogrodową	1	263	2	0,76	2	0,76	2	0,76
100.	Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową do granic miasta	2	526		0,00		0,00		0,00
101.	Wincentego Witosa	1	143		0,00		0,00		0,00
102.	Wisznicka	5	675	1	0,15	1	0,15	1	0,15
103.	Wiśniowa	2	47		0,00		0,00		0,00
104.	Władysława Broniewskiego	4	42		0,00		0,00		0,00
105.	Władysława Reymonta	4	32		0,00		0,00		0,00
106.	Władysława Sikorskiego	6	19		0,00		0,00		0,00
107.	Wojska Polskiego	2	121		0,00		0,00		0,00
108.	pl. Wolności	1	19		0,00		0,00		0,00
109.	Zabielska do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego	1	105		0,00		0,00		0,00
110.	Zabielska od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do granicy Miasta	6	315		0,00		0,00		0,00
111.	Zamkowa	1	34		0,00		0,00		0,00
112.	Zaródki	6	24		0,00		0,00		0,00
113.	Zbulitowska	4	219		0,00		0,00		0,00
114.	Zenona Przesmyckiego	6	269		0,00		0,00		0,00
115.	Zielona	5	190		0,00		0,00		0,00
Razem / Średnia dla Miasta:			15 821	28	0,18	22	0,14	22	0,14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z Urzędu Miasta w Radzynie Podlaskim.

Tabela 37. Poziom kapitału społecznego mieszkańców w podziale na poszczególne obszary Miasta Radzyń Podlaski

Lp.	Nazwa obszaru	ludność ogółem	liczba zarejestrowanych NGO		liczba złożonych wniosków o dotację		liczba zrealizowanych projektów	
			liczba NGO	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba wniosków	wskaźnik na 100 mieszkańców	liczba projektów	wskaźnik na 100 mieszkańców
1.	Obszar nr 1	4 723	19	0,40	15	0,32	15	0,32
2.	Obszar nr 2	4 618	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Obszar nr 3	688	2	0,29	2	0,29	2	0,29
4.	Obszar nr 4	2 763	5	0,18	4	0,14	4	0,14
5.	Obszar nr 5	1 113	1	0,09	1	0,09	1	0,09
6.	Obszar nr 6	1 916	1	0,05	0	0,00	0	0,00
Razem / Średnia: Radzyń Podlaski		15 821	28	0,18	22	0,14	22	0,14

Najwięcej aktywnych organizacji pozarządowych funkcjonuje w następujących obszarach (ulicach) Miasta: Błogosławionych Męczenników Podlaskich, Gwardii, Jana Pawła II, Partyzantów, Rynek, Sitkowskiego, Spokojna, Warszawska do skrzyżowania z ul. Ogrodową i Wisznicka. Przy pozostałych ulicach nie działają żadne aktywne organizacje pozarządowe.

Niższe wartości od średniej dla całego obszaru Miasta zanotowano w obszarach Miasta nr 2, 5 i 6.

4.9.2. Frekwencja wyborcza

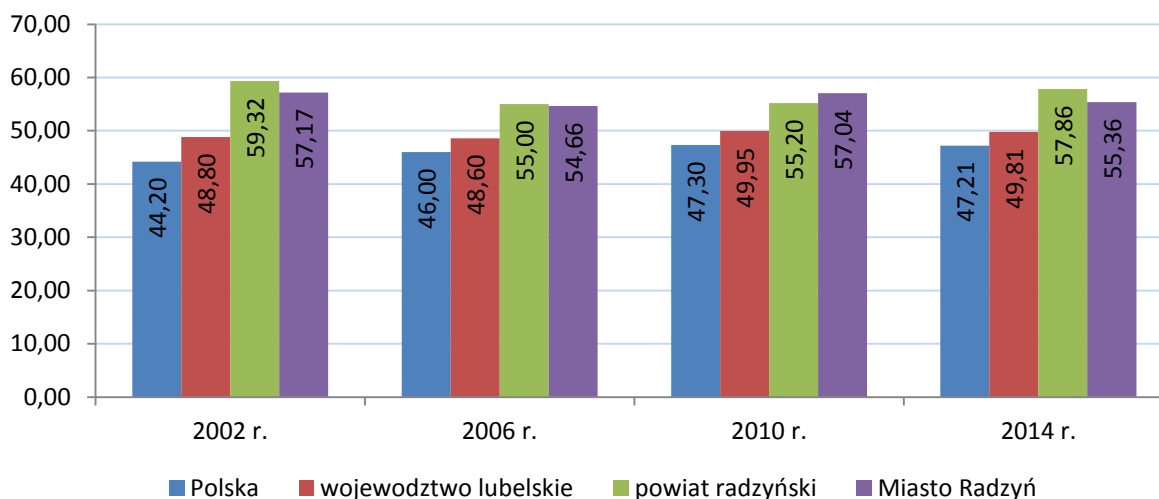
Jednym ze sposobów analizowania aktywności obywatelskiej jest weryfikacja frekwencji wyborczej. Uważa się bowiem, że im wyższy udział mieszkańców w czasie głosowania tym wyższa świadomość społeczna, jak również wyższa chęć uczestnictwa w życiu publicznym.

Wykres 17. Porównanie frekwencji wyborczej w Mieście Radzyń Podlaski, powiecie radzyńskim, województwie lubelskim i Polsce w różnych typach wyborów

Wybory samorządowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PKW.

W Mieście Radzyń Podlaski we wszystkich głosowaniach wyborczych od 2002 r., frekwencja była wyższa niż średnia ogólnopolska. W niemal wszystkich analizowanych wyborach (z wyjątkiem wyborów samorządowych w 2002 r., 2006 r. i 2014 r.) obywatele Miasta Radzyń Podlaski częściej uczestniczyli w akcie wyborczym niż mieszkańcy powiatu radzyńskiego, jednak różnice te były niewielkie. W 13 na 14 głosowań frekwencja w Mieście Radzyń Podlaski była wyższa niż w województwie lubelskim.

Szczegółowa charakterystyka udziału w wyborach w poszczególnych obszarach miasta została zaprezentowana w poniższej tabeli.

Tabela 38. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym poprzez udział w wyborach samorządowych w podziale na poszczególne ulice

Lp.	Nazwa ulicy	Nr obszaru	ludność ogółem	frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych	
				nr okręgu	frekwencja
1.	11 Listopada	1	102	11	55,05
2.	Adama Mickiewicza	4	80	4	55,56
3.	Akacyjowa	5	54	3	57,47
4.	Armii Krajowej	1	69	14	56,99
5.	Błogostawionych Męczenników Podlaskich	4	21	5	54,82
6.	Bohaterów	1	173	11,12	55,39
7.	Bolesława Prusa	4	35	4	55,56
8.	Bronisława Deskura	6	0	1	58,71
9.	Brzostowiecka	1	89	15	53,10
10.	Budowlanych	1	110	15	53,10
11.	os. Bulwary	1	951	13	56,33

12.	Chomiczewskiego	1	111	13	56,33
13.	Cicha	1	48	2	57,61
14.	Cypriana Kamila Norwida	6	229	2	57,61
15.	Czereśniowa	2	29	12	58,71
16.	Czesława Toczyńskiego	6	0	1	58,71
17.	Dębowa	5	24	3	57,47
18.	Elizy Orzeszkowej	4	103	4	55,56
19.	Fryderyka Chopina	6	41	1	58,71
20.	gen. Franciszka Kleeberga	6	69	6	56,33
21.	Grobla Kasztanowa	1	4	14	56,99
22.	Grobla Paradna	1	0	14	56,99
23.	Gwardii	1	103	10	62,20
24.	Henryka Sienkiewicza	1	53	2	57,61
25.	Henryka Wieniawskiego	6	116	1	58,71
26.	I Lendzinek	1	60	15	53,10
27.	pl. Ignacego Potockiego	1	0	10	0,00
28.	II Lendzinek	1	53	15	53,10
29.	Jacka Malczewskiego	4	4	3	57,47
30.	Jana Brzechwy	4	5	4	55,56
31.	Jana Kochanowskiego	4	25	4	55,56
32.	Jana Matejki	4	35	3	57,47
33.	Jana Pawła II	1	86	14	56,99
34.	Janusza Korczaka	6	382	1	58,71
35.	Jarosława Dąbrowskiego	1	64	11	55,05
36.	Józefa Chełmońskiego	4	26	3	57,47
37.	Józefa Wybickiego	6	63	1	58,71
38.	Juliusza Słowackiego	4	319	4	55,56
39.	kard. Stefana Wyszyńskiego	2	825	9	49,94
40.	Karola Krysińskiego	1	61	14	56,99
41.	Karola Lipińskiego	4	115	4	55,56
42.	Karola Szymanowskiego	6	92	1	58,71
43.	Kasprowicza	4	15	4	55,56
44.	rondo Kazimierza Odrzygóźdźia	2	0		0,00
45.	Kazimierza Prejznera	6	0	1	0,0
46.	Klonowa	5	27	3	57,47
47.	Kocka	6	104	12	55,73
48.	Konstytucji 3 Maja	2	18	12	55,73
49.	Koszary	1	166	2	57,61
50.	Króla Kazimierza Jagiellończyka	2	1219	6,7	54,28
51.	Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	4	61	5	54,82
52.	ks. Stanisława Kamińskiego	6	0	1	58,71
53.	Leśna	4	21	5	54,82
54.	Lotnicza	4	0	1	58,71
55.	Lubelska do skrzyżownia z Zabielską	1	4	3	57,47

56.	Lubelska od skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta	4	35	3	57,47
57.	Łąkowa	2	80	12	55,73
58.	Malinowa	2	20	12	55,73
59.	Marii Konopnickiej	4	68	4	55,56
60.	Mieczysława Stągrowskiego	6	0	1	58,71
61.	Międzyrzeczka	3	230	15	53,10
62.	Mikołaja Reja	4	99	4	55,56
63.	Morelowa	2	14	12	55,73
64.	Nadrzeczna	1	48	13	56,33
65.	Nadwitnie	3	93	15	53,10
66.	Nowa	1	47	2	57,61
67.	Ogrodowa	1	36	11	55,05
68.	Osiedlowa	4	63	5	54,82
69.	Ostrowiecka	1	571	10,11	58,62
70.	Paderewskiego	6	56	1	58,71
71.	Parkowa	1	177	14	56,99
72.	Partyzantów	3	303	14	56,99
73.	Płudzińska	1	97	15	53,10
74.	Pocztowa	1	81	14	56,99
75.	Podlaska	4	359	5	54,82
76.	Polna	5	143	3	57,47
77.	Pomiarowa	1	50	15	53,10
78.	Porzeczkowa	2	27	12	55,73
79.	Powstania Styczniowego	4	312	3	57,47
80.	Powstańców Styczniowych	3	62	15	53,10
81.	Poziomkowa	2	30	12	55,73
82.	Romualda Traugutta	1	71	14	56,99
83.	Rynek	1	21	14	56,99
84.	Sitkowskiego	4	326	5	54,82
85.	Spokojna	1	41	11	55,05
86.	Spółdzielcza	2	1112	8	52,50
87.	Stanisława Jarmuła	6	10	1	58,71
88.	Stanisława Moniuszki	6	118	1	58,71
89.	Stanisława Witkiewicza	6	9	2	57,61
90.	Stanisława Wyspiańskiego	4	3	3	57,47
91.	Stefana Lisowskiego	4	42	5	54,82
92.	Stefana Żeromskiego	4	96	4	55,56
93.	św. Brata Alberta Chmielowskiego	2	499	7	52,23
94.	Tadeusza Kościuszki	1	612	10	62,20
95.	Tadeusza Laskowskiego	6	0	1	58,71

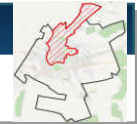

96.	Targowa	1	0	15	53,10
97.	Truskawkowa	2	51	12	55,73
98.	al. Tysiąclecia	4	202	4	55,56
99.	Warszawska do skrzyżownaia z ul. Ogrodową	1	263	11,12	55,39
100.	Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową do granic miasta	2	526	11,12	55,39
101.	Wincentego Witosa	1	143	15	53,10
102.	Wisznicka	5	675	1,3	58,09
103.	Wiśniowa	2	47	12	55,73
104.	Władysława Broniewskiego	4	42	4	55,56
105.	Władysława Reymonta	4	32	5	54,82
106.	Władysława Sikorskiego	6	19	2	57,61
107.	Wojska Polskiego	2	121	9	49,94
108.	pl. Wolności	1	19	14	56,99
109.	Zabielska do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego	1	105	2,6	56,97
110.	Zabielska od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do granicy Miasta	6	315	2,6	56,97
111.	Zamkowa	1	34	14	56,99
112.	Zaródki	6	24	6	56,33
113.	Zbulitowska	4	219	5	54,82
114.	Zenona Przesmyckiego	6	269	2	57,61
115.	Zielona	5	190	3	57,47
RAZEM / ŚREDNIA DLA CAŁEGO MIASTA RADZYŃ PODLASKI:			15 821	-	55,76

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PKW.

Tabela 39. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym poprzez udział w wyborach samorządowych w podziale na poszczególne obszary

Lp.	Nr obszaru	ludność ogółem	średnia frekwencja w obszarze
1.	Obszar nr 1	4723	59,42
2.	Obszar nr 2	4 618	54,59
3.	Obszar nr 3	688	54,07
4.	Obszar nr 4	2763	55,73
5.	Obszar nr 5	1113	57,57
6.	Obszar nr 6	1916	58,02
Razem/ Średnia: Radzyń Podlaski		15821	55,36

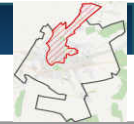
Niższe wartości od średniej dla całego obszaru Miasta zanotowano w obszarach Miasta nr 2 i 3.

Wysoka frekwencja wyborcza w Mieście Radzyń Podlaski, w połączeniu z wysokim wskaźnikiem NGO na 10 tys. mieszkańców pokazuje wysoką aktywność społeczną ludności Miasta Radzyń.

Identyfikacja głównych problemów:

- zubożenie społeczeństwa powodujące zwiększenie liczby osób wymagających pomocy społecznej,
- brak większej ilości imprez o charakterze ponadregionalnym,
- mała liczba aktywnych organizacji pozarządowych działających w dziedzinie pomocy społecznej,

5. Środowisko przyrodnicze

5.1. Uwarunkowania fizyczno-geograficzne

Rzeźba terenu

Teren Miasta jest płaską równiną akumulacyjną pochodzenia lodowcowego. Monotonną równinę przecina dolina rzeki Białki, a także doliny strug do niej uchodzących.

Deniwelacje w obrębie Miasta sięgają 16 m, od rzędnej 140,0 m w najniższym punkcie doliny, do 156,0 m na jego obrzeżach.

Na terenie Miasta nie były eksploatowane kruszywa ani inne kopaliny na skalę przemysłową. Drobne wyrobiska po eksploatacji piasku zrehabilitowano i nie mają one znaczącego wpływu na środowisko.

Należy stwierdzić, że zmiany rzeźby terenu następowały w zakresie niezbędnym do rozbudowy Miasta (terenów mieszkaniowych, ciągów komunikacyjnych itp.).

Budowa geologiczna i zasoby geologiczne

Miasto Radzyń Podlaski leży we wschodniej części prekambryjskiej platformy zachodnioeuropejskiej. Głębokie wiercenia geologiczne wykazały, że podłoże krystaliczne sięga w Radzynie do około 1515 m. Skały górnokredowe – kredowe sięgają 45 m. W charakterystyce geologicznej decydujące znaczenie należy przypisać czwartorzędowym warstwom powierzchniowym. Wykształcone w postaci pyłów zwykłych, glin lekkich, piasków gliniastych - mają wspólną lodowcową genezę. W dolinach występują utwory organiczne – torfy. Głębokie warstwy mają znaczenie hydrogeologiczne.

Na terenie Radzyna Podlaskiego brak jest zarejestrowanych i udokumentowanych istotnych z punktu gospodarczego złóż geologicznych.

Gleby

Znaczny udział w podłożu utworów pyłowych i gliniowych zdecydował o powstaniu na terenie Miasta następujących typów gleb:

- AB – gleby piaszkowe różnych typów genetycznych (bielicowe, rdzawe, brunatne, kwaśne) na południe od strefy zurbanizowanej,
- A - gleby pseudobielicowe, głównie we wschodniej i zachodniej części,
- Bw – gleby brunatne wylugowane i kwaśne, duży płąt w północnej części,
- Tn – gleby torfowe i murszowe we wszystkich większych dolinach.

Należy podkreślić dobrą jakość kompleksów glebowych, inaczej kompleksów przydatności rolniczej gleb.

W rejonie Miasta Radzyń Podlaski dominują:

- kompleks żytni, bardzo dobry na południu i wschodzie,
- kompleks pszeniczny dobry – płat na północy,
- kompleks żytni dobry – centralna część Miasta.

Pod względem klas bonitacyjnych największą powierzchnie zajmują gleby klas IV (716 ha, co stanowi blisko 30% powierzchni Miasta). Nie ma gleb klasy I i II. Mało jest przy tym gleb najniższej klasy VI (0,68% powierzchni Miasta).

Teren Miasta cechuje duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych. Największą grupę stanowią małe gospodarstwa do 10 ha (95%).

Największe powierzchnie zasiewów zajmują: pszenżyto ozime, mieszanki zbożowe jare oraz owies. Niewielki jest udział roślin okopowych i strączkowych.

Gleby na terenie Miasta pod względem chemicznym są szczególnie zagrożone w pasach bezpośrednio przylegających do tras komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu.

Do takich tras w Radzynie Podlaskim należy zaliczyć:

- drogę krajową nr 19;
- drogę krajową nr 63.

Wyniki badań (2010 r.) gleby przy drodze krajowej nr 19 wskazały, że stężenie metali ciężkich mieści się w zakresie dopuszczalnych.

Zagrożeniem dla gleb w Mieście jest stosowanie w okresie zimowym, w celu likwidacji śliskości ciągów komunikacyjnych, chlorku sodu. Powoduje on wzrost zasolenia i alkalizację gleby. Zanieczyszczenia te jednak są szybko wypłukiwane z gleby przez infiltrujące wody deszczowe.

Zasoby wodne

Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym Miasto Radzyń Podlaski położone jest w środkowej części prawego skrzydła dorzecza Wisły.

Teren Miasta należy w całości do zlewni rzeki Białka - prawego dopływu Tyśmienicy.

Charakterystyka rzeki:

- długość całkowita – 34,9 km,
- długość rzeki w Mieście – 6,2 km,
- średnia szerokość – 6 m,
- najwyższy wielki przepływ – 10,8 m³/s,
- średni wielki przepływ – 4,22 m³/s,
- średni przepływ – 0,95 m³/s,
- średni niski przepływ – 0,26 m³/s,

- najniższy niski przepływ – 0,14 m³/s.

Pod względem jakości wód, wody rzeki Białki zostały zaliczone do II klasy (wody niezadowolającej jakości) w punkcie pomiarowym-kontrolnym w miejscowości Ustrzesz (w górnym biegu powyżej Miasta) i III klasy w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Paszkach (w dolnym biegu poniżej Miasta).

Rzeka Białka na terenie Miasta jest obciążana ładunkiem zanieczyszczeń przede wszystkim z miejskiej oczyszczalni ścieków i oczyszczalni Spółdzielczej Mleczarni „SPOMLEK”.

Rzeka Białka nie stwarza zagrożenia powodziowego.

Wody podziemne

Obszar Miasta Radzyń Podlaski położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 - Subniecka Warszawska należąca do większego zbiornika - Niecka Mazowiecka.

Wody podziemne utworów trzeciorzędowych charakteryzują się korzystnymi walorami jakościowymi wymaganymi przy konsumpcji.

Wody podziemne głównego poziomu wodonośnego, stanowiącego podstawę zaopatrzenia ludności w wodę pitną, ujmowane studniami głębinowymi wodociągów należą do klasy Ib.

Wody z niektórych ujęć mają podwyższoną zawartość żelaza oraz manganu i wymagają prostego uzdatniania.

Wody gruntowe występują tu do kilku metrów poniżej poziomu terenu, jako wody porowe w piaskach i żwirach.

Lokalnie obserwuje się także wody wierzchówkowe.

Torfy niskie wypełniające dolinę Białki retencjonują znaczne ilości wód dolinnych.

Cenne dla retencji są również występujące tereny stale i okresowo podmokłe, nie tylko dla krążenia wody, ale również przyrody żywej.

Klimat

Pod względem klimatycznym obszar Miasta leży w regionie klimatycznym wschodniomałopolskim, krainie klimatycznej chełmsko-podlaskiej. Charakteryzuje się on dłuższym okresem trwania zimy niż na pozostałym obszarze krainy Wielkich Dolin. Lato jest natomiast równie ciepłe i długie. Wiosna i jesień są stosunkowo krótkie i charakteryzują się znacznymi amplitudami temperatur powietrza. Wynika to z silniejszych cech kontynentalizmu klimatu Podlasia.

Średnia roczna temperatura powietrza na obszarze Miasta wynosi 7,2 – 7,3°C, średnia temperatura stycznia - 4,6°C, a średnia temperatura lipca + 18°C. Roczna amplituda temperatur wynosi 22,6°C.

Średnia roczna suma opadów kształtuje się na poziomie 481 mm. Największa ilość opadów przypada na miesiące letnie, z maksimum w lipcu i sierpniu. Są to opady krótkotrwałe, ale intensywne. Średnia liczba dni w roku z pokrywą śnieżną wynosi 82. Największe zachmurzenie przypada na chłodną porę roku, z maksimum w listopadzie i grudniu. Najbardziej pogodne są miesiące: czerwiec i wrzesień. Średnio w roku liczba dni bezchmurnych wynosi ok. 40.

Na obszarze Miasta przeważają wiatry z kierunku zachodniego. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi ok. 4 m/s. Na uwagę zasługuje stosunkowo duża liczba dni ciszy w ciągu roku.

Długość okresu wegetacyjnego wynosi 200 – 210 dni. Rozpoczyna się on zwykle ok. 1 – 5 kwietnia, a kończy ok. 28 – 30 października.

Na obszarze Radzyna Podlaskiego występują następujące typy topoklimatów:

- dolin rzecznych o znacznym uwilgotnieniu, który dominuje w dolinie Białki i charakteryzuje się podwyższoną wilgotnością powietrza, łagodzeniem skrajnych temperatur w dniach upalnych, inwersjami temperatur,
- terenów płaskich, o głębiej położonej wodzie podziemnej i małej lesistości, korzystnych walorach i komforcie bioklimatycznym; obejmuje on południowe fragmenty Miasta, co dodatkowo wzmacnia klimatotwórczy kompleks leśny – podobne warunki lokalnie występują w północnej strefie Miasta.

Powietrze atmosferyczne

Podstawowym parametrem charakteryzującym dane zanieczyszczenie powietrza jest jego stężenie, tj. ilość zanieczyszczenia przypadającego na jednostkę objętości powietrza. Parametrem charakterystycznym dla zanieczyszczeń pyłowych jest opad pyłu, czyli ilość pyłu padającego na jednostkę powierzchni w jednostce czasu. Stężenie zanieczyszczeń w powietrzu (imisja) uwarunkowane jest wielkością emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz parametrów ich wprowadzania i rozprzestrzeniania się w atmosferze, po ich wylocie ze źródła emisji.

Główną przyczyną powstawania zanieczyszczeń gazowych i pyłu na terenie Miasta jest proces spalania różnego rodzaju paliw.

Największymi źródłami zanieczyszczenia powietrza na terenie Miasta są kotłownie przemysłowe, energetyki cieplnej, małe lokalne i paleniska domowe (tzw. niska emisja) oraz pojazdy mechaniczne.

Do głównych substancji zanieczyszczających należą:

- gazy, w tym: dwutlenek węgla, dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, amoniak,
- pyły, w tym przede wszystkim ze spalania paliw stałych,
- aerozole.

Na terenie Miasta występuje duże stężenie dwutlenku siarki, które powinno maleć, w związku ze zmianą paliwa w lokalnych małych kotłowniach z węgla na gaz oraz z podłączaniem nowych obiektów do miejskiej sieci ciepłowniczej (eliminacja kotłowni).

Problemem jest dwutlenek azotu pochodzący ze spalania paliw w silnikach pojazdów mechanicznych.

Obszary leśne

Na terenie Miasta Radzyń Podlaski lasy zajmują powierzchnię 79,43 ha, co stanowi 4% ogólnej jego powierzchni. Lasy w mieście stanowią 0,01% lasów w województwie lubelskim (568 009 ha).

Lasy w mieście występują w 3 kompleksach i tak:

1. Radzyń Miasto – 0,41 ha,
2. Radzyń Koszary – 0,27 ha,
3. Kozirynek Nowy – 78,75 ha.

Są to przede wszystkim lasy olsowe.

Lasy na terenie Miasta stanowią własność prywatną.

W bezpośrednim otoczeniu Miasta, jednak poza jego granicami, występują kompleksy leśne o dużej powierzchni. Dominują bory sosnowe, głównie jako monokultury sosnowe mniej odporne na oddziaływanie negatywnych czynników biotycznych i abiotycznych. W drzewostanach liściastych gatunkami dominującymi są brzoza, dąb i olsza.

Lasy te tworzą formę półpierścienia okalającego Miasto od strony południowej.

Ochrona przyrody

Wybrane elementy fauny

Na terenie miasta i w jego otoczeniu występują następujące gatunki zwierząt:

- Ryby: okoń, płotka, karp, sum, szczupak.
- Płazy: żaba wodna, śmieszka, jeziorkowa, ropucha szara, ropucha zielona oraz żaba brunatna.
- Gady: zaskroniec, żmija zygzakowata (występuje bardzo rzadko), jaszczurka zwinka, padalec.
- Ptaki: bażant, kuropatwa, dzika kaczka, kaczka cyranka, błotniak łąkowy, gil, kruk, czyżyk, żuraw, puchacz, sikora (kilka gatunków), pokrzywnica, dzięcioł czarny, dzięcioł średni.
- Ssaki: sarna, dzik, lis, jelen, daniel, wiewiórka.

Lista chronionych gatunków zwierząt:

- dzięcioł czarny,
- dzięcioł średni.

Lista chronionych gatunków roślin:

- widłak jałowcowaty,
- widłak goździsty,
- orlik pospolity,

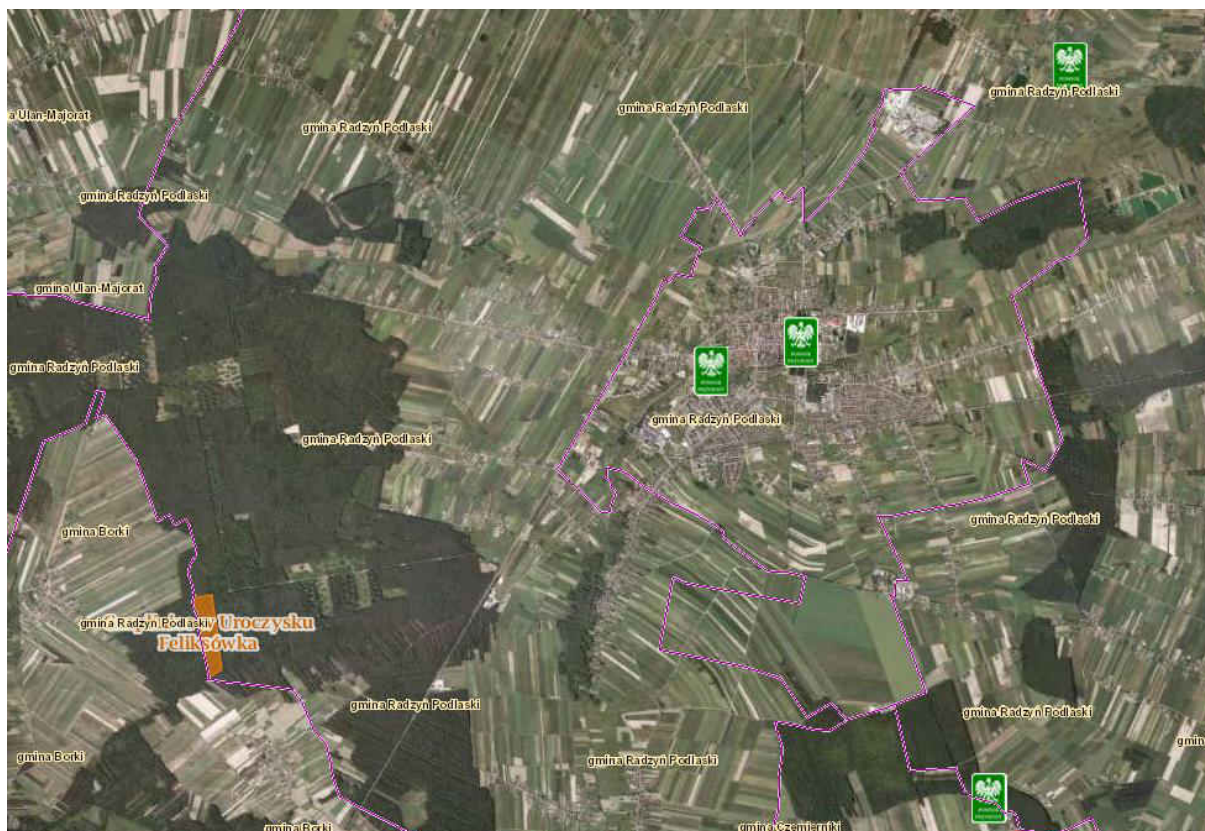

- rojnik pospolity,
- parzydło leśne,
- naparstnica zwyczajna,
- goryczka wąskolistna,
- barwinek pospolity,
- lilia złotogłów,
- storczyk krwisty,
- storczyk szerokolistny,
- podkolan biały,
- kruszczyk szerokolistny,
- gnieźnik leśny,
- kopytnik pospolity,
- kalina koralowa,
- konwalia majowa.

Lista chronionych gatunków porostów:

- brodaczka kępkowa,
- brodaczka kędzierzawa,
- płucnica islandzka.

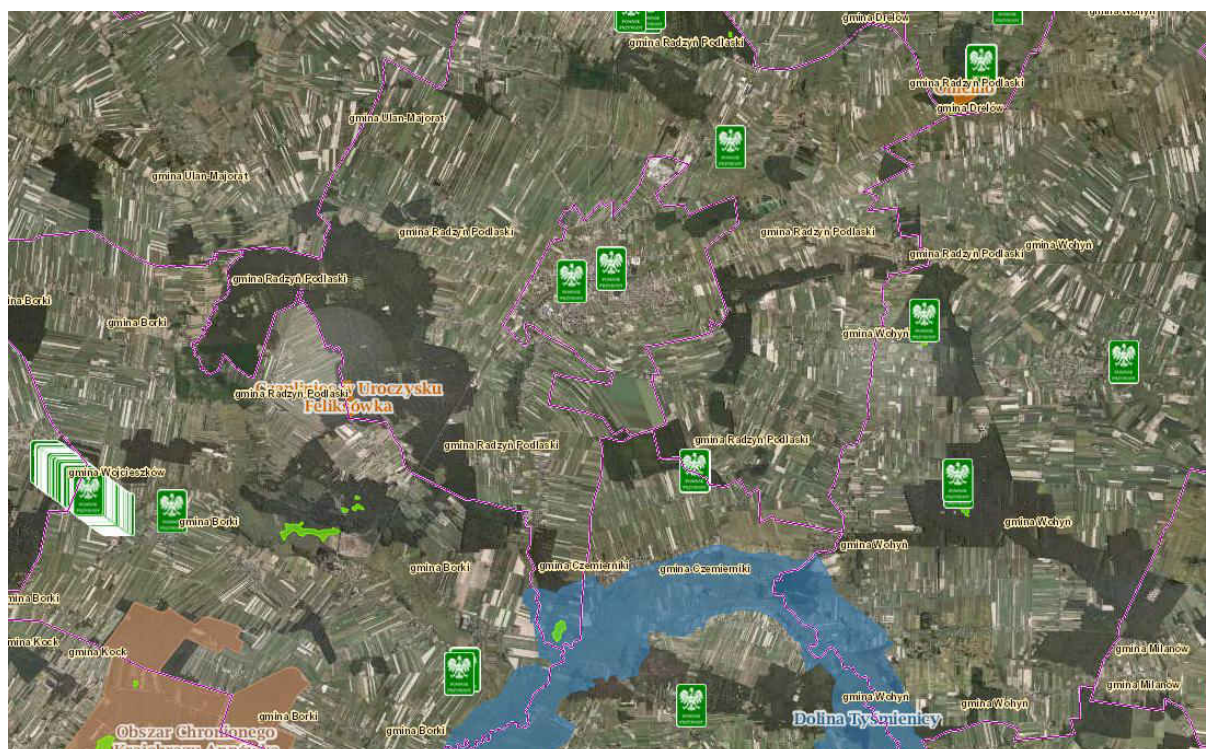
Mapa 7. Obiekty chronione na terenie Miasta Radzyń Podlaski i jego najbliższym sąsiedztwie

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>

Mapa 8. Obszary i obiekty chronione na terenie Miasta Radzyń Podlaski i jego najbliższym sąsiedztwie

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>

Zieleni urządzona

Tereny zieleni urządzonej w Mieście zajmują powierzchnię 9,77 ha.

Powierzchnia terenów zieleni urządzonej przypadająca na 1 mieszkańca - 5,89 m²/osobę.

Tabela 40. Zestawienie terenów zieleni urządzonej w Mieście Radzyń Podlaski.

Wyszczególnienie	TYPY ZIELENI URZĄDZONEJ					
	Parki miejskie	Cmentarze	Większe skwery	Ogrody działkowe	Zielone tereny sportowe	Aleje i szpalery drzew
Powierzchnia (ha)	2,32	0,60	1,00	2,85	1,50	1,50

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Strategii Rozwoju Lokalnego Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2020.

Tabela 41. Charakterystyka najważniejszych terenów zieleni urządzonej w Mieście Radzyń Podlaski.

PARKI MIEJSKIE					
L.p.	Nazwa parku	Powierzchnia (ha)	Lokalizacja	Cenne drzewostany	Stan zachowania
1.	Park w zespole Pałacowo-parkowym przy ul. Jana Pawła II	1,80	ul. Jana Pawła II	modrzew europejski (2 szt.)	dobry
2.	Park w zespole Pałacowo-parkowym GUBERNIA	0,52	ul. Sitkowskiego	brak	niezadowolający
OGRODY DZIAŁKOWE					
L.p.	Nazwa ogrodu	Powierzchnia (ha)	Lokalizacja	Cenne drzewostany	Stan utrzymania
1.	Pracowniczy ogród działkowy	1,25	ul. Międzyrzecka	brak	dobry

2.	Rodzinny ogród działkowy „Relax”	1,60	ul. Wisznicka	brak	dobry
----	----------------------------------	------	---------------	------	-------

POMNIKI PRZYRODY

Lp.	Gatunki drzew w pomniku	Obwód drzew	Ilość drzew	Data uznania	Zarządzający terenem z pomnikiem
1.	Modrzew europejski	300	1	1961	Miasto Radzyn Podlaski
2.	Modrzew europejski	285	1	1979	Miasto Radzyn Podlaski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Strategii Rozwoju Lokalnego Miasta Radzyn Podlaski na lata 2009-2020.

5.2. Przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów mogących stwarzać zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska

W Mieście Radzyn Podlaski na tym etapie diagnozy stwierdzono występowania negatywnych zjawisk w obszarze środowiska naturalnego, w szczególności poprzez występowanie substancji niebezpiecznych w kilku obszarach Miasta (przy kilku ulicach).

Tabela 42. Występowanie opadów i substancji mogących stwarzać zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska w podziale na ulice

Lp.	Nazwa ulicy	Nr obszaru	ludność ogółem	Występowanie substancji niebezpiecznych	
				ilość punktów występowania	wskaźnik na 100 mieszkańców
1.	11 Listopada	1	102		0,00
2.	Adama Mickiewicza	4	80		0,00
3.	Akacyjowa	5	54		0,00
4.	Armii Krajowej	1	69		0,00
5.	Błogosławionych Męczenników Podlaskich	4	21		0,00
6.	Bohaterów	1	173		0,00
7.	Bolesława Prusa	4	35		0,00
8.	Bronisława Deskura	6	0		0,00
9.	Brzostowiecka	1	89		0,00
10.	Budowlanych	1	110		0,00
11.	os. Bulwary	1	951		0,00
12.	Chomiczewskiego	1	111		0,00
13.	Cicha	1	48		0,00
14.	Cypriana Kamila Norwida	6	229		0,00
15.	Czereśniowa	2	29		0,00
16.	Czesława Toczyńskiego	6	0		0,00
17.	Dębowa	5	24		0,00

18.	Elizy Orzeszkowej	4	103		0,00
19.	Fryderyka Chopina	6	41		0,00
20.	gen. Franciszka Kleeberga	6	69	1	1,45
21.	Grobla Kasztanowa	1	4		0,00
22.	Grobla Paradna	1	0		0,00
23.	Gwardii	1	103		0,00
24.	Henryka Sienkiewicza	1	53		0,00
25.	Henryka Wieniawskiego	6	116		0,00
26.	I Lendzinek	1	60		0,00
27.	pl. Ignacego Potockiego	1	0		0,00
28.	II Lendzinek	1	53		0,00
29.	Jacka Malczewskiego	4	4		0,00
30.	Jana Brzechwy	4	5		0,00
31.	Jana Kochanowskiego	4	25		0,00
32.	Jana Matejki	4	35		0,00
33.	Jana Pawła II	1	86		0,00
34.	Janusza Korczaka	6	382		0,00
35.	Jaroslawa Dąbrowskiego	1	64		0,00
36.	Józefa Chełmońskiego	4	26		0,00
37.	Józefa Wybickiego	6	63		0,00
38.	Juliusza Słowackiego	4	319		0,00
39.	kard. Stefana Wyszyńskiego	2	825		0,00
40.	Karola Krysińskiego	1	61		0,00
41.	Karola Lipińskiego	4	115		0,00
42.	Karola Szymanowskiego	6	92		0,00
43.	Kasprowicza	4	15		0,00
44.	rondo Kazimierza Odrzygóździa	2	0		0,00
45.	Kazimierza Prejznera	6	0		0,00
46.	Klonowa	5	27		0,00
47.	Kocka	6	104		0,00
48.	Konstytucji 3 Maja	2	18		0,00
49.	Koszary	1	166		0,00
50.	Króla Kazimierza Jagiellończyka	2	1219		0,00
51.	Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	4	61		0,00
52.	ks. Stanisława Kamińskiego	6	0		0,00
53.	Leśna	4	21		0,00
54.	Lotnicza	4	0		0,00
55.	Lubelska do skrzyżowania z Zabielską	1	4		0,00
56.	Lubelska od skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta	4	35		0,00
57.	Łąkowa	2	80		0,00
58.	Malinowa	2	20		0,00
59.	Marii Konopnickiej	4	68		0,00
60.	Mieczysława Stągrowskiego	6	0		0,00
61.	Międzyrzeczka	3	230		0,00

62.	Mikołaja Reja	4	99		0,00
63.	Morelowa	2	14		0,00
64.	Nadrzeczna	1	48		0,00
65.	Nadwitnie	3	93		0,00
66.	Nowa	1	47		0,00
67.	Ogrodowa	1	36		0,00
68.	Osiedlowa	4	63		0,00
69.	Ostrowiecka	1	571		0,00
70.	Paderewskiego	6	56		0,00
71.	Parkowa	1	177		0,00
72.	Partyzantów	3	303	1	0,33
73.	Płudzińska	1	97		0,00
74.	Pocztowa	1	81		0,00
75.	Podlaska	4	359		0,00
76.	Polna	5	143		0,00
77.	Pomiarowa	1	50		0,00
78.	Porzeczkowa	2	27		0,00
79.	Powstania Styczniowego	4	312		0,00
80.	Powstańców Styczniowych	3	62		0,00
81.	Poziomkowa	2	30		0,00
82.	Romualda Traugutta	1	71		0,00
83.	Rynek	1	21		0,00
84.	Sitkowskiego	4	326		3,00
85.	Spokojna	1	41		0,00
86.	Spółdzielcza	2	1112		0,00
87.	Stanisława Jarmuła	6	10		0,00
88.	Stanisława Moniuszki	6	118		0,00
89.	Stanisława Witkiewicza	6	9		0,00
90.	Stanisława Wyspiańskiego	4	3		0,00
91.	Stefana Lisowskiego	4	42		0,00
92.	Stefana Żeromskiego	4	96		0,00
93.	św. Brata Alberta Chmielowskiego	2	499		0,00
94.	Tadeusza Kościuszki	1	612		0,00
95.	Tadeusza Laskowskiego	6	0		0,00
96.	Targowa	1	0		0,00
97.	Truskawkowa	2	51		0,00
98.	al. Tysiąclecia	4	202		0,00
99.	Warszawska do skrzyżownaia z ul. Ogrodową	1	263		0,00
100.	Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową do granic miasta	2	526		0,00
101.	Wincentego Witosa	1	143		0,00
102.	Wisznicka	5	675		0,00
103.	Wiśniowa	2	47		0,00
104.	Władysława Broniewskiego	4	42		0,00
105.	Władysława Reymonta	4	32		0,00

106.	Władysława Sikorskiego	6	19		0,00
107.	Wojska Polskiego	2	121		0,00
108.	pl. Wolności	1	19		0,00
109.	Zabielska do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego	1	105		0,00
110.	Zabielska od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do granicy Miasta	6	315		0,00
111.	Zamkowa	1	34		0,00
112.	Zaródki	6	24		0,00
113.	Zbulitowska	4	219		0,00
114.	Zenona Przesmyckiego	6	269		0,00
115.	Zielona	5	190		0,00
RAZEM / ŚREDNIA dla Miasta Radzyń Podlaski:		-	15 821	0,02	0,04

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z Urzędu Miasta w Radzynie Podlaskim.

Tabela 43. Występowanie opadów i substancji mogących stwarzać zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska w podziale na obszary

Lp.	Nr obszaru	ludność ogółem	Występowanie substancji niebezpiecznych w obszarze
1.	Obszar nr 1	4723	
2.	Obszar nr 2	4 618	
3.	Obszar nr 3	688	1
4.	Obszar nr 4	2763	
5.	Obszar nr 5	1113	
6.	Obszar nr 6	1916	1
Razem / Średnia: Radzyń Podlaski		15821	0

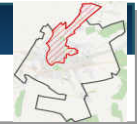

Niebezpieczne substancje występują w obszarze ulic: gen. Franciszka Kleeberga i Partyzantów.

Niebezpieczne substancje występują w obszarach Miasta nr 3 i 6.

Ponadto do podstawowych problemów związanych ze stanem środowiska przyrodniczego i jego zasobami występującymi na terenie Miasta Radzyń Podlaski należą:

- **niekorzystne warunki fizjograficzne,**
- **duży stopień zanieczyszczenia powietrza (głównie poprzez zanieczyszczenia związane z niską emisją),**
- **znikome wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,**
- **niska jakość wód powierzchniowych.**

6. Środowisko kulturowe

6.1. Zasoby kulturowe

Na terenie Radzyna Podlaskiego wyznaczone zostały 3 strefy ochrony konserwatorskiej (A, B, E) dla zabytkowych układów przestrzennych.

STREFA „A”

Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej - obejmująca obiekty o bardzo dobrze zachowanej strukturze przestrzennej. Obiekty te wpisane są do rejestru zabytków. W strefie tej wszelkie zamierzenia inwestycyjne dotyczące min. zmianę użytkowania, przebudowy i remontów obiektu oraz podziały terenu wymagają uzyskania pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Strefa obejmuje:

■ **zespół pałacowo - parkowy:**

- pałac murowany z XVII w.,
- oficyna murowana z 1870 r.,
- most, dziedziniec, brama główna, stawy przypałacowe z połowy XVII w.,
- oranżeria murowana z połowy XVIII w.,
- bramy (północna i zachodnia pochodzące z 1754 r.),
- pozostałości parku regularnego z XVIII w.,

■ **zespół pałacowo – parkowy „Gubernia”:**

- pałac murowany z połowy XIX w.,
- mur ogrodzeniowy z II połowy XIX w.,
- pozostałości parku z XVII i drugiej połowy XIX w.,
- kaplica p.w. Aniołów Stróżów, murowana z XVII w.,

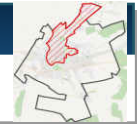
■ **zespół kościoła parafialnego p.w. Św. Trójcy:**

- kościół z 1641 r.,
- dzwonnica z XVIII w.,
- brama z 1641 r.,
- plebania z XX w.,
- budynek - tzw. szpital dla ubogich z XVIII w.,

■ chroniony odcinek ulicy Lubelskiej wraz z pierzejami, na osi zabytkowego pałacu,

■ chroniony odcinek ulicy Międzyrzeckiej wraz z pierzejami, na osi zabytkowego pałacu,

■ mogiła powstańców z 1863 r.

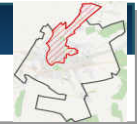

STREFA „B”

Strefa zainteresowania konserwatorskiego - obejmująca historyczne układy przestrzenne lub obszary, gdzie obiekty nie dominują bezwzględnie, jakkolwiek kulturowy ich charakter jest bezdyskusyjny wraz z ochroną ogólnego układu rozplanowania skali i bryły zabudowy. W strefie tej wszelka działalność oraz sposób użytkowania obiektów i obszarów wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i mogą być podejmowane wyłącznie na warunkach określonych przez WKZ.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków:

- zespół dworski przy ulicy Nadwitnie:
 - dwór murowany 1783-1784 r.,
 - park z aleją wjazdową z końca XIX w.,
- kirkut (cmentarz żydowski),
- zespół koszar wojskowych przy ulicy Koszary, ulicy Sienkiewicza, ulicy Wojska Polskiego i ulicy Cichej:
 - dom murowany (dawna piekarnia) przy ulicy Wojska Polskiego 13 z ok. 1900 r.,
 - domy murowane (dawne stajnie) przy ulicy Koszary 1, 2 i 3 z ok. 1880 r.,
 - dom drewniany (dawna stołówka oficerska) przy ulicy Wojska Polskiego 8 z ok. 1880 r.,
- cmentarz parafialny przy ulicy Sitkowskiego, z nieregularnym układem alei i kwater oraz starodrzewia z początku XIX w. (najstarszy nagrobek z 1848r.), w tym:
 - kaplica pod wezwaniem Św. Anny, murowana z drugiej połowy XIX w.,
 - dom grabarza, murowany z ok. 1880r.,
 - mur z bramą z drugiej połowy XIX w.,
- teren dawnej zabudowy gospodarczej w części folwarcznej zespołu „Gubernia”
 - murowany budynek magazynowy z końca XIX w.,
- budynek byłego szpitala przy ulicy Sitkowskiego z połowy XIX w.,
- Gimnazjum sejmikowe przy ulicy Armii Krajowej, murowany z 1925 r.,
- bank żydowski (obecnie handel i usługi) przy ulicy Ostrowieckiej i ulicy Warszawskiej,
- budynek murowany z drugiej połowy XIX w.,
- budynek szatni na stadionie sportowym przy ulicy Warszawskiej, budynek drewniany ok. 1930r.,
- dom przy ulicy Bohaterów 2, murowany ok. 1925 r.,
- dom przy ulicy Dąbrowskiego 31a, drewniany ok. 1900 r.,
- dom przy ulicy Kościuszki 6, drewniany ok. 1926 r.,
- dom przy ulicy 11 Listopada 6/8, drewniany ok. 1916 r.,
- dom przy ulicy 11 Listopada 16, drewniany ok. 1900 r.,
- dom przy ulicy 11 Listopada 31, drewniany ok. 1900 r.,
- dom przy ulicy Międzyrzeckiej 4a, drewniany z końca XIX w.,
- dom przy ulicy Międzyrzeckiej 6, drewniany z końca XIX w.,

- dom przy ulicy Ostrowieckiej 26, murowany z 1925 r.,
- dom przy ulicy Ostrowieckiej 28, murowany z 1908 r.,
- dom przy ulicy Ostrowieckiej 38, murowany z 1929 r.,
- dom przy ulicy Ostrowieckiej 42, murowany z ok. 1920 r.,
- dom przy ulicy Ostrowieckiej 46, drewniany z końca XIX w.,
- dom przy ulicy Sitkowskiego 24, drewniany ok. 1900 r.,
- dom przy ulicy Warszawskiej 1, murowany z początku XIX w.,
- dom przy ulicy Warszawskiej 5/7, dawny posterunek Milicji, murowany ok. 1910 r.,
- dom przy ulicy Warszawskiej 15, murowany z ok. 1925 r.,
- dom przy ulicy Warszawskiej 16, drewniany z ok. 1880 r.,
- dom przy ulicy Warszawskiej 59, drewniany z ok. 1900 r.,
- dom przy ulicy Warszawskiej 64, drewniany z ok. 1880 r.,

STREFA „E”

Strefa ochrony ekspozycji krajobrazowej.

Strefa ta obejmuje otwarte tereny zielone, naturalne i kulturowe stanowiące wypełnienie układów i otoczenia zespołów zabudowy oraz założeń zabytkowych wraz z ich płaszczyzną ekspozycyjną. Wyznaczenie strefy ma na celu ochronę i umożliwienie prawidłowej ekspozycji obiektów i obszarów szczególnie cennych pod względem krajobrazowym oraz zapewnienie ochrony tożsamości kulturowej terenu, tj. jej łącznych walorów historycznych, artystycznych ideowych i krajobrazowych. Strefa ekspozycji krajobrazowej chroni otoczenie zabytkowych obiektów zlokalizowanych w otwartym krajobrazie oraz ład przestrzenny w otoczeniu zabytków zlokalizowanych w krajobrazie zurbanizowanym, w tym obowiązują:

- ochrona dominat architektonicznych i krajobrazowych,
- ochrona punktów, ciągów i dróg widokowych (powiązań krajobrazowych),
- ekspozycji wartościowych obiektów i zespołów.

Wszelka działalność inwestycyjna oraz sposób użytkowania obiektów i obszarów położonych w strefie ekspozycji krajobrazowej wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i mogą być podejmowane wyłącznie na warunkach określonych przez WKZ.

Wykaz obszarów objętych strefą „E”:

- ekspozycja krajobrazowa zabytkowego śródmieścia:
 - południowe otoczenie zabytkowego śródmieścia ograniczone od zachodu ul. Cichą a od południa ul. Zabielską i jej wzrokowym przedłużeniem po przecięciu z ul. Lubelską,
 - północne otoczenie zabytkowego śródmieścia, teren sąsiadujący z założeniem pałacowo-parkowym (ulica Międzyrzecka do skrzyżowania z ulicą Kościuszki),
 - otoczenie cmentarza parafialnego przy ulicy Sitkowskiego, w granicy 50 m od założenia, w obrębie pierwszej strefy sanitarnej,

- odcinek ulicy Warszawskiej przyległej do kościoła pod wezwaniem Św. Trójcy,
- teren położony na południe od zespołu kościoła parafialnego p.w. Św. Trójcy,
- otoczenie mogiły zbiorowej powstańców z 1863 r.,
- otoczenie zabytkowych i projektowanych cmentarzy przy ulicy Lubelskiej
- w granicach 50 m od założenia, w obrębie pierwszej strefy sanitarnej.

Na terenie miasta wyznaczono również dwie strefy ochrony archeologicznej: „W” i „OW”.

STREFA „W”

Strefa ochrony archeologicznej związana ze śladami osadnictwa pradziejowego zewidencjonowanymi w ramach akcji AZP (Archeologiczne Zdjęcie Polski).

STREFA „OW”

Strefa badań i obserwacji archeologicznych w otoczeniu wartościowych stanowisk archeologicznych.

Wykaz obiektów wpisanych do rejestrów zabytków:

- zespół rezydencjonalno – urbanistyczny: pałac, oficyny, rampa dziedzińca z bramą i mostem, oranżeria, założenie dróg i stawów przed pałacem, park, kościół p.w. Św. Trójcy, z wyposażeniem w zabytki ruchome, dzwonnica bramowa, mur cmentarza kościelnego, drzewostan w granicach cmentarza kościelnego; nr rejestru A/303,
- dawna plebania obok kościoła parafialnego, nr rejestru A/669,
- mogiła zbiorowa powstańców z 1863 r.; nr rejestru: BP A/262,
- zespół pałacowo – parkowy: pałac, kaplica z najbliższym otoczeniem, park, mur ogrodzeniowy, nr rejestru BP A/183 oraz A/664.

Wiele obiektów zabytkowych znajdujących się na obszarze Radzyna Podlaskiego ze względu na stan techniczny wymaga dokonania prac remontowych.

6.2. Infrastruktura kultury

Najważniejsze obiekty infrastruktury kultury na terenie Miasta Radzyń Podlaski to:

- Radzyński Ośrodek Kultury,
- Osiedlowy Dom Kultury, działający przy Radzyńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej,
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Zenona Przesmyckiego,
- Galeria "Oranżeria" w Radzyńskim Ośrodku Kultury,
- Galeria "Kofi&Ti" - Kawiarnia i Herbaciarnia Artystyczna

6.3. Uczestnictwo w kulturze

Mieszkańcy Radzyna Podlaskiego chętnie uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych o znaczeniu lokalnym, a także regionalnym. W Mieście działa wiele instytucji, podejmowane są także inicjatywy w zakresie kultury.

Działalność kulturalna na terenie miasta jest prowadzona przede wszystkim przez Radzyński Ośrodek Kultury.

Zdjęcie 1. Siedziba Radzyńskiego Ośrodka Kultury.

<http://www.radzyn-podl.pl/urząd-miasta/jednostki-organizacyjne/radzynski-osrodek-kultury.html>, fot. Konrad Niewęgfowski

W strukturach Radzyńskiego Ośrodka Kultury działają:

- kino,
- liczne zespoły wokalne i instrumentalne, w tym Młodzieżowa Orkiestra Dęta,
- Grupa Poezji Śpiewanej,
- Warsztaty Ekspresji Twórczej,
- Sekcja Plastyczna,
- Galeria „Oranżeria”,
- Klub żeglarski "KORAB",
- Radzyńska Izba Regionalna.

Inne instytucje świadczące o zaangażowaniu mieszkańców Radzyna Podlaskiego w działalność kulturalną to:

- Miejska Biblioteka Publiczna im. Zenona Przesmyckiego.
- Polski Związek Rencistów, Emerytów i Inwalidów,
- Chór „Wrzos”,
- Lubelski Uniwersytet Trzeciego Wieku.

Na terenie miasta działalność kulturową prowadzą ponadto: Radzyńskie Towarzystwo Regionalne, Radzyńskie Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych (RaSIL), Radzyńskie Towarzystwo Muzyczne im. Karola Lipińskiego oraz Radzyński Klub Fotograficzny „Klatka”.

Corocznie organizowane są Ogólnopolskie Spotkania z Piosenką Autorską „Oranżeria”, Ogólnopolski Konkurs Satyryczny „Biały Miś” i Dni Karola Lipińskiego.

Ponadto organizowane są Międzynarodowe Warsztaty Teatralne „Dialogi”, Ro(c)kowisko, Radzyński Przegląd 'Old' Filmów „Ramole” czy Wielkie Radzyńskie Fotografowanie.

W 2011 r. została zainicjowana formuła pleneru malarsko-fotograficznego „Serdeczne Inspiracje” oraz Piknik historyczny „Sarmackie Serdeczności czyli w gościnie u Pana na Radzynie”.

Dni Karola Lipińskiego

Zdjęcie 2. Izba pamięci Karola Lipińskiego

Źródło: <http://www.krainaserdecznosci.pl/pl/izba-pamieci-karola-lipinskiego>

Dni Karola Lipińskiego (DKL) - coroczne wydarzenie kulturalne będące formą uhonorowania urodzonego w Radzynie Podlaskim światowej sławy wirtuoza skrzypiec i kompozytora - Karola Józefa Lipińskiego, a także okazją do popularyzacji jego muzyki i twórczości. Odbywają się późną jesienią, co jest związane z dwiema rocznicami – urodzin (30 października 1790 r. w Radzynie) i śmierci (16 grudnia 1861 r. w d. Urłowie, obecnie Wirliw na Ukrainie).

Ich początki sięgają 1984 roku. Zainicjowane zostały przez Społeczny Komitet Organizacyjny Obchodów Dni Karola Lipińskiego. Obecnie, organizatorem DKL jest Radzyńskie Towarzystwo Muzyczne im. Karola Lipińskiego.

DKL to cykl koncertów muzyki klasycznej, jazzowej, operetki, w wykonaniu wybitnych solistów i zespołów muzycznych z Polski, a także z zagranicy. Wysoki poziom artystyczny występów, znane nazwiska muzyków powodują, że Dni Karola Lipińskiego stały się ważnym wydarzeniem kulturalnym nie tylko miasta, ale i regionu, każde wydarzenie gromadzi licznych melomanów.

Ogólnopolskie Spotkania z Piosenką Autorską „Oranżeria” (OSzPA)

Zdjęcie 3. Ogólnopolskie Spotkania z Piosenką Autorską „Oranżeria”

Ogólnopolskie Spotkania z Piosenką Autorską „Oranżeria” odbyły się po raz pierwszy w czerwcu 1996 r. OSzPA to nie tylko konkurs dla młodych autorów i kompozytorów, którzy sami wykonują swoje utwory, ale też warsztaty artystyczne i koncerty mistrzów gatunku. Od 1998 r. festiwal kwalifikuje do finału Studenckiego Festiwalu Piosenki w Krakowie. Organizatorem „Oranżerii” jest Radzyński Ośrodek Kultury.

Źródło: <http://www.krainaserdecznosci.pl/pl/piosenka-autorska-oranzeria>

Radzyński Przegląd 'Old' Filmów „Ramole”

Zdjęcie 4. Radzyński przegląd 'Old' Filmów „Ramole”

Radzyński Przegląd 'Old' Filmów „Ramole” to letnie plenerowe pokazy starych filmów. Przeglądy organizowane są przez Radzyńskie Stowarzyszenie dla Kultury „Stuk-Puk”, a prezentowane filmy wybierane są przez mieszkańców za pomocą internetowego głosowania, spośród obrazów zaproponowanych przez organizatorów.

Źródło: <http://www.krainaserdecznosci.pl/pl/ramole>

Ro(c)kowisko

Zdjęcie 5. RO(C)KOWISKO

RO(C)KOWISKO to cykliczna impreza organizowana przez Radzyński Ośrodek Kultury od 2007 roku.

Podczas dwudniowej imprezy, uczestnicy mają okazję podszkolić swój warsztat gitarowy czy też perkusyjny, zaś fani mocnego brzemienia posłuchać kawałka dobrej, ciężkiej muzyki w wykonaniu gwiazd.

Warsztaty prowadzą doświadczeni i uznani instrumentalści. Uczestnicy mają możliwość doskonalenia swoich umiejętności gry na gitarze. Warsztatom towarzyszą liczne koncerty gitarowe.

Źródło: <http://www.krainaserdecznosci.pl/pl/ro-c-kowisko>

Międzynarodowe Warsztaty Teatralne „Dialogi”

Źródło: <http://wet.art.pl>

Źródło: <http://wet.art.pl>

Warsztaty organizowane w okresie wakacyjnym od 1996 r. Adresowane są do młodzieży w wieku 18-30 lat. Przez 10 dni od rana do późnych godzin nocnych trwa praca nad doskonaleniem warsztatu aktorskiego i tworzenie spektaklu, który jest prezentowany na zakończenie warsztatów. Zajęcia prowadzi Janusz Szymański – znakomity radzyński instruktor teatralny i wieloletni wykładowca przedmiotu "Ekspresja Ciała", przy współudziale profesjonalistów z Wrocławia, Warszawy, a także zza granicy.

Wielkie Radzyńskie Fotografowanie

Jest to całodniowa impreza plenerowa, w której udział biorą fotograficy oraz miłośnicy fotografii z Radzyna i okolic. Organizatorzy przygotowują uczestnikom zestaw kategorii tematycznych, do których nawiązywać mają wykonane zdjęcia. Impreza kończy się wystawą. Głównym organizatorem imprezy jest Radzyński Klub Fotograficzny "KLATKA".

Radzyński Klub Fotograficzny "Klatka"

Źródło: <http://rkf-klatka.art.pl>

Radzyński Klub Fotograficzny "Klatka" działa przy Radzyńskim Ośrodku Kultury od maja 2002 r. Klub zrzesza pasjonatów i miłośników fotografii, w większości amatorów. Główne założenia Klubu to: rozwijanie pasji, wymiana doświadczeń warsztatowych i dzielenie się wiadomościami z dziedziny fotografii.

Klub Żeglarski "KORAB"

Źródło: <http://www.korab.net.pl>

Klub KORAB powstał w 1999 roku, by zrzeszać wodniaków, amatorów i pasjonatów żeglarstwa i aktywnego wypoczynku. Obecnie liczy kilkudziesięciu członków, których wspierają rodziny i znajomi. Przez lata Klub rozbudował swoją flotyllę, która stacjonuje na wodach macierzystego jeziora Firlej,

na Wielkich Jeziorach Mazurskich (w porcie Wygryny w Gminie Ruciane-Nida), a także na Morzu Śródziemnym. Klub współpracuje z podobnymi organizacjami z pobliskich miast, a za jego pośrednictwem można m.in. zdobyć uprawnienia żeglarskie.

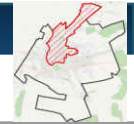
Członkowie KORAB-a pływają co roku na Wielkich Jeziorach Mazurskich m.in. od Pisza przez Śniardwy i Mikołajki do Rynu. Pływają też z jeziora Nidzkiego na Mamry i do Węgorzewa. Korzystają z systemu śluz i kanałów. Podróżują też po Morzu Śródziemnym.

Klub posiada również bazę weekendową z kajakami nad jeziorem Firlej. Skorzystać z niej mogą członkowie klubu lub ich rodziny, którzy wolą pływanie na mniejszych akwenach, bądź nie mają wystarczających środków i czasu na podróżowanie po krainie wielkich jezior w Polsce.

Do podstawowych problemów związanych z zasobami kulturowymi występującymi na terenie Miasta Radzyń Podlaski należą:

- ***duża liczba obiektów zabytkowych, które wymagają przeprowadzenia prac remontowych i rewitalizacyjnych,***
- ***zbyt mały udział zagospodarowanych terenów zielonych i rekreacyjnych w ogólnej powierzchni Miasta.***

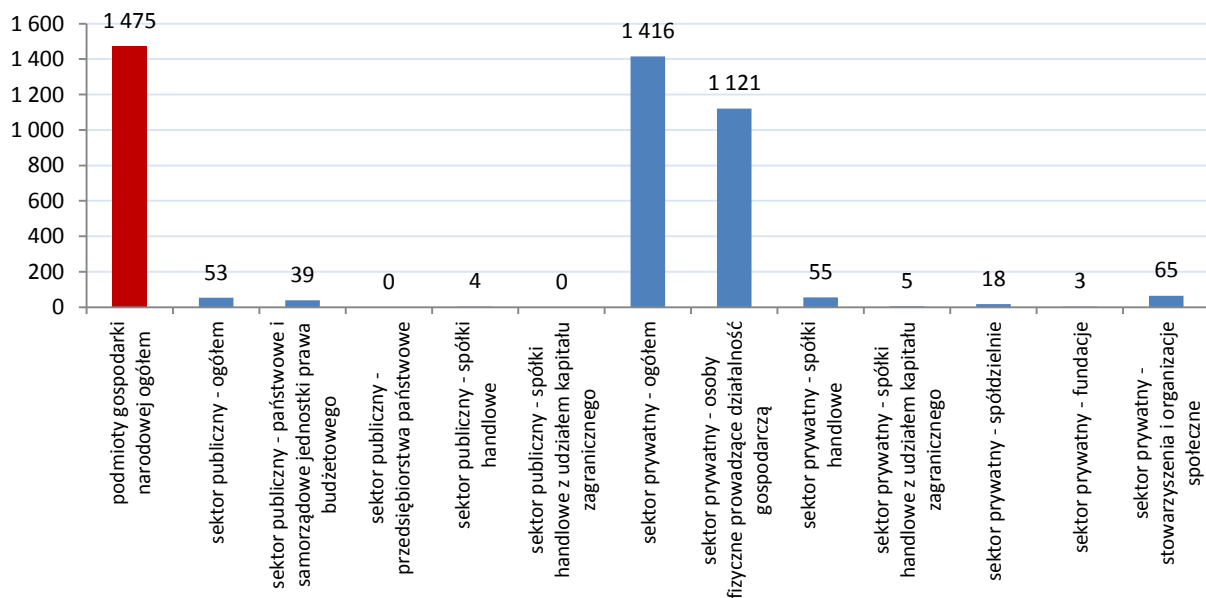

7. Gospodarka

7.1. Przedsiębiorczość pozarolnicza

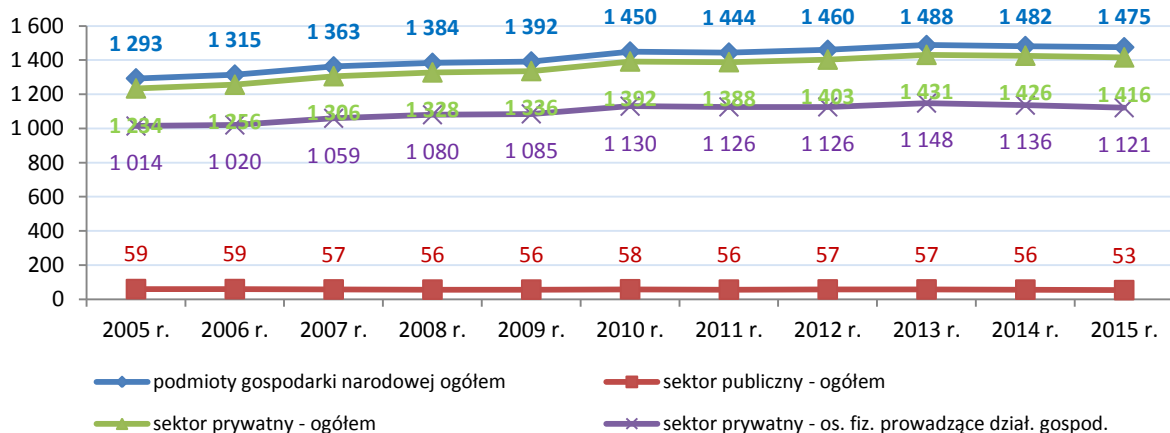
Na koniec 2015 roku w Mieście Radzyna Podlaski funkcjonowało 1 475 podmiotów gospodarczych, z czego 53 stanowiły podmioty zaliczane do sektora publicznego, 1 416 stanowiły podmioty sektora prywatnego, w tym 1 121 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, 55 spółki handlowe, w tym 5 spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego oraz 68 stowarzyszeń i fundacji oraz organizacji społecznych prowadzących działalność gospodarczą. Ich liczba w okresie lat 2005-2015 systematycznie wzrasta.

Wykres 18. Podmioty gospodarcze w poszczególnych sektorach funkcjonujących w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Wykres 19. Podmioty gospodarcze wg najważniejszych sektorów własnościowych latach 2005-2015

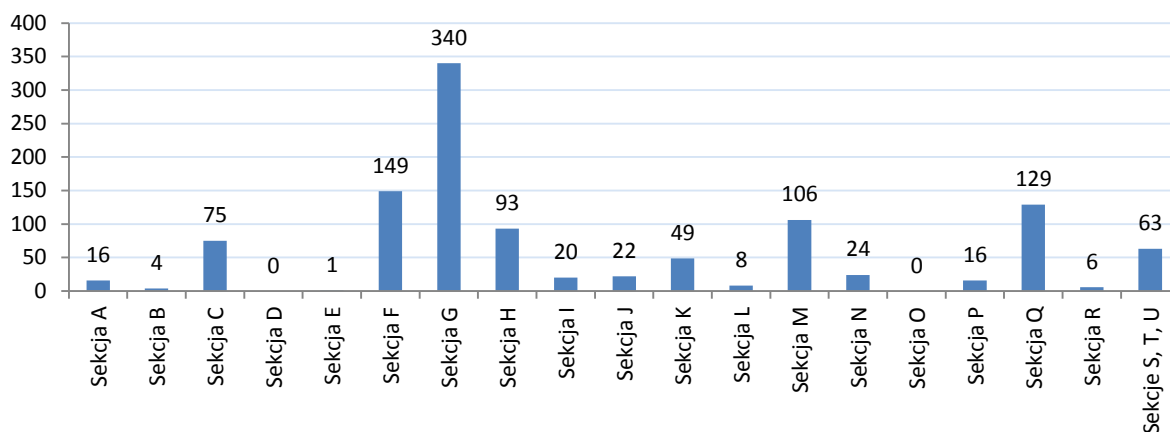

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Najliczniejszą grupą osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, według klasyfikacji PKD 2007¹⁶ w 2015 r. stanowili przedsiębiorcy z branży handlu hurtowego i detalicznego (sekcja G), budownictwa (sekcja F), **opieka zdrowotna i pomoc społeczna** (sekcja Q), działalność profesjonalna, naukowa, techniczna (M), przetwórstwa przemysłowego (sekcja C) i gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (sekcja SiT).

Wykres 20. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007 w 2015 r.

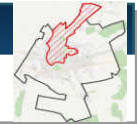
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Najważniejsi pracodawcy

Ważnym atutem Miasta Radzyna Podlaski jest obecność kilkunastu firm produkcyjnych, usługowych i handlowych oraz instytucji państwowych i samorządowych. Główni pracodawcy to:

- Spółdzielca Mleczarnia „SPOMLEK” w Radzynie Podlaskim.
- Spółdzielnia Zakład Pracy Chronionej „SIMENA” w Radzynie Podlaskim.
- Powszechna Spółdzielnia Spożyców „SPOŁEM” w Radzynie Podlaskim.
- Chłodnia Owocowo-Warzywna BIMIZ FOOD sp. z o.o. w Radzynie Podlaskim.
- Górnicza Fabryka Narzędzi sp. z o. o. w Radzynie Podlaskim.
- Dr GERARD sp. z. o. o. Zakład Produkcyjny w Radzynie Podlaskim.
- MIESZKO S.A. Zakład Produkcyjny w Radzynie Podlaskim.
- PGE Dystrybucja O/Lublin Posterunek Energetyczny Radzyna Podlaski.
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Radzynie Podlaskim.
- P.P.H. „EUROTEX” Sp. z o.o. Zakład w Radzynie Podlaskim.

¹⁶ LISTA KODÓW PKD POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007: **A.** Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, **B.** Górnictwo i wydobywanie, **C.** Przetwórstwo przemysłowe, **D.** Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, **E.** Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją, **F.** Budownictwo, **G.** Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, **H.** Transport i gospodarka magazynowa, **I.** Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, **J.** Informacja i komunikacja, **K.** Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, **L.** Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, **M.** Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, **N.** Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, **O.** Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, **P.** Edukacja, **Q.** Opieka zdrowotna i pomoc społeczna, **R.** Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, **S.** Pozostała działalność usługowa, **T.** Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby, **U.** Organizacje i zespoły eksterytorialne.

- Aesculap - Chifa Sp. z o.o. Zakład Produkcyjny w Radzynie Podlaskim.
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej S.A. w Radzynie Podlaskim.
- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o. o. w Radzynie Podlaskim.
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Radzynie Podlaskim.
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o. o. w Radzynie Podlaskim.
- Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych Adamki k/Radzynia Podlaskiego.
- Bank Gospodarki Żywnościowej S.A. w Radzynie Podlaskim.
- Bank PKO BP .S.A w Radzynie Podlaskim.
- Bank PEKAO S.A. w Radzynie Podlaskim.
- Bank Spółdzielczy w Radzynie Podlaskim.

Ważne znaczenie dla Miasta ma działalność jednoosobowych spółek komunalnych - Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych i Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej. Ponadto na terenie miasta działają takie instytucje publiczne jak: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, Urząd Statystyczny, Archiwum Państwowe, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Urząd Skarbowy oraz instytucje związane z samorządem powiatowym: Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Straży Pożarnej, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Powiatowy Urząd Pracy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły ponadgimnazjalne, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówka opiekuńczo-wychowawcza „Mój Dom”, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy.

7.2. Obszary aktywności gospodarczej

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej Miasta Radzyń Podlaski wyodrębnione zostały obszary koncentracji funkcji usługowo-produkcyjnych oraz obsługi techniczno-gospodarczej miasta (działalności gospodarczej, której wykonywanie wymusza szczególną formę zabudowy i sposób zagospodarowania terenu jej lokalizacji). Są to¹⁷:

- strategiczna strefa aktywności gospodarczej (północno-wschodnia część miasta i południowo-zachodnia część miasta),
- strategiczna strefa zorganizowanej działalności inwestycyjnej Nr 18 (tereny przeznaczone dla realizacji budownictwa komunalnego oraz budownictwa indywidualnego),
- strefa inwestycji strategicznych (centrum targowe - na północ od ul. Lendzinek, usługi związane z turystyką oraz obsługą ruchu drogowego - w rejonie węzła drogi krajowej Nr 19 oraz ul. Międzyrzeckiej, centrum usług turystycznych - hotel, dworzec autobusowy oraz park miejski w rejonie ulic - Zabielskiej i Lubelskiej, z otwarciem widokowym na zespół pałacowo-parkowy rodziny Potockich, centrum sportowo-widowiskowe w rejonie zespołu oświatowego przy ul. Sikorskiego,
- strategiczna strefa inwestycji perspektywicznych (obecnie tereny użytkowano rolniczo, położone w południowej części miasta).

¹⁷ Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Radzyń Podlaski (załącznik do Uchwały Nr XL/240/2006 Radzyń Miasta Radzyń Podlaski z dnia 26 stycznia 2006 r.).

Tabela 44. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w podziale na ulice.

Lp.	Nazwa ulicy	Nr obszaru	ludność ogółem	Przedsiębiorstwa	
				liczba firm	wskaźnik na 100 mieszkańców
1.	11 Listopada	1	102	4	3,92
2.	Adama Mickiewicza	4	80	2	2,50
3.	Akacyjowa	5	54	0	0,00
4.	Armii Krajowej	1	69	13	18,84
5.	Błogosławionych Męczenników Podlaskich	4	21	0	0,00
6.	Bohaterów	1	173	17	9,83
7.	Bolesława Prusa	4	35	1	2,86
8.	Bronisława Deskura	6	0	0	0,00
9.	Brzostowiecka	1	89	9	10,11
10.	Budowlanych	1	110	11	10,00
11.	os. Bulwary	1	951	20	2,10
12.	Chomiczewskiego	1	111	25	22,52
13.	Cicha	1	48	6	12,50
14.	Cypriana Kamila Norwida	6	229	12	5,24
15.	Czereśniowa	2	29	2	6,90
16.	Czesława Toczyńskiego	6	0	0	0,00
17.	Dębowa	5	24	0	0,00
18.	Elizy Orzeszkowej	4	103	6	5,83
19.	Fryderyka Chopina	6	41	6	14,63
20.	gen. Franciszka Kleeberga	6	69	4	5,80
21.	Grobla Kasztanowa	1	4	0	0,00
22.	Grobla Paradna	1	0	0	0,00
23.	Gwardii	1	103	25	24,27
24.	Henryka Sienkiewicza	1	53	1	1,89
25.	Henryka Wieniawskiego	6	116	12	10,34
26.	I Lendzinek	1	60	3	5,00
27.	pl. Ignacego Potockiego	1	0	0	0,00
28.	II Lendzinek	1	53	0	0,00
29.	Jacka Malczewskiego	4	4	0	0,00
30.	Jana Brzechwy	4	5	1	20,00
31.	Jana Kochanowskiego	4	25	1	4,00
32.	Jana Matejki	4	35	4	11,43
33.	Jana Pawła II	1	86	0	0,00
34.	Janusza Korczaka	6	382	14	3,66
35.	Jarosława Dąbrowskiego	1	64	39	60,94
36.	Józefa Chełmońskiego	4	26	1	3,85
37.	Józefa Wybickiego	6	63	2	3,17

38.	Juliusza Słowackiego	4	319	26	8,15
39.	kard. Stefana Wyszyńskiego	2	825	53	6,42
40.	Karola Krysińskiego	1	61	1	1,64
41.	Karola Lipińskiego	4	115	7	6,09
42.	Karola Szymanowskiego	6	92	3	3,26
43.	Kasprowicza	4	15	2	13,33
44.	rondo Kazimierza Odrzygóźdźia	3	0	0	0,00
45.	Kazimierza Prejznera	4	0	0	0,00
46.	Klonowa	5	27	0	0,00
47.	Kocka	6	104	9	8,65
48.	Konstytucji 3 Maja	2	18	3	16,67
49.	Koszary	1	166	2	1,20
50.	Króla Kazimierza Jagiellończyka	2	1219	30	2,46
51.	Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	4	61	6	9,84
52.	ks. Stanisława Kamińskiego	6	0	0	0,00
53.	Leśna	4	21	1	4,76
54.	Lotnicza	4	0	0	0,00
55.	Lubelska do skrzyżownia z Zabielską	1	4	2	50,00
56.	Lubelska od skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta	4	4	18	51,43
57.	Łąkowa	2	2	4	5,00
58.	Malinowa	2	2	1	5,00
59.	Marii Konopnickiej	4	4	1	1,47
60.	Mieczysława Stągrowskiego	6	6	3	0,00
61.	Międzyrzeczka	3	3	9	3,91
62.	Mikołaja Reja	4	4	4	4,04
63.	Morelowa	2	2	0	0,00
64.	Nadrzeczna	1	1	2	4,17
65.	Nadwitnie	3	3	3	3,23
66.	Nowa	1	1	3	6,38
67.	Ogrodowa	1	1	2	5,56
68.	Osiedlowa	4	4	3	4,76
69.	Ostrowiecka	1	1	57	9,98
70.	Paderewskiego	6	6	2	3,57
71.	Parkowa	1	1	4	2,26
72.	Partyzantów	3	3	22	7,26
73.	Płudzińska	1	1	13	13,40
74.	Pocztowa	1	1	25	30,86
75.	Podlaska	4	4	14	3,90
76.	Polna	5	5	9	6,29
77.	Pomiarowa	1	1	0	0,00
78.	Porzeczkowa	2	2	4	14,81
79.	Powstania Styczniowego	4	4	22	7,05
80.	Powstańców Styczniowych	3	3	3	4,84
81.	Poziomkowa	2	2	1	3,33

82.	Romualda Traugutta	1	1	4	5,63
83.	Rynek	1	1	21	100,00
84.	Sitkowskiego	4	4	31	9,51
85.	Spokojna	1	1	4	9,76
86.	Spółdzielcza	2	2	26	2,34
87.	Stanisława Jarmuła	6	6	3	30,00
88.	Stanisława Moniuszki	6	6	4	3,39
89.	Stanisława Witkiewicza	6	6	1	11,11
90.	Stanisława Wyspiańskiego	4	4	0	0,00
91.	Stefana Lisowskiego	4	4	3	7,14
92.	Stefana Żeromskiego	4	4	12	12,50
93.	św. Brata Alberta Chmielowskiego	2	2	21	4,21
94.	Tadeusza Kościuszki	1	1	27	4,41
95.	Tadeusza Laskowskiego	6	6	0	0,00
96.	Targowa	1	1	1	0,00
97.	Truskawkowa	2	2	3	5,88
98.	al. Tysiąclecia	4	4	5	2,48
99.	Warszawska do skrzyżownia z ul. Ogrodową	1	1	31	11,79
100.	Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową do granic miasta	2	2	63	11,98
101.	Wincentego Witosa	1	1	6	4,20
102.	Wisznicka	5	5	60	8,89
103.	Wiśniowa	2	2	5	10,64
104.	Władysława Broniewskiego	4	4	4	9,52
105.	Władysława Reymonta	4	4	2	6,25
106.	Władysława Sikorskiego	6	6	5	26,32
107.	Wojska Polskiego	2	2	3	2,48
108.	pl. Wolności	1	1	19	100,00
109.	Zabielska do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego	1	1	13	12,38
110.	Zabielska od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do granicy Miasta	6	6	38	12,06
111.	Zamkowa	1	1	0	0,00
112.	Zaródki	6	6	0	0,00
113.	Zbulitowska	4	4	9	4,11
114.	Zenona Przesmyckiego	6	6	19	7,06
115.	Zielona	5	5	11	5,79
Razem / Średnia: Radzyń Podlaski				1 069	6,76

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z Urzędu Miasta w Radzynie Podlaskim.

Tabela 45. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w podziale na ulice.

Lp.	Nazwa obszaru	ludność ogółem	Przedsiębiorstwa	
			liczba firm	wskaznik na 100 mieszkańców
1.	Obszar nr 1	4 723	410	8,68
2.	Obszar nr 2	4 618	219	4,74
3.	Obszar nr 3	688	37	5,38
4.	Obszar nr 4	2 763	186	6,73
5.	Obszar nr 5	1 113	80	7,19
6.	Obszar nr 6	1 916	137	7,15
Razem / Średnia: Radzyń Podlaski		15 821	1 069	6,76

Biorąc pod uwagę liczbę podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców najmniejsza liczba podmiotów gospodarczych lub ich brak na terenie Miasta występuje w takich obszarach miastach (przy ulicach) jak: Akacyjowa, Błogosławionych Męczenników Podlaskich, Bronisława Deskura, Czesława Toczyńskiego, Dębowa, Grobla Kasztanowa, Grobla Paradna, pl. Ignacego Potockiego, II Lendzinek, Jacka Malczewskiego, Jana Pawła II, rondo Kazimierza Odrzygóźdźia, Kazimierza Prejznera, Klonowa, ks. Stanisława Kamińskiego, Lotnicza, Morełowa, Pomiarowa, Stanisława Wyspiańskiego, Tadeusza Laskowskiego, Targowa, Zamkowa, Zaródki, Adama Mickiewicza, os. Bulwary, Henryka Sienkiewicza, Karola Krysińskiego, Koszary, Króla Kazimierza Jagiellończyka, Marii Konopnickiej, Mieczysława Stagrowskiego, Parkowa, Spółdzielcza, al. Tysiąclecia, Wojska Polskiego.

Niższe wartości od średniej dla całego obszaru Miasta zanotowano w obszarach Miasta nr 2, 3 i 4.

7.3. Turystyka

7.3.1. Baza noclegowa i ruch turystyczny

Wysokie walory kulturowe Miasta Radzyń Podlaski oraz jego dogodne położenie sprzyja powstawaniu podmiotów gospodarczych nastawionych na świadczenie usług oferujących usługi hotelowe i rekreacyjno-turystyczne. W Mieście Radzyń Podlaski według danych GUS na koniec 2015 r. było tylko dwa obiekty oferujące całoroczne zbiorowe zakwaterowanie.

Szczegółowe dane zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 46. Ruch turystyczny w Mieście Radzyń Podlaski w 2015 r.

Turystyczne obiekty noclegowe		
obiekty ogółem	obiekty	2
obiekty ogółem całoroczne	obiekty	2
miejsca noclegowe ogółem	miejsca noclegowe	37
inne obiekty hotelowe całoroczne	inne obiekty	1
miejsca noclegowe w innych obiektach hotelowych ogółem	miejsca noclegowe	24
pokoje hotelowe z własną łazienką i WC w innych obiektach hotelowych	pokoje hotelowe	10
pozostałe turystyczne obiekty noclegowe	obiekty	1
miejsca noclegowe w pozostałych turystycznych obiektach noclegowych	miejsca noclegowe	13
miejsca noclegowe całoroczne w pozostałych turystycznych obiektach noclegowych	miejsca noclegowe	13
Turyści		
Turyści ogółem	osoby / turyści	3 939
wynajęte pokoje ogółem w obiektach hotelowych	pokoje hotelowe	2 944
wynajęte pokoje turystom zagranicznym (nierezydentom) w obiektach hotelowych	pokoje hotelowe	110
udzielone noclegi ogółem	noclegi	4 645
Noclegi udzielone turystom zagranicznym	noclegi	270
Turyści zagraniczni (nierezydenci) ogółem	osoby / turyści	195
Rosja	osoby / turyści	61
Białoruś	osoby / turyści	44
Ukraina	osoby / turyści	28
Włochy	osoby / turyści	18
Niemcy	osoby / turyści	12
Litwa	osoby / turyści	6
Słowacja	osoby / turyści	4
Francja	osoby / turyści	3
Irlandia	osoby / turyści	2
Belgia	osoby / turyści	2
Czechy	osoby / turyści	2
Szwecja	osoby / turyści	2
Hiszpania	osoby / turyści	1
pozostałe kraje	osoby / turyści	10
Wypożyczenie turystycznych obiektów noclegowych		
boisko do siatkówki lub koszykówki	boisko	1
sala konferencyjna	sala	1
liczba miejsc w salach konferencyjnych	miejsce	50

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Na terenie województwa lubelskiego zlokalizowano 369 obiektów zbiorowego zakwaterowania (w tym 240 całorocznych), w których znajduje się 21 848 miejsc noclegowych (w tym 14 710 całorocznych). Są to: 89 hoteli, 4 motele, 15 pensjonatów, 41 innych obiektów hotelowych, 1 dom wycieczkowy, 1 schronisko młodzieżowe, 9 szkolnych schronisk młodzieżowych, 32 ośrodków wczasowych, 3 ośrodki kolonijne, 3 domy pracy twórczej, 13 zespołów domków turystycznych, 2

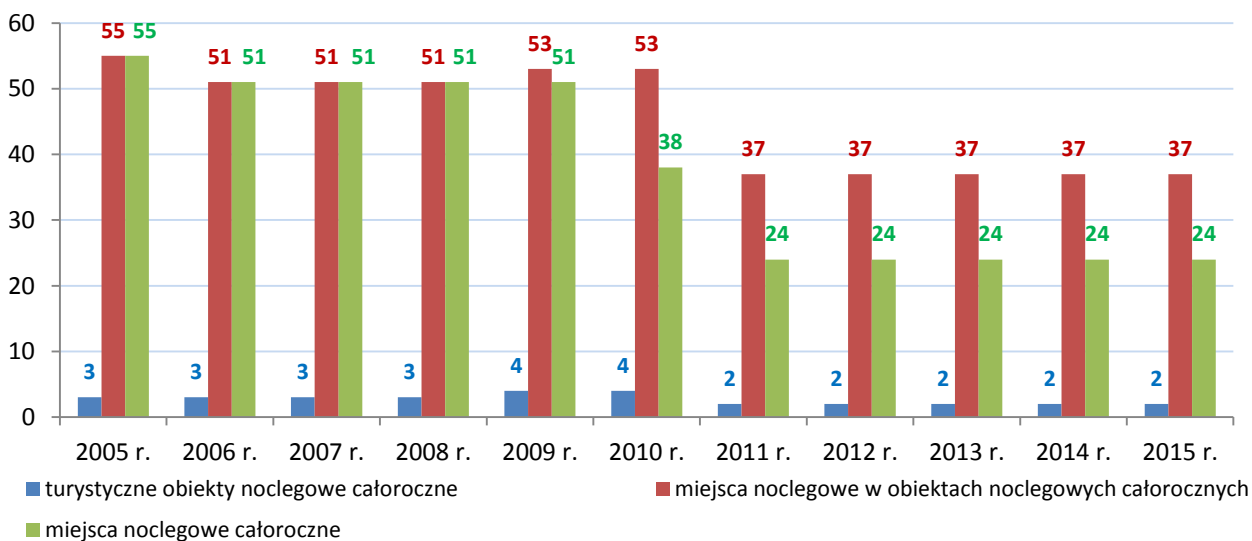

kempingi, 3 pola biwakowe, 1 hostel, 4 zakłady uzdrowiskowe, 29 kwater prywatnych, 21 kwater agroturystycznych i 29 pozostałych turystycznych obiektów noclegowych. Ogółem z noclegów skorzystało 685 782 osób, w tym 112 055 stanowili turyści zagraniczni.

Z powyższych danych nasuwa się wniosek, że na terenie Miasta Radzyń Podlaski jest słabo rozwinięta baza obsługi ruchu turystycznego, a także niewystarczająca jest liczba miejsc noclegowych.

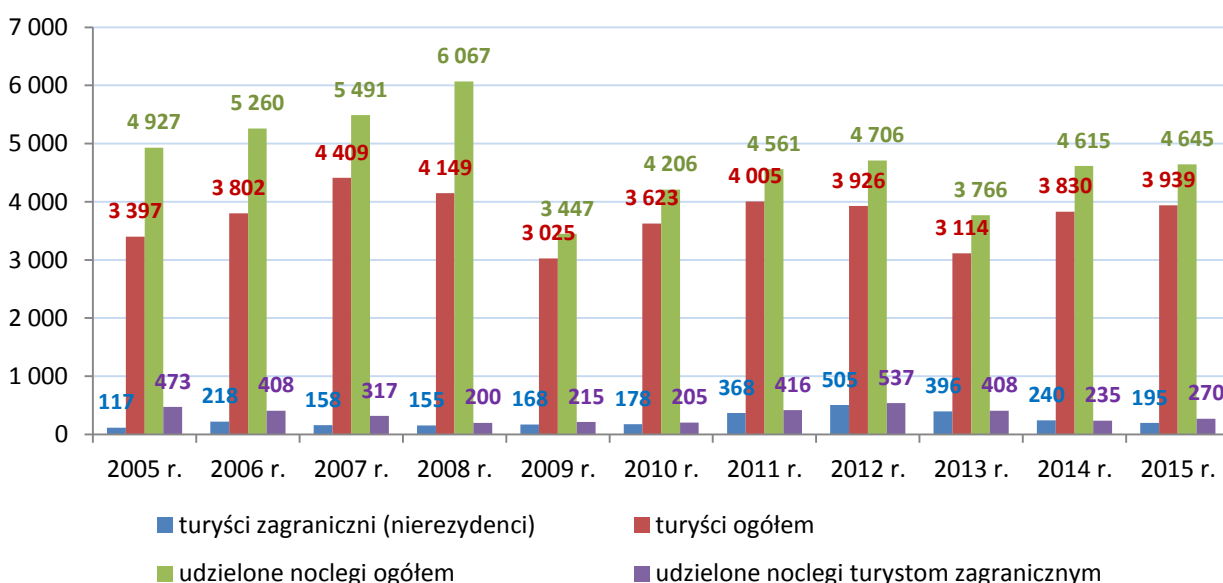
Szczegółowe dane dotyczące istniejącej infrastruktury turystycznej i ruchu turystycznego w Mieście Radzyń Podlaski, powiecie radzyńskim, województwie lubelskim i kraju obrazują poniższe wykresy.

Wykres 21. Liczba turystycznych obiektów i miejsc noclegowych w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015

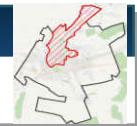

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

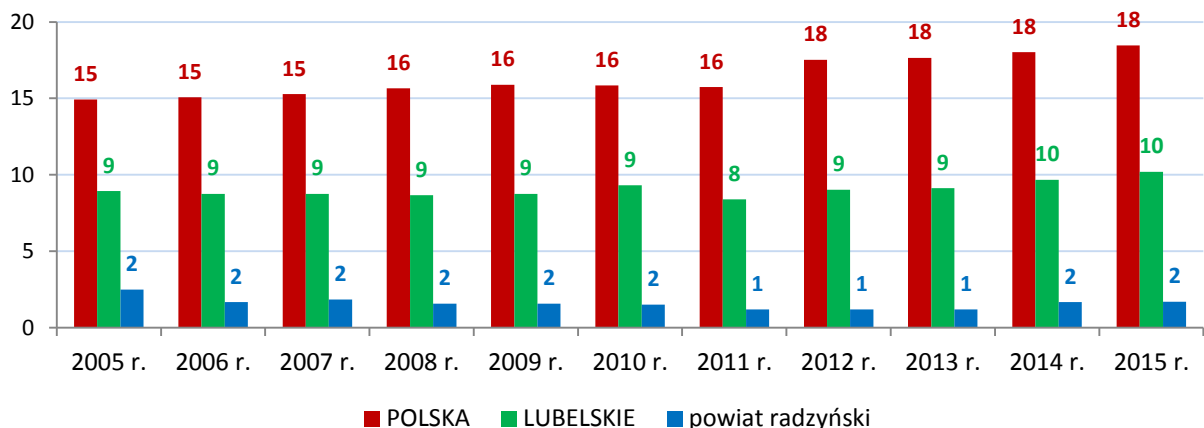
Wykres 22. Liczba turystów i udzielone noclegi w turystycznych obiektach noclegowych w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

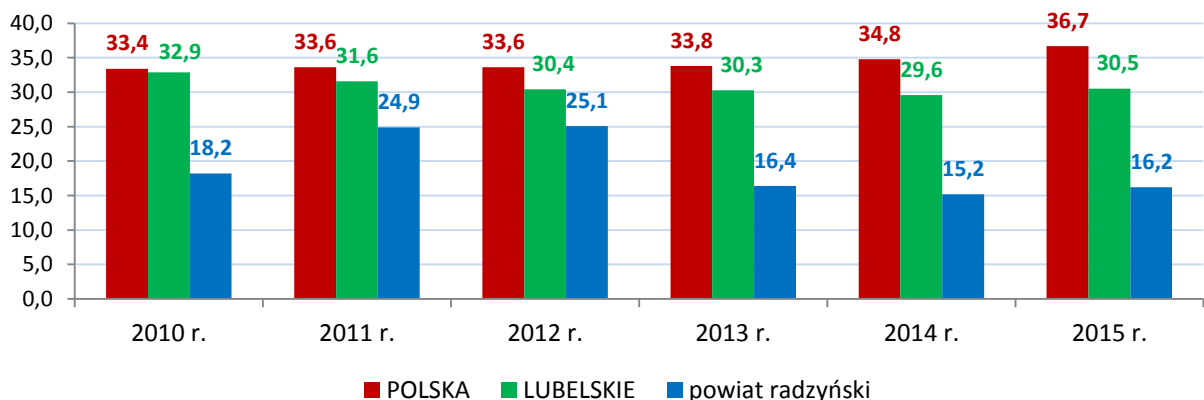

Wykres 23. Liczba miejsc noclegowych na 1000 ludności w powiecie radzyńskim, województwie lubelskim i Polsce w latach 2005-2015 (zaokrąglono do pełnej wartości).

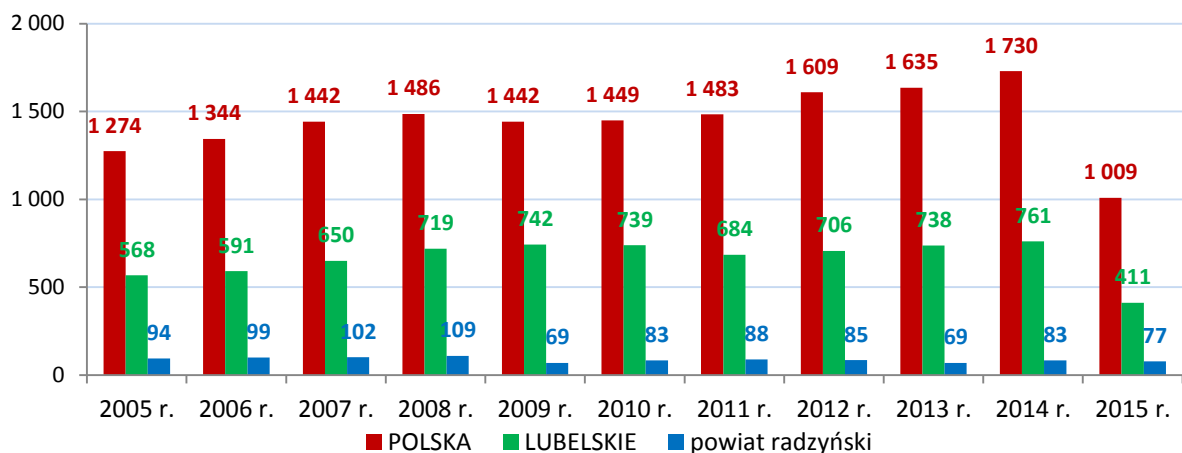
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Wykres 24. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie radzyńskim, województwie lubelskim i Polsce w latach 2005-2015 (w %).

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

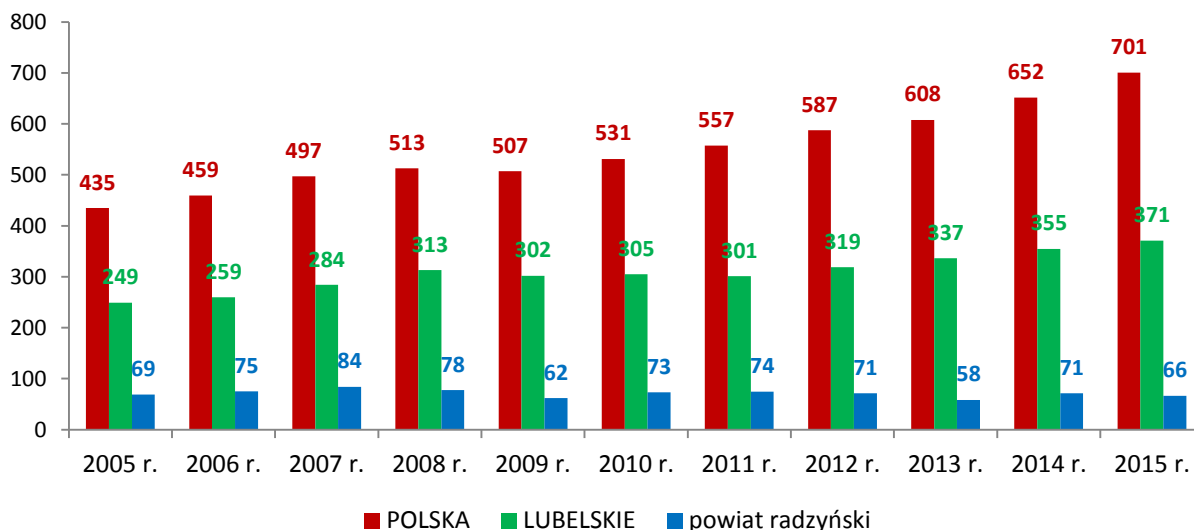
Wykres 25. Liczba udzielonych noclegów na 1000 ludności w powiecie radzyńskim, województwie lubelskim i Polsce w latach 2005-2015 (zaokrąglono do pełnej wartości).

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Wykres 26. Liczba turystów korzystających z noclegów na 1000 ludności w powiecie radzyńskim, województwie lubelskim i Polsce w latach 2005-2015 (zaokrąglono do pełnej wartości).

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

7.3.2. Radzyńska Kraina Serdeczności

Radzyńska Kraina Serdeczności - to turystyczna marka Powiatu Radzyńskiego i Miasta Radzyń Podlaski. Została ona wypracowana w ramach projektu "Program rozwoju i promocji turystyki Powiatu Radzyńskiego i Miasta Radzyń Podlaski - opracowanie i promocja markowych produktów turystycznych i kulturowych obszaru".

jest wypełniona treścią za sprawą czterech produktów:

Źródło: <http://www.krainaserdecznosci.pl>

Oferta Radzyńskiej Krainy Serdeczności skierowana jest do osób szukających miejsc nieodkrytych i niezadeptanych, złąknionych nowych wrażeń i bezpośredniego kontaktu z naturą.

To także oferta zawierająca szeroka gamę wydarzeń kulturalnych. Część z nich ma już swoją renomę: Dni Karola Lipińskiego, Ogólnopolskie Spotkania z Piosenką Autorską „Oranżeria” (OSzPA), Międzynarodowe Warsztaty Teatralne „Dialogi”, Ro(c)kowiska, Radzyński Przegląd ‘Old’ Filmów „Ramole” czy Wielkie Radzyńskie Fotografowanie. Inne wkrótce mogą dołączyć do tego grona, tj.: Plener malarsko-fotograficzny „Serdeczne Inspiracje” oraz Piknik historyczny „Sarmackie Serdeczności czyli w gościnie u Pana na Radzynie”.

Szlaki turystyczne

Przez Radzyńską Krainę Serdeczności przebiegają szlaki turystyczne województwa lubelskiego:

- Szlak Literacki Regionu Lubelskiego
- Szlak Renesansu Lubelskiego
- Szlak Rezydencji Magnackich
- Szlak przenikania kultur (w pobliżu)
- Szlak Zabytkowych Kościołów
- Dwory i dworki
- Szlak Jagielloński

Na bezpośrednio obcowania z naturą stawia jeden z wiodących, rozwijanych produktów turystycznych - „**Naturalnie aktywni**”.

Zdjęcie 6. Szlak historyczno-przyrodniczy Radzyńskiej Krainy Serdeczności

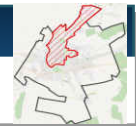

Źródło: <http://www.krainaserdecznosci.pl>

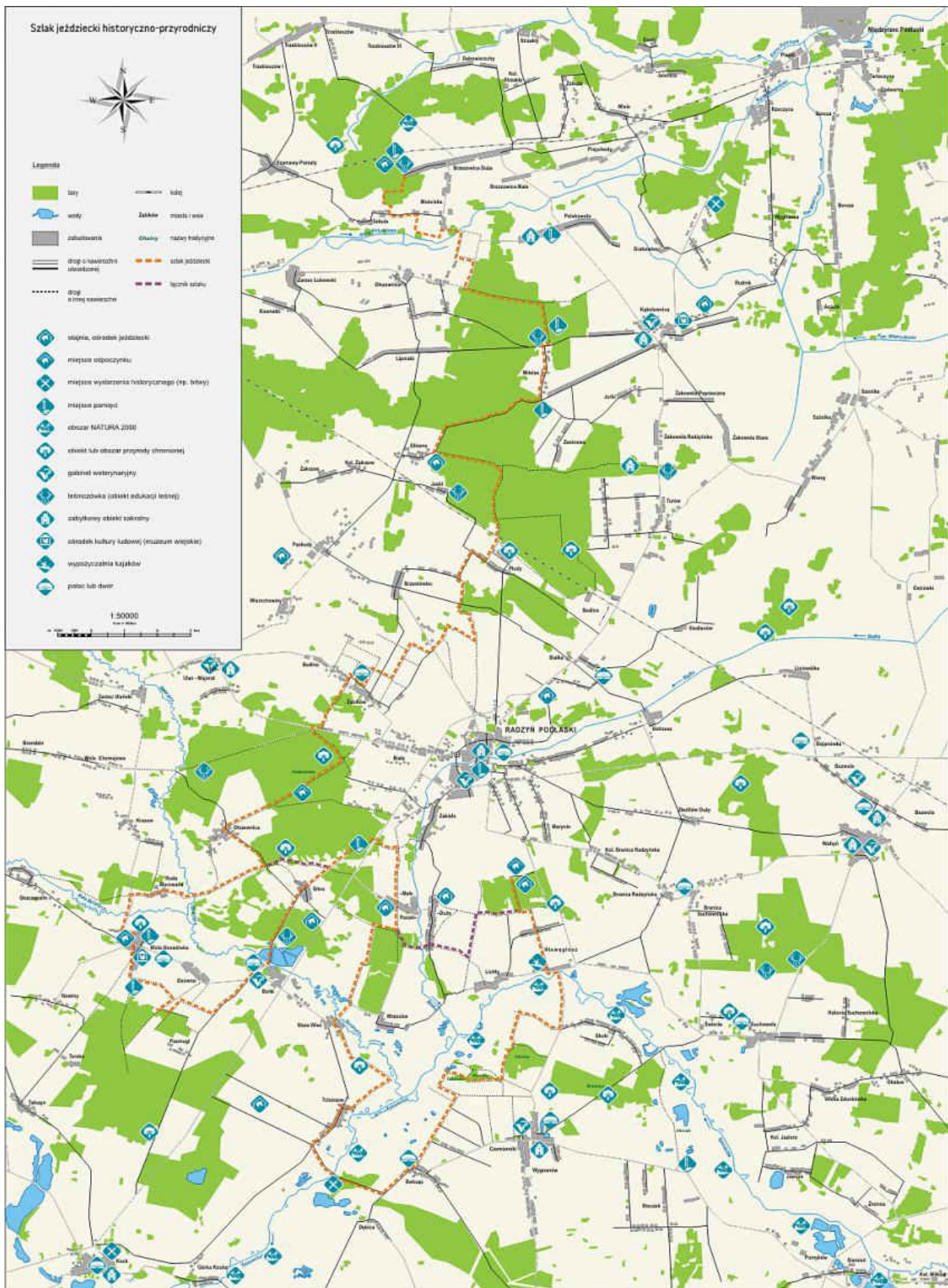

Szlak historyczno-przyrodniczy Radzyńskiej Krainy Serdeczności wytyczony na trasie liczącej prawie 100 km – prowadzi drogami publicznymi z północy na południe powiatu radzyńskiego - od Brzozowicy Dużej do „Przystani Naturalnie Aktywnych” w Niewęłoszu (w sąsiedztwie stajni Radzyńskiego Klubu Jeździeckiego).

Szlak prowadzi przez miejsca atrakcyjne przyrodniczo (lasy, łąki, obszar Natura 2000 w dolinie Tyśmienicy) oraz związane z ważnymi wydarzeniami w historii powiatu m.in. z okresem walk o odzyskanie niepodległości w 1915 roku oddziałów Legionów Piłsudskiego, miejscem masowych egzekucji na żołnierzach AK, BCh i WiN w 1944 roku (uroczysko „Baran”) czy przeprawy SGO „Polesie” przez Tyśmienicę w 1939 roku.

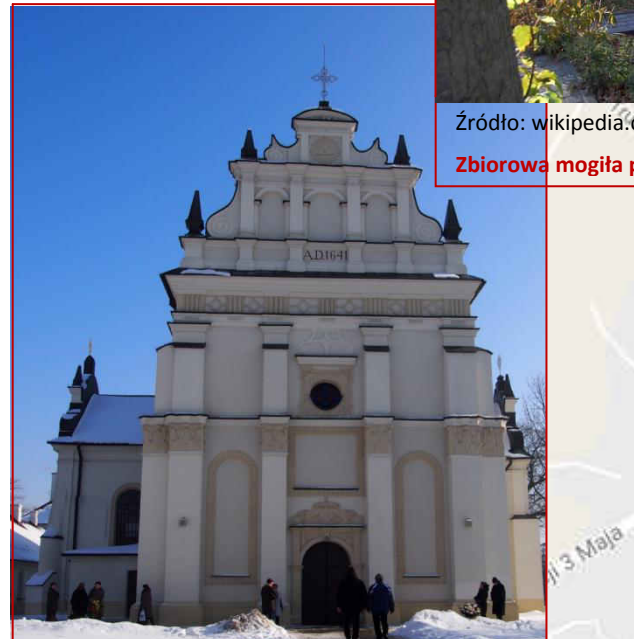

Mapa 9. Mapa Szlaku historyczno-przyrodniczego Radzyńskiej Krainy Serdeczności

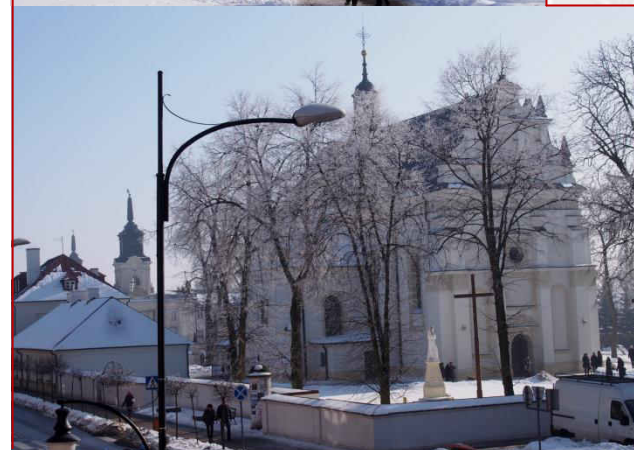

Mapa 10. Atrakcje turystyczne w Mieście Radzyń Podlaski

Źródło: wikipedia.org

Zbiorowa mogiła powstańców 1863 r.

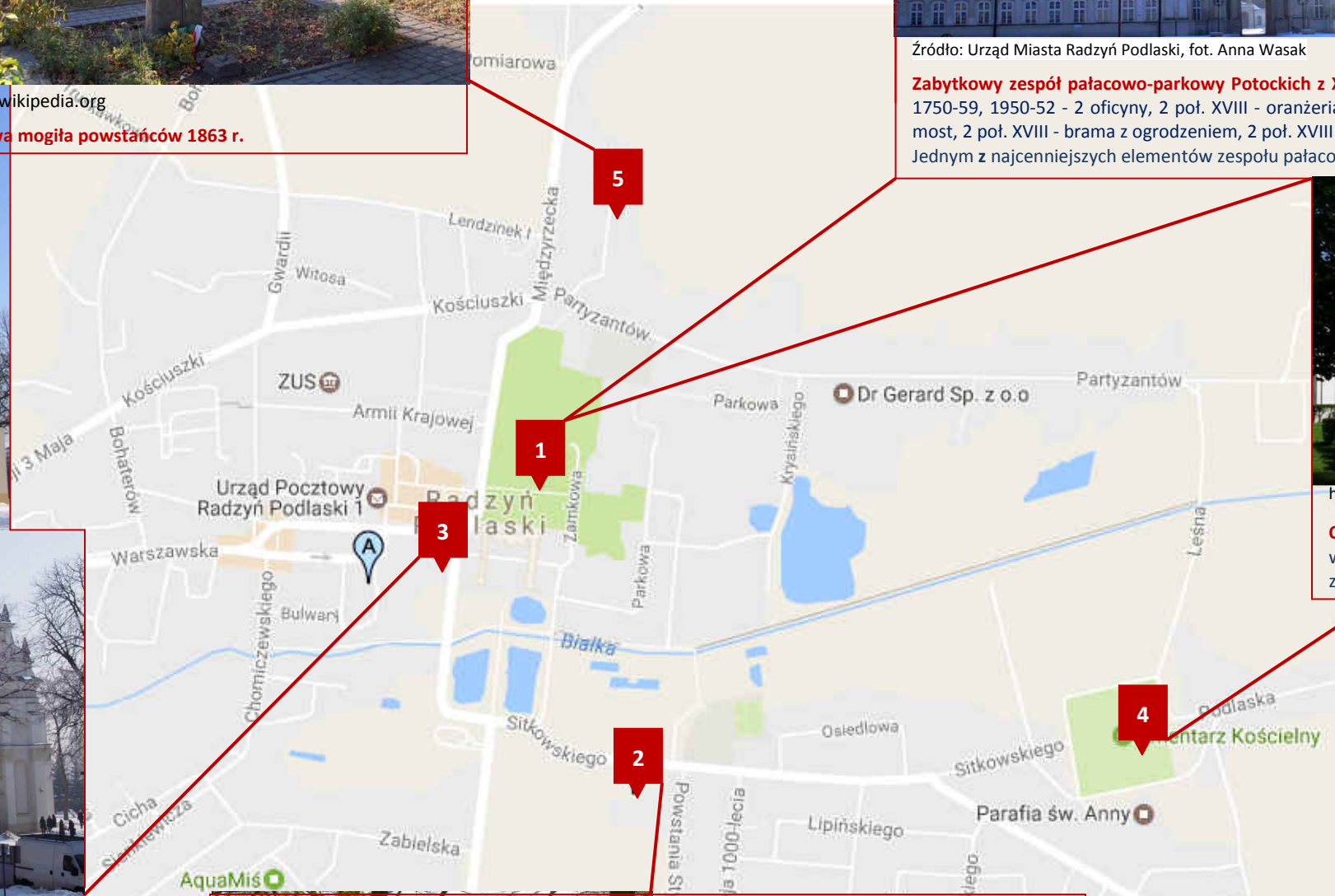
Źródło: Urząd Miasta Radzyń Podlaski, fot. Anna Wasak

Zabytkowy zespół kościoła parafialnego p.w. Świętej Trójcy, nr rej. zabytków: A/303 z 10.10.1956:
- kościół, 1 poł. XVII, - dzwonnica-brama, XVIII, - cmentarz przykościelny, - ogrodzenie z bramką, XVIII, - d. plebania, XVIII, nr rej.: A/303 z 31.01.1973

Źródło: wikipedia.org

Zbiorowa mogiła powstańców 1863 r.

Źródło: Urząd Miasta Radzyń Podlaski, fot. Anna Wasak

Zabytkowy zespół pałacowo-parkowy Potockich z XVIII w. nr rej. zabytków: A/303 z 31.03.1967: - pałac, 1686, 1750-59, 1950-52 - 2 oficyny, 2 poł. XVIII - oranżeria, 1750-58 - mury oporowe (rampa dziedzińca), 2 poł. XVIII - most, 2 poł. XVIII - brama z ogrodzeniem, 2 poł. XVIII - park, 2 poł. XVIII.
Jednym z najcenniejszych elementów zespołu pałacowo - parkowego są rzeźby Redlera.

<http://www.krainaserdecznosci.pl>

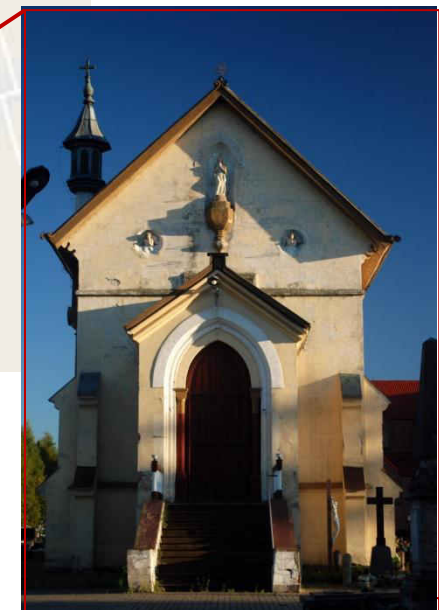
Oranżeria należąca do zespołu pałacowo-parkowego w Radzynie jest jedyną tego typu budowlą w Polsce, uchodząca za perłę rokoka, stanowi arcydzieło klasy europejskiej.

Źródło: www.ciekawepodlasie.pl

Zabytkowy zespół pałacowy Szlubowskich, nr rej. zabytków: A/664 z 29.12.1972 i z 10.04.1990, obecnie szpital, budowany w XVIII-XIX.
- pałac, - park, - ogrodzenie, - kaplica.

Pałac wzniesiony z inicjatywy Potockich pod koniec XVIII wieku. Przebudowany w połowie XIX wieku. Na początku wieku XX otrzymał nazwę "Gubernia" i był siedzibą ostatnich właścicieli Radzyna Podlaskiego - Szlubowskich.

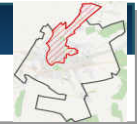
Źródło: <http://www.ramotowscy.pl>

Neogotycka kaplica cmentarna św. Anny (1853), nr rej. zabytków: A/1452 z 22.12.2010

Identyfikacja podstawowych problemów:

- słabo rozwinięta baza turystyczno-hotelarska
- mała liczba zatrudnionych w sektorze usług turystycznych
- **zły stan techniczny obiektów zabytkowych wraz z otoczeniem**
- niewystarczająca promocja obiektów zabytkowych i atrakcyjnych turystycznie.

7.3. Uwarunkowanie budżetowe realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych

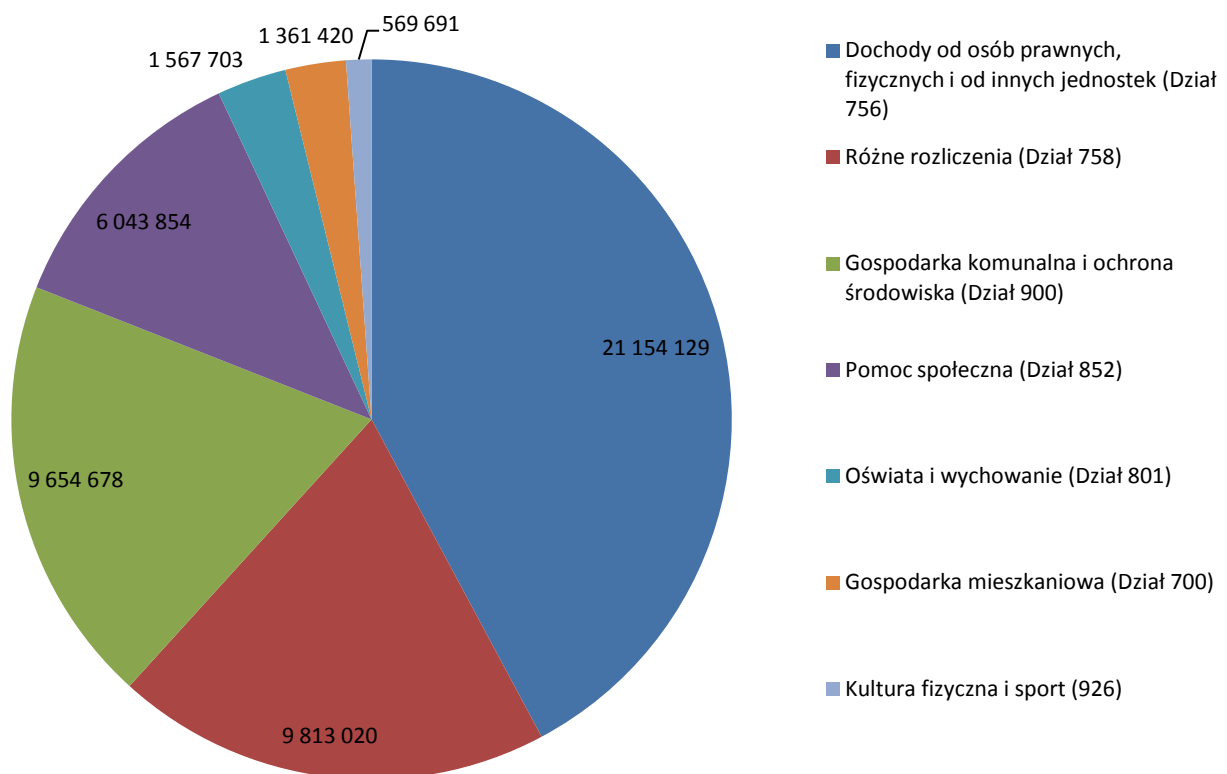
Dochody

Suma dochodów do budżetu Miasta Radzyń Podlaski wyniosła w 2015 r. 51,2 mln złotych, co daje 3,2 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost dochodów o 9,8% w porównaniu do 2014 r.

Największą część dochodów wygenerował Dział 756 - Dochody od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek (41,4%). Duża część wpływów pochodzi z Dział 758 - Różne rozliczenia (19,2%) oraz z Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (18,9%).

W budżecie Radzyna Podlaskiego wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wynosiły 653 złotych na mieszkańca (20,5%), natomiast dochód z tytułu podatków dochodowych od osób prawnych wynosił 17,4 złotych na mieszkańca (0,5%). Inne dochody podatkowe, ustalone i pobierane na podstawie odrębnych ustaw, stanowiły 17,0%.

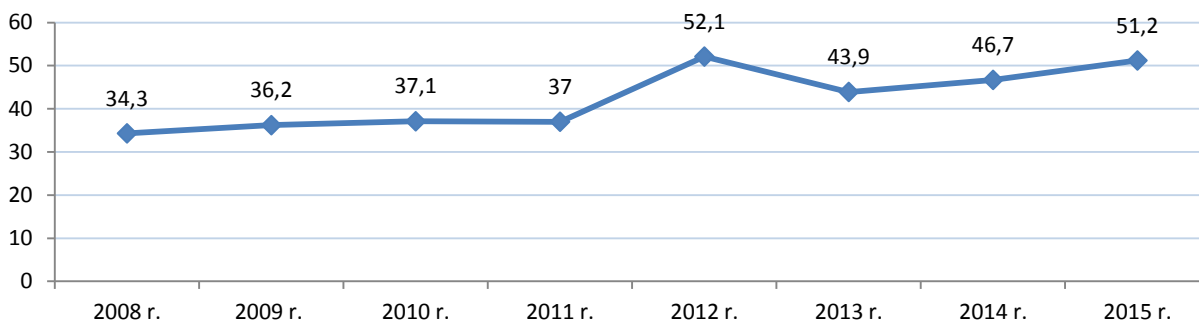
Wykres 27. Dochody budżetu Miasta Radzyń Podlaski wg działów klasyfikacji budżetowej w 2015 r. (zł)

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Wykres 28. Dochody budżetu Miasta Radzyń Podlaski wg działów klasyfikacji budżet. w latach 2008-2015 (mln)

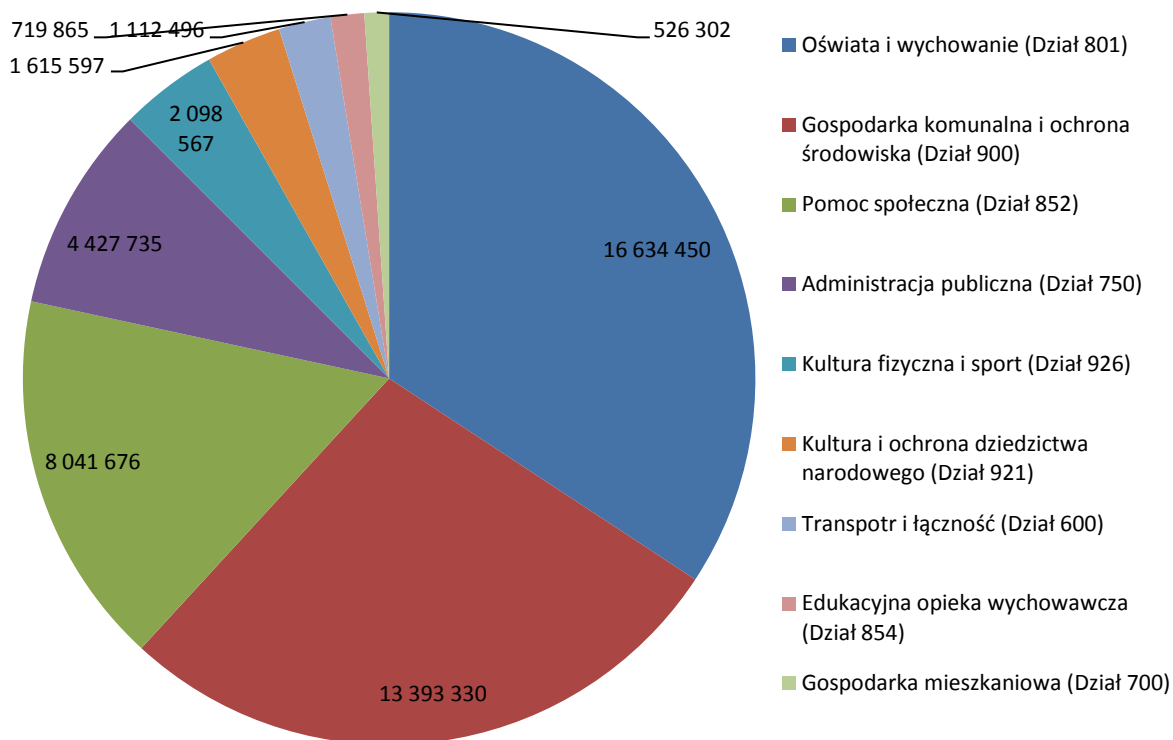
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Wydatki

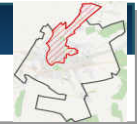
Suma wydatków z budżetu Miasta Radzyń Podlaskiego wyniosła w 2015 r. 49,7 mln złotych, co daje 3,1 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost wydatków o 10.3% w porównaniu do 2014 r..

Największa część budżetu Miasta - 33,5% została przeznaczona na Dział 801 - Oświata i wychowanie. Dużą część wydatków z budżetu przeznaczona została na Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (26.9%) oraz na **Dział 852 - Pomoc społeczna (16.2%)**. Wydatki inwestycyjne stanowiły 9,4 mln złotych, czyli 18,8% wydatków ogółem.

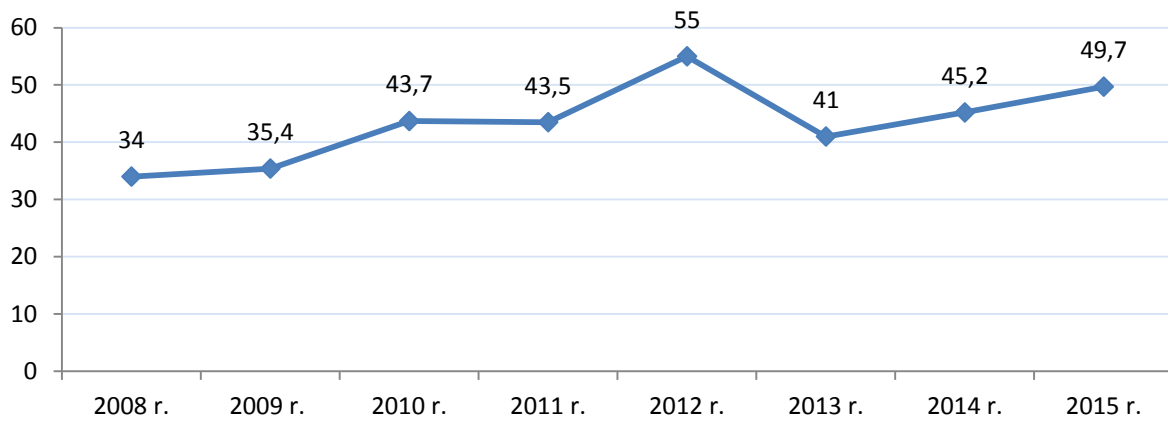
Wykres 29. Wydatki budżetu Miasta Radzyń Podlaski wg działów klasyfikacji budżetowej w 2015 r. (zł)

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

Wykres 30. Wydatki budżetu Miasta Radzyń Podlaski wg działów klasyfikacji budżet. w latach 2008-2015 (mln)

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL.

8. Infrastruktura techniczna

Wyposażenie w sieć i urządzenia infrastruktury technicznej, jej nowoczesność i sposób zarządzania stanowi jedno z najważniejszych kryteriów dobrej jakości życia mieszkańców gminy, poziomu i dynamiki rozwoju gospodarki, jak i atrakcyjności inwestycyjnej i szeroko rozumianej konkretyzacji.

8.1. Drogi i komunikacja

Miasto Radzyń Podlaski położone jest przy bardzo ważnym węźle komunikacyjnym.

Tu krzyżują się drogi krajowe o znaczeniu międzynarodowym – droga krajowa nr 19 łącząca Rzeszów z Białymstokiem (uwzględniając zagranicę – Koszyce na Słowacji z Kownem na Litwie i dalej z Rygą na Łotwie) z drogą krajową nr 63 prowadzącą od przejścia granicznego z Białorusią w Sławatyczach oraz do Siedlec i dalej do Łomży.

Zestawienie długości dróg na terenie Miasta w podziale na kategorie ze względu na funkcje:

- drogi krajowe - 11,1 km,
- drogi wojewódzkie - 2,6 km,
- drogi powiatowe - 10,6 km,
- drogi gminne - 43,7 km.

Istotnym problemem jest także niewystarczająca ilość miejsc parkingowych (zwłaszcza w obszarze śródmieścia), oraz potrzeba modernizacji istniejących.

Szereg dróg na terenie Miasta nie spełnia parametrów technicznych w stosunku do istniejącego natężenia ruchu.

Istnieje potrzeba rozbudowy sieci ścieżek rowerowych.

Przewozy pasażerskie są wykonywane przez miejscowe Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Radzynie Podlaskim jak i przez innych przewoźników.

W Mieście wybudowano w 2008 r. nowy dworzec autobusowy przy ul. Lubelskiej. Z dworca korzystają wszyscy przewoźnicy świadczący usługi w zakresie transportu drogowego osób.

8.2. Gospodarka mieszkaniowa

Warunki mieszkaniowe to jeden z ważniejszych czynników świadczących o rozwoju gospodarczym społeczeństwa oraz stopniu jego zamożności.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2015 roku na terenie Miasta zlokalizowanych było 5 711 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 413 592 m². Liczba mieszkań na przełomie lat 2001-2015 wzrosła o ponad 13,%, natomiast powierzchnia użytkowa zwiększyła się o blisko 18%.

Najwięcej nowych mieszkań w latach 2001-2015 powstało w 2007 i 2009 r. (odpowiednio 55 i 56 mieszkań), najmniej natomiast w 2011i 2012 r. (odpowiednio 22 i 18 mieszkań). W 2015 r. powstało 31 nowych mieszkań.

Szczegółowe dane dotyczące infrastruktury mieszkaniowej zawiera poniższa tabela.

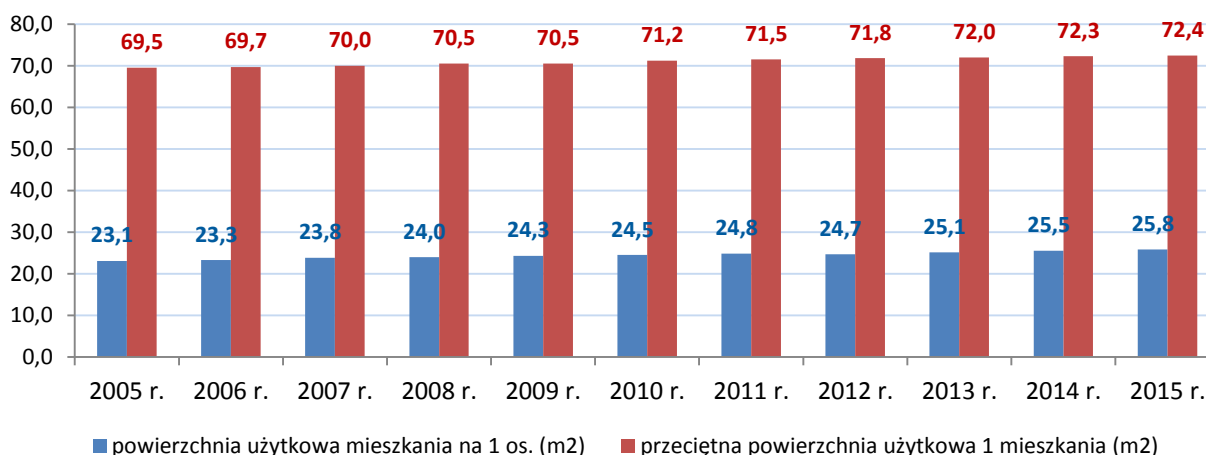
Tabela 47. Charakterystyka zasobów mieszkaniowych Miasta Radzyń Podlaski.

Wskaźnik	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
liczba mieszkań (szt.)	5 366	5 395	5 450	5 482	5 538	5 578	5 600	5 618	5 653	5 680	5 711
pow. mieszkań (m ²)	373 066	376 130	381 420	386 228	390 451	397 175	400 621	403 256	406 927	410 766	413 592
nowe mieszkania (szt.)	45	29	55	32	56	40	22	18	35	27	31
pow. nowych mieszkań (m ²)	3 973	3 064	5 290	4 808	4 223	6 724	3 446	2 635	3 671	3 839	2 826

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL.

Wskaźnik powierzchni mieszkalnej przypadającej na jednego mieszkańca Miasta Radzyń Podlaski wyniósł w roku 2015 – 25,8 m² i wzrósł w odniesieniu do 2005 roku o 2,7 m²/osobę. Średnia powierzchnia użytkowa przeciętnego mieszkania w 2015 r. wyniosła 72,4 m² i wzrosła w odniesieniu do 2005 roku o 2,9 m².

Wykres 31. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015.

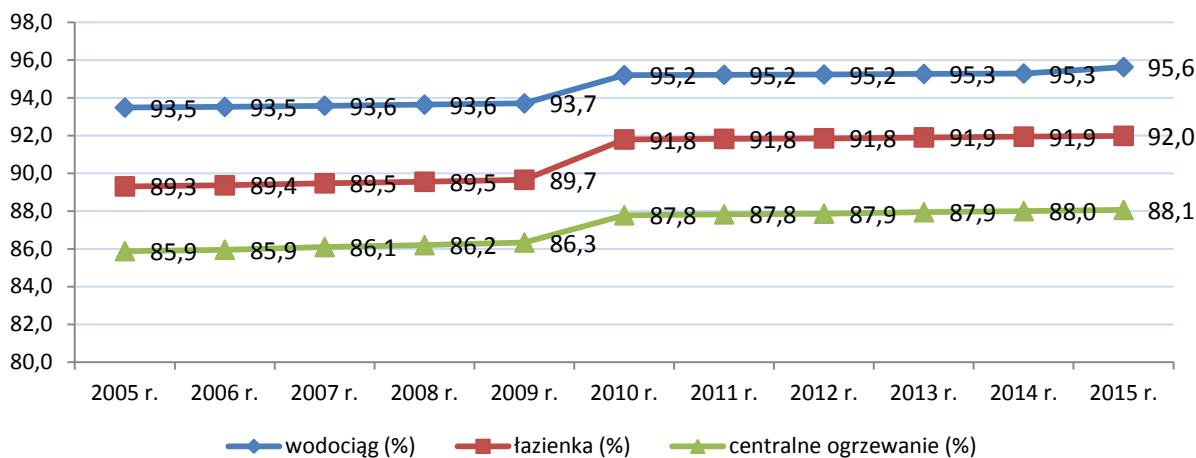

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL.

Analiza wyposażenia mieszkań w urządzenia techniczno-sanitarne jest niezbędna przy ocenie stanu jakości zasobów mieszkaniowych. Dzięki temu możliwe jest określenie warunków socjalnobytowych. W tym celu, na podstawie danych GUS zbadano wyposażenie w: wodociąg, łazienkę i centralne ogrzewanie.

Wykres 32. Stan wyposażenia i dynamika zmiany wyposażenia mieszkań w Mieście Radzyń Podlaski w urządzeniach techniczno-sanitarne w latach 2005-2015.

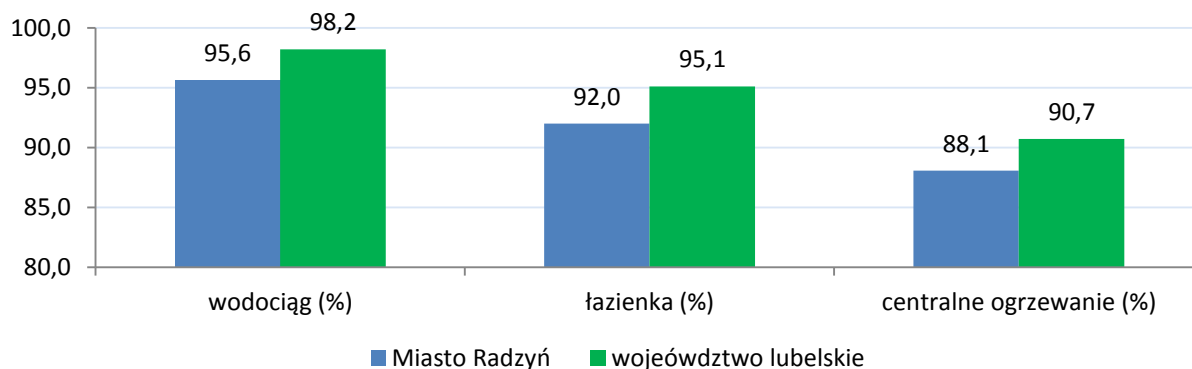

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL.

Analizując powyższe dane należy stwierdzić, że wprowadzić nie wszystkie mieszkania spełniają podstawowe warunki socjalno-bytowe, jednak odsetek lokali pozostających bez wyposażenia w podstawowe urządzenia techniczno-sanitarne jest stosunkowo niewielki.

W 2015 r. odpowiednio 95,6% mieszkań posiadało dostęp do sieci wodociągowej, a 92,0% posiadało łazienkę. Jest to o kilka punktów procentowych mniej niż średnia dla miast z terenu województwa lubelskiego. Zauważalny jest stały wzrost liczby poszczególnych urządzeń techniczno-sanitarnych. W 2005 r. dostęp do wodociągu posiadało 93,5% mieszkań, zaś dostęp do łazienki 89,3% mieszkań.

Wykres 33. Porównanie poziomu wyposażenia mieszkań w urządzenia techniczno-sanitarne w Mieście Radzyń Podlaski i średnio w miastach województwa lubelskiego.

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL.

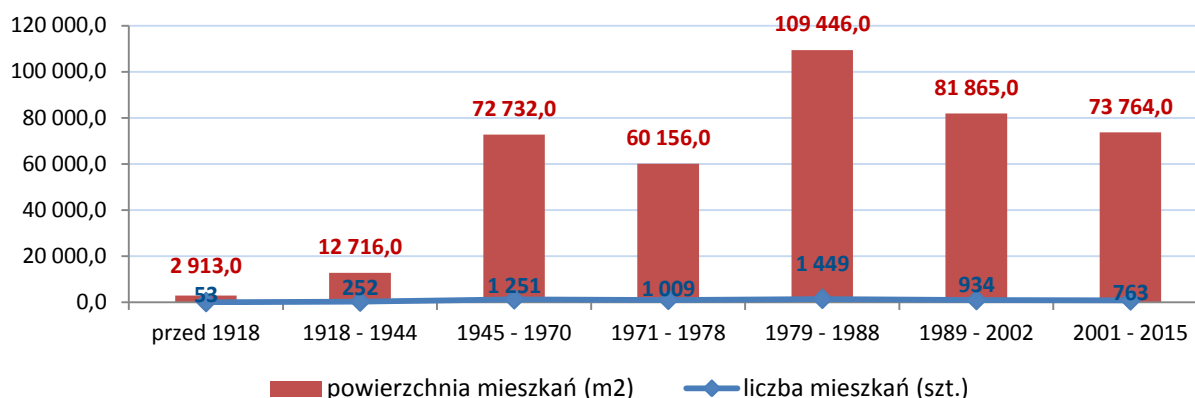
Na terenie Miasta występuje zabudowa zagrodowa oraz zabudowa posiadająca charakter miejski z przewagą budownictwa indywidualnego o jednej lub dwóch kondygnacjach mieszkalnych.

Struktura wiekowa mieszkań Miasta Radzyń Podlaski odznacza się wysokim udziałem mieszkań powstałych w latach 1945 – 1978 (44,91%). Technologia stosowana w tym okresie nie zapewnia należytej efektywności wykorzystania energii cieplnej, chociaż dzięki stopniowej termomodernizacji efektywność energetyczna tych mieszkań są sukcesywnie poprawiana.

Szczegółowe dane dotyczące struktury wiekowej mieszkań przedstawia poniższy wykres.

Wykres 34. Struktura wiekowa mieszkań w Mieście Radzyna Podlaski.

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL.

8.3. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi stanowi istotny czynnik wpływający na stan środowiska naturalnego danego samorządu. Do głównych zadań systemu gospodarki odpadami należy zaliczyć:

- edukację ekologiczną społeczeństwa,
- uporządkowanie gospodarki odpadami w mieście, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów, wdrożenie procesów odzysku i unieszkodliwiania odpadów w ramach przewidywanych do osiągnięcia celów krótko długookresowych,
- osiągnięcie wymaganych prawem poziomów odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

W nowym systemie gospodarki odpadami komunalnymi (nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z 2012 r.), gmina przejęła obowiązki zbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych, dzięki czemu uzyskała możliwość gospodarowania odpadami na swoim terenie. W związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 lipca 2013 r. zaczęły obowiązywać nowe zasady odbioru odpadów komunalnych.

Wprowadzona została zbiórka odpadów komunalnych „u źródła”, która zobowiązuje mieszkańców do prowadzenia segregacji odpadów na swojej posesji.

Gospodarka odpadami komunalnymi w Mieście Radzyna Podlaski jest realizowana zgodnie z ustawą z o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹⁸.

Usługi w zakresie odbierania i transportu odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu miasta Radzyna Podlaski świadczy: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o. w Radzynie Podlaskim.

¹⁸ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 250 z późn. zm.).

Miejscem zagospodarowania przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu miasta Radzyń Podlaski zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania jest Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Adamkach k. Radzyna Podlaskiego Sp. z o.o. - instalacja Biała 185b, 21-300 Radzyń Podlaski.

Zgodnie z INFORMACJĄ O GOSPODARCE ODPADAMI KOMUNALNYMI W MIEŚCIE RADZYŃ PODLASKI ZA 2015 R. z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi Miasto Radzyń Podlaski osiągnęło następujące poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji następujących odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.	Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.	Osiągnięty poziom ograniczenia masy Odpadów komunalnych ulegających Biodegradacji kierowanych do składowania
90,70%	100%	22,97%

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych tzw. PSZOK zlokalizowany w Radzynie Podlaskim przy ul. Kockiej 25.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny przyjmowany jest Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zlokalizowanym w Radzynie Podlaskim przy ul. Kockiej 25.

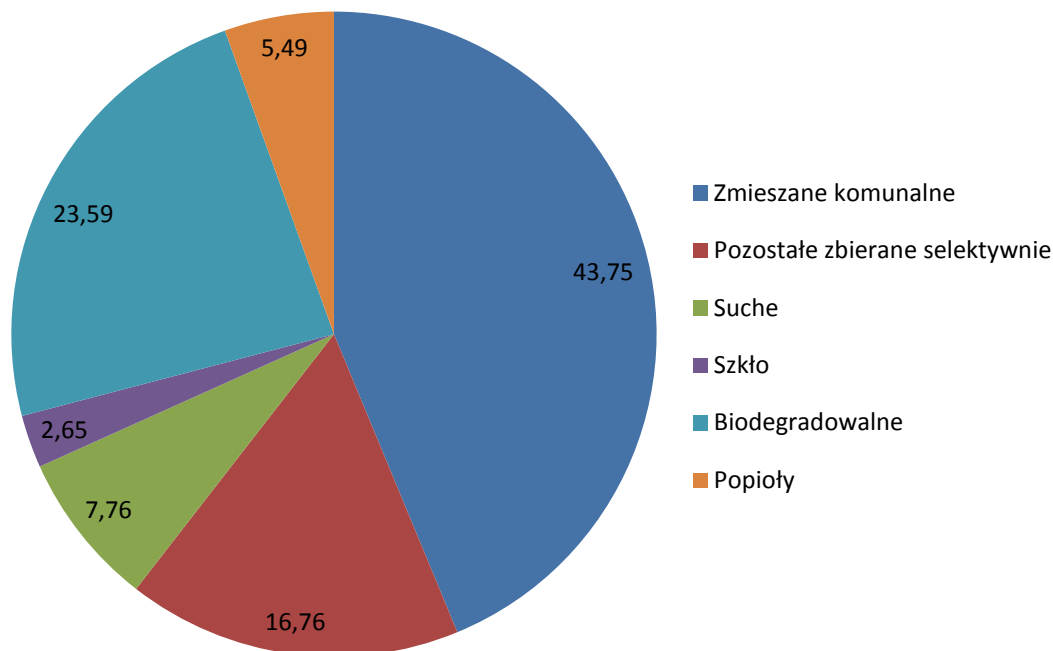
Tabela 48. Ilości odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców Miasta Radzyń Podlaski w latach 2013-2015.

Ilość odebranych odpadów komunalnych ogółem w 2013 r.		3 826,16	
Odpady niesegregowane		Odpady segregowane	
Ilość w Mg	3 118,59	Ilość w Mg	707,57
Procent	81,51	Procent	18,49
Ilość odpadów na jednego mieszkańca w 2013 r.		231,89	
Odpady niesegregowane		Odpady segregowane	
Ilość w kg	189,01	Ilość w kg	42,88
Ilość odebranych odpadów komunalnych ogółem w 2014 r.		4 718,44	
Odpady niesegregowane		Odpady segregowane	
Ilość w Mg	2 443,72	Ilość w Mg	2 274,72
Procent	51,79	Procent	48,21
Ilość odpadów na jednego mieszkańca w 2014 r.		280,00	
Ilość w kg	148	Ilość w kg	132,00
Ilość odebranych odpadów komunalnych ogółem w 2015 r.		5 324,49	
Odpady niesegregowane		Odpady segregowane	
Ilość w Mg	2 329,26	Ilość w Mg	2 995,23
Procent	43,75	Procent	56,25
Ilość odpadów na jednego mieszkańca w 2015 r.		335,00	
Ilość w kg	148	Ilość w kg	187,00

Źródło: Opracowano na podstawie: INFORMACJI O GOSPODARCE ODPADAMI KOMUNALNYMI W MIEŚCIE RADZYŃ PODLASKI ZA 2013, 2014 i 2015 R.

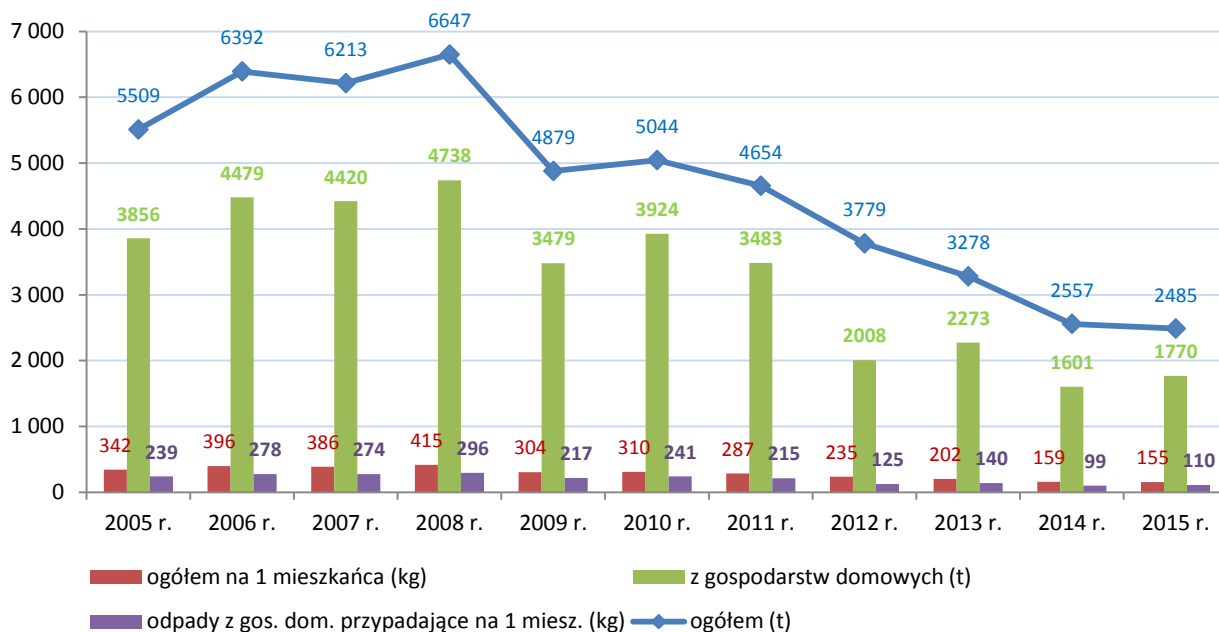

Wykres 35. Procentowy udział poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zebranych od mieszkańców Miasta Radzyń Podlaski w w 2015 r. (%)

Źródło: Opracowano na podstawie: INFORMACJI O GOSPODARCE ODPADAMI KOMUNALNYMI W MIEŚCIE RADZYŃ PODLASKI ZA 2015 R.

Wykres 36. Ilości zmieszanych odpadów komunalnych zebranych w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015 (zaokrąglono do pełnych wartości).

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL.

8.4. System zaopatrzenia w wodę

Miasto Radzyń Podlaski zaopatrywane jest w wodę z wodociągu miejskiego, bazującego na jednym ujęciu wody przy ul. Partyzantów. Ujęcie wody posiada 5 studni głębinowych, a jego wydajność to 220 m³/h. W Mieście jest także drugie ujęcie wody przy ul. Lendzinek, które obecnie nie jest eksploatowane. Ponadto dla zapewnienia ciągłości dostaw wody wodociąg miejski jest połączony awaryjnie z wodociągiem gminy wiejskiej Radzyń Podlaski.

Łączna długość sieci wodociągowej wynosi w Mieście 44,6 km. Z wodociągu miejskiego korzysta 14 486 (89,92%) mieszkańców, to mniej niż średnio w województwie lubelskim w miastach (94,7%).

Na terenie Miasta funkcjonują także lokalne ujęcia wody. Dużym pod względem wydajności jest ujęcie wody w zakładzie produkcyjnym Spółdzielczej Mleczarni „SPOMLEK” (240 m³/h).

Tabela 49. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Miasta Radzyń Podlaski w latach 2015-2015.

Wskaźniki	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
długość czynnej sieci rozdzielczej (km)	38,3	38,3	38,4	38,8	38,8	39,1	42,8	42,8	42,8	43,6	44,6
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	9 900	10 431	10 717	10 984	11 179	12 222	12 618	12 662	12 740	12 635	12 640
ludność korzystająca z sieci wodociągowej (os.)	14 314	14 333	14 398	14 445	14 507	14 711	14 694	14 836	14 674	14 611	14 486
woda dostarczona gospodarstwom domowym (dam ³)	405,0	406,0	407,0	377,0	378,0	388,0	373,0	376,0	372,0	389,0	374,0
zużycie wody w gosp. domowych w na 1 mieszkańca (m ³)	24,8	24,9	25,1	23,4	23,5	23,9	23,0	23,3	23,0	24,1	23,3

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL.

Analizując dane zaprezentowane w powyższej tabeli wynika, że od 2005 r. długość sieci wodociągowej w Mieście Radzyń Podlaski wzrosła o 6,3 km. Natomiast liczba przyłączy w latach 2005-2015 roku wrosła o 2 740 szt. Zmniejszyła się natomiast ilość wody dostarczanej do gospodarstw domowych o 31 dam³ tj. 7,65%. Istniejące źródła wody w pełni pokrywają zapotrzebowanie mieszkańców.

Wyznaczenie dodatkowych terenów pod zabudowę wymuszać będzie do realizacji rozbudowy sieci wodociągowej z wykorzystaniem zasobów istniejących ujęć.

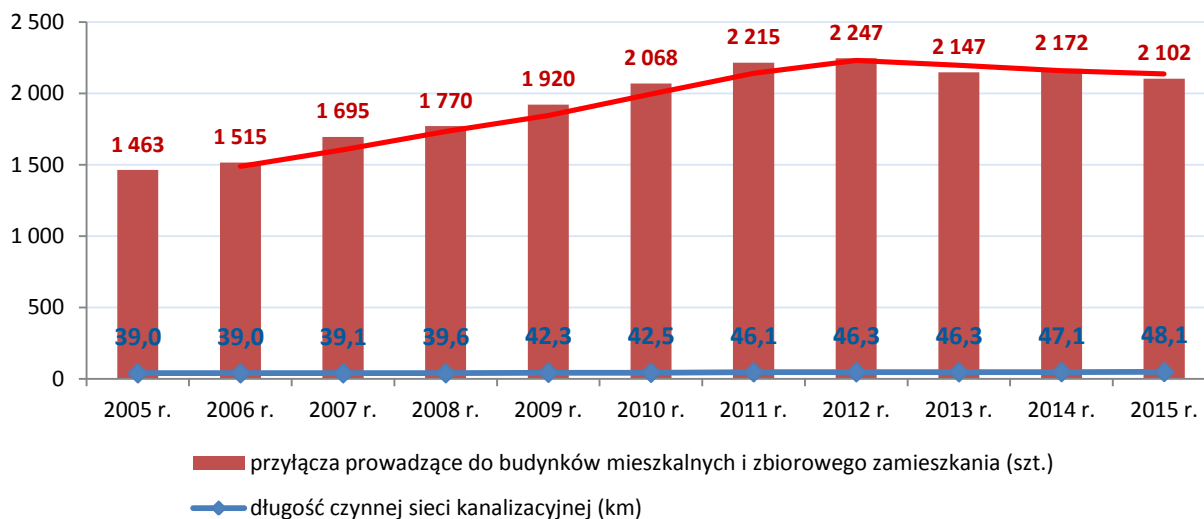
Perspektywiczny wzrost zapotrzebowania na wodę będzie spowodowany zwiększeniem liczby użytkowników przy uwzględnieniu podwyższonego standardu wyposażenia mieszkań w instalację wodociągową, gazową i odprowadzającą ścieki.

8.5. System odprowadzania ścieków

Kanalizacja sanitarna funkcjonuje w systemie rozdzielczym. Miasto jest dość dobrze skanalizowane. Łączna długość miejskich kolektorów sanitarnych w 2016 r. wyniosła 58,8 km. Z kanalizacji korzysta 15 740 (99,2%) mieszkańców. W ok. 78% kanalizacja służy odprowadzaniu ścieków komunalnych bytowych, w pozostałej części – ścieków przemysłowych (Dane UM Radzyń Podlaski).

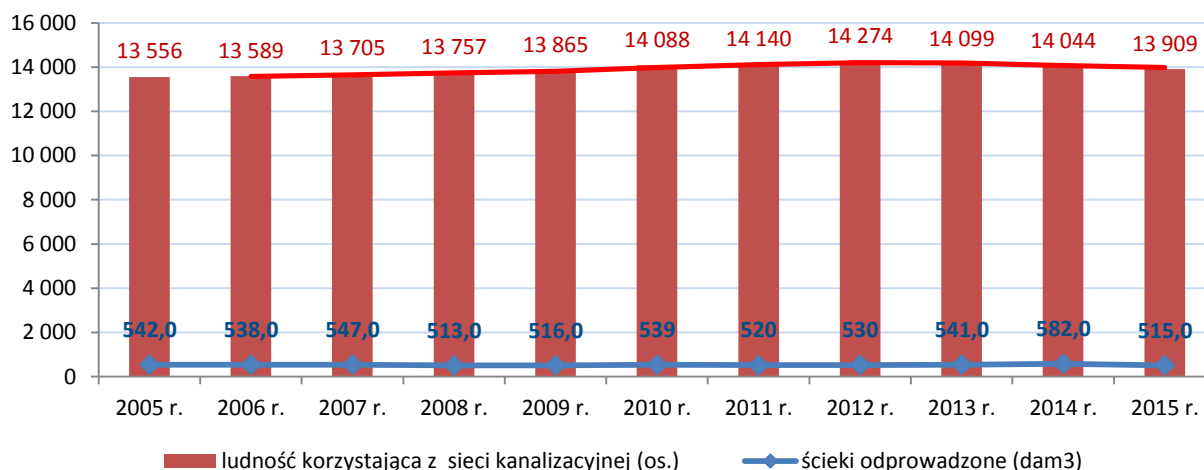
Wykres 37. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej oraz ilość przyłączy kanalizacyjnych do budynków jednorodzinnych i wielorodzinnych w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015.

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL.

Ścieki są doprowadzane siecią kanalizacyjną do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków przy ul. Kockiej. Oczyszczalnia została rozbudowana i zmodernizowana w latach 2002-2005, przepustowość oczyszczalni wynosi 4 000 m³/dobę. Do oczyszczalni dopływa średnio ok. 2 700 m³ ścieków/dobę.

Wykres 38. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej oraz ilość odprowadzanych ścieków w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015.

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL.

8.6. System odprowadzania wód opadowych

Wody opadowe z terenów zurbanizowanych w zbyt małym zakresie są ujmowane w systemy kanalizacyjne. Łącznie na terenie Miasta jest wybudowanych 9,7 km kolektorów.

W zakresie tym są ujęte tylko te, które odprowadzają wody z dróg (ulic) i innych terenów publicznych. Odbiornikiem wód jest rzeka Białka.

Na trzech wylotach kolektorów zamontowano urządzenia podczyszczające (separator olejów i osadnik piasku).

8.7. Sieć gazowa

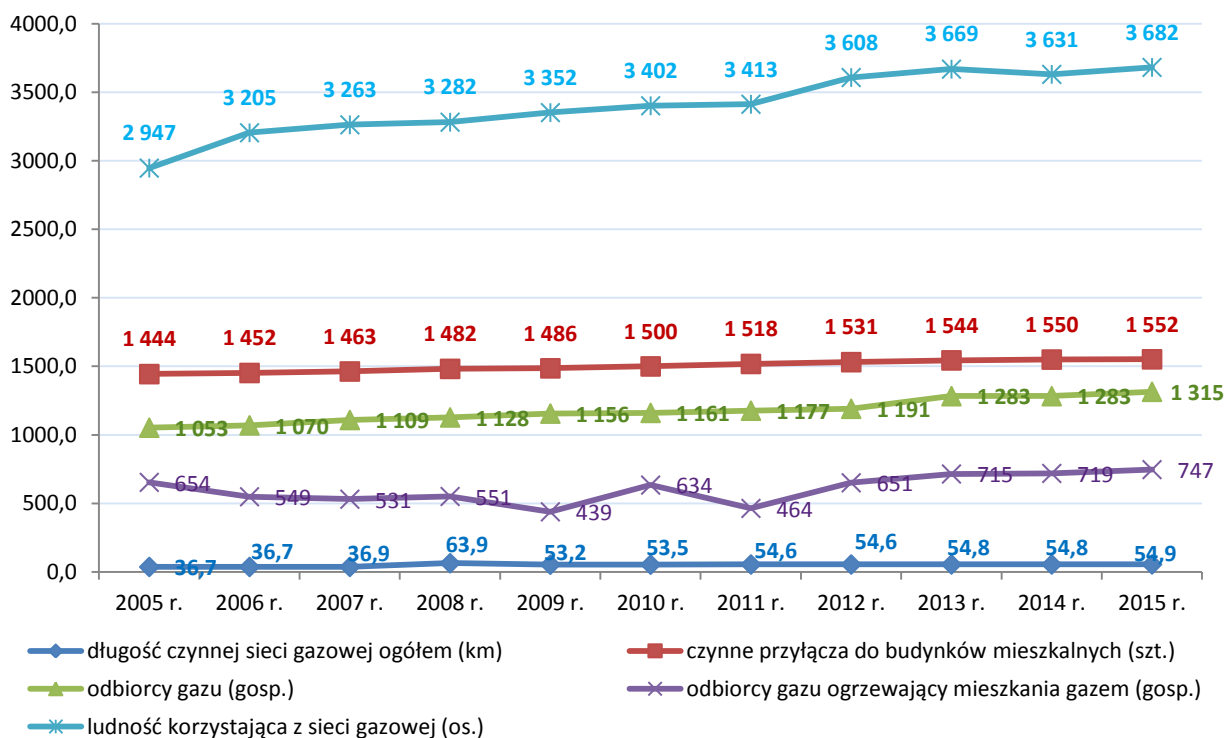
Zaopatrzenie Miasta Radzyń Podlaski w gaz odbywa się z gazociągu przesyłowego gazu wysokometanowego, wysokiego ciśnienia relacji od granicy państwa do Puław. Następnie poprzez sieć rozdzielczą średniego ciśnienia do odbiorców w różnych częściach Miasta.

Miasto Radzyń Podlaski zasilane jest w gaz ze stacji redukcyjno-pomiarowej I^o w miejscowości Biała o wydajności nominalnej 3 200 nm³/h. Stacja ta zasila zarówno Miasto Radzyń Podlaski, jak i miejscowości w gminie Radzyń Podlaski.

Długość sieci rozdzielczej wynosi 54,9 km. Do sieci przyłączonych jest 1 315 odbiorców, w tym 1 315 indywidualnych. Z sieci gazowej w Mieście Radzyń Podlaski, korzysta 22,86% mieszkańców Miasta (w województwie lubelskim, w miastach średnio - 70,00%). Od 2005 r. długość czynnej sieci wzrosła o 18,2 km. Wzrosła także liczba przyłączy o 108 sztuk, jak również liczba odbiorców gazu o dodatkowe 262 gospodarstw (dane z GUS za 2015 rok).

Szczegółowe zostały zaprezentowane na poniższym wykresie.

Wykres 39. Charakterystyka sieci gazowej na terenie Miasta Radzyń Podlaski w latach 2005-2015.

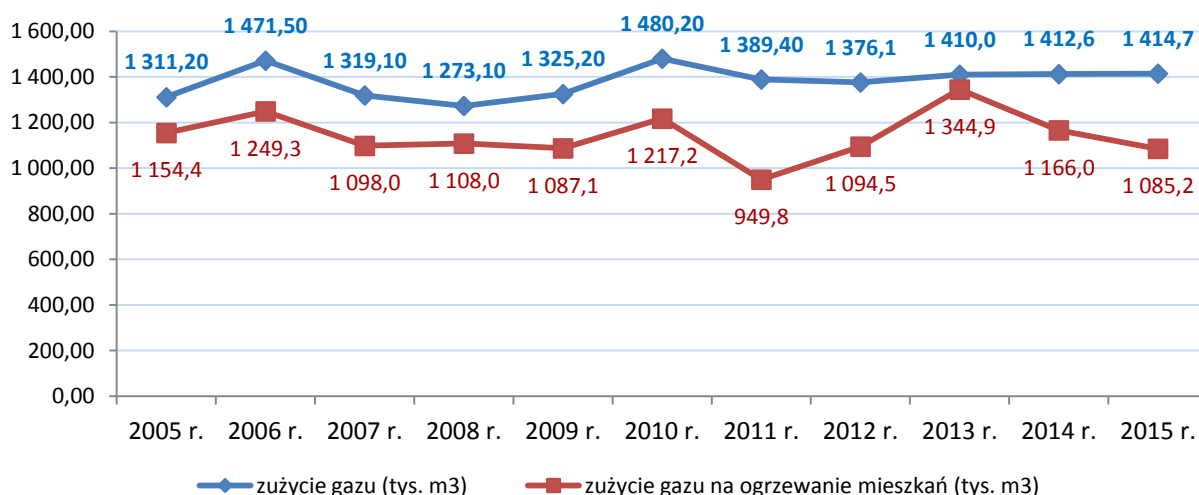
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL.

W 2015 r. zużycie gazu wyniosło 1 414,7 tys. m³. Zużycie gazu ziemnego w Mieście w prawie 77% przeznaczają się na potrzeby ogrzewania i wytwarzania ciepłej wody użytkowej.

Biorąc pod uwagę aktualną rezerwę wydajności stacji redukcyjnej (ponad 60%) oraz system sieci gazowniczych możliwe jest przesyłanie gazu do wszystkich podłączonych odbiorców na terenie Miasta. W perspektywie do 2020 roku sieć gazowa nie wymaga zasadniczej rozbudowy.

Wykres 40. Zużycie gazu w Mieście Radzyna Podlaski w latach 2005-2015.

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL.

8.8. System ciepłowniczy

Potrzeby ciepłe odbiorców pokrywane są ze źródeł ciepła zlokalizowanych na terenie Miasta. Źródłami tymi są:

- systemowe źródła z sieciami dystrybucji ciepła,
- lokalne źródła z sieciami ciepła zasilane paliwami stałymi, gazem ziemnym i olejem opałowym,
- indywidualne źródła ciepła zasilane paliwami stałymi.

Potrzeby ciepłe (ogrzewanie i wytwarzanie ciepłej wody użytkowej) w Mieście zaspokajane są w głównej mierze z systemowych (PEC i kotłownie lokalne) i indywidualnych (piece i kotły węglowe, kotły gazowe) źródeł ciepła.

Niewielka część tych potrzeb zaspokajana jest ze źródeł wykorzystujących energię elektryczną.

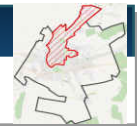
Struktura zużywanych nośników energii ze względu na efektywność energetyczną ich przetwarzania na ciepło oraz wielkość emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery jest bardzo energochłonna i uciążliwa dla środowiska – ponad 37% (w zużyciu energii pierwotnej) energii cieplnej wytwarza się w niskosprawnych piecach i kotłach węglowych, które nie posiadają żadnych urządzeń ograniczających emisję zanieczyszczeń i są głównymi źródłami tak zwanej „niskiej emisji”.

W sumie system zaopatrzenia w ciepło zdeteminowany jest istniejącą strukturą budownictwa oraz kosztami paliw i energii, a nie uwzględnia efektywności energetycznej źródeł ciepła i ich uciążliwości dla środowiska.

Istniejący system zaopatrzenia w ciepło (ogrzewanie i ciepłej wody użytkowej) mieszkańców Radzyna Podlaskiego w kolejności udziału poszczególnych paliw i energii przedstawia się następująco:

- 1) system ciepłowniczy - ok. 39%,
- 2) źródła ciepła opalane węglem kamiennym - ok. 37%,
- 3) gaz ziemny - ok. 14%,
- 4) energia elektryczna - ok. 6 %.

Marginalnie znajdują zastosowanie inne źródła ciepła zasilane olejem opałowym lub biomasą.

8.9. Infrastruktura elektroenergetyczna

Zasilanie odbiorców w energię elektryczną realizowane jest z Głównego Punktu Zasilającego (GPZ) 110/15 kV położonego poza obszarem miejskim. Na terenie GPZ zainstalowane są dwa transformatory, każdy o mocy 16 MVA i napięciu 110/15kV.

GPZ Radzyń Podlaski zasilany jest liniami napowietrznymi wysokiego napięcia 110 kV – jedną z kierunku Kocka i drugą z kierunku Łukowa. Sieć rozdzielczą stanowią linie napowietrzne i kablowe 15 kV oraz stacje wbudowane i napowietrzne.

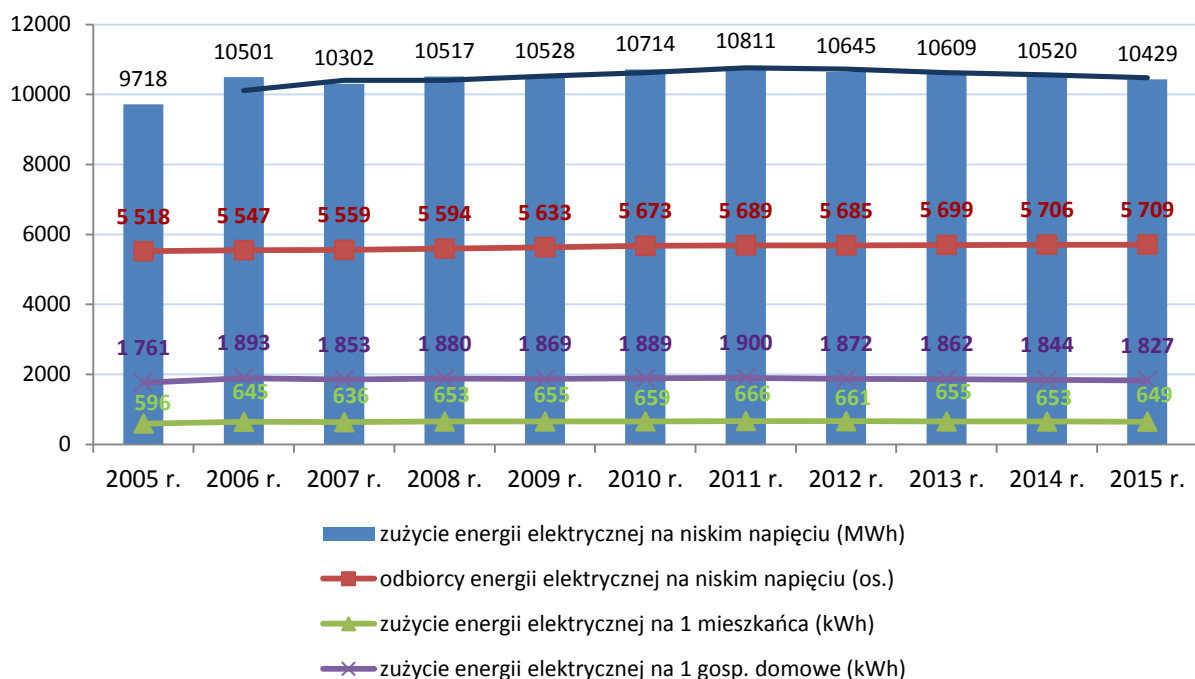
Ze stacji SN/NN zasilani są odbiorcy poprzez kablowe i napowietrzne sieci energetyczne niskiego napięcia.

System zaopatrzenia w energię elektryczną Miasto Radzyń Podlaski składa się z:

- 54 sztuk stacji transformatorowych SN/NN,
 - łączna moc znamionowa stacji transformatorowych SN/NN - 15 376 MVA,
 - średnia moc stacji transformatorowych SN/NN - 285 kVA,
- 268 sztuk obwodów niskiego napięcia,
 - ilość odbiorców na NN - 5 709 odbiorców,
 - zużycie energii na NN - 10 429 MWh,
 - średnia długość linii NN wychodzącej ze stacji - 1,62 km,
 - średnia długość obwodu - 349 m,
 - zużycie energii elektrycznej na 1 gospodarstwo domowe - 1 827 kWh.
 - zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca - 649 kWh.

Około 26% obwodów jest dłuższa od uznanego za optymalny ze względu na spadki napięć – obwód o długości około 500 m.

Wykres 41. Charakterystyka sieci energetycznej na terenie Miasta Radzyń Podlaski w latach 2005-2015.

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL.

Wyznaczony z mocy stacji transformatorowych w stosunku do powierzchni zabudowy wskaźnik zainwestowania wynosi dla Miasta $0,77 \text{ MVA/km}^2$, przyjmując całą powierzchnię Miasta jako teren obsługiwany przez stacje. Wielkość tego wskaźnika jest zależna od gęstości powierzchniowej energii dostarczonej odbiorcom oraz stopnia wykorzystania tej mocy.

Stopień wykorzystania mocy jest wynikiem dostosowania mocy transformatorów do przesyłanej energii. Dla Miasta przyjmuje on wartość na poziomie $991,4 \text{ MWh/MVA}$. Optymalny stopień wykorzystania Mieści się w zakresie od 1 800 do 2 300 MWh/MVA . Oznacza to, że stopień obciążenia stacji transformatorowych również jest niższy od optymalnego.

Oświetlenie uliczne w Mieście funkcjonuje na odcinkach dróg krajowych, powiatowych i gminnych (miejskich). Łącznie zainstalowanych jest 1157 opraw o łącznej mocy 265,94 kW, w tym na drogach:

- krajowych – 58 opraw (13,65 % całości) o łącznej mocy 43,4 kW (16,32 % łącznej mocy),
- powiatowych – 278 opraw (24,03 % całości) o łącznej mocy 85,35 kW (32,09 % łącznej mocy),
- miejskich – 721 opraw (62,32% całości) o łącznej mocy 137,19 kW (51,59 % łącznej mocy).

W ciągu ostatnich lat wymieniono część opraw na nowe energooszczędne, jednak wiele odcinków dróg wymaga przebudowy oświetlenia ulicznego. Istnieją także potrzeby budowy nowych linii oświetleniowych.

Miasto Radzyn Podlaski w ramach zadań własnych jest odpowiedzialne za oświetlenie ulic i miejsc publicznych, w tym także odcinków dróg krajowych nr 19 i nr 63 charakteryzujące się dużym natężeniem ruchu kołowego, zwłaszcza tranzytowego: drogi wojewódzkiej nr 814 (ulica Lubelska), dróg powiatowych i gminnych znajdujących się w granicach administracyjnych.

Ogółem na obszarze Miasta ok.73 % dróg i ulic, biorąc pod uwagę wspólną ich długość, posiada oświetlenie uliczne.

Uzupełnienia oświetlenia wymagają jeszcze niektóre tereny Miasta, zwłaszcza skrzyżowania i ciągi dróg krajowych, oraz ulice osiedlowe a także place i trasy spacerowe, na których oświetlenie nie spełnia wymaganych norm ilościowych (liczba punktów oświetleniowych) oraz jakościowych (określone parametry świetlne).

Dla obniżenia kosztów energii zużywanej na oświetlenie uliczne jak i poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców i utrzymania porządku publicznego przewiduje się zwiększenie liczby punktów oświetleniowych oraz wymianę starych opraw na oprawy energooszczędne. Całą infrastrukturę oświetleniową wyposażono w nowoczesne systemy sterowania stanowiące istotny element pozwalający na obniżenie kosztów funkcjonowania oświetlenia.

8.10. Infrastruktura teleinformatyczna

Na terenie Miasta łączność telefoniczną stacjonarną zapewniają centrale telefoniczne TELEKOMUNIKACJI POLSKIEJ S.A. oraz Przedsiębiorstwo Telekomunikacyjne Multimedia Polska-Wschód S.A.

Identyfikacja problemów:

- zły stan techniczny części istniejącej sieci wodociągowej,
- niewystarczający stopień zwodociągowania Miasta,
- niewystarczający stopień skanalizowania Miasta,
- zbyt duża różnorodność oświetlenia ulicznego pod względem doboru źródeł światła,
- niedostateczna ilość miejsc parkingowych oraz zły stan niektórych z istniejących,
- brak „małej” obwodnicy odciążającej ruch w centrum Miasta,
- zły stan techniczny dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich,
- brak dostatecznej ilości dróg o nawierzchni ulepszonej,
- brak wystarczającej ilości zorganizowanych tras i ścieżek rowerowych,
- niedostateczna ilość chodników.

9. Czynniki techniczne – w szczególności stopień degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz stopień nefunkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

W poniższej tabeli wskazano miejsca występowania obiektów i budynków użyteczności publicznej i zdegradowanych obiektów o przeznaczeniu mieszkaniowym wymagających działań modernizacyjnych i termomodernizacyjnych.

Tabela 50. Stan techniczny obiektów budowlanych przy poszczególnych ulicach Miasta Radzyń Podlaski

L.p.	Miejscowość	Nr obszaru	Liczba ludności	Budynki użyteczności publicznej - gdzie brak rozwiązań termomodernizacyjnych	Zdegradowane obiekty budowlane, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym
1.	ul. 11 Listopada	1	102		
2.	ul. Adama Mickiewicza	4	80		
3.	ul. Akacyjowa	5	54		
4.	ul. Armii Krajowej	1	69	2	
5.	ul. Błogosławionych Męczenników Podlaskich	4	21		
6.	ul. Bohaterów	1	173		
7.	ul. Bolesława Prusa	4	35		
8.	ul. Bronisława Deskura	6	0		
9.	ul. Brzostowiecka	1	89		
10.	ul. Budowlanych	1	110	1	3
11.	os. Bulwary	1	951		
12.	ul. Chomiczewskiego	1	111		
13.	ul. Cicha	1	48		
14.	ul. Cypriana Kamila Norwida	6	229		
15.	ul. Czereśniowa	2	29		
16.	ul. Czesława Toczyńskiego	6	0		
17.	ul. Dębowa	5	24		
18.	ul. Elizy Orzeszkowej	4	103		
19.	ul. Fryderyka Chopina	6	41		
20.	ul. gen. Franciszka Kleeberga	6	69		
21.	ul. Grobla Kasztanowa	1	4		

22.	ul. Grobla Paradna	1	0		
23.	ul. Gwardii	1	103		
24.	ul. Henryka Sienkiewicza	1	53		1
25.	ul. Henryka Wieniawskiego	6	116		
26.	ul. I Lendzinek	1	60		
27.	pl. Ignacego Potockiego	1	0		
28.	ul. II Lendzinek	1	53		
29.	ul. Jacka Malczewskiego	4	4		
30.	ul. Jana Brzechwy	4	5		
31.	ul. Jana Kochanowskiego	4	25		
32.	ul. Jana Matejki	4	35		
33.	ul. Jana Pawła II	1	86	1	2
34.	ul. Janusza Korczaka	6	382		
35.	ul. Jarosława Dąbrowskiego	1	64		
36.	ul. Józefa Chełmońskiego	4	26		
37.	ul. Józefa Wybickiego	6	63		
38.	ul. Juliusza Słowackiego	4	319		
39.	ul. kard. Stefana Wyszyńskiego	2	825		
40.	ul. Karola Krysińskiego	1	61		
41.	ul. Karola Lipińskiego	4	115		
42.	ul. Karola Szymanowskiego	6	92		
43.	ul. Kasprowicza	4	15		
44.	rondo Kazimierza Odrzygóźdźia	2	0		
45.	ul. Kazimierza Prejznera	6	0		
46.	ul. Klonowa	5	27		
47.	ul. Kocka	6	104		
48.	ul. Konstytucji 3 Maja	2	18		
49.	ul. Koszary	1	166		3
50.	ul. Króla Kazimierza Jagiellończyka	2	1219		
51.	ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	4	61		
52.	ul. ks. Stanisława Kamińskiego	6	0		

53.	ul. Leśna	4	21		
54.	ul. Lotnicza	4	0		
55.	ul. Lubelska	1	4		
56.	ul. Łąkowa	4	35		
57.	ul. Malinowa	2	80		
58.	ul. Marii Konopnickiej	2	20		
59.	ul. Mieczysława Stągrowskiego	4	68		
60.	ul. Międzyrzecka	6	0		
61.	ul. Mikołaja Reja	3	230		
62.	ul. Morelowa	4	99		
63.	ul. Nadrzeczna	2	14		
64.	ul. Nadwitnie	1	48		
65.	ul. Nowa	3	93		
66.	ul. Ogrodowa	1	47		
67.	ul. Osiedlowa	1	36		
68.	ul. Ostrowiecka	4	63		3
69.	ul. Paderewskiego	1	571		
70.	ul. Parkowa	6	56		3
71.	ul. Partyzantów	1	177		
72.	ul. Płudzińska	3	303		
73.	ul. Poczтовая	1	97		
74.	ul. Podlaska	1	81		1
75.	ul. Polna	4	359		
76.	ul. Pomiarowa	5	143		1
77.	ul. Porzeczkowa	1	50		
78.	ul. Powstania Styczniowego	2	27		
79.	ul. Powstańców Styczniowych	4	312		
80.	ul. Poziomkowa	3	62		
81.	ul. Romualda Traugutta	2	30		
82.	ul. Rynek	1	71		1
83.	ul. Sitkowskiego	1	21		

84.	ul. Spokojna	4	326		
85.	ul. Spółdzielcza	1	41		
86.	ul. Stanisława Jarmuła	2	1112		
87.	ul. Stanisława Moniuszki	6	10		
88.	ul. Stanisława Witkiewicza	6	118		
89.	ul. Stanisława Wyspiańskiego	6	9		
90.	ul. Stefana Lisowskiego	4	3		
91.	ul. Stefana Żeromskiego	4	42		
92.	ul. św. Brata Alberta Chmielowskiego	4	96		
93.	ul. Tadeusza Kościuszki	2	499		
94.	ul. Tadeusza Laskowskiego	1	612		
95.	ul. Targowa	6	0		
96.	ul. Truskawkowa	1	0		
97.	al. Tysiąclecia	2	51		
98.	ul. Warszawska	4	202	1	6
99.	ul. Wincentego Witosa	1	263		
100.	ul. Wisznicka	2	526		
101.	ul. Wiśniowa	1	143		
102.	ul. Władysława Broniewskiego	5	675		
103.	ul. Władysława Reymonta	2	47		
104.	ul. Władysława Sikorskiego	4	42		
105.	ul. Wojska Polskiego	4	32		3
106.	pl. Wolności	6	19		
107.	ul. Zabielska	2	121		
108.	ul. Zamkowa	1	19		1
109.	ul. Zarutki	1	105		
110.	ul. Zbulitowska	6	315		
111.	ul. Zenona Przesmyckiego	1	34		
112.	ul. Zielona	6	24		
Razem / Średnia: Miasto Radzyń Podlaski				5 / 0,83	28 / 4,67

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych otrzymanych z Urzędu Miasta Radzyń Podlaski.

Tabela 51. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w podziale na ulice.

Lp.	Nazwa obszaru	ludność ogółem	Budynki użyteczności publicznej - gdzie brak rozwiązań termomodernizacyjnych	Zdegradowane obiekty budowlane w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym
1.	Obszar nr 1	4 723	4	12
2.	Obszar nr 2	4 618	1	0
3.	Obszar nr 3	688	0	0
4.	Obszar nr 4	2 763	0	12
5.	Obszar nr 5	1 113	0	1
6.	Obszar nr 6	1 916	0	3
Razem/ Średnia: Radzyń Podlaski		15 821	0,83	4,67

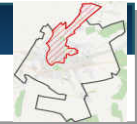
Budynki użyteczności publicznej, gdzie brak jest rozwiązań termomodernizacyjnych występują przy ul. Armii Krajowej, Budowlanych, Jana Pawła II.

Zdegradowane obiekty budowlane, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym występują przy ul. Budowlanych, H. Sienkiewicza, Jana Pawła II, Koszary, Ostrowieckiej, Paderewskiego, Parkowej, Podlaskiej, Pomiarowej, Rynek, Warszawskiej, Wojska Polskiego i Zamowej.

Najwięcej budynków użyteczności publicznej, gdzie brak jest rozwiązań termomodernizacyjnych zanotowano w obszarze Miasta nr 1.

Najwięcej zdegradowanych obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym zanotowano w obszarze Miasta nr 1 i 4.

10. Wyznaczenie i charakterystyka obszarów zdegradowanych

10.1. Założenia ogólne

1. Zgodnie z przyjętymi definicjami: stanu kryzysowego, obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wskazane zostały sfery i negatywne zjawiska, które w szczególności powinny być podstawą do identyfikacji danego obszaru jako obszaru zdegradowanego, a dalej obszaru rewitalizacji.
2. Powyższe cechy – leżące u podstaw identyfikacji sytuacji problemowych – należy traktować także jako ramy interwencji, zgodnie z zasadą, że interwencja powinna być ukierunkowana na likwidację lub ograniczenie sytuacji problemowej.

10.2. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji

Delimitacja obszarów zdegradowanych

Delimitacji obszarów zdegradowanych dokonano przy uwzględnieniu podziału Miasta Radzyń Podlaski na obszary, w związku z brakiem dzielnic. Analizie poddano 6 obszarów. Szczegółowe dane dotyczące obszarów, tj. lista ulic lub ich części wchodzących w skład obszaru, liczba mieszkańców obszaru, odsetek mieszkańców, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 52. Charakterystyka badanych obszarów Miasta Radzyń Podlaski

L.p.	Obszar	Ulice	Liczba mieszkańców	%
1.	Obszar nr 1	11 Listopada, Armii Krajowej, Bohaterów, Brzostowiecka, Budowlanych, os. Bulwary, Chomiczewskiego, Cicha, Grobla Kasztanowa, Grobla Paradna, Gwardii, Henryka Sienkiewicza, I Lendzinek, pl. Ignacego Potockiego, II Lendzinek, Jana Pawła II, Jarosława Dąbrowskiego, Karola Krysińskiego, Koszary, Lubelska do skrzyżownia z Zabielską, Nadrzeczna, Nowa, Ogrodowa, Ostrowiecka, Parkowa, Płudzińska, Poczтовая, Pomiarowa, Romualda Traugutta, Rynek, Spokojna, Tadeusza Kościuszki, Targowa, Warszawska do skrzyżowania z ul. Ogrodową, Wincentego Witosa, pl. Wolności, Zabielska do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego, Zamkowa.	4723	29,85
2.	Obszar nr 2	Czereśniowa, kard. Stefana Wyszyńskiego, rondo Kazimierza Odrzygóźdźia, Konstytucji 3 Maja, Króla Kazimierza Jagiellończyka, Łąkowa, Malinowa, Morelowa, Porzeczkowa, Poziomkowa, Spółdzielcza, św. Brata Alberta Chmielowskiego, Truskawkowa, Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową do granic miasta, Wiśniowa, Wojska Polskiego.	4 618	29,19
3.	Obszar nr 3	Międzyrzeczka, Nadwitnie, Partyzantów, Powstańców Styczniowych.	688	4,35

4.	Obszar nr 4	Adama Mickiewicza, Błogosławionych Męczenników Podlaskich, Bolesława Prusa, Elizy Orzeszkowej, Jacka Malczewskiego, Jana Brzechwy, Jana Kochanowskiego, Jana Matejki, Józefa Chełmońskiego, Juliusza Słowackiego, Karola Lipińskiego, Kasprowicza, Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Leśna, Lotnicza, Lubelska od skrzyżowania z Zabielską do granic Miasta, Marii Konopnickiej, Mikołaja Reja, Osiedlowa, Podlaska, Powstania Styczniowego, Sitkowskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Stefana Lisowskiego, Stefana Żeromskiego, al. Tysiąclecia, Władysława Broniewskiego, Władysława Reymonta, Zbulitowska.	2763	17,46
5.	Obszar nr 5	Akacyjowa, Dębowa, Klonowa, Polna, Wisznicka, Zielona.	1113	7,03
6.	Obszar nr 6	Bronisława Deskura, Cypriana Kamila Norwida, Czesława Toczyńskiego, Fryderyka Chopina, gen. Franciszka Kleeberga, Henryka Wieniawskiego, Janusza Korczaka, Józefa Wybickiego, Karola Szymanowskiego, Kazimierza Prejznera, Kocka, ks. Stanisława Kamińskiego, Mieczysława Stagrowskiego, Paderewskiego, Stanisława Jarmuła, Stanisława Moniuszki, Stanisława Witkiewicza, Tadeusza Laskowskiego, Władysława Sikorskiego, Zabielska od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do granicy Miasta, Zaródki i Zenona Przesmyckiego.	1916	12,11

Delimitacja obszarów zdegradowanych na obszarach miejskich odbywa się poprzez zbadanie 25 wskaźników dotyczących obszarów miasta pod kątem wykazywania stanu kryzysowego, które podzielono na cztery sfery. Pierwszym obszarem (sferą) są zjawiska społeczne, tj.: ubóstwo, przestępczość, bezrobocie, niski poziom kapitału społecznego, niski poziom edukacji, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym (21 wskaźników). Ponadto zgodnie z wytycznymi w zakresie rewitalizacji, w ramach opracowania wzięto pod także pod uwagę sferę gospodarczą (1 wskaźnik), sferę środowiskową (1 wskaźnik) i sferę przestrzenno-funkcjonalną i techniczną (2 wskaźniki).

Schemat 1. Podział sfer

Źródło: Opracowanie własne.

Dla każdej z czterech sfer (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalno-technicznej) za wartość referencyjną przyjęto średnią wartość wskaźnika dla Miasta Radzyń Podlaski.

We wszystkich strefach - jednostkach ewidencyjnych, w których wartość wskaźnika odchyła się od wartości referencyjnej, zdiagnozowano negatywne zjawiska.

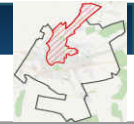
Szczegółowy proces delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przebiegał następująco:

1. Dla wszystkich sześciu (6) obszarów miasta przeprowadzono diagnozę (analizę wskaźnikową), mającą na celu identyfikację występowania stanu kryzysowego.
2. Do obszaru zdegradowanego zaliczono obszary miasta spełniające jednocześnie następujące kryteria:

Analiza wskaźnikowa pokazała największe nagromadzenie negatywnych zjawisk z powodu koncentracji:

■ **negatywnych zjawisk społecznych**, w szczególności:

- ❑ **ubóstwa** (liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców),
- ❑ **przestępczości** (liczba odnotowanych przestępstw na 100 mieszkańców, liczba odnotowanych wykroczeń na 100 mieszkańców, liczba interwencji domowych na 100 mieszkańców, liczba przestępstw kryminalnych na 100 mieszkańców, liczba założonych "Niebieskich Kart" na 100 mieszkańców),
- ❑ **bezrobocia** (liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców, liczba długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców),
- ❑ **niskiego poziomu kapitału społecznego** (liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców, liczba złożonych wniosków o dotację przez organizacje NGO na 100 mieszkańców, liczba zrealizowanych projektów przez organizacje NGO na 100 mieszkańców),
- ❑ **niskiego poziomu edukacji** (wyniki sprawdzianu szóstoklasistów),

- niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym (poziom frekwencji wyborczej w wyborach samorządowych),
- występowanie **negatywnych zjawisk gospodarczych**, w szczególności:
- niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw (liczba firm na 100 mieszkańców),
- występowanie **negatywnych zjawisk środowiskowych**, w szczególności:
 - przekroczenie standardów jakości środowiska**, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska (występowanie substancji niebezpiecznych),
- występowanie **negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych**, w szczególności:
- degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych**, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska (liczba budynków użyteczności publicznej - gdzie brak jest rozwiązań termo-modernizacyjnych, liczba zdegradowanych obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym).

Kluczowym elementem delimitacji obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji były konsultacje społeczne z mieszkańcami miasta. Konsultacje miały formę otwartych spotkań oraz badań ankietowych, zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej. W trakcie spotkań z mieszkańcami konsultowano granice wyznaczonego obszaru rewitalizacji wraz z uzasadnieniem zasięgu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Projekt MPR zawierający mapki obrazujące obszar zdegradowany i rewitalizacji z uzasadnieniem jego zasięgu i metodologią wyboru był upubliczniony na stronie internetowej Miasta Radzyń Podlaski i projektu <http://www.rewitalizacjaradzyn.lfie.pl> oraz dostępny do wglądu w Urzędzie Miasta Radzyń Podlaski wraz z formularzem uwag.

9.3. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Obszarem rewitalizacji może zostać obszar zdegradowany w całości lub jego część jeśli łącznie nie przekracza 20% powierzchni gminy i 30% ludności gminy, zgodnie z Wytycznymi MIR.

Do powierzchni obszaru rewitalizacji należy zaliczyć rzeczywistą powierzchnię, na której planowana jest interwencja w ramach programu rewitalizacji (a nie powierzchnię geodezyjną miejscowości/dzielnicy/ulicy/sołectw). Jednocześnie do ludności obszaru rewitalizacji należy zaliczyć osoby mieszkające na terenie wskazanym jako obszar rewitalizacji.

Dodatkowo mając na uwadze, że delimitacja obszaru rewitalizacji podlega ograniczeniu ze względu na liczbę mieszkańców i wielkość, zdecydowano, że na obszarze

rewitalizowanym powinna znajdować się infrastruktura (zdegradowane obiekty lub obszary lub tereny), których przebudowa i adaptacja, ukierunkowana na poprawę jakości korzystania z przestrzeni, likwidację izolacji obszarów problemowych oraz poprawę jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych przyczynią się do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych tych obszarów. Takie określenie obszaru rewitalizacji pozwoli na odnowę zdegradowanych przestrzeni miejskich przyczyniając się do wzmocnienia ich potencjałów rozwojowych w tym gospodarczych.

Rewitalizacja jest prowadzona na obszarach, gdzie mamy do czynienia ze zjawiskiem degradacji, czyli stanem kryzysowym. Oznacza to, że nie prowadzi się rewitalizacji na terenach, które nie mogą być zdefiniowane jako zdegradowane, znajdujące się w kryzysie. Degradacja ma obejmować przestrzeń, funkcję i substancję. To znaczy, że możemy mówić o obszarze zdegradowanym w sytuacji, gdy na danym obszarze stan kryzysowy występuje nie tylko w odniesieniu do sfery architektoniczno-urbanistycznej (substancja) danego obszaru, czy przestrzennej, ale także jest związany ze sferą gospodarczą i społeczną (funkcja) terenu. Warto w tym miejscu podkreślić, że rewitalizacja ma rozwiązywać problemy danego obszaru związane ze wszystkimi sferami, a nie jedną z nich. Dlatego też nie można mówić o rewitalizacji w miejscu, gdzie planowane są do wdrożenia jedynie przedsięwzięcia związane np. z remontem zniszczonych przestrzeni, czy budową infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, a pomijając działania bezpośrednio wpływające pozytywnie na rozwój ekonomiczny i społeczny danego obszaru. Ale także nie należy pomijać aspektu działań infrastrukturalnych. Działania infrastrukturalne powinny być narzędziem do osiągnięcia celów ekonomicznych i społecznych i być tym celom podporządkowane.

9.4. Charakterystyka obszarów zdegradowanych

Procesy rewitalizacji wsparte środkami europejskimi mogą być prowadzone zarówno na obszarach miejskich jak i wiejskich. Podkreślić jednak należy, że zarówno występowanie określonych zagadnień jako zagadnień problemowych jak i dostępność danych w tym zakresie jest silnie zróżnicowana przestrzennie. Czynniki, które powszechnie uważa się za istotny problem rozwoju w największych miastach, mogą nie występować w ogóle lub występować w znacznie mniejszym natężeniu w miastach małych i na obszarach wiejskich, gdzie de facto ze względu na skalę, nie stanowią problemu i nie wymagają interwencji. Ze względu na sposób pozyskiwania i publikowania danych statystycznych, możliwość monitorowania niektórych zagadnień jest bardzo ograniczona. Należy uwzględnić fakt, że niektóre spośród aspektów określonych przy definicji stanu kryzysowego jako przyczyny uzasadniające prowadzenie rewitalizacji – nie muszą być zjawiskami patologicznymi, wymagającymi interwencji w kierunku naprawy stanu. Cechą charakterystyczną obszarów zdegradowanych, ściśle powiązaną z hierarchicznością ośrodków (za którą idzie zależność niektórych obszarów niewyposażonych od sąsiednich ośrodków wyposażonych), jest niedorozwój pewnych aspektów życia społeczno-gospodarczego. Naturalne jest, że obsługa w tym zakresie odbywa się w sąsiednich ośrodkach wyższego rzędu (stąd na przykład nie

zawsze na obszarach zdegradowanych za sytuację niewłaściwą uważa się brak określonych rodzajów usług – nie są one przejawem sytuacji kryzysowej). Ponadto należało także uwzględnić fakt, że na części obszarów zwłaszcza w skali pojedynczych ulic – w praktyce nie jest możliwe monitorowanie w sposób statystyczny (za pomocą obiektywnych, porównywalnych w czasie i przestrzeni wskaźników) wszystkich aspektów określonych przy definicji stanu kryzysowego gdzie jako przyczyny uzasadniające prowadzenie rewitalizacji wskazuje się: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska.

Dostosowując metodologię badań do obszaru Miasta Radzyń Podlaski zdecydowano się na przeprowadzenie analizy wskaźnikowej badającej nagromadzenie negatywnych zjawisk, w każdym obszarze z sześciu (6) obszarów. Problem obrazowany jest wskaźnikiem, najczęściej jest to wskaźnik ukazujący zjawisko w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Wartość wskaźnika określana jest jako niekorzystna kiedy wskaźniki te przyjmują w obszarze wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla całego Miasta.

11. Zbiorcze zestawienie danych

Tabela 53. Zbiorcze zestawienie danych ze wszystkich obszarów Miasta Radzyn Podlaski

L.p.	Określenie obszaru	Liczba ludności 2015	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa/ 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności/ 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia/ 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności/ 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej/ciężkiej choroby	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej/ciężkiej choroby/ 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych / 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności/ 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie/ 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu/ 100 mieszkańców	Liczba przestępstw	Liczba przestępstw / 100 mieszkańców	Liczba wykroczeń	Liczba wykroczeń / 100 mieszkańców	Liczba interwencji domowych	Liczba interwencji domowych / 100 mieszkańców	Liczba przestępstw kryminalnych	Liczba przestępstw kryminalnych / 100 mieszkańców	Liczba założeń "niebieskich kart"	Liczba założeń "niebieskich kart" / 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych	Liczba bezrobotnych / 100 mieszkańców	Liczba długotrwałe bezrobotnych	Liczba długotrwałe bezrobotnych / 100 mieszkańców
1	Obszar nr 1	4723	331	7,01	19,00	0,40	201,00	4,26	107	2,27	96	2,03	74,00	1,57	92,00	1,95	37,00	0,78	37,00	0,78	51,00	1,08	86,00	1,82	90,00	1,91	15,00	0,32	14,00	0,30	274,00	5,80	183,00	3,87
2	Obszar nr 2	4618	118	2,56	4,00	0,09	135,00	2,92	71	1,54	48	1,04	68,00	1,47	61,00	1,32	36,00	0,78	60,00	1,30	54,00	1,17	70,00	1,52	57,00	1,23	24,00	0,52	15,00	0,32	152,00	3,29	93,00	2,01
3	Obszar nr 3	688	26	3,78	0,00	0,00	17,00	2,47	12	1,74	10	1,45	2,00	0,29	12,00	1,74	6,00	0,87	2,00	0,29	13,00	1,89	13,00	1,89	15,00	2,18	4,00	0,58	5,00	0,73	26,00	3,78	18,00	2,62
4	Obszar nr 4	2763	6	0,22	1,00	0,04	35,00	1,27	40	1,45	4	0,14	0,00	0,00	0,00	0,00	19,00	0,69	6,00	0,22	32,00	1,16	51,00	1,85	13,00	0,47	8,00	0,29	4,00	0,14	84,00	3,04	52,00	1,88
5	Obszar nr 5	1113	45	4,04	0,00	0,00	37,00	3,32	12	1,08	9	0,81	0,00	0,00	18,00	1,62	9,00	0,81	5,00	0,45	15,00	1,35	14,00	1,26	3,00	0,27	4,00	0,36	2,00	0,18	36,00	3,23	21,00	1,89
6	Obszar nr 6	1916	10	0,52	0,00	0,00	9,00	0,47	11	0,57	9	0,47	0,00	0,00	0,00	0,00	12,00	0,63	1,00	0,05	15,00	0,78	21,00	1,10	18,00	0,94	6,00	0,31	6,00	0,31	43,00	2,24	26,00	1,36
RAZEM / ŚREDNIA Miasto:		15 821,00	536,00	3,39	24,00	0,15	434,00	2,74	253,00	1,60	176,00	1,11	144,00	0,91	183,00	1,16	119,00	0,75	111,00	0,70	180,00	1,14	255,00	1,61	196,00	1,24	61,00	0,39	46,00	0,29	615,00	3,89	393,00	2,48

Źródło: Opracowanie własne.

L.p.	Określenie obszaru	Liczba ludności 2015	Liczba zarejestrowanych stowarzyszeń	Liczba zarejestrowanych stowarzyszeń / 100 mieszkańców	Liczba złożonych wniosków o dotację	Liczba złożonych wniosków o dotację / 100 mieszkańców	Liczba zrealizowanych projektów	Liczba zrealizowanych projektów / 100 mieszkańców	Poziom frekwencji wyborczej w wyborach samorządowych	Wyniki egzaminu 6-to klasisty	Liczba firm	Liczba firm/100 mieszkańców	Liczba budynków użyteczności publicznej - gdzie brak jest rozwiązań termomodernizacyjnych	Liczba zdegradowanych obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym	Występowanie substancji niebezpiecznych	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze bezrobocia	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze ubóstwa	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze przestępczości	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze edukacji	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze kapitału ludzkiego	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze gospodarki	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze technicznym	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze środowiskowym	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym	Suma niekorzystnych zjawisk z poszczególnych obszarów	
1	Obszar nr 1	4723	19,00	0,40	15	0,32	15,00	0,32	59,42	63,26	410	8,68	4	12	0	2	9	3					2		16	
2	Obszar nr 2	4618	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	54,59	62,20	219	4,74	1	0	0		5	3	1	3	1	1		1	15	
3	Obszar nr 3	688	2,00	0,29	2	0,29	2,00	0,29	54,07	61,00	37	5,38	0	0	1	1	5	5	1			1	1	1	15	
4	Obszar nr 4	2763	5,00	0,18	4	0,14	4,00	0,14	55,73	63,00	186	6,73	0	12	0			2			1	1			4	
5	Obszar nr 5	1113	1,00	0,09	1	0,09	1,00	0,09	57,57	63,00	80	7,19	0	1	0		4	1		3					8	
6	Obszar nr 6	1916	1,00	0,05	0	0,00	0,00	0,00	58,02	62,80	137	7,15	0	3	1			1	1	3			1		6	
RAZEM / ŚREDNIA Miasto:		15 821,00	28,00	0,18	22,00	0,14	22,00	0,14	55,36	63,00	1069	6,76	0,83	4,67	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne.

12. Podsumowanie analizy obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

Diagnoza wskazuje obszary nr 1, 2 i 3, które spełniają warunki do uznania ich za obszar zdegradowany. Obszary wskazane zostały w powyższej tabeli wg przeliczenia koncentracji negatywnych zjawisk: społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.

Obszar zdegradowany obejmuje następujące ulice lub ich części wraz z należącymi do nich działkami:

Tabela 54. Ulice lub ich części wchodzące w obszar zdegradowany Miasta Radzyń Podlaski

Lp.	Nazwa ulicy	Nr obszaru Miasta
1.	11 Listopada	1
2.	Armii Krajowej	1
3.	Bohaterów	1
4.	Brzostowiecka	1
5.	Budowlanych	1
6.	os. Bulwary	1
7.	Chomiczewskiego	1
8.	Cicha	1
9.	Czereśniowa	2
10.	Grobla Kasztanowa	1
11.	Grobla Paradna	1
12.	Gwardii	1
13.	Henryka Sienkiewicza	1
14.	I Lendzinek	1
15.	pl. Ignacego Potockiego	1
16.	II Lendzinek	1
17.	Jana Pawła II	1
18.	Jarosława Dąbrowskiego	1
19.	kard. Stefana Wyszyńskiego	2
20.	Karola Krysińskiego	1
21.	rondo Kazimierza Odrzygóźdźdza	0
22.	Kazimierza Prejznera	0
23.	Konstytucji 3 Maja	2
24.	Koszary	1
25.	Króla Kazimierza Jagiellończyka	2
26.	ks. Stanisława Kamińskiego	0
27.	Lotnicza	0
28.	Lubelska do skrzyżownia z Zabielską	1
29.	Łąkowa	2
30.	Malinowa	2

31.	Międzyrzecka	3
32.	Morelowa	2
33.	Nadrzeczna	1
34.	Nadwitnie	3
35.	Nowa	1
36.	Ogrodowa	1
37.	Ostrowiecka	1
38.	Parkowa	1
39.	Partyzantów	3
40.	Płudzińska	1
41.	Pocztowa	1
42.	Pomiarowa	1
43.	Porzeczkowa	2
44.	Powstańców Styczniowych	3
45.	Poziomkowa	2
46.	Romualda Traugutta	1
47.	Rynek	1
48.	Spokojna	1
49.	Spółdzielcza	2
50.	św. Brata Alberta Chmielowskiego	2
51.	Tadeusza Kościuszki	1
52.	Targowa	1
53.	Truskawkowa	2
54.	Warszawska do skrzyżowania z ul. Ogrodową	1
55.	Warszawska od skrzyżowania z ul. Ogrodową do granic miasta	2
56.	Wincentego Witosa	1
57.	Wiśniowa	2
58.	Wojska Polskiego	2
59.	pl. Wolności	1
60.	Zabielska do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego	1
61.	Zamkowa	1

Źródło: Opracowanie własne.

Na obszarze zdegradowanym zaproponowano obszar do rewitalizacji. To obszar, gdzie występuje **największa kumulacja negatywnych zjawisk społecznych** i współwystępują negatywne zjawiska w sferach: gospodarczej, środowiskowej i technicznej.

Nr obszaru	Liczba ludności	Negatywne zjawiska społeczne	Negatywne zjawiska - sfera gospodarcza	Negatywne zjawiska - sfera środowiskowa	Negatywne zjawiska - sfera techniczna	RAZEM
Obszar nr 1	4723	14			2	16
Obszar nr 2	4618	13	1		1	15
Obszar nr 3	688	13	1	1		15
Obszar nr 4	2763	2	1		1	4
Obszar nr 5	1113	8				8
Obszar nr 6	1916	5		1		6

Źródło: Opracowanie własne.

Przy wyznaczaniu obszaru rewitalizacji uznano za konieczne wzięcie pod uwagę dodatkowych kryteriów. Po pierwsze uznano, że do obszaru rewitalizacji muszą wejść obszary zamieszkane.

Po drugie przyjęto, że aby na obszarze rewitalizacji znajdowała się infrastruktura (zdegradowane obiekty lub obszary), których przebudowa i adaptacja, ukierunkowana na poprawę jakości korzystania z przestrzeni, likwidację izolacji obszarów problemowych oraz poprawę jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych przyczynią się do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych tych obszarów.

Ostatnim kryterium było takie określenie obszaru rewitalizacji, aby w jego granicach znajdowały się obiekty, które same w sobie nie muszą być zdegradowane, ale w oparciu o ich infrastrukturę można prowadzić szereg działań i projektów służących celowi rewitalizacji społecznej, gospodarczej, np. świetlica, szkoła, ośrodek kultury itp.

Łączna powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi **340,91 ha**, co stanowi **17,65% powierzchni** Miasta Radzyń Podlaski. Ulice, na których znajdują się obszary zdegradowane zamieszkuje łącznie **4 723 osoby**, co stanowi **29,85%** populacji Miasta.

Obszar rewitalizacji obejmuje następujące ulice lub ich części wraz z należącymi do nich działkami:

Tabela 55. Ulice lub ich części wchodzące w obszar rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski

L.p.	Ulica lub jej część
1.	11 Listopada
2.	Armii Krajowej
3.	Bohaterów
4.	Brzostowiecka
5.	Budowlanych
6.	os. Bulwary
7.	Chomiczewskiego
8.	Cicha
9.	Grobla Kasztanowa
10.	Grobla Paradna
11.	Gwardii
12.	Henryka Sienkiewicza
13.	I Lendzinek
14.	pl. Ignacego Potockiego
15.	II Lendzinek
16.	Jana Pawła II
17.	Jarosława Dąbrowskiego
18.	Karola Krysińskiego
19.	Koszary
20.	Lubelska do skrzyżowania z Zabielską

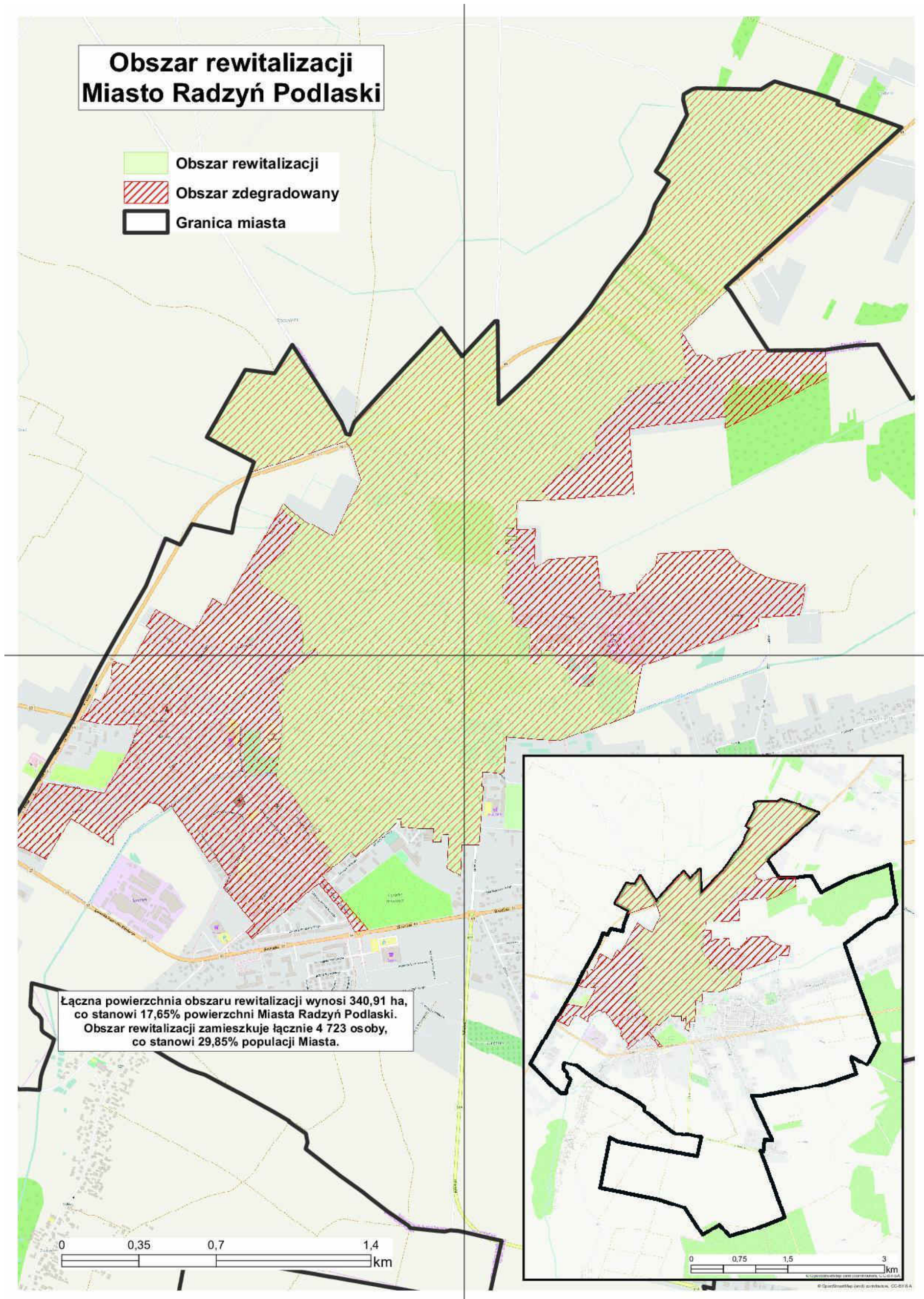

21.	Nadrzeczna
22.	Nowa
23.	Oгородowa
24.	Ostrowiecka
25.	Parkowa
26.	Płudzińska
27.	Pocztowa
28.	Pomiarowa
29.	Romualda Traugutta
30.	Rynek
31.	Spokojna
32.	Tadeusza Kościuszki
33.	Targowa
34.	Warszawska do skrzyżowania z ul. Oгородową
35.	Wincentego Witosa
36.	pl. Wolności
37.	Zabielska do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego
38.	Zamkowa

Źródło: Opracowanie własne.

Mapa 11. Obszar rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski

Źródło: Opracowanie własne.

13. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji

Analiza SWOT jest to jedna z najpopularniejszych i najskuteczniejszych metod analitycznych wykorzystywanych we wszystkich obszarach planowania strategicznego.

Jej nazwa pochodzi od akronimów angielskich słów *Strengths* (mocne strony), *Weaknesses* (słabe strony), *Opportunities* (szanse) i *Threats* (zagrożenia). Polega ona na zidentyfikowaniu wymienionych wyżej czterech grup czynników, dzięki czemu można je odpowiednio wykorzystać w procesie zaplanowanego rozwoju lub zniwelować skutki ich negatywnego wpływu. Dzięki tej metodzie można również pogrupować czynniki na pozytywne (mocne strony i szanse) oraz negatywne (słabe strony i zagrożenia). Często dzieli się je również na czynniki wewnętrzne (opisujące mocne i słabe strony danej jednostki) oraz czynniki zewnętrzne (czyli szanse i zagrożenia wynikające z jej mikro- i makrootoczenia). Czynniki wewnętrzne (mocne i słabe strony) są zależne m.in. od władz lokalnych i lokalnej społeczności, natomiast czynniki zewnętrzne (szanse i zagrożenia) należące do otoczenia bliższego i dalszego są niezależne od władz danej jednostki, a także jej mieszkańców.

Schemat 2. Schematyczne przedstawienie analizy SWOT

Źródło: Opracowanie własne.

Poniższa analiza SWOT obejmuje główne elementy mające wpływ na rozwój Miasta Radzyń Podlaski. Analizy dokonano w oparciu o dostępne dane uzyskane podczas prac nad Miejskim Programem Rewitalizacji, w tym dane z Urzędu Miasta, dane GUS, informacje zebrane podczas warsztatów grupowych, podczas przeprowadzonych badań ankietowych, a także na podstawie obserwacji własnych.

Tabela 56. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ■ Położenie obszaru w istotnej strefie w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta – śródmiejski charakter. ■ Pełnienie roli centrum administracyjnego oraz instytucjonalnego. ■ Dziedzictwo kulturowe oraz bogactwo zabytków kultury materialnej. ■ Dostępność terenów zielonych. ■ Posiadanie terenów umożliwiających rozwój funkcji turystycznych oraz przemysłów czasu wolnego na terenie miasta. ■ Aktywność organizacji pozarządowych i okołobiznesowych. ■ Infrastruktura bazy rekreacyjno-wypoczynkowej. ■ Relatywnie wysoki poziom zewnętrznej dostępności komunikacyjnej. ■ Dobrze funkcjonująca sieć wodociągowa i kanalizacyjna. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Niedostateczny poziom realizacji funkcji symbolicznych przez obszar rewitalizacji i Miasta Radzyń Podlaski. ■ Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych. ■ Postępująca degradacja terenów w obszarze rewitalizacji zagrożonych wysokim poziomem przestępczości i niskim poziomem życia. ■ Depopulacja m.in. ujemne saldo migracji – odpływ mieszkańców do gmin sąsiednich i poza granice kraju, zwłaszcza osób wykształconych. ■ Relatywnie niski wskaźnik przedsiębiorczości. ■ Zbyt mała partycypacja wspólnot lokalnych w podejmowaniu decyzji dotyczących miejsc, w których żyją. ■ Niewystarczający dostęp do informacji w zakresie możliwości rozwoju biznesu przez przedsiębiorców. ■ Ograniczone możliwości chłonności i wzrostu popytu wewnętrznego na obszarze rewitalizacji. ■ Mała mobilność zawodowa mieszkańców zamieszkujących obszar. ■ Zmniejszanie się kapitału ludzkiego – emigracja młodych ludzi poza miasto. ■ Negatywna prognoza demograficzna w perspektywie realizacji MPR oraz w wymiarze długookresowym. ■ Wysoka emisja zanieczyszczeń związana z indywidualnymi źródłami ciepła oraz wysoka emisja hałasu związana z dużym ruchem kołowym. ■ Dewaloryzacja dziedzictwa kulturowego. ■ Niezadowolający stan techniczny nawierzchni ulic i chodników, parkingów oraz wyposażenia przestrzeni publicznych. ■ Duża liczba barier i utrudnień dla komunikacji pieszo-rowerowej, w szczególności osób o ograniczonej mobilności. ■ Zły stan techniczny części obiektów zabytkowych na terenie miasta. ■ Zły stan techniczny części obiektów użyteczności publicznej. ■ Niezadowolający stan techniczny dużej liczby budynków mieszkalnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozwój ekonomii społecznej. ■ Wsparcie dla przedsiębiorstw ze środków europejskich. ■ Zacieśnienie współpracy miasta i placówek kultury sportu i turystyki z NGO i wykorzystanie partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP). ■ Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej poszerzeniu oferty spędzania czasu wolnego. ■ Zagospodarowanie istotnych przestrzeni oraz adaptacja 	<ul style="list-style-type: none"> ■ System podatkowy i koszty pracy (wysokie obciążenia dla przedsiębiorstw, ZUS). ■ Uwarunkowania prawne i centralizacja. ■ Nieuregulowany stan prawny części obiektów. ■ Mała liczba instrumentów wsparcia działań rewitalizacyjnych. ■ Niewystarczający proces kształcenia świadomego odbiorcy wydarzeń kulturalnych i sportowych. ■ Wysokie rozwarstwienie społeczne, „dziedziczenie

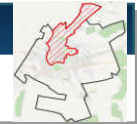

historycznych budynków znajdujących się w złym stanie technicznym w celu stworzenia miejsc o znaczeniu ponadlokalnym.

biedy”.

- System pomocy społecznej demotywujący do szukania pracy.
- Odływ osób najlepiej wykształconych do większych ośrodków miejskich w Polsce i za granicę.
- Przemiany demograficzne (starzenie się społeczeństwa, utrata renty demograficznej, niedostateczny poziom atrakcyjności osiedleńczej),
- Niska atrakcyjność lub brak oferty dla młodych osób, w kontekście ich zatrudnienia w mieście,
- Niska emisja – stan środowiska atmosferycznego.
- Monokultura gospodarcza.
- Możliwość ograniczenia dostępu do środków unijnych.
- Niewystarczająca ilość środków zewnętrznych do przeprowadzenia kompleksowej rewitalizacji.
- Wprowadzenie obcych elementów funkcjonalno-przestrzennych ignorujących skalę i charakter obszaru rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Radzyń Podlaski, badań ankietowych i konsultacji społecznych.

II. CZĘŚĆ PLANISTYCZNA

14. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Część planistyczna *Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023* jest odpowiedzią na wyniki przeprowadzonej diagnozy do tego dokumentu, która została zaprezentowana w formie syntezy wyników analizy porównawczej, konsultacji społecznych i analizy pogłębionej obszaru rewitalizacji oraz podsumowania wypracowanego z wykorzystaniem analizy SWOT. Warto podkreślić, że część postulatywna nie jest bierną odpowiedzią na zidentyfikowane problemy obszaru. W wielu aspektach nie ogranicza się ona do tego, co automatycznie wynika z diagnozy, lecz równocześnie wychodzi naprzeciw wyzwaniom, podejmując przedsięwzięcia prewencyjne i wyprzedzając powstawanie problemów możliwych do przewidzenia w przyszłości.

Punktem wyjścia do opracowania zawartości rozdziału była także wizja zawarta w dokumencie „*Strategia Rozwoju Lokalnego Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2020*”. Wizja rozwoju gminy miejskiej, jaką jest Miasto Radzyń Podlaski, opisana w Strategii zakłada *poprawę wizerunku Miasta oraz stworzenie lepszych warunków życia mieszkańcom. Strategia zakłada poprawę ładu przestrzennego, estetyki przestrzeni publicznej, warunków mieszkaniowych oraz stworzenie dobrych warunków do rozwoju przedsiębiorczości, turystyki i rekreacji*¹⁹.

W analizie SWOT Strategii Rozwoju Lokalnego Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2020 wskazano, że mocne strony Miasta to zabytki, kapitał ludzki, aktywność społeczna i dużo młodzieży, a słabe strony to brak dobrej infrastruktury technicznej, turystycznej, rekreacyjnej i duża stopa bezrobocia²⁰. Jednakże szansą jest pozyskanie inwestorów i wzrost przedsiębiorczości na tym terenie. W Strategii wskazano także potrzeby i zadania związane z rewitalizacją zespołu pałacowo-parkowego²¹ i tworzeniem stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości poprzez rewitalizowanie terenów kryzysowych²².

Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016 – 2023 jest kontynuacją działań rewitalizacyjnych ujętych *Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2015*, którego nadrzędnym celem był *Wzrost poziomu życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez kompleksową odnowę przestrzenną, społeczną i gospodarczą*²³. A głównym założeniem - wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysowego poprzez usunięcie zjawisk powodujących degradację. Efektem powinno być wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej, turystycznej, przyrodniczej i edukacyjnej miasta. Z zamieszczonej w dokumencie analizy SWOT wynika, że do słabych stron Miasta zaliczyć można przede wszystkim: brak odpowiedniej infrastruktury, spadek liczny mieszkańców oraz

¹⁹ Strategia Rozwoju Lokalnego Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2020, s. 66-67.

²⁰ Ibidem, s. 64.

²¹ Ibidem, s. 100.

²² Ibidem, s. 102.

²³ Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2015, s. 5.

wysokie bezrobocie²⁴.

Zagrożeniem wg *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2015* jest także mała ilość inwestorów zewnętrznych oraz brak skutecznych działań promocyjnych. Program ten w swoich założeniach miał doprowadzić do kompleksowej odnowy terenu zagrożonego kryzysem w ramach jednego z ładów: społecznego, przestrzennego i gospodarczego²⁵.

Ponadto problemami obszaru rewitalizacji opisanymi w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2015* jest zły stan zagospodarowania przestrzeni, spadek wartości lokalizacyjnych, zły stan nawierzchni, brak bezpieczeństwa. *"Brak podjęcia szeroko zakrojonych działań inwestycyjnych w obszarze infrastruktury w dłuższej perspektywie może utrwalić proces spadku atrakcyjności tej części miasta dla mieszkańców i inwestorów, a także jako miejsca godnego odwiedzin przez turystów. Przedłużanie się takiej sytuacji będzie działać zniechęcająco a w konsekwencji wpłynie na stopień atrakcyjności całego obszaru miasta"*²⁶.

Kolejnym dokumentem stanowiącym bazę do opracowania zawartości tego rozdziału była *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Radzyń Podlaski na lata 2014-2020*. Dokument ten w swojej analizie SWOT wskazuje, że słabą stroną Miasta jest ubóstwo, niewystarczające fundusze miasta na inwestycje, duże dysproporcje w statusie materialnym mieszkańców, natomiast mocną stroną jest zespół pałacowo-parkowy i walory turystyczne miasta. Zagrożeniem dla miasta jest wzrost przestępczości, zwiększania ubóstwa i odpływ ludzi z miasta²⁷. Problemami społecznymi są ubóstwo, bezrobocie, w tym długotrwałe bezrobocie, bezdomność, przestępczość, alkoholizm, starzenie się społeczeństwa²⁸. Dlatego też w wizji *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Radzyń Podlaski* jest poprawa standardu życia poprzez działania inwestycyjne i organizacyjne oraz aktywizację środowisk lokalnych²⁹. Cel główny *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Radzyń Podlaski* to *"Tworzenie warunków do godnego życia poprzez wychodzenie ludzi z systemu pomocy społecznej, aktywizacja społeczeństwa, aktywizacja inwestycyjna, aktywizacja osób starszych, poprawa warunków bytowych, co jest możliwe poprzez działania miasta w kierunku niwelowanie zjawisk kryzysowych na danym terenie"*³⁰.

Ostatnimi ważnymi dokumentami, które posłużyły do opracowania rozdziału 14 i kolejnych rozdziałów *Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023* były Miejskowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Radzyń Podlaski. Plany wskazują "Strategiczną Strefę Rewitalizacji" obejmującą część obszaru miasta w granicach Śródmieścia, a celem strategicznym jest przeciwdziałanie procesom degradacji i dopro-

²⁴ Ibidem, s. 64.

²⁵ Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2015, s. 36.

²⁶ Ibidem, s. 31.

²⁷ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Radzyń Podlaski na lata 2014-2020, s. 26-27.

²⁸ Ibidem, s. 35.

²⁹ Ibidem, s. 58.

³⁰ Ibidem, s. 59-68 (cele i kierunki działań).

wadzenie do pozytywnych przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych, a jako zadania wskazano określenie programu rewitalizacji i projekty rewitalizacyjne. Podniesienie jakości przestrzeni publicznej i estetyki miasta, w tym śródmieścia będzie realizować założenia Miejscowych Planów zagospodarowania Przestrzennego: Miasta i Śródmieścia. Planowane efekty to, m.in.:

- wzrost aktywności środowisk lokalnych,
- podniesienie atrakcyjności terenów zdegradowanych poprzez ich rewitalizację,
- rozwój przedsiębiorczości,
- zmniejszenie poziomu bezrobocia,
- zwiększenie potencjału kulturalnego i atrakcyjności turystycznej,
- zwiększenie bezpieczeństwa na rewitalizowanym terenie,
- poprawa wyglądu Miasta,
- poprawa stanu środowiska naturalnego.

Zacytowane powyżej fragmenty najważniejszych dokumentów strategicznych i planistycznych Miasta Radzyń Podlaski trafnie wskazują na główne wyzwania stojące przed radzyńskim samorządem lokalnym w zakresie rewitalizacji, które w istocie ogniskują się wokół komponentów społecznego i gospodarczego, jak również wskazują na służebność zagadnień infrastrukturalnych z punktu widzenia realizacji kompleksowej rewitalizacji ukierunkowanej na poprawę jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.

W MPR wizja została rozbudowana w oparciu o specyficzny – branżowy, jak również kompleksowy charakter procesu. Formułując wizję posiłkując się zapisami Strategii uznano, że Radzyń Podlaski to miasto, gdzie „dobrze się mieszka i pracuje”. **Innymi słowy punktem wyjścia dla wizji są mieszkańcy wyznaczonego obszaru, ich dobrostan, poprzez ograniczenie zdiagnozowanych problemów.** W konsekwencji przyjętego założenia wizja została przedyskutowana i wypracowana na spotkaniach warsztatowych z mieszkańcami.

Wizja zawarta w MPR, dotycząca perspektywy roku 2023, uszczegóławia założenia z zakresu rozwoju lokalnego w Radzynie Podlaskim, przekraczając ją jednocześnie w niektórych elementach z uwagi na dłuższy horyzont czasowy obszarowo realizowanej rewitalizacji. Poniżej prezentuje się pożądaný zintegrowany efekt rewitalizacji – **wizję obszaru rewitalizacji.**

W perspektywie 2023 roku obszar rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski jest w pełni zintegrowany z resztą miasta. Obszar rewitalizacji stanowi rzeczywiste i funkcjonalne centrum miasta o bogatej ofercie handlowo-usługowej, również w ramach przemysłów czasu wolnego. W rezultacie obszar rewitalizacji tętni życiem jest bezpieczny i dobrze zorganizowany.

Obszar rewitalizacji to przestrzeń integrująca wszystkich mieszkańców miasta, efektywne pełniąc rozwijając funkcje centrotwórcze i gospodarcze. To obszar koncentracji i dynamicznego zawiązywania partnerstw międzysektorowych na rzecz rozwoju obszaru ze szczególną rolą podmiotów ekonomii społecznej, szkół oraz organizacji społecznych. Obszar rewitalizacji skutecznie wykorzystuje potencjał dziedzictwa kulturowego oraz bogactwa historycznego wokół, którego buduje się wspólnotę wartości społeczności lokalnej.

15. Cele i kierunki działań rewitalizacyjnych w ramach MPR

W niniejszym dokumencie obowiązuje hierarchiczny układ celów składający się z: celu głównego, celów strategicznych oraz kierunków działań operacyjnych, które odpowiadają zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym. Mają one charakter ramowy i odnoszą się do specyfiki wyznaczonego obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Radzyń Podlaski.

Wszystkie cele rewitalizacji odpowiedzą na zdiagnozowane realne problemy oraz potrzeby mieszkańców i prowadzą do ich rozwiązania. Zostały określone przy udziale społeczności lokalnej. Ich realizacja przyczyni się do ograniczania i usuwania przyczyn zjawisk kryzysowych, a nie tylko objawów. Dają mieszkańcom, organizacjom pozarządowym oraz przedsiębiorcom szansę i możliwość wygenerowania ich własnych projektów. Wszystkie cele rewitalizacji wynikają z celów *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Radzyń Podlaski na lata 2014-2020*, ponieważ odnoszą się do działań długookresowych i długofalowych, polegających na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, aktywność obywatelską, poprawę sytuacji materialnej, co przekłada się na działania na rzecz poprawy zatrudnienia oraz budowania lokalnego rynku pracy.

Cele i działania odpowiadają kryteriom SMART tj.:

- **S – Sprecyzowane** – do każdego z celów przypisano odpowiednie działania i projekty rewitalizacyjne, które odnoszą się do konkretnego obszaru w mieście,
- **M – Mierzalne** – do każdego celu zostały określone wskaźniki, przy pomocy których możliwe będzie zmierzenie stopnia ich realizacji,
- **A – Atrakcyjne** – cele i działania zostały określone z aktywnym udziałem mieszkańców Miasta Radzyń Podlaski, w związku z czym są dla nich atrakcyjne,
- **R – Realistyczne** – cele i działania zostały zweryfikowane w kontekście realności ich zrealizowania,
- **T – Terminowe** – do każdego celu i działań zostały przypisane konkretne projekty z określonymi terminami ich realizacji.

Celem głównym Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 jest: **"Wzrost poziomu życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez kompleksową odnowę społeczną, przestrzenną i gospodarczą"**.

Poniżej zaprezentowano cele strategiczne, w ramach których zostały wyznaczone kierunki działań. Kolejność celów nie stanowi o hierarchii ich ważności lub kolejności wdrażania, są one na tym samym poziomie ważności i zgodnie z zasadą kompleksowości. Warunkiem udanej rewitalizacji jest uwzględnienie wszystkich czynników równocześnie, tj. społecznych, infrastrukturalnych, środowiskowych i gospodarczych. Wyznaczone cele rewitalizacji odpowiadają kryteriom SMART, ponieważ są sprecyzowane, mierzalne (do każdego celu zostały przypisane odpowiednie wskaźniki), atrakcyjne dla społeczności lokalnej Miasta Radzyń Podlaski, możliwe do zrealizowania i terminowe (zostaną zrealizowane w okresie obowiązywania Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023).

W ramach celu głównego zidentyfikowano 3 cele strategiczne:

- Cel strategiczny 1: Wspieranie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców oraz wzmacnianie poziomu integracji społecznej na obszarze rewitalizacji.
- Cel strategiczny 2: Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji.
- Cel strategiczny 3: Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji.

W ramach celu strategicznego 1 planuje się realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu poprzez zwiększenie aktywności lokalnej społeczności. Ważnymi aspektami w ramach realizowanych przedsięwzięć będą: integracja osób nieaktywnych zawodowo oraz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, wszelkie działania aktywizujące najmłodszych mieszkańców z terenu miasta, pobudzenie aktywności kulturalnej mieszkańców, wspieranie osób niepełnosprawnych oraz aktywizacja seniorów. Ważnym elementem w funkcjonowaniu społeczności lokalnej są działające organizacje pozarządowe, które będą miały możliwość podejmowania inicjatyw wspierających poprawę życia i integracji lokalnej społeczności.

Wzmocnienie przedsiębiorczości i poprawa lokalnego rynku pracy na obszarze rewitalizacji będzie możliwe w wyniku realizacji zadań w ramach celu operacyjnego 2. Wyznaczone kierunki działań związane są z wykorzystaniem terenów aktywności gospodarczej do wspierania tworzenia nowych miejsc pracy, wzmocnieniem działalności lokalnych przedsiębiorstw w celu poprawy ich konkurencyjności, promowaniem i aktywizowaniem zakładania działalności gospodarczej w celu pobudzenia przedsiębiorczości mieszkańców miasta, ożywianiem przestrzeni publicznych poprzez wsparcie ich funkcji kulturalnych, rozrywkowych i przemysłów czasu wolnego oraz rozwojem funkcji turystycznych.

Cel strategiczny 3 obejmuje realizację działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych przeznaczonych do wyprowadzenia wyznaczonego obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego pod względem zagospodarowania przestrzennego i poprawy infrastruktury wpływającej na jakość życia mieszkańców. Obejmują one wszelkie inwestycje mające na celu uporządkowanie oraz zagospodarowanie przestrzeni, w tym poprawę dotychczasowej funkcji obszaru, a także nadanie mu nowych funkcji. Ponadto planuje się realizację zadań, które mają na celu poprawę dostępności mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym osób niepełnosprawnych, do infrastruktury technicznej. Ważnym aspektem jest również ochrona lokalnego środowiska naturalnego. Będzie to możliwe poprzez rewaloryzację oraz odpowiednie kształtowanie przestrzeni publicznych, a także podejmowanie działań mających na celu ograniczenie niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej i budynkach mieszkalnych.

Na poniższym schemacie zaprezentowano układ celów strategicznych oraz odpowiadającym im kierunków działań, którym przyświeca cel główny skupiający się na poprawie poziomu życia mieszkańców oraz poprawie atrakcyjności obszaru rewitalizacji.

Cel główny:

Wzrost poziomu życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez kompleksową odnowę społeczną, przestrzenną i gospodarczą

Cel strategiczny 1:
Wspieranie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców oraz wzmocnienie poziomu integracji społecznej na obszarze rewitalizacji

- Kierunek działań 1.1.** Pobudzenie aktywności osób starszych, niepełnosprawnych oraz wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Kierunek działań 1.2.** Stworzenie oferty edukacyjnej i szkoleniowej skierowanej do grup marginalizowanych.
- Kierunek działań 1.3.** Rozwój oferty zajęć podnoszących kwalifikacje zawodowe grup marginalizowanych.
- Kierunek działań 1.4.** Zaangażowanie mieszkańców do realizacji projektów rozwojowych.
- Kierunek działań 1.5.** Rozwój funkcji kulturalnych.
- Kierunek działań 1.6.** Rozwijanie oferty aktywnych form spędzania czasu dla różnych grup mieszkańców.
- Kierunek działań 1.7.** Integracja obszaru rewitalizacji z miastem.

Cel strategiczny 2:
Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji

- Kierunek działań 2.1.** Wykorzystanie atrakcyjnych gospodarczo fragmentów obszaru rewitalizacji do wspierania tworzenia nowych miejsc pracy.
- Kierunek działań 2.2.** Ożywienie przestrzeni publicznej poprzez wsparcie funkcji kulturalnych i rozrywkowych oraz rozwijanie przemysłów czasu wolnego.
- Kierunek działań 2.3.** Wspieranie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców rewitalizacji.
- Kierunek działań 2.4.** Rozwój funkcji turystycznych

Cel strategiczny 3:
Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji

- Kierunek działań 3.1.** Poprawa jakości przestrzeni publicznej w zakresie estetyki, bezpieczeństwa oraz wyposażenia.
- Kierunek działań 3.2.** Modernizacja budynków mieszkalnych i infrastruktury technicznej.
- Kierunek działań 3.3.** Poprawa efektywności energetycznej obiektów na obszarze rewitalizacji.
- Kierunek działań 3.4.** Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
- Kierunek działań 3.5.** Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszaru rewitalizacji.

W tym miejscu warto podkreślić, jakie wyzwania stoją przed samorządem Miasta Radzyń, pełniącym rolę operatora procesu rewitalizacji w mieście.

Po pierwsze dostrzega się konieczność stworzenia bazy materialnej oraz oferty edukacyjnej i szkoleniowej dla osób starszych, niepełnosprawnych oraz wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Drugi obszar to nowoczesna i dostosowana do potrzeb mieszkańców oferta spędzania czasu wolnego dla młodzieży, seniorów oraz grup wykluczonych i marginalizowanych (również w formie pomocowej).

Kolejny obszar zainteresowania to gospodarka i kwestie ekonomiczne przekładające się na zjawiska ubóstwa i poziomu życia mieszkańców. Obszar rewitalizacji ma potencjał do pełnienia zróżnicowanej działalności również w wymiarze profesjonalnym, naukowym i technicznym. Ożywienie gospodarcze i rozwijanie funkcji symbolicznych pozwoli na zdynamizowanie lokalnego rynku pracy, a efektywne wykorzystywanie nowoczesnych mechanizmów pomocowych, takich jak ekonomia społeczna stanie się również szansą dla osób w trudnej sytuacji na rynku pracy.

Ostatni element, a zarazem wyzwanie stojące przed kompleksową rewitalizacją w Radzynie Podlaskim ma charakter pomocniczy. Chodzi o przeprowadzenie całości prac modernizacyjnych, remontowych i infrastrukturalnych z punktu widzenia potrzeb społecznych (dostosowanie obiektów i przestrzeni publicznej do potrzeb projektów wynikających m.in. z projektów miękkich). Tym samym, logika interwencji i wyselekcjonowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne w całości koncentrują się (również pośrednio) na mieszkańcach obszaru rewitalizacji, uznając za nadrzędną wartość ich dobrostan oraz jakość obszaru rewitalizacji – miejsca ich pracy, zamieszkania, prowadzenia działalności gospodarczej oraz spędzania czasu wolnego.

Na potrzeby MPR określono trzy cele strategiczne rewitalizacji odnoszące się do obszaru rewitalizacji. Dodatkowo, wypracowano 10 kierunków działań operacyjnych odpowiadających na problemy wyłonionego obszaru rewitalizacji – terenu rewitalizacji. Należy podkreślić, że ich kolejność nie ma przypadkowego charakteru. Pierwszy cel ma charakter społeczny ze względu na kluczową rolę interwencji ukierunkowanej na mieszkańców obszaru rewitalizacji. Drugi cel koncentruje się na ożywieniu gospodarczym, dostrzegając głównie zasoby i możliwe do wykorzystania potencjały obszaru rewitalizacji. Trzeci cel odnosi się do sfery technicznej oraz uwarunkowań przestrzennych, które dopełniają interwencję i w istocie umożliwiają osiągnięcie kompleksowej zamiany.

Poniżej scharakteryzowano poszczególne domeny planowania strategicznego. Opis celów i działań MPR otwiera możliwość udziału niezależnych od miasta podmiotów lokalnych i mieszkańców obszaru rewitalizacji w ich opracowaniu i wdrażaniu na każdym etapie realizacji Programu.

Cel strategiczny 1: Wspieranie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców oraz wzmacnianie poziomu integracji społecznej na obszarze rewitalizacji

Jest to jedno z najważniejszych zadań dla procesu rewitalizacji w Radzynie Podlaskim. Bazując na dość dobrym już, a co więcej, uzupełnianym jeszcze zapleczu infrastruktury, należy dążyć do pobudzenia marginalizowanych środowisk i osób mieszkających na obszarze rewitalizacji. Oczekiwane jest, by poprzez współudział w realizowanych projektach oraz udostępnienie oferty zajęć edukacyjnych i szkoleń aktywizujących osoby starsze, niepełnosprawne, wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym oraz oferty zajęć kulturalnych i sportowych, pobudzić jak największą część mieszkańców tych obszarów do podjęcia korzystnych przemian. Ważne jest, by dostępna oferta okazywała się atrakcyjna dla różnych grup wiekowych i osób o rozmaitych zainteresowaniach. Z aktywności fizycznej i kulturalnej powinna wyrosnąć również aktywność społeczna, gotowość do pracy dla dobra wspólnego.

W ramach przedmiotowego celu należy także podkreślać znaczenie takich działań, które pozwalają na aktywne włączanie się grup marginalizowanych w realizowanie projektów, z których grupy te mają potem otrzymywać korzyść. Praca przy stworzeniu dobra publicznego, z którego ma się później samemu korzystać, sprawia, że inny jest stosunek użytkowników do tego dobra.

Oczekiwane jest, aby szukać sposobu na to, by każdemu pomysłowi w obszarze infrastruktury towarzyszyły również działania, które będą związywać z nią mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Wzmocnienie poziomu integracji społecznej wiąże się z koniecznością wsparcia kapitału ludzkiego i społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji. Efektywność tego rodzaju interwencji wymaga profesjonalizacji systemu usług publicznych i rozwijania oraz różnicowania funkcji edukacyjnych, kulturalnych oraz pomocowych. Ważnym komponentem omawianego celu strategicznego jest podniesienie poziomu bezpieczeństwa odczuwanego przez mieszkańców, istotnego w perspektywie niekorzystnych zjawisk demograficznych oraz presji związanej ze stymulowaniem atrakcyjności osiedleńczej.

Warto podkreślić, że artykułowane zagadnienia wpisują się w koncepcję przystosowania i modernizacji infrastruktury społecznej na terenie obszaru rewitalizacji, która ma stanowić bazę do działań miękkich.

Integrowanie obszaru rewitalizacji z całym miastem obejmować powinno zarówno działania zmierzające do fizycznego zbliżenia komunikacyjnego terenów peryferyjnych (poprawa połączeń komunikacyjnych), jak i takie, które do obszarów rewitalizacji przyciągną turystów (dzięki wykorzystaniu atrakcji kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, itp.).

W skład pierwszego celu strategicznego wchodzi następujące rodzaje działań:

- 1.1. Pobudzenie aktywności osób starszych, niepełnosprawnych oraz wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 1.2. Stworzenie oferty edukacyjnej i szkoleniowej skierowanej do grup marginalizowanych.
- 1.3. Rozwój oferty zajęć podnoszących kwalifikacje zawodowe grup marginalizowanych.
- 1.4. Zaangażowanie mieszkańców do realizacji projektów rozwojowych.
- 1.5. Rozwój funkcji kulturalnych.
- 1.6. Rozwijanie oferty aktywnych form spędzania czasu dla różnych grup mieszkańców.
- 1.7. Integracja obszaru rewitalizacji z miastem.

Cel strategiczny 2: Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji

Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji wiąże się głównie ze słabością obszaru rewitalizacji wynikającą z zamierania jej części handlowych i usługowych (warunkujących centrotworczość obszaru rewitalizacji i wykorzystywania jej położenia i posiadania rynku). Pomimo intensywnych działań samorządu prowadzonych na rzecz ożywienia tej części Miasta jest ona przestrzenią nisko wykorzystywaną przez mieszkańców całego Miasta, ze szczególnym uwzględnieniem tych zamieszkujących (powoduje to m.in. niską jakość kapitału pomostowego wśród osób z obszaru rewitalizacji). Wymieranie centrów miast to problem miast stosunkowo młodych o silnym stopniu uprzemysłowienia, gdzie model rozwoju cechował się policentrycznością. Z punktu widzenia skuteczności realizacji wskazano działania skupiające się na wykorzystaniu rzeczywistych wariantów rozwoju zdelimitowanej części Miasta. Pobudzenie obszaru kryzysowego to element wymagający różnorodnego wsparcia i wykorzystania instrumentów wspierających sektor firm w obrębie obszaru rewitalizacji. W skład drugiego celu strategicznego wchodzi następujące rodzaje działań:

- 2.1. Wykorzystanie atrakcyjnych gospodarczo fragmentów obszaru rewitalizacji do wspierania tworzenia nowych miejsc pracy.
- 2.2. Ożywienie przestrzeni publicznej poprzez wsparcie funkcji kulturalnych i rozrywkowych oraz rozwijanie przemysłów czasu wolnego.
- 2.3. Wspieranie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji.
- 2.4. Rozwój funkcji turystycznych.

Cel strategiczny 3: Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji

Należy kontynuować proces dostarczania mieszkańcom Radzyna Podlaskiego różnorodnej i wartościowej przestrzeni publicznej w postaci obiektów użyteczności publicznej, stref rekreacji, miejsc uprawiania sportu i rozwijania zainteresowań. Działania te powinny skupić się przede wszystkim na poprawie tego, co funkcjonuje źle (np. niektóre układy

komunikacyjne, obiekty użyteczności publicznej nieprzystosowane do świadczenia wysokiej jakości usług) oraz na dostrzeżeniu, w jakich sferach w obszarach rewitalizacji można uzupełnić ofertę tak, by w większym stopniu przyczyniała się do wspierania poprawy jakości życia mieszkańców (np. zapewnienie dostępności do terenów rekreacyjnych dla różnych grup mieszkańców: dzieci, młodzieży, osób starszych).

Obok poprawiania dostępności i funkcjonalności przestrzeni publicznej należy zwrócić uwagę na dbanie o estetykę tej przestrzeni. Brak estetyki bardzo często istotnie piętnuje obszary zdegradowane, ograniczając otwartość ich mieszkańców na pozytywne zmiany.

Poprawa funkcjonalności infrastruktury i estetyki przestrzeni publicznej w obrębie obszaru rewitalizacji to cel o pomocniczym charakterze, niemniej niezbędny w kontekście przystosowania obszaru rewitalizacji do pełnienia funkcji społecznych i gospodarczych.

Kolejne działania wspierające realizację ww. celu strategicznego to stwarzanie godnych i przyjaznych warunków zamieszkania. Są one ważnym czynnikiem poczucia wartości i bezpieczeństwa.

Należy dążyć do stałego poprawiania sytuacji mieszkaniowej, we współpracy z zarządcami nieruchomości podejmować należy również działania w celu poprawiania funkcjonalności przestrzeni wokół budynków mieszkalnych.

Wzrastają także potrzeby w zakresie zapewnienia jak najwyższego standardu termicznego w budynkach mieszkalnych. Termomodernizacja pozwala na oszczędzanie energii i środków finansowych. Podobnemu celowi powinno służyć sięganie po odnawialne źródła energii dla zaspokajania potrzeb energetycznych mieszkańców.

Wykreowanie efektu skali w zaplanowanym procesie rewitalizacji wymaga budowy mechanizmów integracji terytorialnej, tym samym pożądany stan rzeczy zostanie osiągnięty poprzez następujące rodzaje działań:

- 3.1. Poprawa jakości przestrzeni publicznej w zakresie estetyki, bezpieczeństwa oraz wyposażenia.
- 3.2. Poprawa efektywności energetycznej obiektów na obszarze rewitalizacji.
- 3.3. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
- 3.4. Modernizacja budynków mieszkalnych i infrastruktury technicznej.
- 3.5. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszaru rewitalizacji.

W powyższych celach i działaniach uwzględniono wszystkie wnioski i postulaty zgłoszone podczas konsultacji społecznych (szczegółowe informacje zawiera rozdział 19. Partycypacja społeczna).

16. Projekty rewitalizacyjne

W niniejszym rozdziale zaprezentowane zostały podstawowe i uzupełniające projekty rewitalizacyjne planowane do wdrożenia na obszarze rewitalizacji, które wychodzą naprzeciw zdiagnozowanym problemom, wykorzystują potencjały wyznaczonego terenu, realizują wizję i cele Miejskiego Programu Rewitalizacji Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 oraz uzyskały akceptację społeczną w procesie konsultacji społecznych z mieszkańcami miasta.

Projekty odpowiadają kryteriom SMART tj.:

- **S – Sprecyzowane** – projekty zawierają sprecyzowany zakres planowanych do realizacji zadań oraz odnoszą się do konkretnego miejsca w mieście,
- **M – Mierzalne** – do każdego projektu zostały określone wskaźniki produktu i rezultatów, przy pomocy których możliwe będzie zmierzenie stopnia jego realizacji,
- **A – Atrakcyjne** – projekty zostały określone z aktywnym udziałem mieszkańców Miasta Radzyń Podlaski, w związku z czym są dla nich atrakcyjne,
- **R – Realistyczne** – projekty zostały zweryfikowane w kontekście realności ich zrealizowania,
- **T – Terminowe** – do każdego projektu określony został planowany termin jego realizacji.

W pierwszym podrozdziale przedstawiono osiemnaście podstawowych projektów rewitalizacyjnych. Lista ta zawiera obligatoryjne informacje wskazane w *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, tj.: „nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce prowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji”. Projekty rewitalizacyjne przedstawione zostały w formie fiszki projektowej, które obok informacji obligatoryjnych wskazują na ich powiązanie z przyjętą logiką interwencji oraz uzasadnienie komplementarnego i zintegrowanego charakteru projektów.

W drugim podrozdziale scharakteryzowane zostały natomiast uzupełniające projekty rewitalizacyjne, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania często trudno zidentyfikować indywidualnie, ale są niezbędne ze względu na realizację celów Miejskiego Programu Rewitalizacji. Podział na dwa rodzaje projektów wynika z regulacji IZ, natomiast na poziomie prac nad przedsięwzięciami projekty uzupełniające to te, które nie mają kluczowego charakteru i ich poziom wykonalności instytucjonalnej oraz gotowość do realizacji jest na etapie koncepcyjnym i przygotowawczym.

Ponadto, w tej części MPR przedstawione zostały mechanizmy zapewniające komplementarność pomiędzy poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi. Mechanizmy integracji obejmują również korzystanie z różnych dostępnych źródeł finansowania.

16.1. Podstawowe projekty rewitalizacyjne

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
1	Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim.			Miasto Radzyń Podlaski	
Powiązanie z celami MPR				Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2
	Powiązanie bezpośrednie			x	
	Powiązanie pośrednie				x
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x		x	x	x
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	Radzyń Podlaski ul. Jana Pawła II 4 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji	Źródło finansowania	
	7 500 000 zł		2017 - 2020	RPO WL 2014-2020 Działanie 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich, budżet miasta.	
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	<p>Zabytkowy budynek ORANŻERII jest w nieodpowiednim stanie technicznym. Był przebudowany bez poszanowania jego wartości historycznej. Pomieszczenia były doraźnie przygotowane do działalności kulturalnych.</p> <p>Rewaloryzacja budynku spowoduje przywrócenie historycznej formy budynku, a także przystosowanie jego wnętrza na cele rozwoju kultury.</p>				
					
	Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek				

Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek

Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek

Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek

Cel ogólny projektu	Przywrócenie właściwego stanu obiektu zabytkowego i jego funkcji kulturalnej i turystycznej.			
Zakres realizowanych zadań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Roboty restauratorskie i konserwatorskie zabytkowego zdegradowanego budynku ORANŻERII wpisanego do rejestru zabytków. 2. Przywrócenie, a także nadanie budynkowi ORANŻERII nowych funkcji użytkowych: społecznych, gospodarczych, turystycznych i kulturalnych. 3. Zakup wyposażenia związanego z funkcją, jaką pełnić będzie budynek ORANŻERII. 4. Zagospodarowanie terenu funkcjonalnie związanego z budynkiem ORANŻERII (park, zieleni i tereny komunikacyjne). 5. Utworzenie strefy bezpieczeństwa – budowa (przebudowa) oświetlenia i instalacja systemu monitoringu. 			
Planowane efekty projektu i uzasadnienie umieszczenia projektu na liście podstawowej	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie społecznie oczekiwanej infrastruktury i miejsc dających realną alternatywę dla doczasowych sposobów spędzania wolnego czasu na obszarze rewitalizacji, - rewitalizacja zdegradowanych obiektów publicznych, - rozwój oferty kulturalnej, - rozwój oferty turystycznej, stworzenie marki produktu turystyki kulturowej, - pozytywna zmian wizerunku centrum Radzyna Podlaskiego, - estetyzacja otoczenia, - zwiększenie poczucia tożsamości historycznej i przestrzennej mieszkańców, - ochrona lokalnego dziedzictwa historycznego i kulturowego, - integracja pomiędzy różnymi grupami wiekowymi (seniorzy będą mogli uczestniczyć we wspólnych zajęciach z dziećmi i młodzieżą). <p>Ze zrewitalizowanego budynku ORANŻERII i otoczenia będzie korzystać, m. in.: Stowarzyszenie Klub Seniora "Radzyńskie Wrzosi", które planuje organizację: koncertów dla seniorów, występów Kabaretu Stowarzyszenia Klubu Seniora "Radzyńskie Wrzosi", wystaw prac artystycznych seniorów, wieczorów poetyckich.</p>			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	2	Protokół odbioru.
	2. Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejskich.	budynek	1	Protokół odbioru.
	3. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją.	m ²	10 000	Protokół odbioru.
	4. Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.	obiekt	2	Protokół odbioru.
	5. Otwarta przestrzeń rekultywowana na obszarach miejskich.	szt.	1	Protokół odbioru.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej.	osoba/rok	100	Listy obecności.
	2. Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury kulturalnej.	osoba/rok	10 000	Rejestry administratora.
	3. Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej.	osoba/rok	500	Rejestry „Informacji turystycznej”.
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. 2. Rewitalizacja placu publicznego RYNEK w Radzynie Podlaskim. 3. Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim 4. Akcja? Aktywizacja! 			

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
2	Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim.			Miasto Radzyń Podlaski	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		x		x
	Powiązanie pośrednie				
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x		x	x	x
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	Radzyń Podlaski ul. Jana Pawła II 2 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji	Źródło finansowania	
	2 500 000 zł		2017 - 2020	RPO WL 2014-2020 Działanie 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich, budżet miasta.	
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	<p>Część parku w zespole pałacowo-parkowym objęta przedsięwzięciem to teren historycznego XVIII-wiecznego barokowego ogrodu (parteru ogrodowego) usytuowanego na głównej osi całości założenia pałac – ogród. Aktualnie jest to teren zupełnie zdegradowany. Od wielu dziesiątek lat ogród nie był użytkowany i na jego terenie wyrosły z samosiewu drzewa (czy też niektóre były nasadzone). Ogród stracił swoją „czytelność”. Na skutek działalności zarządzających parkiem nie wpisującej się we właściwe działania mające na celu zachowanie dziedzictwa narodowego zostały wykonane aleje z nawierzchnią bitumiczną, wytyczone także dodatkowe aleje, wybudowano infrastrukturę kolidującą z charakterem miejsca (napowietrzne linie energetyczne z oświetleniem na słupach żelbetonowych, szalek miejski). Park miejski jest miejscem, gdzie jest nie można czuć się bezpiecznie szczególnie w porze nocnej.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na przywróceniu pierwotnego charakteru części parku. Wprowadzenie oświetlenia parkowego i monitoringu wizyjnego (montaż kamer) zdecydowanie poprawi stan bezpieczeństwa. Wszystko to sprawi, że będzie to miejsce chętnie odwiedzane przez mieszkańców i turystów.</p>				
					
	Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek				

Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek

Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek

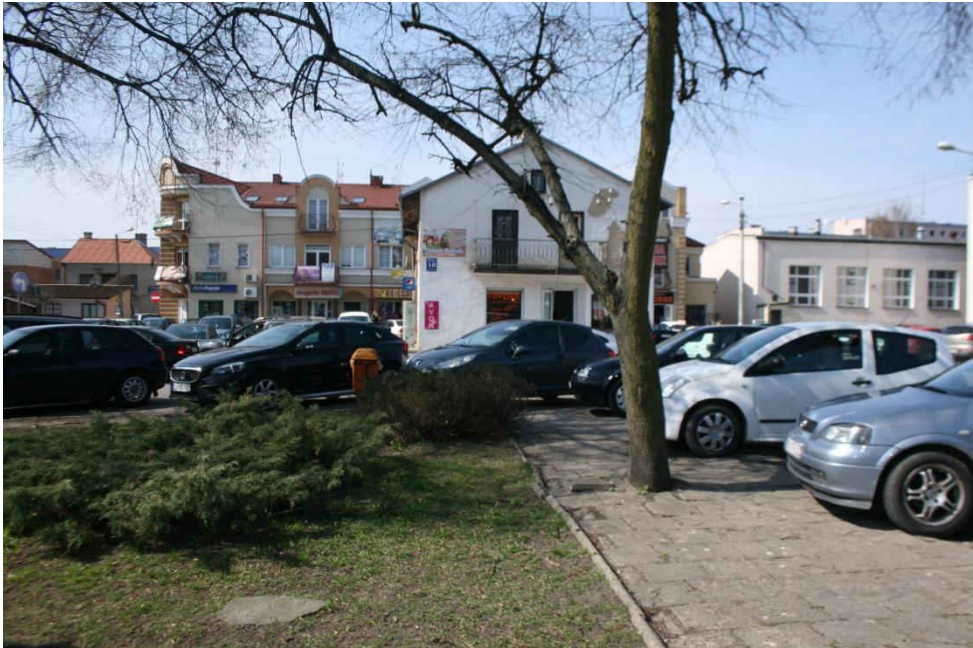
Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek

Cel ogólny projektu	Odnowa zdegradowanej przestrzeni (obszaru), ukierunkowana na poprawę jakości korzystania z przestrzeni, likwidację izolacji obszarów problemowych, poprawę jakości życia mieszkańców.			
Zakres realizowanych zadań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Roboty w zakresie likwidacji infrastruktury kolidującej. 2. Usunięcie drzew. 3. Roboty ziemne – ukształtowanie terenu. 4. Budowa alei parkowych, oświetlenia parkowego, fontanny, elementów małej architektury. 5. Urządzenie zieleni ogrodowej. 6. Montaż monitoringu wizyjnego. 			
Planowane efekty projektu i uzasadnienie umieszczenia projektu na liście podstawowej	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie społecznie oczekiwanej infrastruktury i miejsc dających realną alternatywę dla doczasowych sposobów spędzania wolnego czasu na obszarze rewitalizacji, - poprawa jakości przestrzeni publicznych, - rozwój oferty kulturalnej, - rozwój oferty turystycznej, stworzenie marki produktu turystyki kulturowej, - pozytywna zmian wizerunku centrum Radzyna Podlaskiego, - estetyzacja otoczenia, - zwiększenie poczucia tożsamości historycznej i przestrzennej mieszkańców, - ochrona lokalnego dziedzictwa historycznego i kulturowego, - integracja pomiędzy różnymi grupami wiekowymi. 			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	1	Protokół odbioru.
	2. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją.	m ²	18 000	Protokół odbioru.
	3. Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.	obiekt	1	Protokół odbioru.
	4. Otwarta przestrzeń rekultywowana na obszarach miejskich.	szt.	1	Protokół odbioru.
	5. Liczba obszarów dostosowanych do funkcji rekreacyjno-turystycznych.	szt.	1	Protokół odbioru.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej.	osoba/rok	10 950	Czujniki rejestrujące. Pomiar przez administratora terenu.
	2. Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury kulturalnej.	osoba/rok	10 950	Czujniki rejestrujące. Pomiar przez administratora terenu.
	3. Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej.	osoba/rok	10 950	Czujniki rejestrujące. Pomiar przez administratora terenu.
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim. 2. Rewitalizacja placu publicznego RYNEK w Radzynie Podlaskim. 3. Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. 4. Akcja? Aktywizacja! 			

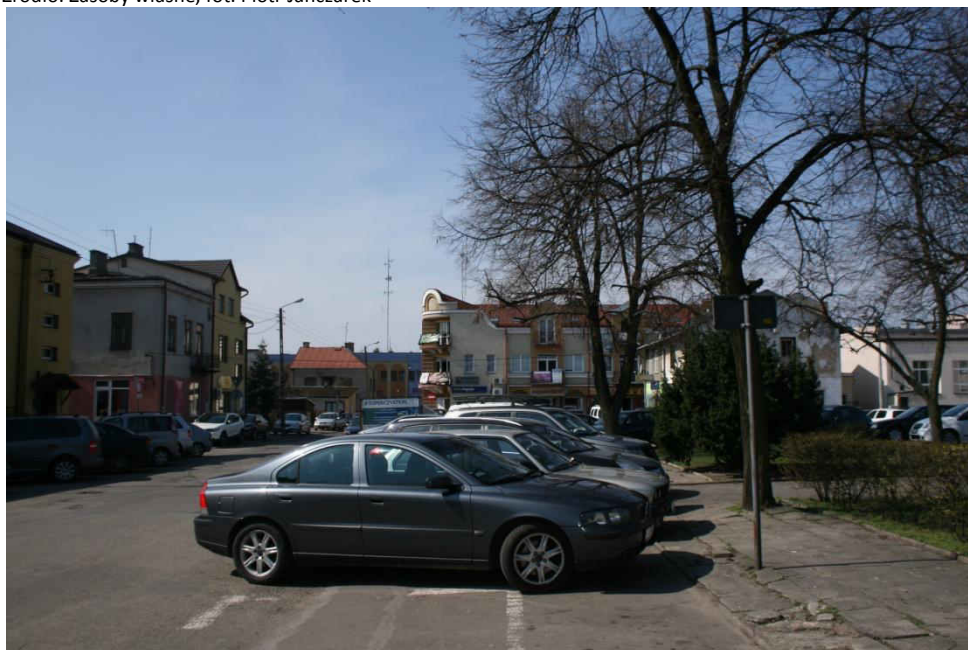

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

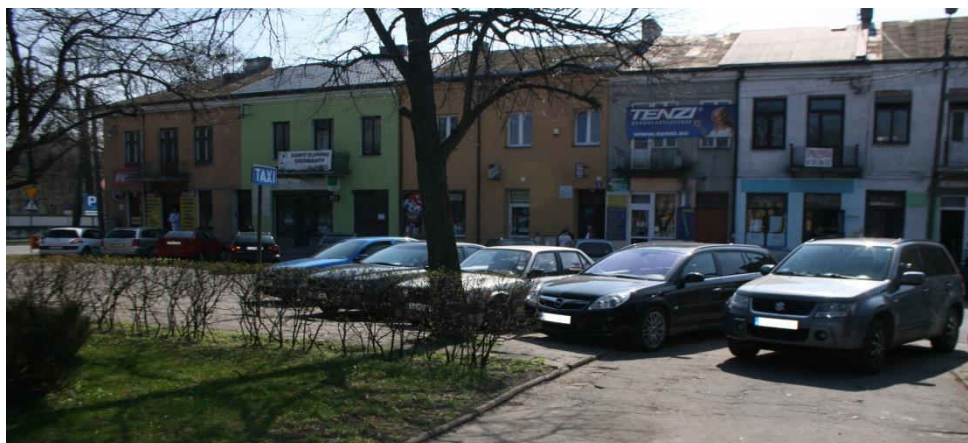
Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
3	Rewitalizacja placu publicznego RYNEK w Radzynie Podlaskim.			Miasto Radzyń Podlaski	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		x	x	x
	Powiązanie pośrednie				
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x	x	x	x	x
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	ul. Rynek 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji	Źródło finansowania	
	3 500 000 zł		2017-2020	RPO WL 2014-2020 Działanie 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich, budżet miasta	
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	<p>Aktualny stan placu publicznego wykorzystywanego zasadniczo na parkowanie pojazdów (w sposób nieuporządkowany) nie sprzyja prowadzeniu jakiegokolwiek działalności gospodarczej, usług. Plac jest położony przy ul. Jana Pawła II, która została już zrewitalizowana.</p> <p>Plac publiczny RYNEK jest to teren byłego dworca autobusowego, który został zlokalizowany na terenie historycznego rynku miejskiego z XVIII w. Stan techniczny infrastruktury jest bardzo zły. Przebudowa placu spowoduje rozwój działalności gospodarczej i usług. Pozytywnie wpłynie na integrację społeczeństwa. Będzie to miejsce bezpieczne - monitorowane (kamery).</p>				
					
<p>Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek</p>					

Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek

Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek

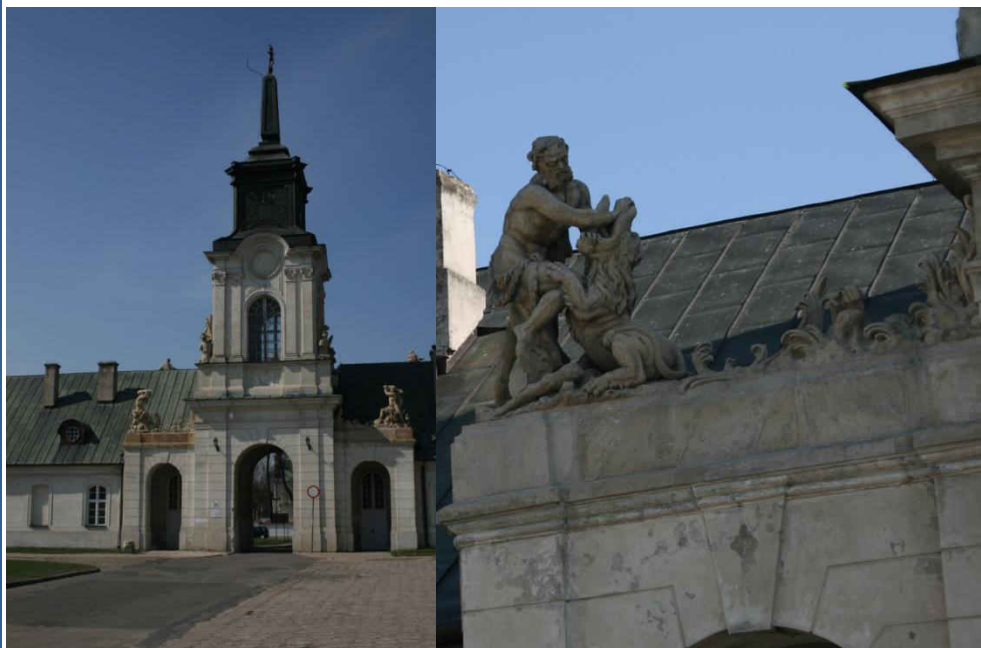

Cel ogólny projektu	Głęboka przebudowa i adaptacja zdewastowanego obszaru ukierunkowana na poprawę jakości korzystania z przestrzeni publicznej. Wzmocnienie potencjału miejscowego przedmiotowego obszaru.			
Zakres realizowanych zadań	<ol style="list-style-type: none">1. Likwidacja kolizyjnej zabudowy (rozbiórka dwóch budynków użytkowych - zły stan techniczny).2. Przebudowa nawierzchni placu.3. Budowa oświetlenia ulicznego.4. Urządzenie zieleni.5. Montaż małej architektury, w tym budowa fontanny.6. Budowa monitoringu wizyjnego (kamery).7. Odbudowa hal targowych.			
Planowane efekty projektu i uzasadnienie umieszczenia projektu na liście podstawowej	<ul style="list-style-type: none">- tworzenie społecznie oczekiwanej infrastruktury i miejsc dających realną alternatywę dla doczasowych sposobów spędzania wolnego czasu na obszarze rewitalizacji,- rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych,- poprawa stanu bezpieczeństwa przestrzeni publicznych,- uzyskanie obiektu o wyraźniej, centrotwórczej funkcji,- ożywienie przestrzeni publicznej RYNKU,- aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji,- rozwój działalności gospodarczej i usług,- ożywienie lokalnej gospodarki,- stworzenie miejsca integracji społeczeństwa.			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba obiektów objętych infrastrukturą zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	2	Protokół odbioru.
	2. Powierzchnia obszaru objętego rewitalizacją.	m ²	6 000	Protokół odbioru.
	3. Liczba obiektów dostosowanych do osób niepełnosprawnych.	obiekt	15	Protokół odbioru.
	4. Otwarta przestrzeń rekultywowana na obszarach miejskich.	szt.	1	Protokół odbioru.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej przestrzeni.	osoba/rok	30 000	Czujniki rejestrujące. Pomiar przez administratora terenu.
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none">1. Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim.2. Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim.3. Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim.4. Rewitalizacja-Przebudowa ul. Jana Pawła II, ul. Międzyrzeckiej i Placu Wolności w Radzynie Podlaskim – wykonano jako zadanie wpisane do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2015.			

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
4	Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim			Miasto Radzyń Podlaski	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		x		x
	Powiązanie pośrednie				
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x	x	x	x	x
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	Radzyń Podlaski ul. Jana Pawła II 2 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji	Źródło finansowania	
	12 500 000 zł		2017 - 2023	RPO WL 2014-2020 Działanie 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich, budżet miasta.	
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	<p>Pałac w obecnym kształcie został wybudowany w XVIII w., gdy właścicielem był Eustachy Potocki. Jest wspaniałą rezydencją rokokową, posiada wysokie walory artystyczne i jest zaliczana do dziesięciu tego typu źródeł w Europie. Pałac został zniszczony w czasie II wojny światowej. Po wojnie odbudowany. Od wielu lat są prowadzone prace konserwacyjne, restauratorskie i roboty budowlane w celu zabezpieczenia obiektu i zahamowania jego destrukcji, a jednocześnie wyeksponowania jego wartości artystycznych i estetycznych. Są to jednak działania niewystarczające.</p> <p>Dziedziniec pałacowy nigdy nie został poddany przebudowie – posiada nawierzchnię z płyt betonowych i mieszanek bitumicznych.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na ostateczne zakończenie procesu zabezpieczenia i przywrócenia „świetności” pałacu. Wpłynie na poprawienie estetyki przestrzeni miejskiej, ożywi prowadzenie działań społecznych, gospodarczych, turystycznych i kulturalnych w odniesieniu do obszaru rewitalizowanego, ale także do terenu całego miasta, a nawet regionu. Będzie to miejsce szczególnie atrakcyjne dla turystów.</p>				
					
	Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek				

Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek

Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek

Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek

Cel ogólny projektu	Odnowa zdegradowanej przestrzeni (obszaru), głęboka przebudowa zdegradowanych obiektów i obszarów, ukierunkowana na poprawę jakości korzystania z przestrzeni, likwidację izolacji obszarów problemowych, poprawę jakości życia mieszkańców.			
Zakres realizowanych zadań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane w zakresie obiektu – pałacu. 2. Przebudowa dziedzińca pałacowego. 3. Remont (prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane) muru oporowego z bramą wjazdową na dziedzińiec (południową). 4. Przebudowa terenu w otoczeniu pałacu od strony ul. Jana Pawła II (m. in. droga wjazdowa na dziedzińiec, fosy). 5. Oświetlenie – iluminacja pałacu. 6. Montaż monitoringu wizyjnego. 			
Planowane efekty projektu i uzasadnienie umieszczenia projektu na liście podstawowej	<ul style="list-style-type: none"> - ochrona lokalnego dziedzictwa historycznego i kulturowego, - rozwój oferty turystycznej, stworzenie marki produktu turystyki kulturowej, - poprawa jakości obiektów publicznych, - rozwój oferty kulturalnej, - pozytywna zmian wizerunku centrum Radzyna Podlaskiego, - estetyzacja otoczenia, - zwiększenie poczucia tożsamości historycznej i przestrzennej mieszkańców. 			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	1	protokół odbioru
	2. Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejskich.	budynek	1	Protokół odbioru.
	3. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją.	m ²	16 000	Protokół odbioru.
	4. Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.	obiekt	1	Protokół odbioru.
5. Otwarta przestrzeń rekultywowana na obszarach miejskich.	szt.	1	Protokół odbioru.	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej.	osoba/rok	10 950	Czujniki rejestrujące. Pomiar przez administratora obiektu.
	2. Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury kulturalnej.	osoba/rok	10 950	Czujniki rejestrujące. Pomiar przez administratora obiektu.
3. Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej.	osoba/rok	10 950	Czujniki rejestrujące. Pomiar przez administratora obiektu.	
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim. 2. Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. 3. Rewitalizacja placu publicznego RYNEK w Radzynie Podlaskim. 4. Akcja? Aktywizacja! 			

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
5	Przebudowa budynku biurowego na budynek mieszkalny, wielorodzinny przy ul. Budowlanych 2A w Radzynie Podlaskim.			Miasto Radzyń Podlaski	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		X		x
	Powiązanie pośrednie				
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x			x	
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	Radzyń Podlaski ul. Budowlanych 2A 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji	Źródło finansowania	
	2 200 000,00 zł		2017 - 2018	Fundusz Dopłat – Bank Gospodarstwa Krajowego, budżet miasta.	
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	<p>Budynek biurowy jest budynkiem poprzemysłowym – pozostał pustostanem po restrukturyzacji Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej S.A. Jest to budynek składający się z dwóch części – jedna z nich jest parterowa, druga natomiast trój kondygnacyjna.</p> <p>W związku z tym, że na obszarze rewitalizowanym jest brak mieszkań socjalnych dla osób wykluczonych, celem jest przebudowa budynku z przeznaczeniem na urządzenie tego typu mieszkań.</p> <p>W wyniku przebudowy powstanie 32 lokale socjalne, w tym 3 dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>W budynku zamieszka ok. 100 osób.</p>				
					
	Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek				
Cel ogólny projektu	Przebudowa i adaptacja zdegradowanych obiektów, ukierunkowane na likwidację izolacji obszarów problemowych oraz poprawę jakości życia mieszkańców obszaru zdegradowanego.				

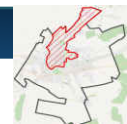

Zakres realizowanych zadań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Roboty budowlane w zakresie przebudowy budynku. 2. Montaż wyposażenia budynku i poszczególnych lokali mieszkalnych. 3. Zagospodarowanie terenu w otoczeniu budynku. 			
Planowane efekty projektu i uzasadnienie umieszczenia projektu na liście podstawowej	<ul style="list-style-type: none"> - rewitalizacja zdegradowanych obiektów publicznych i nadanie im nowej funkcji społecznej, - stworzenie mieszkań socjalnych dla osób wykluczonych społecznie, - stworzenie mieszkań socjalnych dla osób niepełnosprawnych, 			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	1	Protokół odbioru.
	2. Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejskich.	budynek	1	Protokół odbioru.
	3. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją.	m ²	3 300	Protokół odbioru.
	4. Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.	obiekt	1	Protokół odbioru.
	5. Otwarta przestrzeń rekultywowana na obszarach miejskich.	szt.	1	Protokół odbioru.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej.	osoba	100	Decyzje o przydziale lokali.
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mieszkania dla bezdomnych i noclegownia „PRZYTULISKO” – przebudowa budynku przy ul. Budowlanych 8b w Radzynie Podlaskim. 2. Ścieżka rowerowa od ul. Międzyrzeczkiej do ul. Budowlanych w Radzynie Podlaskim. 3. Akcja? Aktywizacja! 			

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
6	Mieszkania dla bezdomnych i noclegownia „PRZYTULISKO” – przebudowa budynku przy ul. Budowlanych 8b w Radzynie Podlaskim.			Miasto Radzyń Podlaski	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		x		x
	Powiązanie pośrednie				
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x			x	
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	Radzyń Podlaski ul. Budowlanych 8b 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji		Źródło finansowania
	1 500 000 zł		2019 - 2023		Fundusz Dopłat – Bank Gospodarstwa Krajowego, budżet miasta.
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	<p>Budynek biurowy jest budynkiem poprzemysłowym – pozostał pustostanem po likwidacji przedsiębiorstwa. Jest to budynek składający się z dwóch części – obydwie są dwukondygnacyjne. W związku z tym, że na obszarze rewitalizowanym występuje problem bezdomności, celem jest przebudowa budynku z przeznaczeniem na urządzenie mieszkań dla bezdomnych i noclegowni. W wyniku przebudowy powstanie 10 mieszkań dla bezdomnych i noclegownia dla 10 osób.</p> <p>Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek</p>				

Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek

Cel ogólny projektu	Przebudowa i adaptacja zdegradowanych obiektów, ukierunkowane na likwidację izolacji obszarów problemowych oraz poprawę jakości życia mieszkańców obszaru zdegradowanego.			
Zakres realizowanych zadań	<ol style="list-style-type: none">1. Roboty budowlane w zakresie przebudowy budynku.2. Montaż wyposażenia budynku i mieszkań oraz noclegowni.3. Zagospodarowanie terenu w otoczeniu budynku.4. Montaż monitoringu.			
Planowane efekty projektu i uzasadnienie umieszczenia projektu na liście podstawowej	<ul style="list-style-type: none">- rewitalizacja zdegradowanych obiektów publicznych i nadanie im nowej funkcji społecznej,- stworzenie mieszkań dla osób bezdomnych i noclegowni,- poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji,- poprawa stanu bezpieczeństwa obiektów publicznych.			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	1	Protokół odbioru.
	2. Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejskich.	budynek	1	Protokół odbioru.
	3. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją.	m ²	800	Protokół odbioru.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej	osoba	20	Decyzje o przydziale mieszkań, ewidencja osób zamieszkujących.
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none">1. Przebudowa budynku biurowego na budynek mieszkalny, wielorodzinny przy ul. Budowlanych 2A w Radzynie Podlaskim.2. Ścieżka rowerowa od ul. Międzyrzeckiej do ul. Budowlanych w Radzynie Podlaskim.3. Akcja? Aktywizacja!			

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
7	Rewitalizacja placu publicznego – Pl. I. Potockiego w Radzynie Podlaskim.			Miasto Radzyń Podlaski	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		x		x
	Powiązanie pośrednie				
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x		x	x	x
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	Radzyń Podlaski Pl. I. Potockiego 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji	Źródło finansowania	
	30 000 zł		2017 - 2018	budżet miasta	
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	<p>Plac publiczny noszący nazwę Pl. I. Potockiego jest częścią historycznego rynku miejskiego (najstarszego) lokalizowanego pomiędzy ul. Ostrowiecką, ul. Warszawską - od Kościoła Św. Trójcy do obecnej siedziby Starostwa w Radzynie Podlaskim. Plac (po przekątnej) przecina ulica będąca przedłużeniem ul. Ostrowieckiej. W pierzejach placu znajduje się zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, usługowa (usługi publiczne i niepubliczne) i handlowa. Plac w ostatnim okresie został objęty systemem monitoringu miejskiego, ponieważ plac stał się miejscem (szczególnie w nocy) spożywania alkoholu przez osoby wykluczone (bezdome, nadużywające alkoholu). Było to miejsce niebezpieczne. Uporządkowanie przestrzeni (m. in. usunięcie krzewów i drzew wpływających niekorzystnie na bezpieczeństwo, wprowadzenie zieleni niskiej i ukwiecenie skwerów) poprawi estetykę przestrzeni publicznej i wyeliminuje negatywne zjawiska społeczne. Miejsce to stanie się bezpiecznym dla mieszkańców i osób tu przebywających.</p> <p>Źródło: Zasoby własne, fot. Piotr Janczarek</p>				

Cel ogólny projektu	Odnowa zdegradowanej powierzchni miejskiej - poprawa jakości korzystania z przestrzeni, poprawa jakości życia mieszkańców obszaru zdegradowanego.
Zakres realizowanych zadań	<ol style="list-style-type: none">1. Usunięcie zieleni (drzew i krzewów) niekorzystnie wpływających na estetykę placu oraz negatywnie wpływającej na bezpieczeństwo publiczne.2. Uporządkowanie skwerów – wprowadzenie niskiej zieleni i ukwiecenie.

Źródło: <http://www.radzyn-podl.pl/9-informacje/1251-jak-bedzie-wygladal-skwer-przy-pomniku-konstytucji-3-maja-mowi-prezes-puk-slawomir-salata.html>

Planowane efekty projektu i uzasadnienie umieszczenia projektu na liście podstawowej

- tworzenie społecznie oczekiwanej infrastruktury i miejsc dających realną alternatywę dla dotychczasowych sposobów spędzania wolnego czasu na obszarze rewitalizacji,
- uporządkowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych,
- poprawa stanu bezpieczeństwa przestrzeni publicznych,
- uzyskanie obiektu o centrotwórczej funkcji,
- eliminacja negatywnych zjawisk społecznych,
- poprawa estetyki przestrzeni publicznych.

Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	1	Protokół odbioru.
	2. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją.	m ²	2 500	Protokół odbioru.
	3. Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.	obiekt	1	Protokół odbioru.
	4. Otwarta przestrzeń rekultywowana na obszarach miejskich.	szt.	1	Protokół odbioru.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej.	osoba/rok	5 000	Pomiar.
Projekty komplementarne	1. Termomodernizacja budynku, wymiana okien i remont dachu siedziby Starostwa Powiatowego w Radzynie Podlaskim. Zagospodarowanie i urządzenie terenu nieruchomości. 2. Remont budynku siedziby Starostwa Powiatowego w Radzynie Podlaskim oraz drogi powiatowej ul. Gwardii. Ponadto monitoring wizyjny placu wykonano jako zadanie wpisane do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2015.			

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
8	Ścieżka rowerowa od ul. Międzyrzeckiej do ul. Budowlanych w Radzynie Podlaskim.			Miasto Radzyń Podlaski/Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		x		x
	Powiązanie pośrednie				
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x	x	x	x	x
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	Radzyń Podlaski ul. Międzyrzecka – ul. Budowlanych 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji	Źródło finansowania	
	900 000,00 zł		2018 - 2019	budżet miasta, budżet państwa	
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Obszar rewitalizacji jest niedostatecznie skomunikowany na połączeniu jego części w centrum miasta z północną częścią w zakresie zapewnienia bezpiecznych warunków ruchu pieszych i rowerzystów. Wybudowanie ścieżki rowerowej (służącej także pieszym) zdecydowanie poprawi komunikację wewnątrz obszaru rewitalizacji. Zapewni bezpieczeństwo najmniej chronionym uczestnikom ruchu drogowego – rowerzyści korzystają z jezdni ul. Międzyrzeckiej i drogi krajowej nr 19, a piesi z jezdni lub poboczy tych dróg. W części północnej obszaru są zlokalizowane różnego rodzaju przedsiębiorstwa i takie połączenie będzie służyło wielu osobom do dojazdu rowerem, czy też dojeździ do miejsca pracy. Będzie służyło także osobom zamieszkującym w północnej części obszaru w budynkach z mieszkaniami socjalnymi, czy też z mieszkaniami dla bezdomnych – łatwiejszy dostęp do usług, czy też miejsc pracy znajdujących się w centrum miasta.				
Cel ogólny projektu	Poprawa jakości korzystania z przestrzeni, likwidacja izolacji obszarów problemowych oraz poprawa jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych.				
Zakres realizowanych zadań	Budowa ścieżki rowerowej przeznaczonej do ruchu rowerowego i pieszego na odcinku od istniejącej ścieżki w ul. Międzyrzeckiej, poprzez pas drogowy drogi krajowej nr 19, do ul. Budowlanych (łączna długość 1,1 km).				
Planowane efekty projektu i uzasadnienie umieszczenia projektu na liście podstawowej	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie społecznie oczekiwanej infrastruktury komunikacyjnej na obszarze rewitalizacji, - poprawa jakości korzystania z przestrzeni publicznych, - poprawa bezpieczeństwa przestrzeni publicznych, - poprawa komunikacji wewnątrz obszaru rewitalizacji, - ułatwienie dostępu do pracy i usług, - likwidacja izolacji obszarów problemowych, - poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, - integracja przestrzenna i funkcjonalna obszaru rewitalizacji z pozostałą częścią miasta. 				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika	
	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	1	Protokół odbioru.	
	2. Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.	obiekt	1	Protokół odbioru.	

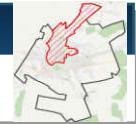

Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej.	osoba/rok	50 000	Pomiar ruchu.
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none">1. Przebudowa budynku biurowego na budynek mieszkalny, wielorodzinny przy ul. Budowlanych 2A w Radzynie Podlaskim.2. Mieszkania dla bezdomnych i noclegownia „PRZYTULISKO” – przebudowa budynku przy ul. Budowlanych 8b w Radzynie Podlaskim.3. Akcja? Aktywizacja!			

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
9	Budowa skateparku w Radzynie Podlaskim			Miasto Radzyni Podlaski	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		x		x
	Powiązanie pośrednie				
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x			x	x
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	Radzyni Podlaski ul. Jana Pawła II 13 21-300 Radzyni Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji		Źródło finansowania
	235 000 zł		2016 - 2017		Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, budżet miasta.
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	<p>Młodzież od wielu już lat postulowała wybudowanie na terenie miasta odpowiednio urządzonego skateparku, który mogłaby wykorzystywać do miłego i sportowego spędzania czasu wolnego na deskorolkach rolkach czy też rowerach. Na terenie miasta brak tego typu urządzeń sportowych. Skatepark wpłynie ożywiająco na teren centrum miasta - będzie on atrakcją nie tylko dla młodzieży zamieszkującej w tym rejonie miasta. Z jego urządzeń będą korzystać także osoby z zewnątrz, co przyczyni się do wzrostu aktywności turystycznej na obszarze rewitalizacji – w sąsiedztwie terenu znajdują się zabytkowe obiekty m.in. zespół pałacowo-parkowy, kościół pw. Św. Trójcy.</p> <p>W sąsiedztwie terenu przeznaczanego pod lokalizację znajduje się także urządzone w ubiegłych latach plac zabaw dla dzieci oraz różnego rodzaju boiska (urządzenia) służące uprawianiu sportu i rekreacji. Po wybudowaniu skateparku powstanie dobrze funkcjonujący kompleks sportowo-rekreacyjny do korzystania przez osoby nieomal w każdym wieku.</p>				
Cel ogólny projektu	Przebudowa zdegradowanego obszaru, ukierunkowana na poprawę jakości korzystania z przestrzeni, likwidację izolacji obszarów problemowych, poprawę jakości życia mieszkańców.				
Zakres realizowanych zadań	Wybudowanie skateparku.				
Planowane efekty projektu i uzasadnienie umieszczenia projektu na liście podstawowej	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości korzystania z przestrzeni publicznych, - poprawa bezpieczeństwa przestrzeni publicznych, - likwidacja izolacji obszarów problemowych, - poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. 				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika	
	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	1	Protokół odbioru.	
	2. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją.	m ²	350	Protokół odbioru.	
	3. Otwarta przestrzeń rekultywowana na obszarach miejskich.	szt.	1	Protokół odbioru.	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika	
	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej	osoba/rok	1 500	Pomiar przez administratora terenu.	

Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none">1. Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim.2. Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim3. Rewitalizacja placu publicznego RYNEK w Radzynie Podlaskim.4. Akcja? Aktywizacja!
----------------------------	---

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
10	Centrum Organizacji Pozarządowych			Miasto Radzyna Podlaska / Radzyńskie Stowarzyszenie dla Kultury "Stuk-Puk"	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		x		x
	Powiązanie pośrednie				
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x			x	x
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	Pałac w zespole pałacowo-parkowym ul. Jana Pawła II 2			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu	Termin realizacji		Źródło finansowania	
	500 000 zł	2018-2020		RPO WL 2014-2020	
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Wiele stowarzyszeń mieści się w mieszkaniach prywatnych lub wynajmuje lokale ponosząc znaczące koszty. Organizacje pozarządowe mają problem z prowadzeniem księgowości, współdziałaniem, wymianą informacji. Centrum rozwiąże te problemy i pozwoli rozwinąć działania i aktywność organizacji pozarządowych.				
Cel ogólny projektu	Wzmocnienie aktywności społecznej mieszkańców i likwidacja barier rozwoju sektora pozarządowego.				
Zakres realizowanych zadań	Utworzenie w pomieszczeniach pałacu Centrum Organizacji Pozarządowych. Swoje lokale (sale spotkań, wystawiennicze, konferencyjne, multimedialne, biurowe) znalazłyby istniejące i powstające organizacje.				
Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu i umieszczenia projektu na liście podstawowej	Stworzenie miejsca dla organizacji pozwoliłoby ograniczyć koszty prowadzenia działalności tych organizacji. Mogłyby one prowadzić wspólne biuro (sprzęt komputerowy, multimedialny), mogłyby zatrudnić jednego księgowego. W ten sposób zlikwidowane byłyby bariery będące w większości przypadków przyczyną ograniczania lub niepodejmowania działalności społecznej w formie zorganizowanej.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika	
	Liczba nowych organizacji pozarządowych.	szt.	5	Dane UM i GUS.	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika	
	Liczba aktywnych organizacji pozarządowych.	szt.	5	Sprawozdanie z realizacji i trwałości projektu (liczba projektów organizacji pozarządowych).	
Projekty komplementarne	1. Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. 2. Akcja? Aktywizacja!				

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
11	Dom Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych			Miasto Radzyn Podlaski / Radzyńskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Ósmy Kolor Tęczy"	
Powiązanie z celami MPR	Powiązanie bezpośrednie		Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie pośrednie		x		
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x			x	x
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	ul. Parkowa 2 21-300 Radzyn Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość przedsięwzięcia		Termin realizacji		Źródło finansowania
	500 000 zł		2018-2020		RPO WL 2014-2020
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Osoby niepełnosprawne po pobycie w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym lub Dziennym Środowiskowym Domu Samopomocy pozostają bez możliwości dalszego rozwoju i rehabilitacji we własnych domach. Przystosowany budynek wraz z odpowiednimi salami - do rehabilitacji, świetlicą, placem zabaw, miejscem spotkań i integracji pomoże w ciągłym i stałym rozwoju osób niepełnosprawnych. Odpowiednio przystosowane sale posłużą rehabilitacji i integracji. Na działce otaczającej budynek zostanie utworzony plac zabaw przystosowany dla osób niepełnosprawnych i integracji ze społecznością miasta.				
Cel ogólny projektu	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.				
Zakres realizowanych zadań	- przystosowanie budynku dla osób niepełnosprawnych, - stworzenie i wyposażenie sal do rehabilitacji i integracji, - utworzenie na działce otaczającej budynek placu zabaw i integracji.				
Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu i umieszczenia projektu na liście podstawowej	Osoby niepełnosprawne będą uczestniczyć w życiu społecznym.				
Produkty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	Budynek wraz z otoczeniem przystosowany do pobytu i rozwoju osób niepełnosprawnych		szt.	1	Dokumentacja powykonawcza.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z nowej infrastruktury		os.	50	Sprawozdanie z realizacji i trwałości projektu.
Projekty komplementarne	Akcja? Aktywizacja!				

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
12	Akcja? Aktywizacja!			FUNDACJA ROZWOJU GOSPODARKI i INNOWACJI im. Eugeniusza Kwiatkowskiego	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		x		
	Powiązanie pośrednie				
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x				
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	Miasto Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	x
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji		Źródło finansowania
	2 000 000 PLN		01.01.2018 r. – 31.12.2020 r.		RPO WL 2014-2020
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Kompleksowe i indywidualizowane wsparcie uczestników projektu ma na celu przełamanie barier równościowych w dostępie do zatrudnienia. Rezultatem projektu będzie podniesiony poziom aktywizacji społeczno- zawodowej, który przyczyni się do osiągnięcia rzeczywistej równości szans kobiet i mężczyzn.				
Cel ogólny projektu	Wzrost integracji społecznej oraz poprawa dostępu do rynku pracy, zagrożonych wykluczeniem, poprzez realizację programu reintegracji społecznej i zawodowej, zakładającego indywidualną ścieżkę wsparcia dla każdego uczestnika projektu, która pozwoli zdobyć umiejętności społeczno-zawodowe służące odnalezieniu się na rynku pracy województwa lubelskiego.				
Zakres realizowanych zadań	Główne zadania, które będą realizowane w ramach projektu: 1. Indywidualny Plan Działania. 2. Program reintegracji społecznej. 3. Program reintegracji zawodowej.				
Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu i umieszczenia projektu na liście podstawowej	W roku 2016 z pomocy MOPS w Radzynie Podlaskim skorzystało 393 rodzin spełniających przesłanki ustawowe zaliczające do rodzin ubogich, w których żyje 1072 osób. Stanowi to około 8%. Przyczyny tak dużej liczby ubogich rodzin w Radzynie Podlaskim są analogiczne jak w przypadku innych miejscowości. Przede wszystkim problemem są niskie kwalifikacje osób bezrobotnych, małe umiejętności w zakresie poszukiwania pracy, a także brak chęci podjęcia pracy, czemu sprzyja stosunkowo duża liczba i wysokość świadczeń socjalnych. Ponadto z informacji uzyskanych w PUP wynika, że bezrobotni wykazują małe zainteresowanie podjęciem pracy, która nie spełnia wszystkich oczekiwań bezrobotnego. Istnieje również niechęć do uczestnictwa w szkoleniach czy przemieszczaniu się w celu podjęcia zatrudnienia.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa		Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem programu.	osoba	70		a) listy obecności b) rejestr (arkusz kalkulacyjny) podpisanych oświadczeń zawierający podstawowe informacje o uczestnikach projektu.

	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
Rezultaty	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu.	osoba	56	Rejestr (arkusz kalkulacyjny) wydanych przez jednostkę certyfikującą certyfikatów potwierdzających nabycie kwalifikacji.
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none">1. Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim.2. Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim.3. Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim.4. Przebudowa budynku biurowego na budynek mieszkalny, wielorodzinny przy ul. Budowlanych 2A w Radzynie Podlaskim.5. Ścieżka rowerowa od ul. Międzyrzeckiej do ul. Budowlanych w Radzynie Podlaskim.6. Budowa skateparku w Radzynie Podlaskim.7. Plener Malarski "Zmalujmy Radzyń".8. Analogowo-Cyfrowe Archiwum Fotograficzne Miasta Radzyń Podlaski.9. Ogólnopolskie Spotkania z Piosenką Autorską "Oranżeria".10. "Rodzina Jest Najważniejsza".11. "Spójrz to ja".			

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
13	„Od szkolenia do zatrudnienia – YEI”			Lubelska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		x	x	
	Powiązanie pośrednie		x	x	
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x	x			
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	ul. Lubomelska 1-3, 20-072 Lublin, OSiW Radzyń Podlaski, ul. Lubelska 25			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	x
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji	Źródło finansowania	
	450 000 zł		1.09.2017 r. – 30.04.2018 r.	POWER 2014-2020, 1.3.2.	
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Analiza problemów społecznych obszaru rewitalizacji wykazała występowanie skumulowanych negatywnych czynników powodujących występowanie zjawiska wykluczenia społecznego. Zaliczyć do nich należy wysoki poziom przestępczości, alkoholizm, przemoc w rodzinie i ubóstwo, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Na terenie całego miasta, a w szczególności na obszarze rewitalizacji spotkać można przypadki uzależnienia od pomocy społecznej, dziedziczenia biedy czy niekorzystnych postaw społecznych.				
Cel ogólny projektu	Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 24 roku życia bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).				
Zakres realizowanych zadań	<p>Wsparcie przewidziane dla grupy projektowej I i II:</p> <ol style="list-style-type: none"> Opieka wychowawców. Ubezpieczenie NNW. Wyżywienie w trakcie zajęć. Zwrot kosztów dojazdów na zajęcia. Grupowe wsparcie psychologiczne – treningi i warsztaty. Indywidualne wsparcie psychologiczne. Zajęcia z zakresu zapobiegania depresji wśród młodzieży. Indywidualne zajęcia z doradcą zawodowym. Warsztaty aktywnego poszukiwania pracy. Kursy językowe. Kursy ECDL. <p>Wsparcie przewidziane tylko dla I grupy:</p> <ol style="list-style-type: none"> Warsztaty wyrównawcze z przedmiotów szkolnych. Konkurs z nagrodami związany ze wsparciem udzielanym w ramach projektu. Podstawowy kurs komputerowy. <p>Wsparcie przewidziane tylko dla II grupy:</p> <ol style="list-style-type: none"> Grupowe zajęcia z doradcą zawodowym. Kursy zawodowe. Kursy prawa jazdy kat. B. Warsztaty z zakresu kreowania wizerunku połączone z usługą stylisty wraz z metamorfozą. Warsztaty przygotowujące do usamodzielnienia się – zajęcia w trzech modułach (I warsztaty z tworzenia i zarządzania domowym budżetem, II kontakty z instytucjami i urzędami publicznymi, III prawo pracy, podatki). Indywidualne pośrednictwo pracy/pośrednictwo w zakresie organizacji staży zawodowych. Coaching zawodowy – zajęcia grupowe np. po 5 osób (zwiększenie samooceny i samoakceptacji, automotywacja, asertywność, kreatywność). Staże zawodowe (3 mies.). 				

	<p>9. Wyposażenie stanowiska pracy u pracodawcy w związku z odbywanym przez uczestnika stażem. 10. Stypendium stażowe, stypendium szkoleniowe. 11. Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną</p>			
<p>Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu i umieszczenia projektu na liście podstawowej</p>	<p>Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 24 roku życia bez pracy, w tym w szczególności osób, z grup defaworyzowanych.</p> <p>Zostały określone główne grupy defaworyzowane oraz przyczyny wykluczenia na obszarze Miasta Radzyń Podlaski.</p> <p>Główne grupy defaworyzowane to: osoby bezrobotne, młodzież, osoby samotnie wychowujące dzieci, rodziny z dysfunkcjami (w tym w wyniku wyjazdu do pracy za granicą jednego z rodziców), osoby starsze, niepełnosprawne oraz osoby o niskich kwalifikacjach, a także osoby i rodziny dotknięte patologiami.</p> <p>Przyczyny wykluczenia to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ubóstwo (poczucie ubóstwa): rozwarstwienie społeczne związane z brakiem pracy i niskimi dochodami, nierozwiązane problemy starości (opieka zdrowotna, samotność, bezradność), brak integracji (spędzanie czasu przed komputerem, otoczenie multimediami, brak działań międzypokoleniowych, upadek autorytetów, brak identyfikacji ze społecznością), - bezradność (marazm, brak chęci do samorozwoju), - niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, - bierność: wynik szeregu niepowodzeń, poczucie bezsensu, brak wiary, że może być lepiej, - przemoc: brak rozmów, zła komunikacja, frustracja, problemy rodzinne, - niewłaściwe zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży: nieodpowiednie osoby prowadzące, brak systemowej pracy, brak konsultacji z zainteresowanymi, niedostosowanie ofert, brak finansów, brak liderów, - niska samoocena: kompleksy, niepowodzenia, nawarstwianie problemów, brak poczucia miłości, sposób wychowania, - uzależnienia od środków psychoaktywnych, alkoholu: szukanie wrażeń, szukanie akceptacji otoczenia, promocja alkoholu, - brak profilaktyki, zmiana postrzegania wzorców spożywania piwa, przyzwolenie otoczenia, bezrobocie. <p>Charakterystyka beneficjentów:</p> <p>I grupa (15-17 lat) - to osoby znajdujące się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, które posiadają wykształcenie na poziomie szkoły podstawowej lub gimnazjum, zaniedbujące obowiązek szkolny – wykazujące słabe wyniki w nauce i dużą absencję na zajęciach szkolnych, a przez to zagrożone wykluczeniem społecznym. Celem projektu będzie udzielenie tym osobom wsparcia prowadzącego do podjęcia nauki lub szkolenia, nabycia kwalifikacji oraz nabycia elementarnych kompetencji społecznych.</p> <p>II grupa (18-24 lata) - to osoby pozostające bez zatrudnienia, nieuczące się, których ograniczenia materialne i środowiskowe, a także brak kwalifikacji zawodowych, zbyt niskie kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje zawodowe niedostosowane do potrzeb rynku pracy oraz brak doświadczenia zawodowego i wiedzy na temat skutecznych metod poszukiwania pracy utrudniają samodzielne nabycie umiejętności umożliwiających wejście na rynek pracy i gwarantujących udany start życiowy.</p>			
<p>Produkty</p>	<p>Nazwa wskaźnika</p> <p>1. Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu objętych wsparciem w programie.</p>	<p>Jednostka miary</p> <p>osoba</p>	<p>Wartość docelowa</p> <p>30</p>	<p>Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika</p> <p>a) listy obecności podpisywane przez UP na 1.zajęciach (zad.1)(potwierdzające rozpoczęcie udziału w projekcie) prowadzone przez doradcę b)rejestr (arkusz kalkul.) podpisanych oświadczeń zawieraj. podst. informacje o UP</p>

	2. Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie.	osoba	10	a) listy obecności podpisywane przez UP na 1.zajęciach (zad.1)(potwierdzające rozpoczęcie udziału w projekcie), prowadzonym przez doradcę b)rejestr (arkusz kalkul.) podpisanych oświadczeń zawieraj. podst. informacje o UP
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba osób biernych zawodowo nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, które otrzymały ofertę pracy, kształcenia ustawicznego, przygotowania zawodowego lub stażu po opuszczeniu programu.	osoba	30	Rejestr osób, które otrzymały ofertę pracy, kształcenia ustawicznego, przygotowania zawodowego lub stażu po opuszczeniu programu.
	2. Liczba osób biernych zawodowo nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, uczestniczących w kształceniu/szkoleniu lub uzyskujących kwalifikacje lub pracujących (łącznie z pracującymi na własny rachunek) po opuszczeniu programu.	osoba	30	a)rejestr (arkusz kalkulacyjny) wydanych przez jednostkę certyfikującą certyfikatów potwierdzających nabycie kwalifikacji.
	3. Liczba osób biernych zawodowo nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, które ukończyły interwencję wspieraną w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.	osoba	30	Rejestr osób, które ukończyły interwencję wspieraną w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim. 2. Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. 3. Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. 4. Ścieżka rowerowa od ul. Międzyrzeckiej do ul. Budowlanych w Radzynie Podlaskim. 5. Budowa skateparku w Radzynie Podlaskim. 6. Plener Malarski "Zmalujmy Radzyń". 7. Analogowo-Cyfrowe Archiwum Fotograficzne Miasta Radzyń Podlaski. 8. Ogólnopolskie Spotkania z Piosenką Autorską "Oranżeria". 9. "Rodzina Jest Najważniejsza". 10. "Spójrz to ja". 			

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
14	Plener Malarski "Zmalujemy Radzyń".			Radzyński Ośrodek Kultury	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		x		
	Powiązanie pośrednie				x
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x				x
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	Radzyński Ośrodek Kultury ul. Jana Pawła II 4 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu	Termin realizacji		Źródło finansowania	
	10 000 zł	od 2018 r. - cyklicznie do 2023 r.		budżet miasta, sponsorzy	
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	- brak działań artystycznych w przestrzeni miejskiej, - potrzeba wypełnienia wolnego czasu dzieciom z ubogich rodzin, - promocja miasta.				
Cel ogólny projektu	Integracja środowisk artystycznych, promocja miasta, poprawa estetyki, zajęcia artystyczne dla dzieci z ubogich rodzin.				
Zakres realizowanych zadań	1. Zaproszenie artystów. 2. Organizacja pleneru. 3. Wystawa poplenerowa.				
Planowane efekty projektu i uzasadnienie umieszczenia projektu na liście podstawowej	- przyciągnięcie twórców do miasta, - promocja walorów miasta w kraju, - artyści będą prowadzić zajęcia z dziećmi, - integracja twórców lokalnych z twórcami z innych regionów kraju, - integracja mieszkańców miasta z artystami,				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika	
	Liczba zaproszonych z zewnątrz artystów.	osoba	5	Sprawozdanie z realizacji projektu.	
	Liczba prac o radzyńskiej tematyce.	szt.	10	Sprawozdanie z realizacji projektu.	
	Wystawa poplenerowa	szt.	1	Sprawozdanie z realizacji projektu.	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika	
	Liczba osób, które odwiedzą plener malarski	osoba	100	Pomiar ROK.	
Projekty komplementarne	1. Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim. 2. Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. 3. Rewitalizacja placu publicznego RYNEK w Radzynie Podlaskim. 4. Akcja? Aktywizacja! 5. Rewitalizacja placu publicznego – Pl. I. Potockiego w Radzynie Podlaskim.				

Lista A – Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
15	Analogowo-Cyfrowe Archiwum Fotograficzne Miasta Radzyń Podlaski.			Radzyński Ośrodek Kultury	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		x		
	Powiązanie pośrednie				x
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x				x
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	Radzyński Ośrodek Kultury ul. Jana Pawła II 4 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji		Źródło finansowania
	15 000 zł		od 2018 - cyklicznie		budżet miasta
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Słaba wiedza na temat lokalnej historii. Korzyści: wskazanie właściwych wzorców zachowań, integracja społeczeństwa.				
Cel ogólny projektu	Zaangażowanie wszystkich grup społecznych celem edukacji historycznej Miasta Radzyń Podlaski.				
Zakres realizowanych zadań	1. Tworzenie archiwum. 2. Organizacja wystaw zebranych fotografii. 3. Tworzenie strony internetowej. 4. Warsztaty fotograficzne dla dzieci i młodzieży.				
Planowane efekty projektu i uzasadnienie umieszczenia projektu na liście podstawowej	Kształcenie historyczne dzieci, młodzieży i dorosłych na temat historii miasta poprzez zabawę z fotografią. Dostęp do historycznych i współczesnych fotografii dla mieszkańców Radzynia Podlaskiego, które będą publikowane na utworzonej stronie internetowej.				
Produkty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	Liczba osób, która weźmie czynny udział w projekcie.		os.	200	Listy obecności.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	Liczba osób korzystających ze zbiorów archiwum		osoba/rok	500	Rejestr odwiedzin na stronie Internetowej.
Projekty komplementarne	1. Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim. 2. Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. 3. Rewitalizacja placu publicznego RYNEK w Radzynie Podlaskim. 4. Akcja? Aktywizacja! 5. Rewitalizacja placu publicznego – Pl. I. Potockiego w Radzynie Podlaskim.				

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
16	Ogólnopolskie Spotkania z Piosenką Autorską "Oranżeria"			Radzyński Ośrodek Kultury	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		x		
	Powiązanie pośrednie				x
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x				
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	Radzyński Ośrodek Kultury ul. Jana Pawła II 4 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji		Źródło finansowania
	30 000 zł		od 2018 - cyklicznie		budżet miasta, sponsorzy
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Niewielka ilość młodzieży angażującej się w życie kulturalne miasta, w szczególności na polu recytatorskim i muzycznym. Projekt przyniesie pozytywne skutki w postaci wskazania właściwych zachowań oraz piękna poezji śpiewanej młodzieży oraz mieszkańcom miasta.				
Cel ogólny projektu	Edukacja kulturalna młodzieży w zakresie muzyczno-poetyckim.				
Zakres realizowanych zadań	Organizacja konkursu piosenki autorskiej (poezja śpiewana), wpleczonego w 3-dniowy koncert festiwalowy. Warsztaty dla uczestników konkursu prowadzone przez profesjonalnych instruktorów i artystów.				
Planowane efekty projektu uzasadnienie umieszczenia projektu na liście podstawowej	- edukacja muzyczna młodzieży, - edukacja muzyczno-poetycka dzieci, odzieży i dorosłych.				
Produkty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	Liczba osób, która weźmie czynny udział w 1 edycji festiwalu.		osoba	300	Listy obecności.
	Liczba osób, która weźmie czynny udział w warsztatach oraz przeglądzie konkursowym.		osoba	50	Listy obecności.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	Wzrost liczby dzieci i młodzieży zaangażowanej w życie kulturalne miasta.		osoba	10	Dane ROK.
Projekty komplementarne	Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim.				

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
17	"Rodzina Jest Najważniejsza"			Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	
Powiązanie z celami MPR	Powiązanie bezpośrednie		Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie pośrednie		x		
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x				
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Warszawska 32 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji	Źródło finansowania	
	16 000 zł		2017	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzynie Podlaskim, sponsorzy	
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Przemoc w rodzinach z dziećmi korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Realizacja projektu przyczyni się do wzmocnienia kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców z rodzin zagrożonych przemocą.				
Cel ogólny projektu	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, poprawa funkcjonowania osób dotkniętych przemocą - Niebieska Karta.				
Zakres realizowanych zadań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania z psychologiem. 2. Rozmowy pracowników socjalnych z ofiarami i sprawcami. 3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – kierowanie osób uzależnionych do leczenia. 4. Warsztaty dla rodzin. 5. Wycieczka rodzin do teatru. 				
Planowane efekty projektu i uzasadnienie umieszczenia projektu na liście podstawowej	Wyeliminowanie przemocy w rodzinach z dziećmi, w których dochodzi to tej przemocy.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika	
	Liczba osób w projekcie.	osoba	20	Sprawozdanie z realizacji projektu.	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika	
	Spadek liczby rodzin wykluczonych społecznie.	rodzina	5	Dane z MOPS.	
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Akcja? Aktywizacja! 2. Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim. 3. Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. 4. Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. 5. "Spójrz to ja". 				

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
18	"Spójrz to ja"			Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		x		
	Powiązanie pośrednie				
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x				
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Warszawska 32 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji		Źródło finansowania
	5 000 zł		2017		Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzynie Podlaskim, sponsorzy
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Nadużywanie alkoholu w rodzinach z dziećmi korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzynie Podlaskim. Realizacja projektu wpłynie na poprawę warunków życia dzieci z rodzin dysfunkcyjnych oraz integrację dzieci z rówieśnikami.				
Cel ogólny projektu	Praca socjalna z dziesięciorgiem dzieci w wieku 8-11 lat, pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym, uczestniczących w zajęciach w świetlicy środowiskowej w Radzynie Podlaskim przy Kościele Trójcy Św.				
Zakres realizowanych zadań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania (30 spotkań) koordynatorów z dziećmi. 2. Spotkanie z funkcjonariuszami Policji, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, członkami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Spraw Alkoholowych. 3. Wycieczki do Teatru Muzycznego w Lublinie. 4. Rodzice dzieci biorących udział w projekcie – spotkanie z psychologiem, konsultacje. 				
Planowane efekty projektu i uzasadnienie umieszczenia projektu na liście podstawowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabycie nowych kompetencji i zachowań społecznych - umiejętność funkcjonowania w grupie rówieśniczej. 2. Wzrost wiary we własne umiejętności u dzieci. 3. Nabycie wiedzy przez dzieci na temat biologicznych uwarunkowań powstania uzależnienia. 4. Nabycie przez dzieci wiedzy na temat form spędzania czasu wolnego. 5. Wzrost poziomu wiedzy u dzieci dotyczącej zdrowego i higienicznego stylu życia. 6. Nabycie przez dzieci umiejętności asertywnych zachowań. 7. Nabycie przez rodziców wiedzy dotyczącej przyczyn sięgania po alkohol przez dzieci. 8. Nabycie umiejętności komunikowania się bez przemocy przez rodziców. 9. Nabycie przez rodziców nowych kompetencji społecznych - umiejętność radzenia sobie w sytuacji sięgania po alkohol przez dzieci. 10. Poznanie przez rodziców jak funkcjonują dzieci i w jakie wchodzi role w rodzinie z problemem alkoholowym. 				
Produkty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	Liczba dzieci uczestniczących w programie.		osoba	10	Listy obecności.
	Liczba spotkań koordynatorów z dziećmi.		szt.	30	Listy obecności.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	Poprawa warunków życia dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.		osoba	10	Wywiad środowiskowy.
Projekty komplementarne	1. Akcja? Aktywizacja! 2. "Rodzina Jest Najważniejsza".				

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
19	„Aktywizacja, Integracja w OHP”			Lubelska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		x	x	
	Powiązanie pośrednie				
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x				
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	ul. Lubomelska 1-3, 20-072 Lublin, OSiW Radzyń Podlaski, ul. Lubelska 25			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	x
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu	Termin realizacji		Źródło finansowania	
	bezkosztowo dla Miasta	od 2017-09-01 do 2018-06-30		RPO WL 11.1	
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Analiza problemów społecznych obszaru rewitalizacji wykazała występowanie skumulowanych negatywnych czynników powodujących występowanie zjawiska wykluczenia społecznego. Zaliczyć do nich należy wysoki poziom przestępczości, alkoholizm, przemoc w rodzinie i ubóstwo, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Na terenie całego miasta, w tym również na obszarze rewitalizacji spotkać można przypadki uzależnienia od pomocy społecznej, dziedziczenia biedy czy niekorzystnych postaw społecznych.				
Cel ogólny projektu	Celem projektu jest wzrost integracji społecznej oraz poprawa dostępu do rynku pracy 90 osób (40K i 50M) młodych osób w wieku 15 - 25 lat (10 osób z Miasta Radzyń Podlaski), zagrożonych wykluczeniem, poprzez realizację programu reintegracji społecznej i zawodowej, zakładającego indywidualną ścieżkę wsparcia dla każdego uczestnika projektu, która pozwoli zdobyć umiejętności społeczno - zawodowe służące odnalezieniu się na lokalnym rynku pracy do 30.06.2018 r. Głównym problemem młodzieży zagrożonej wykluczeniem jest brak zatrudnienia rodziców, brak kwalifikacji i korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej, co pogłębia złe warunki materialne i zwiększa częstotliwość występowania ubóstwa.				
Zakres realizowanych zadań	Główne zadania, które będą realizowane w ramach projektu: 1. Indywidualny Plan Działania. 2. Wsparcie opiekuńczo-wychowawcze. 3. Program reintegracji społecznej. 4. Program reintegracji zawodowej.				
Planowane efekty projektu i uzasadnienie umieszczenia projektu na liście podstawowej	<p>SYTUACJA PROBLEMOWA:</p> <p>Sytuacja uczestników OHP przedstawia się następująco: rodzice uczestników posiadają wyk. podst. (43%) lub zasadnicze zawodowe (36%). Trudna sytuacja finansowa i brak pracy ma duży wpływ na status życiowy młodzieży. 27% ankietowanych uczestników OHP zgłaszało problem nadużywania alkoholu przez rodziców. Inne problemy: pobyt ojca w więzieniu, przemoc w rodzinie. 48% ojców i matek jako główne źródło utrzymania wskazuje rentę, emeryturę/zasiłek/bez stałych środków do życia. Wybór grupy docelowej nastąpił poprzez dośw. oraz działalność statutową OHP. 60% UP to mężczyźni, ze względu na fakt, że oni częściej zgłaszają się do OHP.</p> <p>Wynika to z faktu, że potrzebują pracy, jako głowa rodziny. Kobiety często zostają młodymi matkami na utrzymaniu ojca dziecka lub państwa. Celem jest łamanie barier spowodowanych procesem wykluczenia oraz nierównością szans. Są to bariery ekonomiczne(brak pieniędzy na książki, dojazdy), przestrzenne (odległe wsie), społeczne i kulturowe (brak wzorców w domu rodzinnym), a także oświatowe (relacje nauczyciel - uczeń, zespół nauczycieli szkolnego związany z pochodzeniem). Często są one wzajemnie powiązane, tworząc całe związki przeszkód uniemożliwiających młodzieży ze środowisk defaworyzowanych edukację oraz znalezienie zatrudnienia. Dążenie do równości szans (zarówno kobiet jak i mężczyzn) w tym zakresie jest także związane z działalnością OHP. Wspierana jest również edukacja międzykulturowa, która pozwala młodzieży zrozumieć własne reakcje i postawy w konfrontacji z odmiennością, zarówno fizyczną jak i kulturową. Niezmiernie ważne jest nauczanie młodzieży tzw. wykluczonej pojęcia tolerancji,</p>				

	<p>wolnej od uprzedzeń i stereotypów. Podnoszenie ich świadomości dotyczącej bycia obywatelem Polski i Unii Europejskiej wymaga właściwych metod pracy wymagających różnych kanałów poznawczych. Projekt przyczyni się do zniwelowania przedstawionych barier, pomoże ukształtować postawę prospołeczną, stworzy warunki do uzupełnienia, bądź zdobycia wykształcenia, pokaże jak uchronić się przed uzależnieniami i innymi negatywnymi zjawiskami mogącymi zagrozić prawidłowemu rozwojowi psychofizycznemu. Z badań Eurostat 2012 wynika, że czynnikami, które najczęściej skłaniają do nauki/podnoszenia swoich kwalifikacji są: nieodpłatna nauka (29% Europejczyków (E), 40% Polaków (PL)); płacenie za naukę (19%E, 18%PL); wzrost szansy na zdobycie zatrudnienia (18%E, 14%PL); dostępność kursów i szkoleń(10%E, 11%PL); Wynika to z barier, utrudniających naukę, m.in.: wysokich kosztów(25%E, 38%PL); braku motywacji(34%E, 26%PL);braku czasu(28%E, 20%PL);braku wiary we własne zdolności (19%E, 17%PL); znacznej odległości. od ośrodków szkoleniowych (15E, 19PL). Projekt jest również odpowiedzią na potrzeby osób młodych, chcących poznać właściwe wartości, ww. tym potrzeby osób dyskryminowanych ze względu na płeć, miejsce zamieszkania, niepełnoprawność, bądź statut społeczny, zrozumieć otaczający świat i otrzymać wsparcie, którego nie mogą dostać w swoich rodzinnych domach.</p> <p>Charakterystyka beneficjentów:</p> <p>Wsparciem w projekcie zostanie objętych łącznie 90 osób (40K, 50M), z czego 10 z Miasta Radzyna Podlaski, które na co dzień przebywają w jednostkach stacjonarnych OHP: OSIW Zamość, Radzyna Podlaski, ŚHP Włodawa, w trzech średnio 15-os. grupach, po 1 w każdej z 3 jednostek z zakwaterowaniem (meldunek tymczasowy), w 2 edycjach. O przyjęciu do OHP decydują określone kryteria: pochodzenie z rodziny dysfunkcyjnej, o niskim statusie materialnym, pochodzenie ze środowiska patolog, występowanie przemocy w rodzinie, opóźnienia w cyklu kształcenia, nie spełnianie obowiązku szkolnego. Pobyt w OHP jest szansą dopełnienia obowiązku szkolnego młodych ludzi, którzy nie zdołali ukończyć szkoły w podst. systemie edukacji.</p>			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu objętych wsparciem w programie.	osoba	10	a) listy obecności podpisywane przez UP na 1.zajęciach (zad.1)(potwierdzające rozpoczęcie udziału w proj.); prow. przez doradcę b) rejestr (arkusz kalkul.) podpisanych oświadczeń zawieraj. podst. info o UP.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba osób biernych zawodowo, które otrzymały ofertę pracy, kształcenia ustawicznego, przygotowania zawodowego lub stażu po opuszczeniu programu.	osoba	10	Rejestr osób, które otrzymały ofertę pracy, kształcenia ustawicznego, przygotowania zawodowego lub stażu po opuszczeniu programu.
2. Liczba osób biernych zawodowo, uczestniczących w kształceniu/szkoleniu lub uzyskujących kwalifikacje lub pracujących (łącznie z pracującymi na własny rachunek) po opuszczeniu programu.	osoba	10	a)rejestr(arkusz kalkulacyjny) wydanych przez jednostkę certyfikującą certyfikatów potwierdzających nabycie kwalifikacji.	
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim. 2. Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. 3. Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. 4. Ścieżka rowerowa od ul. Międzyrzeckiej do ul. Budowlanych w Radzynie Podlaskim. 5. Budowa skateparku w Radzynie Podlaskim. 6. "Rodzina Jest Najważniejsza". 7. "Spójrz to ja". 			

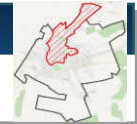

Lista A – Lista podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
20	„Nowa praca-cyfrowa praca”			Lubelska Wojewódzka Komenda Ochrony Państwa Ochotniczych Hufców Pracy	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		x	x	
	Powiązanie pośrednie				
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x				
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	ul. Lubomelska 1-3, 20-072 Lublin, OSiW Radzyń Podlaski, ul. Lubelska 25			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	x
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji		Źródło finansowania
	bezkosztowo dla Miasta		od 2017-09-01 do 2018-06-30		RPO WL 11.1
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja przedsięwzięcia	Analiza problemów społecznych obszaru rewitalizacji wykazała występowanie skumulowanych negatywnych czynników powodujących występowanie zjawiska wykluczenia społecznego. Zaliczyć do nich należy wysoki poziom przestępczości, alkoholizm, przemoc w rodzinie i ubóstwo, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Na terenie całego miasta, w tym również na obszarze rewitalizacji spotkać można przypadki uzależnienia od pomocy społecznej, dziedziczenia biedy czy niekorzystnych postaw społecznych.				
Cel ogólny przedsięwzięcia	Wzrost integracji społecznej oraz poprawa dostępu do rynku pracy 60 osób młodych (20K i 40M) (10 osób z Miasta Radzyń Podlaski) w wieku 15 - 24 lat, zagrożonych wykluczeniem, poprzez realizację programu reintegracji społecznej i zawodowej, zakładającego indywidualną ścieżkę wsparcia dla każdego uczestnika projektu, która pozwoli zdobyć umiejętności społeczno - zawodowe służące odnalezieniu się na rynku pracy WL do 30.06.2019 r.				
Zakres realizowanych zadań	Główne zadania, które będą realizowane w ramach projektu: 1. Indywidualny Plan Działania. 2. Wsparcie opiekuńczo-wychowawcze. 3. Program reintegracji społecznej. 4. Program reintegracji zawodowej.				
Planowane efekty projektu i uzasadnienie umieszczenia projektu na liście podstawowej	<p>SYTUACJA PROBLEMOWA:</p> <p>W przeprowadzonym badaniu własnym Wnioskodawca(Wn) z os. pozostającymi bez zatrudnienia w wieku aktywności zawodowej(15-24) (IX-X 2016,na grupie odpowiadającej jakościowo grupie docelowej na obszarze WL w ww. gminach,60 os w tym 20K).</p> <p>Zdiagnozowano następujące problemy mające wpływ na grupę docelową:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. BRAK ZNAJOMOŚCI POSIADANYCH PREDYSPOZYCJI ZAWODOWYCH I SPOŁECZNYCH-zgodnie z diagnozą WN 81% ankietowanych (12K)nie ma pomysłu na dalszy rozwój zawodowy, nie zna swoich mocnych i słabych stron, nie wie jak wykorzystać swój potencjał lub nie potrafi podjąć decyzji o nauce nowego zawodu. Kluczową cechą jest motywacja do zmiany swojej sytuacji życiowej, znalezienia pracy i usamodzielnienia. 2. BRAK UMIEJĘTNOŚCI POSZUKIWANIA PRACY I PORUSZANIA SIĘ PO RYNKU PRACY. Zgodnie z diagnozą WN 70% ankietowanych (15K) nie posiada umiejętności wyszukiwania ofert pracy dostosowanych do własnych potrzeb zawodowych i nie zna aktualnych potrzeb regionalnego r.p. Większość osób nie potrafi stworzyć profesjonalnego CV i listu motywującego. Co więcej nie posiadają one umiejętności dostosowania ww. dokumentów na potrzeby określonych ofert pracy. 3.NISKI POZIOM KWALIFIKACJI I KOMPETENCJI ZAWODOWYCH, który dotyczy 82% ankietowanych (19K). Wśród pracodawców istnieje wysokie zapotrzebowanie na określone wykształcenie (55%odp.). 43% pracodawców stwierdziło, że w procesie rekrutacji wymaga od kandydatów posiadania certyfikatów. Obok wykształcenia istotne są kompetencje i cechy społeczne, tj. samodzielność, dobra organizacja pracy, zaangażowanie, komunikatywność. <p>Problem trwałego wykluczenia z rynku pracy dotyczyka m.in. ludzi o kwalifikacjach niedopasowanych do wymogów pracodawców.</p>				

	Charakterystyka beneficjentów: Grupę docelową stanowią osoby w wieku 15-24 lat, wykluczone (60 UP w tym 20 K)(w tym dotknięte ubóstwem) (10 osób z Miasta Radzyń Podlaski) lub osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu woj. lubelskiego, w tym w szczególności: a) osoby pozostające bez zatrudnienia-60UP, c) osoby o niskich kwalifikacjach-60UP, e) dzieci i młodzież wykluczona lub zagrożona wykluczeniem społecznym-60UP, które na co dzień przebywają w jednostkach stacjonarnych OHP: OSIW Zamość, Radzyń Podlaski, ŚHP Włodawa, w trzech 10-os. grupach, po 1 w każdej z 3 jednostek z zakwaterowaniem (meldunek tymczasowy), w 2 edycjach. Projekt obejmuje wsparciem co najmniej 50% uczestników korzystających z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ), a zakres wsparcia w ramach projektu jest komplementarny i uzupełnia działania współfinansowane z PO PŻ w ramach działań towarzyszących.			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu objętych wsparciem w programie.	osoba	10	a) listy obecności podpisywane przez UP na 1.zajęciach(zad.1)(potwierdzające rozpoczęcie udziału w proj.); prow. przez doradcę b)rejestr (arkusz kalkul.) podpisanych oświadczeń zawieraj. podst. info o UP.
	2. Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie.	osoba	5	A)listy obecności podpisywane przez UP na 1.zajęciach(zad.1)(potwierdzające rozpoczęcie udziału w proj.); prow. przez doradcę b)rejestr(arkusz kalkul.) podpisanych oświadczeń zawieraj. podst. info o UP.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba osób biernych zawodowo, które otrzymały ofertę pracy, kształcenia ustawicznego, przygotowania zawodowego lub stażu po opuszczeniu programu.	osoba	10	Rejestr osób, które otrzymały ofertę pracy, kształcenia ustawicznego, przygotowania zawodowego lub stażu po opuszczeniu programu.
	2. Liczba osób biernych zawodowo, uczestniczących w kształceniu/szkoleniu lub uzyskujących kwalifikacje lub pracujących (łącznie z pracującymi na własny rachunek) po opuszczeniu programu.	osoba	10	Rejestr (arkusz kalkulacyjny) wydanych przez jednostkę certyfikującą certyfikatów potwierdzających nabycie kwalifikacji.
	3. Liczba osób biernych zawodowo, które ukończyły interwencję wspieraną w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.	osoba	10	Rejestr osób, które ukończyły interwencję wspieraną w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.
Przedsięwzięcia komplementarne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim. 2. Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. 3. Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. 4. Ścieżka rowerowa od ul. Międzyrzeckiej do ul. Budowlanych w Radzynie Podlaskim. 5. Budowa skateparku w Radzynie Podlaskim. 6. "Rodzina Jest Najważniejsza". 7. "Spójrz to ja". 			

16.2. Charakterystyka pozostałych rodzajów projektów rewitalizacyjnych

Projekty wyszczególnione na liście podstawowych projektów rewitalizacyjnych stanowią odpowiedź na problemy zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji. Projekty te są wynikiem pracy interesariuszy procesu rewitalizacji. Projekty zostały wypracowane podczas otwartych spotkań konsultacyjnych poprzedzonych naborem przedsięwzięć i stanowią komplementarną całość. Projekty zawarte w MPR zostały zaplanowane do realizacji w latach 2016-2023. Jednak w celu realizacji celów i wizji procesu rewitalizacji ważne jest także określenie dodatkowych (dopuszczalnych) projektów rewitalizacyjnych.

Lista B – Lista pozostałych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
1 D	Remont budynku po byłej szkole Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim oraz zagospodarowanie terenu.			Powiat Radzyński	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie			x	x
	Powiązanie pośrednie			x	x
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
		x	x	x	x
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	ul. Armii Krajowej 4 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu	Termin realizacji		Źródło finansowania	
	500 000 zł	2018 r.-2020 r.		RPO WL 2014-2020, budżet powiatu	
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Istniejący budynek po byłej szkole jest w złym stanie technicznym. Właściwe zagospodarowanie nieruchomości pozwoli na rozwój przedsiębiorczości i oświaty w tym obszarze.				
Cel ogólny projektu	Remont budynku i zagospodarowanie terenu pozwoli na bardziej funkcjonalne wykorzystanie nieruchomości i oszczędność energii potrzebnej do ogrzewania budynku oraz poprawi estetykę. Estetyka w przypadku tej nieruchomości ma szczególne znaczenie biorąc pod uwagę bliskie sąsiedztwo obiektu z zespołem pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim.				
Zakres realizowanych zadań	Termomodernizacja budynku oraz zagospodarowanie terenu po Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim.				
Uzasadnienie realizacji projektu	Zagospodarowanie budynku pozwoli na bardziej funkcjonalne wykorzystanie nieruchomości oraz poprawi estetykę przestrzeni publicznej.				
Produkty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	2. Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejskich.		budynek	1	Protokół odbioru.
	3. Powierzchnia budynku objętego rewitalizacją.		m ²	445,30	Protokół odbioru.
	4. Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.		obiekt	1	Protokół odbioru.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba obiektów zawierających energooszczędne rozwiązania techniczne zmniejszające koszty eksploatacyjne i wpływ na środowisko.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	2. Liczba obiektów poprawiających estetykę przestrzeni publicznej.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	3. Zmniejszenie emisji CO ₂ o ok. 35%		% redukcji CO ₂	redukcja o ok. 35%	Dokumentacja powykonawcza, audyt ex-post.
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none"> Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim. Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. Rewitalizacja placu publicznego RYNEK w Radzynie Podlaskim. 				

Lista B – Lista pozostałych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
2 D	Remont budynku po byłym sklepie wraz z wyburzeniem budynków gospodarczych i zagospodarowaniem terenu nieruchomości.			Powiat Radzyński	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie			x	x
	Powiązanie pośrednie			x	x
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
		x	x		
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	ul. Armii Krajowej 6 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu	Termin realizacji		Źródło finansowania	
	300 000 zł	2018-2020		RPO WL 2014-2020, budżet powiatu	
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Budynek jest w złym stanie technicznym, od lat nieremontowany. Teren wokół obiektu zdegradowany (utwardzenie z płyt betonowych z licznymi pęknięciami i ubytkami). Remont przyniesie korzyści w postaci większego zainteresowania nieruchomością z przeznaczeniem na działalność gospodarczą.				
Cel ogólny projektu	Poprawa estetyki, rozwój przedsiębiorczości.				
Zakres realizowanych zadań	Remont budynku po byłym sklepie (termomodernizacja, remont dachu) wraz z wyburzeniem budynków gospodarczych i zagospodarowaniem terenu nieruchomości.				
Uzasadnienie realizacji projektu	Zagospodarowanie budynku pozwoli na bardziej funkcjonalne wykorzystanie nieruchomości oraz poprawi estetykę przestrzeni publicznej.				
Produkty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	2. Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejskich.		budynek	1	Protokół odbioru.
	3. Powierzchnia budynku objętego rewitalizacją.		m ²	169,14	Protokół odbioru.
	4. Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.		obiekt	1	Protokół odbioru.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba obiektów zawierających energooszczędne rozwiązania techniczne zmniejszające koszty eksploatacyjne i wpływ na środowisko.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	2. Liczba obiektów poprawiających estetykę przestrzeni publicznej.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	3. Zmniejszenie emisji CO ₂ o ok. 30%		% redukcji CO ₂	redukcja o ok. 30%	Dokumentacja powykonawcza, audyt ex-post.
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none"> Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim. Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. Rewitalizacja placu publicznego RYNEK w Radzynie Podlaskim. 				

Lista B – Lista pozostałych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
3 D	Remont budynku siedziby Starostwa Powiatowego w Radzynie Podlaskim oraz drogi powiatowej ul. Gwardii.			Powiat Radzyński	
Powiązanie z celami MPR	Cel strategiczny 1			Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie				x
	Powiązanie pośrednie				x
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
	x		x		x
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	ul. Gwardii 4 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu	Termin realizacji		Źródło finansowania	
	550 000 zł	2017-2018		RPO WL 2014-2020, budżet powiatu	
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Budynek wymaga termomodernizacji (docieplenie, wymiana okien, remont dachu). Pozytywne skutki to poprawa warunków lokalowych, w jakich funkcjonuje Urząd Starostwa Powiatowego w Radzynie Podlaskim oraz estetyka, która z uwagi na lokalizację budynku w centrum miasta, winna być zachowana. Ponadto droga powiatowa ul. Gwardii wymaga remontu. Jest to droga w centrum miasta i winna być utrzymana we właściwym stanie technicznym - dojazd do budynku siedziby Starostwa Powiatowego.				
Cel ogólny projektu	1. Termomodernizacja budynku, wymiana okien, remont dachu siedziby Starostwa Powiatowego w Radzynie Podlaskim i oszczędność energii potrzebnej do ogrzewania budynku. 2. Poprawa dostępności komunikacyjnej do usług publicznych.				
Zakres realizowanych zadań	1. Remont budynku, termomodernizacja, wymiana poszycia dachowego, elewacja. 2. Odtworzenie właściwej nawierzchni drogi i chodników.				
Uzasadnienie realizacji projektu	Remont budynku i drogi (ulicy) pozwoli na zmniejszenie kosztów eksploatacyjnych oraz wpłynie korzystnie na estetykę przestrzeni publicznej.				
Produkty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	2. Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejskich.		budynek	1	Protokół odbioru.
	3. Powierzchnia budynku objętego rewitalizacją.		m ²	509	Protokół odbioru.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba obiektów zawierających energooszczędne rozwiązania techniczne zmniejszające koszty eksploatacyjne i wpływ na środowisko.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	2. Liczba obiektów poprawiających estetykę przestrzeni publicznej.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	3. Zmniejszenie emisji CO ₂ o ok. 44,72%		% redukcji CO ₂	redukcja o ok. 44,72%	Dokumentacja powykonawcza, audyt ex-post.
Projekty komplementarne	Termomodernizacja budynku, wymiana okien i remont dachu siedziby Starostwa Powiatowego w Radzynie Podlaskim. Zagospodarowanie i urządzenie terenu nieruchomości.				

Lista B – Lista pozostałych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
4 D	Remont oraz wyburzenie istniejących budynków po warsztatach szkolnych Zespołu Szkół Ponadgimn. w Radzynie Podlaskim. Zagospodarowanie terenu.			Powiat Radzyński	
Powiązanie z celami MPR				Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2
	Powiązanie bezpośrednie				x
	Powiązanie pośrednie				x
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
		x	x	x	x
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	ul. Jana Pawła II 27a 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji		Źródło finansowania
	500 000 zł		2018-2020		RPO WL 2014-2020, budżet powiatu
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Istniejące budynki są w złym stanie technicznym. Właściwe zagospodarowanie nieruchomości pozwoli na rozwój przedsiębiorczości w tym obszarze.				
Cel ogólny projektu	Zagospodarowanie terenu pozwoli na bardziej funkcjonalne wykorzystanie nieruchomości oraz poprawi estetykę. Estetyka w przypadku tej nieruchomości ma szczególne znaczenie biorąc pod uwagę bliskie sąsiedztwo obiektu z zespołem pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim.				
Zakres realizowanych zadań	Remont oraz wyburzenie istniejących budynków po warsztatach szkolnych Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim. Zagospodarowanie terenu.				
Uzasadnienie realizacji projektu	Zagospodarowanie terenu pozwoli na bardziej funkcjonalne wykorzystanie działki oraz poprawi estetykę przestrzeni publicznych.				
Produkty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	2. Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejskich.		budynek	1	Protokół odbioru.
	3. Powierzchnia budynku objętego rewitalizacją.		m ²	1 427,62	Protokół odbioru.
	4. Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.		obiekt	1	Protokół odbioru.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba obiektów zawierających energooszczędne rozwiązania techniczne zmniejszające koszty eksploatacyjne i wpływ na środowisko.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	2. Liczba obiektów poprawiających estetykę przestrzeni publicznej.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	3. Zmniejszenie emisji CO ₂ o ok. 45%		% redukcji CO ₂	redukcja o ok. 45%	Dokumentacja powykonawcza, audyt ex-post.
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none"> Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim. Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. Rewitalizacja placu publicznego RYNEK w Radzynie Podlaskim. 				

Lista B – Lista pozostałych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
5 D	Termomodernizacja budynku, wymiana okien i remont dachu siedziby Starostwa Powiatowego w Radzynie Podlaskim. Zagospodarowanie i urządzenie terenu nieruchomości.			Powiat Radzyński	
Powiązanie z celami MPR	Powiązanie bezpośrednie		Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie pośrednie		x		x
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
			x		x
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	ul. Plac Ignacego Potockiego 1 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu	Termin realizacji		Źródło finansowania	
	870 000 zł	2017-2018		RPO WL 2014-2020, budżet powiatu	
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Budynek wymaga termomodernizacji (docieplenie, wymiana okien, remont dachu). Pozytywne skutki to poprawa warunków lokalowych, w jakich funkcjonuje Urząd Starostwa Powiatowego w Radzynie Podlaskim oraz estetyka, która z uwagi na lokalizację budynku w centrum miasta, winna być zachowana.				
Cel ogólny projektu	Zabezpieczenie budynku przed zniszczeniem, poprawienie estetyki obiektu zlokalizowanego w ścisłym centrum miasta i oszczędność energii potrzebnej do ogrzewania budynku.				
Zakres realizowanych zadań	Termomodernizacja budynku, wymiana okien i remont dachu. Zagospodarowanie i urządzenie terenu nieruchomości.				
Uzasadnienie realizacji projektu	Zagospodarowanie budynku pozwoli na bardziej funkcjonalne wykorzystanie obiektu, oszczędność energii oraz poprawi estetykę.				
Produkty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	2. Budynek publiczny wyremontowany na obszarach miejskich.		budynek	1	Protokół odbioru.
	3. Powierzchnia budynku objętego rewitalizacją.		m ²	1 186,60	Protokół odbioru.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba obiektów zawierających energooszczędne rozwiązania techniczne zmniejszające koszty eksploatacyjne i wpływ na środowisko.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	2. Liczba obiektów poprawiających estetykę przestrzeni publicznej.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	3. Zmniejszenie emisji CO ₂ o ok. 43,36%		% redukcji CO ₂	redukcja o ok. 43,36%	Dokumentacja powykonawcza, audyt ex-post.
Projekty komplementarne	Rewitalizacja placu publicznego – Pl. I. Potockiego w Radzynie Podlaskim.				

Lista B – Lista pozostałych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator		
6 D	Termomodernizacja budynku mieszkalno-użytkowego.			Wspólnota Mieszkaniowa		
Powiązanie z celami MPR				Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie			x		x
	Powiązanie pośrednie			x		x
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
		x	x		x	
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie		
	ul. Ostrowiecka 18 21-300 Radzyń Podlaski			Obszar rewitalizacji	x	
				Poza obszarem rewitalizacji		
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu	Termin realizacji		Źródło finansowania		
	700 000 zł	2018-2020		RPO WL 2014-2020, środki finansowe "Wspólnoty Mieszkaniowej"		
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Budynek stanowi obiekt, w którym znajdują się lokalne mieszkaniowe i użytkowe. Elewacja budynku wymaga natychmiastowego remontu. Skutkiem przeprowadzonych prac będzie utrzymanie nieruchomości w dobrym stanie technicznym, oszczędność zużytej energii potrzebnej do ogrzewania budynku, a jednocześnie poprawa estetyki.					
Cel ogólny projektu	Poprawa estetyki budynku położonego w ścisłym centrum miasta oraz utrzymanie nieruchomości w dobrym stanie technicznym.					
Zakres realizowanych zadań	Termomodernizacja budynku (wymian okien, remont elewacji).					
Uzasadnienie realizacji projektu	Zagospodarowanie budynku pozwoli na bardziej funkcjonalne wykorzystanie obiektu, oszczędność energii oraz poprawi estetykę.					
Produkty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika	
	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.		obiekt	1	Protokół odbioru.	
	2. Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejskich.		budynek	1	Protokół odbioru.	
	3. Powierzchnia budynku objętego rewitalizacją.		m ²	1 535,70	Protokół odbioru.	
	4. Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.		obiekt	1	Protokół odbioru.	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika	
	1. Liczba obiektów zawierających energooszczędne rozwiązania techniczne zmniejszające koszty eksploatacyjne i wpływ na środowisko.		obiekt	1	Protokół odbioru.	
	2. Liczba obiektów poprawiających estetykę przestrzeni publicznej.		obiekt	1	Protokół odbioru.	
	3. Zmniejszenie emisji CO ₂ o ok. 45%		% redukcji CO ₂	redukcja o ok. 45%	Dokumentacja powykonawcza, audyt ex-post.	
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none"> Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim. Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. Rewitalizacja placu publicznego RYNEK w Radzynie Podlaskim. 					

Lista B – Lista pozostałych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
7 D	Remont budynku internatu Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku.			Powiat Radzyński	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie		x		x
	Powiązanie pośrednie		x		x
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
			x		x
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	ul. Romualda Traugutta 6 21-300 Radzyn Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu		Termin realizacji		Źródło finansowania
	415 000 zł		2017-2018		RPO WL 2014-2020, budżet powiatu
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Budynek internatu wymaga termomodernizacji. Ponadto niezbędne jest wykonanie nowego ogrodzenia oraz utwardzenia terenu. Wykonanie powyższego poprawi funkcjonalność obiektu i poprawi warunki lokalowe dla uczniów przebywających w internacie.				
Cel ogólny projektu	Poprawa estetyki oraz utrzymanie nieruchomości w dobrym stanie technicznym.				
Zakres realizowanych zadań	Termomodernizacja budynku internatu oraz wykonanie nowego ogrodzenia oraz utwardzenie terenu.				
Uzasadnienie realizacji projektu	Zagospodarowanie budynku pozwoli na bardziej funkcjonalne wykorzystanie obiektu, oszczędność energii oraz poprawi estetykę.				
Produkty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	2. Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejskich.		budynek	1	Protokół odbioru.
	3. Powierzchnia budynku objętego rewitalizacją.		m ²	1 886	Protokół odbioru.
	4. Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.		obiekt	1	Protokół odbioru.
Rezultaty	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika
	1. Liczba obiektów zawierających energooszczędne rozwiązania techniczne zmniejszające koszty eksploatacyjne i wpływ na środowisko.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	2. Liczba obiektów poprawiających estetykę przestrzeni publicznej.		obiekt	1	Protokół odbioru.
	3. Zmniejszenie emisji CO ₂ o ok. 79,55%		% redukcji CO ₂	redukcja o ok. 79,55%	Dokumentacja powykonawcza, audyt ex-post.
Projekty komplementarne	<ol style="list-style-type: none"> Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim. Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim. Rewitalizacja placu publicznego RYNEK w Radzynie Podlaskim. 				

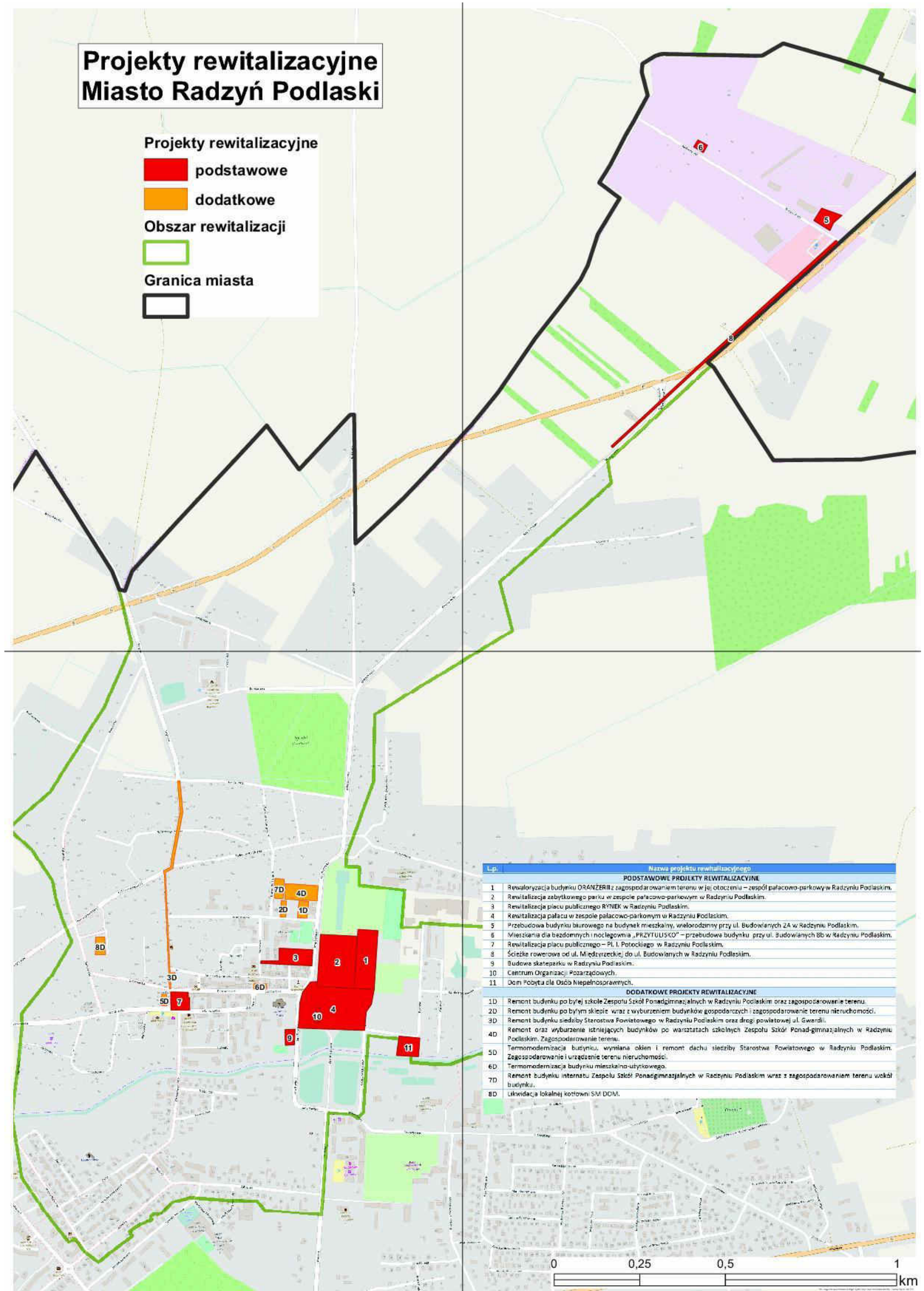

Lista B – Lista pozostałych projektów rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa projektu			Wnioskodawca/realizator	
8 D	Likwidacja lokalnej kotłowni SM DOM.			Spółdzielnia Mieszkaniowa "DOM"	
Powiązanie z celami MPR			Cel strategiczny 1	Cel strategiczny 2	Cel strategiczny 3
	Powiązanie bezpośrednie				x
	Powiązanie pośrednie				x
Oddziaływanie projektu	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna
			x	x	x
Lokalizacja projektu	Adres			Umiejscowienie	
	ul. Bohaterów 21-300 Radzyn Podlaski			Obszar rewitalizacji	x
				Poza obszarem rewitalizacji	
Ramy realizacji	Orientacyjna wartość projektu	Termin realizacji		Źródło finansowania	
	30 000,00 zł	2018		RPO WL 2014-2020, środki finansowe SM "DOM"	
Opis problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu	Osiedlowa kotłownia kontenerowa emituje spaliny z 600 ton miazłu węglowego rocznie. Usytuowana jest wewnątrz osiedla w strefie ochrony konserwatorskiej.				
Cel ogólny projektu	Likwidacja emisji spalin, odzyskanie terenu pod budownictwo mieszkaniowe.				
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> - rozbiórka komina i fundamentów, - rozbiórka ogrodzenia, - utwardzenie placu, - wykonanie przyłącza do PEC oraz wymiennikowni. 				
Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu i umieszczenia projektu na liście podstawowej	Poprawa stanu powietrza. Odzyskanie terenu pod budownictwo mieszkaniowe.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika	
	1. Liczba zlikwidowanych obiektów zdegradowanej infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	1	Protokół odbioru.	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości docelowej wskaźnika.	
	1. Zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza.	tony CO ₂ /rocznie	600	Dokumentacja powykonawcza.	
	2. Likwidacja źródła hałasu.	obiekt	1	Dokumentacja powykonawcza.	
	3. Odzyskanie terenu pod budownictwo mieszkaniowe.	b.d.	b.d.	Dokumentacja powykonawcza.	

Mapa 12. Lokalizacja głównych projektów rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

16.3. Harmonogram realizacji projektów rewitalizacyjnych

Poniżej zaprezentowano harmonogram realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Tabela 57. Harmonogram realizacji projektów rewitalizacyjnych.

L.p.	Nazwa projektu rewitalizacyjnego	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
PODSTAWOWE PROJEKTY REWITALIZACYJNE								
1.	Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim.							
2.	Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim.							
3.	Rewitalizacja placu publicznego RYNEK w Radzynie Podlaskim.							
4.	Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim.							
5.	Przebudowa budynku biurowego na budynek mieszkalny, wielorodzinny przy ul. Budowlanych 2A w Radzynie Podlaskim.							
6.	Mieszkania dla bezdomnych i noclegownia „PRZYTULISKO” – przebudowa budynku przy ul. Budowlanych 8b w Radzynie Podlaskim.							
7.	Rewitalizacja placu publicznego – Pl. I. Potockiego w Radzynie Podlaskim.							
8.	Ścieżka rowerowa od ul. Międzyrzeckiej do ul. Budowlanych w Radzynie Podlaskim.							
9.	Budowa skateparku w Radzynie Podlaskim.	2016						
10.	Centrum Organizacji Pozarządowych.							
11.	Dom Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych.							
12.	Akcja? Aktywizacja!							
13.	„Od szkolenia do zatrudnienia – YEI”							
14.	Plener Malarski "Zmalujmy Radzyn"							
15.	Analogowo-Cyfrowe Archiwum Fotograficzne Miasta Radzyni Podlaski.							
16.	Ogólnopolskie Spotkania z Piosenką Autorską "Oranżeria".							
17.	"Rodzina Jest Najważniejsza".							
18.	"Spójrz to ja"							
DODATKOWE PROJEKTY REWITALIZACYJNE								
1.	Remont budynku po byłej szkole Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim oraz zagospodarowanie terenu.							
2.	Remont budynku po byłym sklepie wraz z wyburzeniem budynków gospodarczych i zagospodarowanie terenu nieruchomości.							
3.	Remont budynku siedziby Starostwa Powiatowego w Radzynie Podlaskim oraz drogi powiatowej ul. Gwardii.							
4.	Remont oraz wyburzenie istniejących budynków po warsztatach szkolnych Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim. Zagospodarowanie terenu.							
5.	Termomodernizacja budynku, wymiana okien i remont dachu siedziby Starostwa Powiatowego w Radzynie Podlaskim. Zagospodarowanie i urządzenie terenu nieruchomości.							
6.	Termomodernizacja budynku mieszkalno-użytkowego.							
7.	Remont budynku internatu Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku.							
8.	Likwidacja lokalnej kotłowni SM DOM.							

Źródło: Opracowanie własne

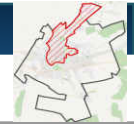

Kolejność realizacji zidentyfikowanych projektów rewitalizacyjnych wynika z logicznej konsekwencji wprowadzonych zmian w obszarze rewitalizacji. Tam gdzie istnieje konieczność w pierwszej kolejności realizowane będą projekty inwestycyjne, których efekty w formie udostępnionej powierzchni lub wyposażenia mogą zostać wykorzystane podczas realizacji projektów miękkich. Część projektów społecznych będzie realizowana niezależnie od projektów infrastrukturalnych na bazie dostępnej infrastruktury na obszarze rewitalizacji. Na kolejność realizacji projektów wpływ będzie mieć również rozwiązanie najbardziej naglących potrzeb obszaru rewitalizacji.

Podstawowe projekty rewitalizacyjne pozwolą uruchomić inne działania i projekty rewitalizacyjne.

Powyższy katalog projektów nie jest zamknięty, nabór projektów do Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 jest ciągły.

Na stronie projektu <http://www.rewitalizacjaradzyn.lfie.pl> i w niniejszym opracowaniu (Załączniki) zamieszczona została fiszka zgłoszenia projektu rewitalizacyjnego. Burmistrz Miasta wraz ze Społeczną Radą ds. Rewitalizacji będzie podejmował decyzje o włączeniu zaproponowanego projektu zgodnie z postępowaniem opisanym w rozdziale 21. System realizacji (wdrażania), w tym monitoring skuteczności działań oraz sposób modyfikacji MPR.

III. CZĘŚĆ WDROŻENIOWO-EWALUACYJNA

17. Mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych oraz ich komplementarność

Komplementarność jest istotnym elementem Miejskiego Programu Rewitalizacji. Zapewnienie powiązań pomiędzy konkretnymi projektami skutkować może lepszym i bardziej efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację.

Zgodnie z zapisami *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* wymogiem niezbędnym przy opracowaniu programów rewitalizacji jest konieczność zapewnienia komplementarności w następujących aspektach: problemowym, przestrzennym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania.

17.1. Komplementarność problemowa

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji działań rewitalizacyjnych, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie i będą miały oddziaływanie na obszar we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, technicznym, środowiskowym oraz przestrzenno-funkcjonalnym). Komplementarność problemowa została zachowana poprzez:

- opis powiązań MPR z dokumentami strategicznymi miasta,
- wizję stanu obszaru po zrealizowaniu Miejskiego Programu Rewitalizacji,
- cele rewitalizacji w układzie hierarchicznym wraz z kierunkami działań,
- planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, powiązanie z celami MPR, oddziaływanie na sferę społeczną, gospodarczą, środowiskową, techniczną i funkcjonalno-przemysłową, lokalizację przedsięwzięcia, zakres realizowanych zadań, szacowaną wartość, prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny oraz przedsięwzięcia komplementarne,
- charakterystykę pozostałych typów dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań,
- mechanizmy zapewnienia komplementarności – zarówno pomiędzy rodzajami przedsięwzięć rewitalizacyjnych, różnymi rodzajami podmiotów je realizujących, jak i pomiędzy różnymi źródłami ich finansowania – są opisane w tym rozdziale 17 i jego kolejnych podrozdziałach.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne MPR są komplementarne na poziomie ogólnym (dopełniania się rodzajami). Wzajemne dopełnianie się poszczególnych przedsięwzięć z listy szczegółowej zostanie zapewnione na poziomie aplikowania o środki UE, gdzie kryterium dopełniania się z innymi przedsięwzięciami lub tworzenia z nimi pozytywnej synergii będzie kryterium

dostępu, a sfinansowanie przedsięwzięcia niepowiązanego komplementarnie z innymi będzie niemożliwe. Należy zaznaczyć że: przyjęto zasadę, że komplementarność problemowa występuje jeżeli jest wykazane dopełnianie się przedsięwzięć w zakresie przeciwdziałania, co najmniej jednemu problemowi społecznemu i co najmniej jednemu innemu, niż problem społeczny. Jednocześnie komplementarność problemowa została zapewniona w trakcie prac nad poszczególnymi projektami, które tworzą koherentną, spójną interwencję rewitalizacyjną odzwierciedlającą problemy wskazane w diagnozie.

17.2. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna w MPR opiera się przede wszystkim na wyborze projektów, które będą realizowane na obszarze rewitalizacji. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i na tej podstawie określenie obszaru rewitalizacji oparte zostało o analizę wskaźnikową oraz przeprowadzone konsultacje społeczne.

Wszystkie podstawowe projekty rewitalizacyjne skupiają się na jednym obszarze rewitalizacji i są z nim ściśle powiązane, jednocześnie stanowiąc odpowiedź na główne problemy tego terenu.

Dzięki realizacji zakładanych przedsięwzięć, pozytywne skutki widoczne będą na całym obszarze, ponieważ wiele z nich dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, przez co korzystać z nich będą mogli głównie mieszkańcy obszaru, ale także całego miasta, jak i osoby odwiedzające Radzyń Podlaski. Realizacja ich w przyjętej formule będzie zapobiegać przenoszeniu się różnych problemów na dalsze obszary miasta.

Wszystkie przedsięwzięcia zawarte w MPR będą realizowane w takim zakresie, by wzajemnie dopełniały się.

Ich realizacja będzie zapobiegać przenoszeniu się problemów społecznych na dalsze obszary miasta, ponieważ ich rozwiązanie jest planowane na obszarze zamieszkania osób dotkniętych sytuacją kryzysową. Powiązania pomiędzy projektami zostały wskazane w każdej fiszce przedsięwzięcia rewitalizacyjnego w wierszu „Przedsięwzięcia komplementarne”.

Wybrane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą wzajemnie powiązane, a także wzajemnie się dopełniają. Zadania infrastrukturalne, związane, m.in.: z rewaloryzacją budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu, rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowych, rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym itp. zakładają prowadzenie tam działań o charakterze społecznym (kulturalnym, integracyjnym, aktywizującym mieszkańców).

Najważniejsze wydarzenia i działania realizowane w Mieście Radzyń Podlaski odbywające się cyklicznie od wielu lat na bazie ww. obiektów i terenów to:

1. Międzynarodowe Warsztaty Teatralne DIALOGI.
2. Radzyńskie Spotkania z Teatrem.

3. DNI KAROLA LIPIŃSKIEGO.
4. Ogólnopolskie Warsztaty Gitarowe RO(c)KOWISKO.
5. Ogólnopolskie Spotkania z Piosenką Autorską ORANŻERIA.
6. Koncert Noworoczny Szkoły Muzycznej.
7. Powiatowy Przegląd Teatrów.
8. Powiatowy Przegląd recytatorski.
9. Mały Konkurs Recytatorski.
10. Jesienny Konkurs Recytatorski - eliminacje powiatowe.
11. Śpiewający Słowik - eliminacje powiatowe (Wojewódzki Konkurs Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej).
12. Przegląd Piosenki Patriotycznej.
13. Festyn - Dni Radzyna.
14. Olimpiada Przedszkolaków.
15. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy.
16. Kolędobranie.

Równocześnie zadania zostały przewidziane w taki sposób, aby równocześnie przeciwdziały jednocześnie problemom w różnych sferach. Rewitalizacja placu publicznego RYNEK będzie oddziaływać nie tylko w sferze funkcjonalno-przestrzennej, ale także społecznej, gospodarczej, środowiskowej i technicznej. Podobnie rewitalizacja placu publicznego - Pl. Potockiego, którego oddziaływanie będzie w sferze funkcjonalno-przestrzennej, społecznej, środowiskowej i technicznej.

Działania rewitalizacyjne związane z modernizacją infrastruktury technicznej służą zarówno poprawie jakości życia mieszkańców, zwiększeniu ładu przestrzennego, jak również będą miały pozytywny wpływ na poprawę jakości środowiska naturalnego.

Podstawowe projekty rewitalizacyjne pozwalają na uruchomienie innych działań i projektów. Będą stanowić bazę do inicjowania przedsięwzięć społecznych, gospodarczych i kulturalnych zaplanowanych w ramach przedmiotowego MPR. Jednocześnie kluczowe projekty rewitalizacyjne pozwolą uruchomić inne działania i przedsięwzięcia wykraczające poza dotychczas zdefiniowane obszary problemowe, m.in. z obszaru turystyki.

Dodatkowo w celu wykazania komplementarności karty planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawierają prognozowane rezultaty. Natomiast lista planowanych projektów rewitalizacyjnych zawiera informację na temat oddziaływania zadania w odniesieniu do pięciu sfer. Będzie to przeciwdziało fragmentaryzacji zadań, a rewitalizacja uzyska kompleksowy charakter.

Zaplanowane działania rewitalizacyjne będą realizowane na całym obszarze rewitalizacji, tym samym interwencja nie ma doraźnego, punktowego charakteru. Tym samym, integracja przestrzenna to jedno z podstawowych celów interwencji rewitalizacyjnej.

17.3. Komplementarność źródeł finansowania

Przedsięwzięcia realizowane w ramach MPR będą finansowane z różnych źródeł: środków publicznych oraz prywatnych. Jednocześnie zaplanowano finansowanie poszczególnych przedsięwzięć zgodnie z zasadą dodatkowości, przy wykorzystaniu środków z funduszy strukturalnych oraz programów krajowych, taki montaż finansowy uwzględnia różne metody pozyskiwania środków finansowych. Jako szczególnie ważne uznać należy zaangażowanie środków prywatnych: organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw, spółdzielni, wspólnot mieszkaniowych. Pozwolą one na zwiększenie efektywności zaangażowanych środków publicznych, przekładając się na stopień osiągnięcia celów MPR.

MPR obejmuje przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które będą finansowane lub współfinansowane z różnych źródeł publicznych i prywatnych, w tym w szczególności z:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- Europejskiego Funduszu Społecznego,
- Funduszu Spójności,
- Budżetu Miasta Radzyń Podlaski,
- Środków krajowych,
- Środków prywatnych: wspólnot mieszkaniowych, przedsiębiorców, osób fizycznych, organizacji pozarządowych itd.

Komplementarność finansowa polegać będzie przede wszystkim na łączeniu prywatnych i publicznych źródeł finansowania, aby pobudzić w ten sposób miejscowe zdolności inwestycyjne. W dłuższej perspektywie wartość udziału środków prywatnych przy realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych powinna wzrastać. Może to być spowodowane wzrostem zaufania rynku do programu rewitalizacji i sukcesem wcześniejszych działań.

Szczegółowe zestawienie źródeł finansowania prezentujące jednocześnie komplementarność źródeł finansowania niniejszego programu, zostało zaprezentowane w następnym rozdziale.

17.4. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

W celu zapewnienia komplementarności proceduralno-instytucjonalnej konieczne było zaprojektowanie takiego systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji. System wdrażania MPR, został opisany szczegółowo w części zarządczej dokumentu łącznie z założeniami monitoringu.

Mechanizm wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmienność otoczenia programu (w tym na zmiany wywołane przez sam program) przedstawiono w rozdziale 21.

Za realizację Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 odpowiadać będzie Burmistrz Radzyna Podlaskiego oraz podlegający mu Wydział Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miasta Radzyń Podlaski, przy współpracy z powołaną specjalnie na potrzebę wdrożenia MPR Społeczną Radą ds. Rewitalizacji. Społeczna Rada ds. Rewitalizacji zapewni reprezentatywność w systemie zarządzania wszystkich sektorów: społecznego,

publicznego i gospodarczego. Umieszczenie głównego operatora rewitalizacji w ramach istniejących struktur zapewni skuteczne zarządzanie programem oraz pozwoli na kontynuację i uzupełnienie działań podejmowanych w ramach realizacji polityk publicznych.

Określenie odpowiednich instrumentów zarządzania i wdrażania opisane zostało w kolejnych rozdziałach. Operator rewitalizacji będzie pełnił rolę wykonawczą i zarządczą. Jednak w celu zapewnienia jak największej efektywności działań, realizacja poszczególnych zadań może zostać zlecona odpowiednim (posiadającym kompetencje, uprawnienia itp.) jednostkom i podmiotom.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna będzie przede wszystkim polegała na integrowaniu i współpracy w ramach działań poszczególnych podmiotów zaangażowanych w proces rewitalizacji. Kluczowe znaczenie w tym zakresie ma kooperacja pomiędzy operatorem rewitalizacji a poszczególnymi wydziałami występującymi w strukturze organizacyjnej UM, jednostkami organizacyjnymi i pozostałymi interesariuszami procesu. Na poziomie proceduralnym komplementarność będzie zachowana poprzez mechanizmy wpisane w regulamin prac Zespołu ds. Rewitalizacji.

W realizację projektów rewitalizacyjnych będą zaangażowane następujące podmioty:

■ podmioty miejskie:

- Miasto Radzyń Podlaski,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Radzyński Ośrodek Kultury.

■ podmioty inne niż miejskie:

- Powiat Radzyński,
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad,
- Spółdzielnie i Wspólnoty Mieszkaniowe,
- organizacje pozarządowe (Radzyńskie Stowarzyszenie dla Kultury "Stuk-Puk", Radzyńskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Ósmy Kolor Tęczy"),
- FUNDACJA ROZWOJU GOSPODARKI i INNOWACJI im. Eugeniusza Kwiatkowskiego,
- Lubelska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy.

17.5. Komplementarność międzyokresowa

Międzyokresowa komplementarność MPR oznacza przede wszystkim ciągłość prowadzonych działań wpisujących się w proces rewitalizacji. Omawiana komplementarność jest zapewniona poprzez realizację działań przez wszystkich interesariuszy. Wskazując na istotną rolę samorządu jako podmiotu odpowiedzialnego za inwestycje należy podkreślić, że zaplanowana interwencja rewitalizacyjna stanowi kontynuację działań realizowanych w poprzedniej perspektywie finansowej, jak również jest rozwinięciem idei rewitalizacji.

MPR spełnia wymogi komplementarności międzyokresowej, a przedsięwzięcia rewitali-

zacyjne w nim zawarte są komplementarne z działaniami realizowanymi w poprzednim okresie programowania. Przedmiotowe opracowanie zawiera kontynuację części działań zaplanowanych i realizowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2009-2015, w tym m.in. projekty:

- **Poprawa stanu lokalnej infrastruktury komunikacyjnej (działania przestrzenne):**
 - budowa ul. Zielonej i ul. Powstania Styczniowego wraz kanalizacją deszczową (2004-2012), budżet - 6 980 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Miasto Radzyń Podlaski (zrealizowano w znacznej części),
 - budowa ul. Matejki, ul. Chełmońskiego i ul. Wyspiańskiego (2009-2012), budżet - 2 250 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Miasto Radzyń Podlaski (zrealizowano w części),
 - Budowa ul. Wojska Polskiego (2013), budżet - 1 040 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Miasto Radzyń Podlaski (zrealizowano w całości),
 - Budowa ul. Płudzińskiej (2013), budżet - 1 760 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Miasto Radzyń Podlaski (zrealizowano w całości),
 - Budowa ul. Korczaka i ul. Sikorskiego (2013-2015), budżet - 1 000 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Miasto Radzyń Podlaski (zrealizowano w całości),
 - Budowa ul. Cichej (2013-2015), budżet - 350 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Miasto Radzyń Podlaski (zrealizowano w całości),
 - Budowa ul. Baczyńskiego (2013-2015), budżet - 350 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Miasto Radzyń Podlaski (zrealizowano w znacznej części).
- **Wzrost atrakcyjności rekreacyjnej i sportowej rewitalizowanego obszaru (działania przestrzenne, gospodarcze i społeczne):**
 - boisko piłkarskie przy ul. Jana Pawła II "BLISKO-BOISKO" (2007-2009), budżet - 739 760,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Miasto Radzyń Podlaski (zrealizowano w całości),
 - powiatowy kompleks sportowo-rekreacyjny w Radzynie Podlaskim ETAP II - KRYTA PŁYWALNIA (2009-2012), budżet - 17 080 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Miasto Radzyń Podlaski i powiat radzyński (zrealizowano w całości),
- **Zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim - roboty budowlane, prace restauratorskie i konserwatorskie obiektu wpisanego do rejestru zabytków (działania przestrzenne, gospodarcze i społeczne):**
 - bramy i ogrodzenie parku w zespole pałacowo-parkowym - rekonstrukcja i odbudowa (2010-2013), budżet - 450 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Miasto Radzyń Podlaski (zrealizowano w całości).
- **Roboty budowlane, prace restauratorskie i konserwatorskie budynków położonych w strefie konserwatorskiej (działania przestrzenne i gospodarcze):**
 - remont, w tym termomodernizacja budynków oraz budowa infrastruktury technicznej, uzbrojenie terenu na terenie byłych koszar wojskowych przy ul. Koszary (2009-2015), budżet - 800 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Miasto Radzyń Podlaski (zrealizowano w części).

- Modernizacja (przebudowa) historycznego traktu komunikacyjnego (działania przestrzenne i gospodarcze):
 - przebudowa ul. Międzyrzeckiej, ul. Jana Pawła II i ul. Lubelskiej (2009-2011), budżet - 10 642 578,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Miasto Radzyń Podlaski (zrealizowano w całości).
- Modernizacja i rozbudowa układu komunikacyjnego (przestrzenne):
 - budowa ul. Konstytucji 3 Maja (2007-2009), budżet - 3 163 225,20 zł, podmiot wdrażający projekt - Miasto Radzyń Podlaski (zrealizowano w całości).
 - przebudowa skrzyżowania ul. Gwardii z ul. Kościuszki 2009, budżet - 210 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Miasto Radzyń Podlaski (zrealizowano w całości).
 - przebudowa skrzyżowania ul. Międzyrzeckiej z ul. Partyzantów z ul. Partyzantów z ul. Powstańców Styczniowych (2008-2009), budżet - 1 090 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Miasto Radzyń Podlaski (zrealizowano w całości).
- Budowa infrastruktury publicznej rekreacyjno-turystycznej (działania przestrzenne, gospodarcze i społeczne):
 - budowa ciągu pieszo-jezdnego i ścieżki rowerowej BULWAR "NAD BIAŁKĄ" (2010-2015), budżet - 1 500 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Miasto Radzyń Podlaski (zrealizowano w całości).
- Tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobieganie przestępczości (społeczne i przestrzenne):
 - modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie podlegającym rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem terenów wchodzących w zabytkowy układ urbanistyczny miasta, budżet - 1 100 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Miasto Radzyń Podlaski (zrealizowano w części).
- Renowacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych (przestrzenne i społeczne):
 - remont budynków mieszkalnych wielorodzinnych na osiedlu BULWARY (2009-2015 i po 2015 r.), budżet - 1 500 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Radzyńska Spółdzielnia Mieszkaniowa (zrealizowano w całości),
 - remont budynków mieszkalnych wielorodzinnych na osiedlu ZABIELSKA (2009-2015 i po 2015 r.), budżet - 600 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Radzyńska Spółdzielnia Mieszkaniowa (zrealizowano w całości),
 - remont budynku mieszkalnego wielorodzinnego - ul. Spółdzielcza 5 (2009-2015), budżet - 400 000,00 zł podmiot wdrażający projekt - Wspólnota Mieszkaniowa (zrealizowano w całości),
 - remont budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Ostrowieckiej i ul. Warszawskiej w CENTRUM (2009-2015 i po 2015 r.), budżet - 480 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Wspólnoty Mieszkaniowe (zrealizowano w całości),
 - remont budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Warszawskiej Nr 46, 48 i 50 (2009-2015 i po 2015 r.), budżet - 320 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Wspólnoty Mieszkaniowe (zrealizowano w całości),
 - remont budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Korczaka (2009-2015

i po 2015 r.), budżet - 1 000 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Spółdzielnia Mieszkaniowa "ZACISZE" (zrealizowano w całości).

- Porządkowanie przestrzeni publicznych na osiedlach (społeczne i przestrzenne):
 - roboty budowlane i modernizacyjne ciągów komunikacyjnych, parkingów, zieleni, placów zabaw dla dzieci, miejsc rekreacyjnych i terenów zielonych na osiedlu mieszkaniowym BULWARY (2009-2015 i po 2015 r.), budżet - 530 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Radzyńska Spółdzielnia Mieszkaniowa (zrealizowano w części),
 - roboty budowlane i modernizacyjne ciągów komunikacyjnych, parkingów, zieleni, placów zabaw dla dzieci, miejsc rekreacyjnych i terenów zielonych na osiedlu mieszkaniowym ZABIELSKA (2009-2015 i po 2015 r.), budżet - 2 080 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Radzyńska Spółdzielnia Mieszkaniowa (zrealizowano w części),
 - roboty budowlane i modernizacyjne ciągów komunikacyjnych, zieleni, placów zabaw dla dzieci, miejsc rekreacyjnych i terenów zielonych na osiedlu mieszkaniowym przy ul. Ostrowieckiej i ul. Kościuszki (2009-2015 i po 2015 r.), budżet - 120 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Spółdzielnia Mieszkaniowa "DOM" (zrealizowano w części),
 - roboty budowlane i modernizacyjne ciągów komunikacyjnych, zieleni, placów zabaw dla dzieci, miejsc rekreacyjnych i terenów zielonych na osiedlu mieszkaniowym przy ul. Korczaka (2009-2015 i po 2015 r.), budżet - 200 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - Spółdzielnia Mieszkaniowa "ZACISZE" (zrealizowano w części).
- Regeneracja, rehabilitacja i uzupełnienie zabudowy (przestrzenne, społeczne i gosp.):
 - przebudowa budynku hal targowych (2010 i po 2015 r.), budżet - 650 000,00 zł, podmiot wdrażający projekt - właściciel budynku (zrealizowano w części).
- Kompleksowa odnowa zdegradowanego obszaru powojkowego (przestrzenne i społeczne), podmiot wdrażający projekty - Ochotnicze Hufce Pracy - Lubelska Wojewódzka Komenda (2011 - 2013) (zrealizowano w części).

Przedsięwzięcia podejmowane w poprzednich okresach programowych mają swoją ciągłość i kontynuację w obecnym dokumencie, przede wszystkim poprzez kontynuację działań w obszarze dziedzictwa kulturowego, rozbudowy miejsc spędzania wolnego czasu oraz miejsc rekreacji i aktywnej rekreacji. Dodatkowo działania zostaną rozszerzone o aspekty społeczne w taki sposób, aby inwestycje w ramach rewitalizacji mogły służyć również grupom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Wnioski wyciągnięte z realizacji poprzednich działań rewitalizacyjnych pozwolą na jeszcze bardziej efektywne wykorzystanie środków i możliwości w obecnej perspektywie finansowej.

Powyższe projekty są komplementarne względem planowanej interwencji rewitalizacyjnej, określonej w Miejskim Programie Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023, tym samym, wpisują się w zasadę komplementarności międzyokresowej.

18. Ramy finansowe oraz źródła i modele finansowania przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych

18.1. Ramy finansowe

Ramy finansowe wskazują potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację projektów rewitalizacyjnych wraz z ich indykatywnymi wielkościami. Podstawą dookreślenia ram finansowych MPR jest zakres podmiotowy i przedmiotowy poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

W poniższej tabeli zaprezentowano zaplanowaną interwencję rewitalizacyjną w wymiarze finansowym. Łączna wartość wszystkich zidentyfikowanych podstawowych projektów rewitalizacyjnych kształtuje się na poziomie: około 33 941 000,00 zł, dodatkowych: 3 848 974,00 zł.

Część działań i projektów będzie mogła być zrealizowana niezależnie od zewnętrznych źródeł finansowania.

Zaplanowane działania będą realizowane w okresie obowiązywania dokumentu tj. do roku 2023 włącznie.

Powyższa działania będą uzasadnieniem i gwarancją, że wielkość poniesionych wydatków publicznych na realizację projektów rewitalizacyjnych będzie adekwatna do przewidywanej poprawy sytuacji społecznej i gospodarczej w obszarze rewitalizacji.

Tabela 58. Projekty rewitalizacyjne w wymiarze finansowym

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Zakres przedmiotowy przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Zakres czasowy	Szacunkowy koszt (zł)	Planowane źródło finansowania
PODSTAWOWE PROJEKTY REWITALIZACYJNE						
1.	Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim.	<ol style="list-style-type: none">1. Roboty restauratorskie i konserwatorskie zabytkowego zdegradowanego budynku ORANŻERII wpisanego do rejestru zabytków.2. Przywrócenie, a także nadanie budynkowi ORANŻERII nowych funkcji użytkowych: społecznych, gospodarczych, turystycznych i kulturalnych.3. Zakup wyposażenia związanego z funkcją, jaką pełnić będzie budynek ORANŻERII.4. Zagospodarowanie terenu funkcjonalnie związanego z budynkiem ORANŻERII (park, zieleni i tereny komunikacyjne).5. Utworzenie strefy bezpieczeństwa – budowa (przebudowa) oświetlenia i instalacja systemu monitoringu.	Miasto Radzyn Podlaski	2017 - 2020	7 500 000,00	RPO WL 2014-2020 Działanie 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich, budżet miasta.
2.	Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim.	<ol style="list-style-type: none">1. Roboty w zakresie likwidacji infrastruktury kolidującej.2. Usunięcie drzew.3. Roboty ziemne – ukształtowanie terenu.4. Budowa alei parkowych, oświetlenia parkowego, fontanny, elementów małej architektury.5. Urządzenie zieleni ogrodowej.6. Montaż monitoringu wizyjnego.	Miasto Radzyn Podlaski	2017 - 2020	2 500 000,00	RPO WL 2014-2020 Działanie 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich, budżet miasta.
3.	Rewitalizacja placu publicznego RYNEK w Radzynie Podlaskim.	<ol style="list-style-type: none">1. Likwidacja kolizyjnej zabudowy (rozbiórka dwóch budynków użytkowych - zły stan techniczny).2. Przebudowa nawierzchni placu.3. Budowa oświetlenia ulicznego.4. Urządzenie zieleni.5. Montaż małej architektury, w tym budowa fontanny.6. Budowa monitoringu wizyjnego (kamery).7. Odbudowa hal targowych.	Miasto Radzyn Podlaski	2017 - 2020	3 500 000	RPO WL 2014-2020 Działanie 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich, budżet miasta.
4.	Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim.	<ol style="list-style-type: none">1. Prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane w zakresie obiektu – pałacu.2. Przebudowa dziedzińca pałacowego.3. Remont (prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane) muru oporowego z bramą wjazdową na dziedziniec (południową).4. Przebudowa terenu w otoczeniu pałacu od strony ul. Jana Pawła II (m. in. droga wjazdowa na dziedziniec, fosy).5. Oświetlenie – iluminacja pałacu.6. Montaż monitoringu wizyjnego.	Miasto Radzyn Podlaski	2017 - 2023	12 500 000,00	RPO WL 2014-2020 Działanie 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich, budżet miasta.

L.p.	Nazwa projektu	Zakres przedmiotowy projektu	Podmiot realizujący	Zakres czasowy	Szacunkowy koszt (zł)	Planowane źródło finansowania
5.	Przebudowa budynku biurowego na budynek mieszkalny, wielorodzinny przy ul. Budowlanych 2A w Radzynie Podlaskim.	1. Roboty budowlane w zakresie przebudowy budynku. 2. Montaż wyposażenia budynku i poszczególnych lokali mieszkalnych. 3. Zagospodarowanie terenu w otoczeniu budynku.	Miasto Radzyń Podlaski	2017 - 2018	2 200 000,00	Fundusz Dopłat – Bank Gospodarstwa Krajowego, budżet miasta.
6.	Mieszkania dla bezdomnych i noclegownia „PRZYTULISKO” – przebudowa budynku przy ul. Budowlanych 8b w Radzynie Podlaskim.	1. Roboty budowlane w zakresie przebudowy budynku. 2. Montaż wyposażenia budynku i mieszkań oraz noclegowni. 3. Zagospodarowanie terenu w otoczeniu budynku. 4. Montaż monitoringu.	Miasto Radzyń Podlaski	2019 - 2023	1 500 000,00	Fundusz Dopłat – Bank Gospodarstwa Krajowego, budżet miasta.
7.	Rewitalizacja placu publicznego – Pl. I. Potockiego w Radzynie Podlaskim.	1. Usunięcie zieleni (drzew i krzewów) niekorzystnie wpływających na estetykę placu oraz negatywnie wpływającej na bezpieczeństwo publiczne. 2. Uporządkowanie skwerów – wprowadzenie niskiej zieleni i ukwiecenie.	Miasto Radzyń Podlaski	2017 - 2018	30 000,00	Budżet miasta.
8.	Ścieżka rowerowa od ul. Międzyrzeckiej do ul. Budowlanych w Radzynie Podlaskim.	Budowa ścieżki rowerowej przeznaczonej do ruchu rowerowego i pieszego na odcinku od istniejącej ścieżki w ul. Międzyrzeckiej, poprzez pas drogowy drogi krajowej nr 19, do ul. Budowlanych (łączna długość 1,1 km).	Miasto Radzyń Podlaski	2018 - 2019	900 000,00	Budżet miasta, budżet państwa.
9.	Budowa skateparku w Radzynie Podlaskim.	Wybudowanie skateparku.	Miasto Radzyń Podlaski	2016 - 2017	235 000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, budżet miasta.
10.	Centrum Organizacji Pozarządowych.	W związku z przeniesieniem części lokatorów z mieszkań w Koszarach do nowych mieszkań socjalnych przy ul. Budowlanych otworzy się możliwość stworzenia w jednym z budynków Centrum Organizacji pozarządowych. W budynku tym swoje lokale (sale spotkań, wystawiennicze, konferencyjne, multimedialne, biurowe) znalazłyby istniejące i powstające organizacje.	Miasto Radzyń Podlaski / Radzyńskie Stowarzyszenie dla Kultury "Stuk-Puk"	2018-2020	500 000,00	RPO WL 2014-2020, Działanie 11.1, 13.3.
11.	Dom Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych.	1. Przystosowanie budynku dla osób niepełnosprawnych. 2. Stworzenie i wyposażenie sal do rehabilitacji i integracji. 3. Utworzenie na działce otaczającej budynek placu zabaw i integracji.	Miasto Radzyń Podlaski / Radzyńskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Ósmy Kolor Tęczy"	2018-2020	500 000,00	RPO WL 2014-2020, Działanie 13.2, 13.3, środki własne.

L.p.	Nazwa projektu	Zakres przedmiotowy projektu	Podmiot realizujący	Zakres czasowy	Szacunkowy koszt (zł)	Planowane źródło finansowania
12.	Akcja? Aktywizacja!	<ol style="list-style-type: none">1. Indywidualny Plan Działania.2. Program reintegracji społecznej.3. Program reintegracji zawodowej.	FUNDACJA ROZWOJU GOSPODARKI i INNOWACJI im. Eugeniusza Kwiatkowskiego	2017-2020	2 000 000,00	RPO WL 2014-2020, Działanie 11.1, budżet miasta.
13.	„Od szkolenia do zatrudnienia – YEI”	<ol style="list-style-type: none">1. Opieka wychowawców.2. Ubezpieczenie NNW.3. Wyżywienie w trakcie zajęć.4. Zwrot kosztów dojazdów na zajęcia.5. Grupowe wsparcie psychologiczne – treningi i warsztaty.6. Indywidualne wsparcie psychologiczne.7. Zajęcia z zakresu zapobiegania depresji wśród młodzieży.8. Indywidualne zajęcia z doradcą zawodowym.9. Warsztaty aktywnego poszukiwania pracy.10. Kursy językowe i kursy ECDL.	Lubelska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy	1.07.2017 r. – 30.06.2018 r.	450 000,00	POWER 2014-2020, 1.3.2.
14.	Plener Malarski "Zmalujmy Radzyń"	<ol style="list-style-type: none">1. Zaproszenie artystów.2. Organizacja pleneru.3. Wystawa poplenerowa.	Radzyński Ośrodek Kultury	od 2018 r. - cyklicznie do 2023 r.	10 000,00	Budżet miasta, sponsorzy.
15.	Analogowo-Cyfrowe Archiwum Fotograficzne Miasta Radzyń Podlaski.	<ol style="list-style-type: none">1. Utworzenie archiwum.2. Organizacja wystaw zebranych fotografii.3. Utworzenie strony internetowej.4. Warsztaty fotograficzne dla dzieci i młodzieży.	Radzyński Ośrodek Kultury	od 2018 r. - cyklicznie do 2023 r.	15 000,00	Budżet miasta.
16.	Ogólnopolskie Spotkania z Piosenką Autorską "Oranżeria".	Organizacja konkursu piosenki autorskiej (poezja śpiewana), wpleczonego w 3-dniowy koncert festiwalowy. warsztaty dla uczestników konkursu prowadzone przez profesjonalnych instruktorów i artystów.	Radzyński Ośrodek Kultury	od 2018 r. - cyklicznie do 2023 r.	30 000,00	Budżet miasta, sponsorzy.
17.	"Rodzina Jest Najważniejsza".	<ol style="list-style-type: none">1. Psycholog dziecięcy.2. Rozmowy pracowników socjalnych z ofiarami i sprawcami.3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – kierowanie osób uzależnionych do leczenia.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2017	16 000,00	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzynie Podlaskim, sponsorzy.
18.	"Spójrz to ja".	<ol style="list-style-type: none">1. Spotkania (30 spotkań) koordynatorów z dziećmi.2. Spotkanie z funkcjonariuszami Policji, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, członkami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Spraw Alkoholowych.3. Wycieczki do Teatru Muzycznego w Lublinie.4. Rodzice dzieci biorących udział w projekcie – spotkanie z psychologiem, konsultacje.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2017	5 000,00	

19.	„Aktywizacja, Integracja w OHP”.	1. Indywidualny Plan Działania. 2. Wsparcie opiekuńczo-wychowawcze. 3. Program reintegracji społecznej. 4. Program reintegracji zawodowej.	Lubelska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy	2017-09-01 - 2018-06-30	bezkosztowo dla Miasta	RPO WL 2014-2020, Działanie 11.1
20.	„Nowa praca-cyfrowa praca”	1. Indywidualny Plan Działania. 2. Wsparcie opiekuńczo-wychowawcze. 3. Program reintegracji społecznej. 4. Program reintegracji zawodowej.	Lubelska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy	2017-09-01 - 2018-06-30	bezkosztowo dla Miasta	RPO WL 2014-2020, Działanie 11.1
RAZEM:				-	34 391 000,00	-

L.p.	Nazwa projektu	Zakres przedmiotowy projektu	Podmiot realizujący	Zakres czasowy	Szacunkowy koszt (zł)	Planowane źródło finansowania
POZOSTAŁE PROJEKTY REWITALIZACYJNE						
1.	Remont budynku po byłej szkole Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim oraz zagospodarowanie terenu.	Termomodernizacja budynku oraz zagospodarowanie terenu po Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim.	Powiat Radzyński	2018 -2020	500 000,00	RPO WL 2014-2020, budżet powiatu
2.	Remont budynku po byłym sklepie wraz z wyburzeniem budynków gospodarczych i zagospodarowanie terenu nieruchomości.	Remont budynku po byłym sklepie (termomodernizacja, remont dachu) wraz z wyburzeniem budynków gospodarczych i zagospodarowanie terenu nieruchomości.	Powiat Radzyński	2018 -2020	300 000,00	RPO WL 2014-2020, budżet powiatu
3.	Remont budynku siedziby Starostwa Powiatowego w Radzynie Podlaskim oraz drogi powiatowej ul. Gwardii.	Remont budynku, termomodernizacja, wymiana poszycia dachowego, elewacja.	Powiat Radzyński	2017 -2018	533 974,00	RPO WL 2014-2020, budżet powiatu
4.	Remont oraz wyburzenie istniejących budynków po warsztatach szkolnych Zespołu Szkół Ponad-gimnazjalnych w Radzynie Podlaskim. Zagospodarowanie terenu.	Remont oraz wyburzenie istniejących budynków po warsztatach szkolnych Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim. Zagospodarowanie terenu.	Powiat Radzyński	2018 -2020	500 000,00	RPO WL 2014-2020, budżet powiatu
5.	Termomodernizacja budynku, wymiana okien i remont dachu siedziby Starostwa Powiatowego w Radzynie Podlaskim. Zagospodarowanie i urządzenie terenu nieruchomości.	Termomodernizacja budynku, wymiana okien i remont dachu. Zagospodarowanie i urządzenie terenu nieruchomości.	Powiat Radzyński	2017 -2018	870 000,00	RPO WL 2014-2020, budżet powiatu
6.	Termomodernizacja budynku mieszkalno-użytkowego.	Termomodernizacja budynku (wymian okien, remont elewacji).	Wspólnota Mieszkaniowa	2018 -2020	700 000,00	RPO WL 2014-2020, środki "Wspólnoty Mieszkaniowej"
7.	Remont budynku internatu Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku.	Termomodernizacja budynku internatu oraz wykonanie nowego ogrodzenia oraz utwardzenie terenu.	Powiat Radzyński	2017 -2018	415 000,00	RPO WL 2014-2020, budżet powiatu
8.	Likwidacja lokalnej kotłowni SM DOM.	Rozbiórka komina i fundamentów, rozbiórka ogrodzenia, utwardzenie placu, wykonanie przyłącza do PEC oraz wmiennikowni.	Spółdzielnia Mieszkaniowa "DOM"	2018	30 000,00	RPO WL 2014-2020, środki finansowe SM "DOM"
RAZEM:				-	3 848 974,00	-

Źródło: Opracowanie własne

18.2. Źródła i modele finansowania przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych

W związku z tym, iż Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 został opracowany zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 Ministra Rozwoju oraz Zasadami programowania, wdrażania i wsparcia rewitalizacji w województwie lubelskim Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym* źródłem jego finansowania mogą być zarówno wewnętrzne fundusze budżetu miasta i podmiotów prywatnych, jak i zewnętrzne środki unijne i krajowe.

Ważne jest wykorzystanie dla celów rewitalizacji dostępnych środków z programów rządowych oraz funduszy pomocowych Unii Europejskiej, a także stworzenie przez miasto warunków dla możliwie szerokiego włączenia się sektora prywatnego w działania na rzecz rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem lokalnych firm i instytucji oraz programów aktywizacji i wsparcia dla spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych.

Głównym unijnym źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych miasta jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, w ramach którego działaniem dedykowanym jest działanie 13.3. Rewitalizacja obszarów miejskich.

W ramach powyższego działania na dofinansowanie szansę mają projekty infrastrukturalne, mające na celu przywracanie bądź nadanie nowych funkcji obszarom zdegradowanym pod względem przestrzennym, środowiskowym, społecznym i gospodarczym.

Realizacja projektów rewitalizacyjnych przy współfinansowaniu RPO WL w ramach tego działania będzie możliwa jedynie pod warunkiem wpisania ich do Miejskiego Programu Rewitalizacji.

W działaniu 13.3 określony został szeroki katalog beneficjentów, którzy mogą starać się o dofinansowanie projektu rewitalizacyjnego, m.in.:

- podmioty publiczne (jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, porozumienia i stowarzyszenia, samorządowe jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, służby ratownicze i bezpieczeństwa publicznego, jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną nie wymienione wyżej),
- podmioty prywatne (spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki, MŚP (przedsiębiorstwa muszą prowadzić działalność na terenie województwa lubelskiego).
- podmioty społeczne (przedsiębiorstwa społeczne, zgodnie definicją Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej, organizacje pozarządowe),
- podmioty mieszane (podmioty działające w oparciu o partnerstwo publiczno-prywatne).

W ramach RPO WL przewidziano także preferencje dla inwestycji niezbędnych dla kompleksowej rewitalizacji danego obszaru realizowanych w ramach następujących działań:

- 3.1 Tereny inwestycyjne,
- 5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego,
- 5.3 Efektywność energetyczna sektora mieszkaniowego,
- 5.5 Promocja niskoemisyjności,
- 7.1 Dziedzictwo kulturowe i naturalne,
- 9.1 Aktywizacja zawodowa,
- 9.3 Rozwój przedsiębiorczości,
- 9.6 Rozwój przedsiębiorczości w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych LOF,
- 11.1 Aktywne włączenie,
- 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne,
- 11.4 Aktywne włączenie w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych LOF,
- 11.5 Usługi społeczne i zdrowotne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych LOF,
- 12.2 Kształcenie ogólne,
- 12.6 Kształcenie ogólne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych LOF,
- 13.2 Infrastruktura usług społecznych.

Szczególną formą finansowania działań rewitalizacyjnych jest połączenie środków publicznych i prywatnych poprzez zawiązanie partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP). W rozumieniu ustawy o PPP z dnia 28 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 169 poz.1420) jest to oparta na umowie współpraca podmiotu publicznego i partnera prywatnego, służąca realizacji zadania publicznego, w ramach której partner prywatny w całości albo w części poniesie nakłady na wykonanie przedsięwzięcia będącego przedmiotem współpracy lub zapewni ich poniesienie przez osoby trzecie.

Partnerstwo publiczno-prywatne, jest szczególnie zalecane, gdy:

- samorząd chce utrzymać pewien stopień kontroli nad przedsięwzięciem,
- istnieją znaczne potrzeby inwestycyjne, a fundusze publiczne winny być kierowane na inne cele,
- zaangażowany w projekt sektor prywatny jest w stanie uzyskać zwrot zainwestowanych środków z opłat za użytkowanie obiektu.

Podobną formą finansowania działań rewitalizacyjnych jest partnerstwo publiczno-społeczne czyli forma współpracy jednostki publicznej z organizacjami pozarządowymi.

Zakres, organizacja i finansowanie rewitalizacji powinny być dostosowane do specyfiki obszaru, z wykorzystaniem wszystkich doświadczeń podmiotów planujących realizację projektów rewitalizacyjnych.

Na etapie wdrażania MPR Miasto Radzyń Podlaski będzie podejmowało liczne działania idące w kierunku aktywizacji lokalnej społeczności i przedsiębiorców w realizację działań i projektów rewitalizacyjnych. Tego typu działania przyczynią się do zmniejszenia udziału funduszy publicznych w realizacji projektów i spowodują wzrost efektywności finansowej projektów w odniesieniu do wsparcia zewnętrznego oraz możliwość realizacji projektów rewitalizacyjnych pomimo braku środków unijnych.

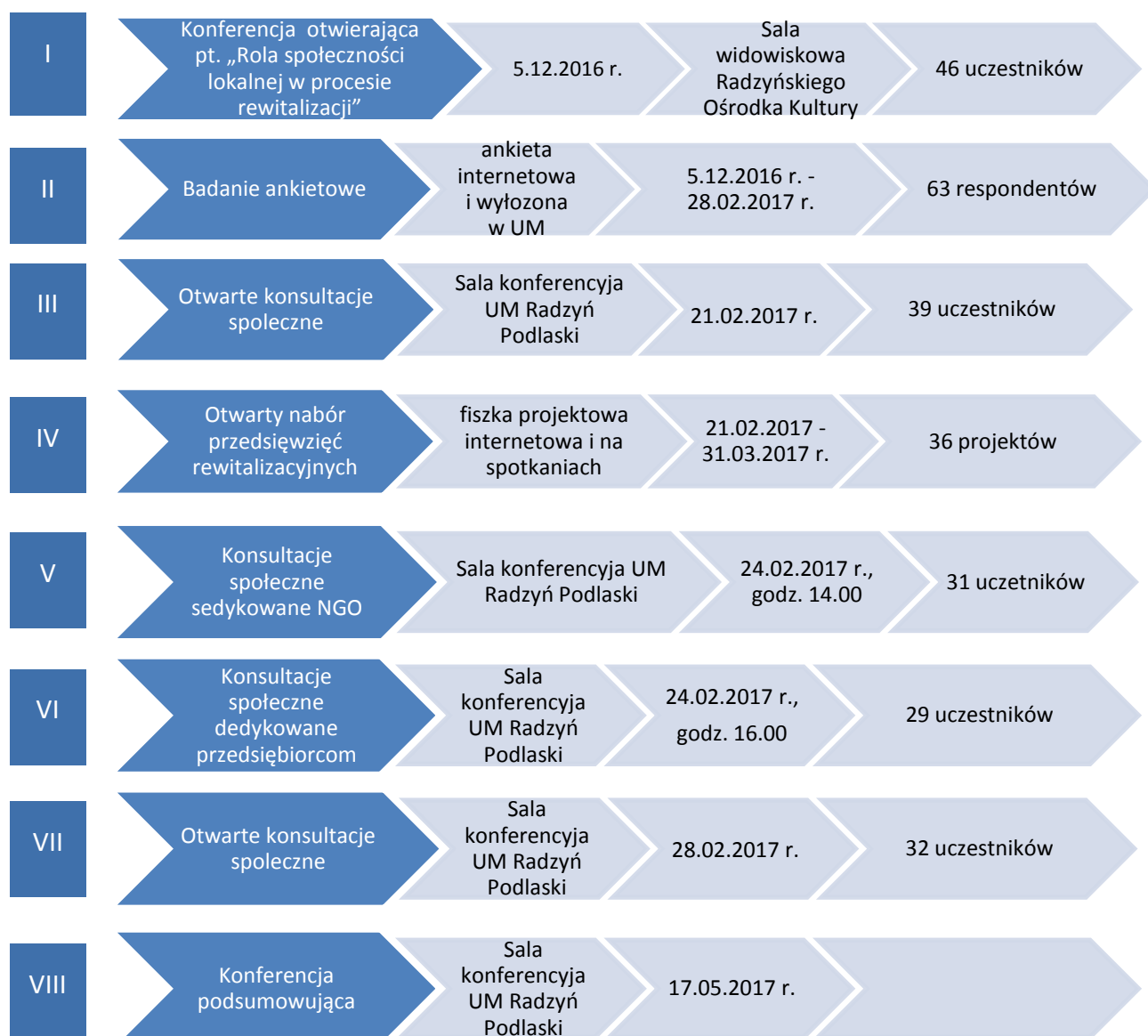
19. Partycypacja społeczna

Partycypacja społeczna została zapewniona na każdym etapie prac nad opracowaniem MPR. Zasady angażowania wszystkich grup interesariuszy w prace nad MPR, wraz ze wskazaniem wykorzystanych form partycypacji, terminów oraz zakresu podejmowanych czynności zostały opisane w kolejnym podrozdziale. Natomiast w podrozdziale 19.2 wskazano, w jaki sposób interesariusze będą uczestniczyli w procesie wdrażania Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023.

19.1. Partycypacja w procesie tworzenia MPR

W ramach prac nad opracowaniem Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023, Urząd Miasta Radzyń Podlaski wraz z ekspertami zewnętrznymi organizował na każdym etapie prac spotkania mające na celu włączenie interesariuszy w proces tworzenia dokumentu (współtworzenie dokumentu wraz z interesariuszami procesu rewitalizacji).

Schemat 3. Schemat partycypacji w procesie tworzenia MPR

I Konferencją pt. „Rola społeczności lokalnej w procesie rewitalizacji” zostało zainaugurowane włączenie społeczności lokalnej w opracowywanie Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023.

Spotkanie odbyło się 5 grudnia 2016 r. w sali widowiskowej Radzyńskiego Ośrodka Kultury.

Prowadzący konferencję zapoznali wszystkich uczestników z najważniejszymi sprawami dotyczącymi rewitalizacji.

Burmistrz Miasta oraz eksperci zewnętrzni zaprosili wszystkich mieszkańców, organizacje pozarządowe, przedsiębiorców i wszystkie inne osoby oraz podmioty, które chcą mieć wpływ na rozwój Miasta do włączenia się do prac nad dokumentem. Podkreślano, że udział społeczności lokalnej jest kluczowy dla opracowania Programu Rewitalizacji oraz diagnozy społeczno-gospodarczej, w tym wyznaczenia obszarów rewitalizacji. Działania planowane w ramach Programu mają służyć poprawie warunków życia i zwiększaniu aktywności gospodarczej mieszkańców. Poinformowało o możliwościach uczestnictwa cyklu czterech konsultacji społecznych.

Łącznie w konferencji wzięło udział 46 osób.

Zdjęcie 7. Konferencje otwierająca proces opracowania MPR

Źródło: Urząd Miasta Radzyń Podlaski, fot. Anna Wasak

II

Drugim etapem prac nad opracowaniem Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 była ankieta internetowa dostępna pod adresem <http://www.rewitalizacjaradzyn.lfie.pl> oraz ankiety wyłożone w siedzibie Urzędu Miasta Radzyń Podlaski oraz rozdawane podczas konsultacji społecznych. Ankiety wypełniło 63 osoby.

Uczestnicy konsultacji:

- mieszkańcy,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- przedstawiciele Urzędu Miasta Radzyń Podlaski i jednostek finansowanych z budżetu Miasta.

Sposoby informowania interesariuszy o ww. konsultacjach:

- tablica ogłoszeń Urzędu Miasta Radzyń Podlaski,
- strona internetowa Urzędu Miasta Radzyń Podlaski,
- strona internetowa projektu <http://www.rewitalizacjaradzyn.lfie.pl>.

III

Trzecim etapem zmierzającym do opracowania Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 były konsultacje społeczne dotyczące wyznaczenia obszaru rewitalizacji. Spotkanie odbyło się 21 lutego 2017 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miasta Radzyń Podlaski.

Podczas otwartego spotkania konsultacyjnego, które miało charakter warsztatowy została przedstawiona metodologia na podstawie, której zdiagnozowano sytuacje kryzysowe występujące na terenie miasta w obszarach: społecznym, gospodarczym, środowiskowym i infrastrukturalnym (przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym). Przedstawiono również wyniki dokonanej analizy oraz wypływające z niej wnioski. Uczestnikom spotkania konsultacyjnego wskazano kluczowe warunki umożliwiające zakwalifikowanie poszczególnych części Miasta do tak zwanego obszaru objętego rewitalizacją oraz przedstawiono proponowany obszar Radzyna Podlaskiego, dla którego opracowany zostanie Program Rewitalizacji. Obszar ten obejmuje tereny od tzw. Koszar do ulicy Budowlanej włączając w to tereny zabytkowego parku i pałacu znajdującego się w centrum miasta.

W tym czasie każdy z mieszkańców mógł wypełnić ankietę, która była dostępna na stronie internetowej <http://www.rewitalizacjaradzyn.lfie.pl> i przedstawić własną propozycję dotyczącą zaproponowanego obszaru rewitalizacji (rozszerzenie, zawężenie obszaru), a także zaproponować przedsięwzięcie rewitalizacyjne, które byłoby kluczowe dla ożywienia zaproponowanego przez siebie obszaru rewitalizacji.

Uczestnicy konsultacji:

- mieszkańcy,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- radni Rady Miasta Radzyń Podlaski,

- przedstawiciele Urzędu Miasta Radzyń Podlaski i jednostek finansowanych z budżetu Miasta.

łącznie w spotkaniu wzięło 39 osób.

Sposoby informowania interesariuszy o ww. konsultacjach:

- tablica ogłoszeń Urzędu Miasta Radzyń Podlaski,
- strona internetowa Urzędu Miasta Radzyń Podlaski,
- strona internetowa projektu <http://www.rewitalizacjaradzyn.lfie.pl>.

Zdjęcie 8. Pierwsze otwarte spotkanie konsultacyjne

Źródło: Urząd Miasta Radzyń Podlaski, fot. Anna Wasak

IV

Kolejnym etapem prac nad współtworzeniem Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023, było ogłoszenie otwartego naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Programu Rewitalizacji, rozpoczął się w dniu 21 lutego 2017 r. W tym dniu, na stronie internetowej <http://www.rewitalizacjaradzyn.lfie.pl> pojawiła się informacja o naborze przedsięwzięć, informacja o tym, kto może zostać projektodawcą oraz fiszka projektowa, na której należało przygotować krótki opis zaplanowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Interesariusze otrzymali także krótką informację dotyczącą będącego w przygotowaniu MPR, wraz z przykładami przedsięwzięć rewitalizacyjnych możliwych do realizacji. W ramach otwartego naboru wpłynęło 36 propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Przedsięwzięcia obejmowały zarówno działania miękkie, jak i działania infrastrukturalne.

Sposoby informowania interesariuszy o naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

- tablica ogłoszeń Urzędu Miasta Radzyń Podlaski,
- strona internetowa projektu <http://www.rewitalizacjaradzyn.lfie.pl>,
- ogłoszenie w lokalnej prasie,
- w trakcie trwania otwartego naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych przeprowadzono także szeroką akcję informacyjną (emailową) dotyczącą zarówno przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak również przygotowywanego Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023. W jej wyniku, o naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostali poinformowani m.in. następujący interesariusze:
 - przedstawiciele wszystkich jednostek Urzędu Miasta Radzyń Podlaski (w tym m.in. przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Dziennego Środowiskowego Domu samopomocy, Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji),
 - przedstawiciele szkół i placówek doskonalenia zawodowego znajdujące się na obszarze rewitalizacji,
 - przedstawiciele instytucji kultury (Radzyńskiego Ośrodka Kultury, Miejskiej Biblioteki Publicznej),
 - przedstawiciele Zakładu Gospodarki Lokalowej,
 - spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty mieszkaniowe znajdujące się na obszarze rewitalizacji,
 - przedstawiciele Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych,
 - przedstawiciele Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej,
 - przedstawiciele Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej,
 - przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji,
 - szereg organizacji pozarządowych prowadzących działalność skierowaną do mieszkańców obszaru rewitalizacji (m. in.: przedstawiciele Oddziału Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, Radzyńskiego Stowarzyszenia Inicjatyw Lokalnych, Radzyńskiego Towarzystwa Muzycznego im. Karola Lipińskiego,

Radzyńskiego Towarzystwa Regionalnego, Radzyńskiego Stowarzyszenia dla Kultury "Stuk-Puk", Stowarzyszenia Seniorów "Radzyńskie Wrzosi", Polskiego Związku Niewidomych Koło Radzyń Podlaski, Radzyńskiego Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Osób Niepełnosprawnych).

V, VI
i VII

W następstwie ogłoszenia naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaplanowane zostały otwarte spotkania warsztatowe dla mieszkańców, organizacji pozarządowych i przedsiębiorców. Spotkania odbyły się 24 i 28 lutego 2017 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miasta Radzyń Podlaski.

Podczas spotkania zaprezentowano dotychczas zgłoszone projekty, które zostały złożone w ramach naboru do Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 i poddano je partycypacji społecznej.

W trakcie spotkania można było zgłaszać nowe i pracować nad kolejnymi przedsięwzięciami.

Każde z przedsięwzięć było przedyskutowane, wspólnie je analizowano, zgłaszano poprawki, uwagi, sugestie mające na celu wypracowanie ostatecznego kształtu przedsięwzięć – podczas warsztatów wykorzystano techniki pracy grupowej. Kończącym efektem spotkania było wypracowanie rekomendacji w zakresie dalszej pracy nad zgłoszonymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi (korekta, rozszerzenie opisów, uszczegółowienie informacji w zakresie planowanej lokalizacji przedsięwzięć, szacunkowych wartości inwestycji itp.). Ponadto, podczas warsztatów pojawiła się inicjatywa w zakresie ogłoszenia dodatkowego naboru przedsięwzięć do Programu Rewitalizacji. W związku z tym, podjęto decyzję o ogłoszeniu ww. naboru, jednak ze wskazaniem, iż nabór będzie obejmował wyłącznie tzw. projekty miękkie, które powinny być powiązane ze złożonymi już projektami infrastrukturalnymi. Termin dodatkowego naboru upłynął 31 marca 2017 r., i w jego wyniku złożone zostały 3 propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wynikiem spotkania warsztatowego było wypracowanie 12 komplementarnych i uzupełniających się przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Uczestnicy konsultacji:

- mieszkańcy,
- wnioskodawcy przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- radni Rady Miasta Radzyń Podlaski,
- przedstawiciele Urzędu Miasta Radzyń Podlaski i jednostek finansowanych z budżetu Miasta.

Łącznie w spotkaniach wzięło udział 60 osób.

Sposoby informowania interesariuszy o ww. konsultacjach:

- tablica ogłoszeń Urzędu Miasta Radzyń Podlaski,
- strona internetowa Urzędu Miasta Radzyń Podlaski,

- strona internetowa projektu <http://www.rewitalizacjaradzyn.lfie.pl>,
- korespondencja elektroniczna.

VII

Otwarte konsultacje społeczne - założenia Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023.

Spotkanie miało miejsce 28.02.2017 r. od godz. 11.00 w sali konferencyjnej Urzędu Miasta Radzyń Podlaski. 2023). Głównym celem spotkania było przedstawienie wstępnego projektu Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 (roboczy projekt MPR został zamieszczony na stronie internetowej <http://www.rewitalizacjaradzyn.lfie.pl/>), a także wypracowanie razem z mieszkańcami (i pozostałymi grupami interesariuszy procesu rewitalizacji) wizji obszaru rewitalizacji, celów i kierunków działań w ramach procesu rewitalizacji w mieście. Ponadto, razem z mieszkańcami określone zostały słabe i mocne strony obszaru rewitalizacji, a także szanse i zagrożenia (analiza SWOT). Materiały powstałe w ramach warsztatów posłużyły do wypracowania ostatecznej wersji dokumentu.

Ponadto podczas spotkania zaprezentowano dotychczas zgłoszone projekty rewitalizacyjne. W trakcie spotkania można było zgłosić nowe przedsięwzięcia oraz wspólnie z ekspertami zewnętrznymi pracować warsztatowo nad dopracowaniem poszczególnych pomysłów uczestników spotkania.

Uczestnicy konsultacji:

- mieszkańcy,
- wnioskodawcy przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych i wspólnot mieszkaniowych,
- przedstawiciele Urzędu Miasta Radzyń Podlaski i jednostek finansowanych z budżetu Miasta.

Łącznie w spotkaniu wzięło udział 32 osoby (informacja na podstawie sporządzonej listy obecności).

Sposoby informowania interesariuszy o ww. konsultacjach:

- tablica ogłoszeń Urzędu Miasta Radzyń Podlaski,
- strona internetowa Urzędu Miasta Radzyń Podlaski,
- strona internetowa projektu,
- plakaty zamieszczone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Radzyń Podlaski i w budynkach znajdujących się na obszarze rewitalizacji,
- ulotki wyłożone w Urzędzie Miasta Radzyń Podlaski.

Zdjęcie 9. Otwarte spotkania konsultacyjne

Źródło: Urząd Miasta Radzyń Podlaski, fot. Anna Wasak

VIII

Ostatnim etapem prac nad współtworzeniem Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 była konferencja prezentująca finalną wersję MPR, wypracowaną wraz z interesariuszami procesu rewitalizacji.

19.2. Partycypacja w procesie wdrażania MPR

Podstawowym celem działań partycypacyjnych jest włączenie jak najszerszej grupy beneficjentów i interesariuszy w proces rewitalizacji. Interesariuszami procesu rewitalizacji są m.in. mieszkańcy miasta, mieszkańcy obszaru rewitalizacji (w tym także poszczególne grupy społeczne, takie jak młodzież, seniorzy, osoby niepełnosprawne itp.), lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, związki wyznaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie mieszkaniowe itp.

Należy także zaznaczyć, że interesariusze procesu rewitalizacji będą angażowani w planowanie, realizację oraz monitoring wszystkich przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W ramach wdrażania Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023, przewidziano następujące formy włączania mieszkańców w działania rewitalizacyjne:

- objęcie przedsięwzięciami, projektami i działaniami rewitalizacyjnymi w pierwszej kolejności osób będących w najtrudniejszej sytuacji życiowej,
- bieżące zamieszczane wszystkich istotnych informacji związanych z procesem rewitalizacji w mieście w latach 2017-2023, na opracowanej stronie internetowej dedykowanej rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski <http://www.rewitalizacja-radzyn.lfie.pl>, tablicach ogłoszeniowych w Urzędzie Miasta i na obszarze rewitalizacji,
- publikowanie najważniejszych informacji dotyczących procesu rewitalizacji na głównej stronie Urzędu Miasta Radzyń Podlaski, w prasie lokalnej i mediach lokalnych,
- organizacja konferencji i spotkań informacyjnych dotyczących wdrażania Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023,
- organizacja spotkań z mieszkańcami obszaru rewitalizacji, na których poruszana będzie tematyka rewitalizacji,
- powołanie Społecznej Rady ds. Rewitalizacji odpowiadającej za nadzór i opiniowanie sprawozdań i raportów z realizacji działań, projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- włączanie do opracowywania i realizacji projektów społecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- konsultowanie z interesariuszami procesu rewitalizacji koncepcji realizacji wszystkich przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Takie podejście podczas wdrażania MPR nie spowoduje utrudnień lub pogorszenia sytuacji osób lub grup pozostających w trudnej sytuacji. Przyjęte powyżej zasady partycypacji społecznej, rekrutacji do projektów rewitalizacyjnych i włączania w proces rewitalizacji - będą zapobiegać pominięciu słabszych lub biernych grup interesariuszy.

20. System realizacji (wdrażania), w tym monitoring skuteczności działań oraz sposób modyfikacji MPR

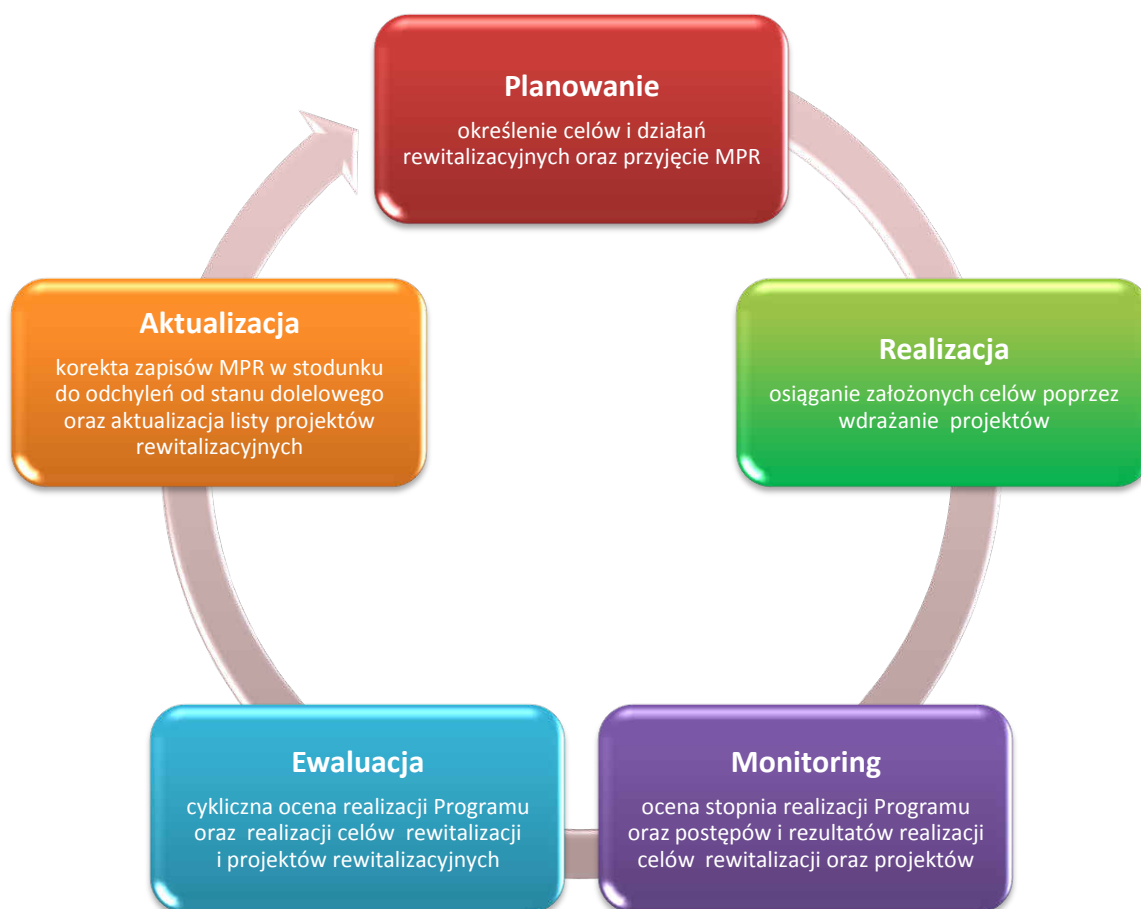
Ze względu na długookresowy charakter Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 wdrażanie jego założeń jest procesem ciągłym, wymagającym stałego śledzenia zmian prawnych, społecznych, gospodarczych, politycznych oraz elastyczności w dostosowaniu się do wytycznych w zakresie pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych. W wyniku podejmowanych działań stopniowo będą osiągnane cele rewitalizacji i w związku z tym będą zmieniały się priorytety.

Proces wdrażania Miejskiego Programu Rewitalizacji poprzedza jego opracowanie i ustalenie celów rewitalizacji oraz konkretnych projektów przeznaczonych do realizacji.

Pierwszym etapem wdrożenia MPR jest przyjęcie go stosowną uchwałą Rady Miasta.

Kolejnym etapem jest realizacja poszczególnych projektów, dzięki czemu osiągnane będą cele. W trakcie wdrażania MPR odbywa się ocena stopnia jego realizacji, która prowadzi do aktualizacji zapisów programu, jeżeli wystąpiły odchylenia od pierwotnie zaplanowanego stanu docelowego.

Schemat 4. Schemat systemu planowania, realizacji, monitoringu, ewaluacji i aktualizacji MPR

Źródło: Opracowanie własne

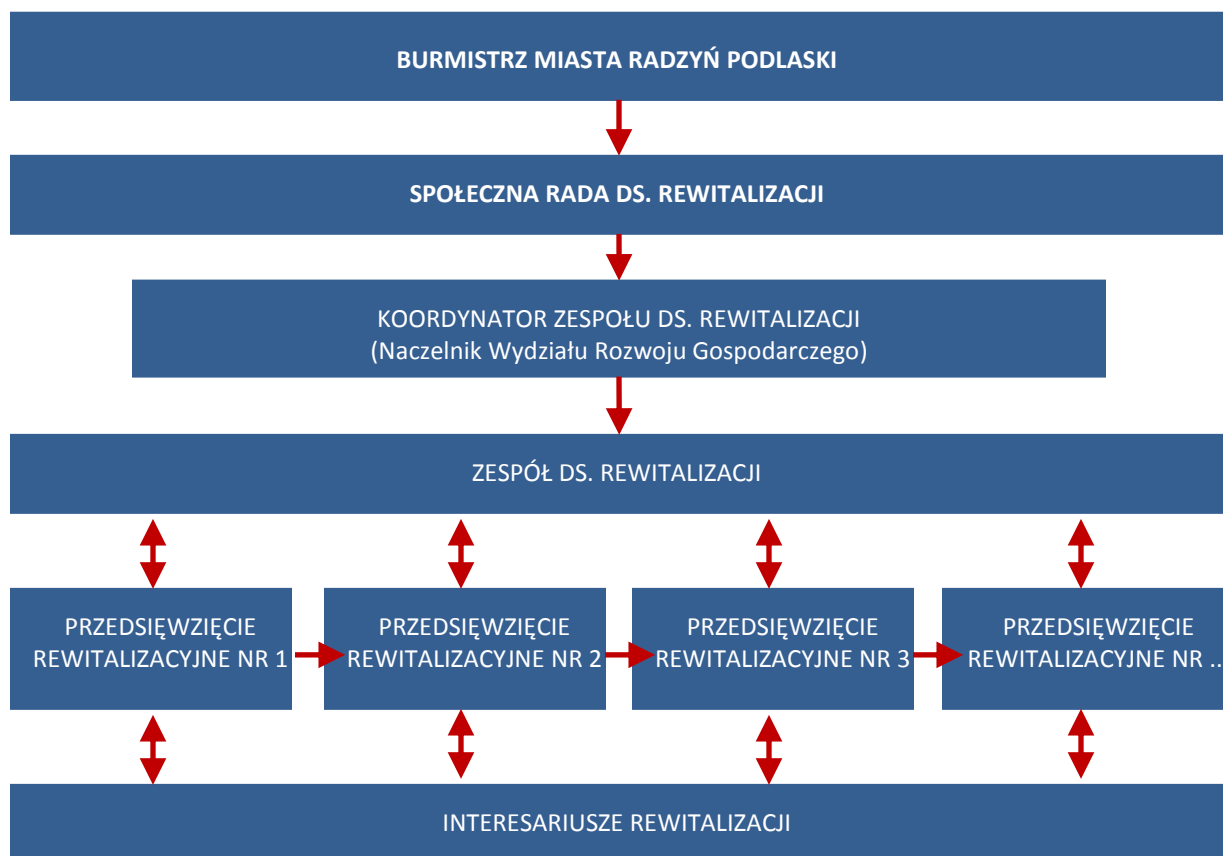
20.1. System realizacji (wdrażania) MPR

System realizacji MPR powinien zakładać udział wszystkich uczestników procesu rewitalizacji. Dlatego też został on oparty o zasadę współpracy i dialogu wszystkich interesariuszy, w szczególności:

- mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- wspólnoty mieszkaniowe,
- prywatnych właścicieli nieruchomości znajdujących się na obszarze rewitalizacji,
- przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji,
- organizacje pozarządowe,
- wspólnoty wyznaniowe, kościoły itp. znajdujące się na obszarze rewitalizacji,
- Urząd Miasta Radzyń Podlaski oraz jednostki organizacyjne,
- inne podmioty publiczne.

W zależności od lokalnych uwarunkowań i specyfiki poszczególnych projektów w proces rewitalizacji jako partnerzy mogą włączyć się podmioty społeczne i gospodarcze.

Schemat 5. System wdrażania MPR

Źródło: Opracowanie własne

Bezpośredni nadzór nad realizacją MPR będzie pełnił Burmistrz Miasta Radzyń Podlaski. Koordynatorem wdrażania MPR będzie Naczelnik Wydziału Rozwoju Gospodarczego (Koordynator Zespołu ds. Rewitalizacji), który będzie kierował pracą Zespołu ds. Rewitalizacji.

Zespół ds. Rewitalizacji zostanie powołany Zarządzeniem Burmistrza Miasta Radzyń Podlaski i będzie odpowiedzialny przede wszystkim za:

- zarządzanie MPR,
- przygotowanie sprawozdań i raportów ewaluacyjnych z realizacji MPR,
- rekomendowanie propozycji zgłoszonych projektów celem wpisania ich do MPR,
- przygotowanie aktualizacji MPR,
- monitorowanie realizacji działań rewitalizacyjnych objętych MPR,
- upowszechnienie działań w zakresie realizacji procesu rewitalizacji w mieście.

W skład Zespołu wejdą m.in. przedstawiciele wydziałów i jednostek organizacyjnych Miasta. Zespół ds. Rewitalizacji będzie współpracował także z każdym z koordynatorów przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zapewni to komplementarność pomiędzy wszystkimi projektami rewitalizacyjnymi. Dopuszcza się także możliwość uczestnictwa w pracach zespołu osób spoza składu zespołu (przedstawiciele różnych środowisk oraz specjalistów z zakresu działań podejmowanych na obszarze objętym procesem rewitalizacji), po podjęciu przez Zespół decyzji o konieczności skorzystania ze wsparcia tych osób.

Dodatkowo zostanie powołana, z inicjatywy Burmistrza Społeczna Rada ds. Rewitalizacji, skupiająca przedstawiciele różnych grup (interestariuszy), która będzie brała udział w procesie wdrażania i monitorowania postanowień Programu. Dzięki temu, partycypacja społeczna zostanie zapewniona na każdym etapie prac nad MPR, tj. na etapie przygotowania, wdrażania oraz monitoringu i ewaluacji procesu rewitalizacji.

Szczegółowy zakres zadań oraz skład Zespołu ds. Rewitalizacji zostanie określony Zarządzeniem Burmistrza Miasta Radzyń Podlaski.

W poniższej tabeli zaprezentowano ramowy harmonogram realizacji MPR.

Tabela 59. Ramowy harmonogram realizacji MPR

2016-2017 Etap początkowy	2018-2021 Etap funkcjonowania	2022-2023 Etap końcowy
Diagnoza i wyznaczenie obszaru rewitalizacji.	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych.
Opracowanie i przyjęcie MPR.	Monitorowanie stopnia realizacji celów określonych w MPR i skutków realizacji MPR.	Monitorowanie stopnia realizacji celów określonych w MPR i skutków realizacji MPR.
Powołanie Koordynatora ds. Rewitalizacji i Zespołu ds. Rewitalizacji.	Promowanie MPR.	Promowanie MPR.
Powołanie Społecznej Rady ds. Rewitalizacji	Aktualizacja MPR (jeśli dotyczy).	Aktualizacja MPR (jeśli dotyczy).
Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	Ewaluacja śródkresowa (w latach 2019 i 2021).	Ewaluacja końcowa MPR i wnioski.
Promowanie MPR.		Opracowanie MPR/GPR na kolejne lata.

Źródło: Opracowanie własne

20.2. Monitoring i ewaluacja oraz ocena skuteczności podjętych działań

Skuteczność wdrażania Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 uzależniona jest od wielu czynników, z których najważniejsze to właściwie określone cele i działania oraz możliwość sprawnego monitorowania ich realizacji. By możliwe było zmierzenie efektów wykonania przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz szybkie i skuteczne reagowanie na zjawiska niepożądane, niezbędne jest zaplanowanie kompleksowego systemu monitorowania i oceny.

Proces monitorowania Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski opierał się będzie na stałym gromadzeniu informacji koniecznych do oceny postępów wykonania przyjętych zapisów, systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących dzięki realizacji poszczególnych założonych celów, jak również kontrolowaniu wpływu dokumentu na wszelkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego Miasta. Analiza, ocena i aktualizacja programu odbywać się będzie w oparciu o zasadę współpracy z interesariuszami rewitalizacji.

Podstawą systemu monitorowania będą sprawozdania monitoringowe z postępów w realizacji przedsięwzięć uwzględnionych w MPR sporządzane przez podmioty odpowiedzialne za ich realizację.

Zawierać one będą takie informacje jak m.in.:

- opis stanu realizacji projektów,
- dotychczas osiągnięte efekty,
- napotkane problemy i sposoby ich rozwiązania,
- planowane w ramach dalszych prac nad projektem działania konieczne do zrealizowania,
- niezbędne do zrealizowania zadania zasoby,
- harmonogram prac na nadchodzące 2 lata.

Sprawozdania monitorujące sporządzane będą co 2 lata i podawane do publicznej wiadomości w pierwszym kwartale następnego roku.

Zgromadzone sprawozdania monitorujące z realizacji poszczególnych przedsięwzięć posłużą do opracowania zbiorczego podsumowania efektów wdrażania MPR - raportu monitoringowy z realizacji MPR podlegającego przyjęciu przez Burmistrza Miasta, za które odpowiadać będzie Wydział Rozwoju Gospodarczego. Raporty monitoringowe z realizacji Miejskiego Programu Rewitalizacji pozwolą na bieżącą kontrolę stopnia realizacji Programu i ocenę jego aktualności. Wyniki monitoringu zawarte w raportach będą opiniowane przez Społeczną Radę ds. Rewitalizacji. Raporty monitoringowe z realizacji MPR Miasta Radzyń Podlaski sporządzone zostaną pod koniec 2019, 2021 oraz 2023 roku i udostępniane będą w pierwszym kwartale następnego roku.

MPR podlegał będzie także cyklicznej ocenie jego aktualności i stopnia realizacji. Ocena (ewaluacja) Programu Rewitalizacji dokonywana będzie w połowie okresu realizacji (ewaluacja mid-term) oraz na zakończenie okresu realizacji (ewaluacja ex-post). Ocena mid-term obejmować będzie analizę efektywności funkcjonowania przyjętego systemu realizacji Programu, jego skuteczności w zakresie osiągnięcia założonych celów, racjonalności wykorzystania środków, jak również wpływu realizacji założeń MPR na sytuację społeczno-przestrzenno-gospodarczą w Mieście. Ocena ex-post prowadzona będzie w celu zgromadzenia wyników prac związanych z Miejskim Programem Rewitalizacji. Pozwoli na weryfikację osiągnięcia zakładanych wskaźników oraz określenie efektów podjętych działań naprawczych. Pomoże także wskazać dalsze kierunki działań w zakresie rewitalizacji.

Systematyczny monitoring i ewaluacja stanowiąc będą przesłanki do reakcji na zmiany w otoczeniu Programu obserwowane w trakcie jego wdrażania. Ponadto podstawą do wprowadzenia zmian w Programie będą wnioski i postulaty kierowane przez indywidualnych interesariuszy rewitalizacji i/lub za pośrednictwem ich przedstawicieli wchodzących w skład Społecznej Rady ds. Rewitalizacji. Dodatkowo podmioty zainteresowane wnioskowaniem o dokonanie aktualizacji dokumentu otrzymają możliwość składania w Urzędzie Miasta formularzy zgłoszeniowych (fiszek projektowych), podobnie jak miało to miejsce w trakcie tworzenia MPR. W przypadku pojawienia się potrzeby wprowadzenia modyfikacji w dokumencie, dokonywana będzie jego aktualizacja w zakresie dostosowywania do zmieniających się uwarunkowań.

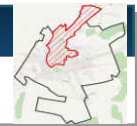
System monitorowania MPR jest procesem ciągłym, mającym na celu analizę stanu zaawansowania wdrażania rewitalizacji. Obejmuje on monitorowanie działań zarówno podmiotów prywatnych jak i publicznych.

Monitoring i ewaluacja MPR odbywać się będą na dwóch płaszczyznach:

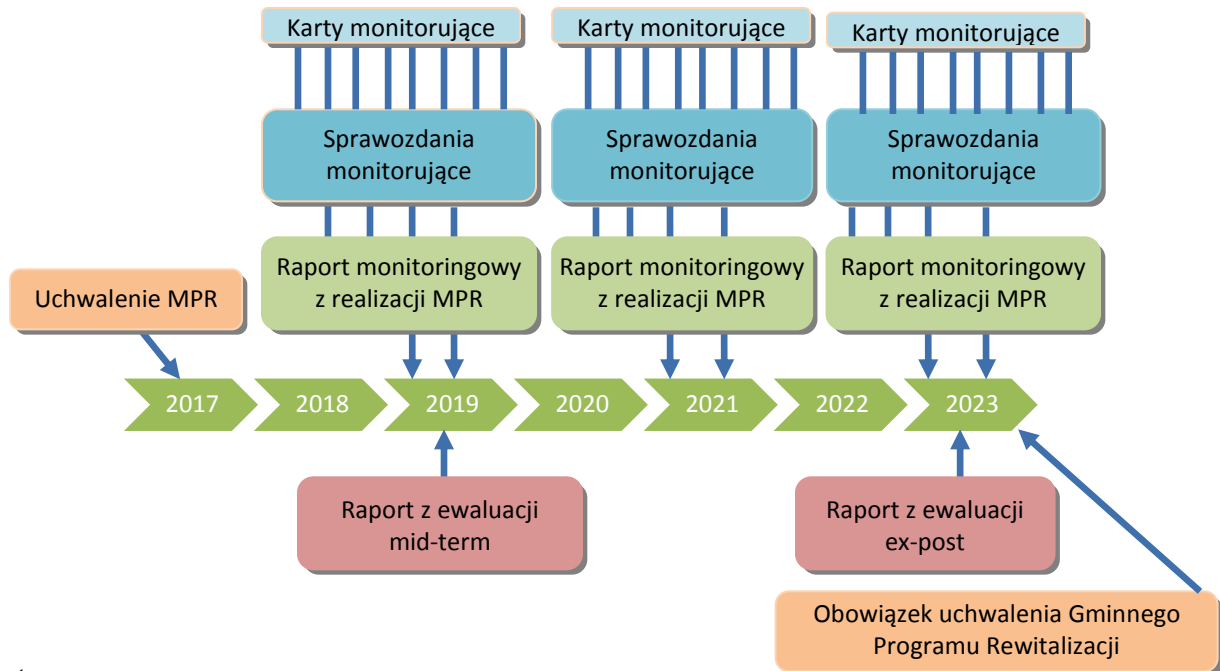
- płaszczyźnie strategicznej,
- płaszczyźnie operacyjnej.

System monitorowania na płaszczyźnie strategicznej dotyczy monitorowania wskaźników realizacji dla całego MPR w zakresie monitorowania podstawowych parametrów dokumentu (ludność, powierzchnia i przestrzenny charakter obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji), monitorowania skutków realizacji oraz stopnia realizacji celów strategicznych i działań operacyjnych Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023, monitorowanie stopnia realizacji wskaźników delimitacyjnych oraz stopnia realizacji przedsięwzięć realizacyjnych (rozdział 19 Wskaźniki realizacji MPR). System monitorowania na płaszczyźnie strategicznej będzie realizowany w cyklach dwuletnich, od momentu uchwalenia MPR przez Radę Miasta Radzyń Podlaski, tj. w latach: 2019, 2021 i 2023.

Zaplanowany do 2023 roku okres obowiązywania Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 zobowiązuje do przeprowadzenia ewaluacji ex-post po tym terminie.

Schemat 6. System monitorowania i oceny realizacji MPR

Źródło: Opracowanie własne

Raporty monitoringowe z realizacji Miejskiego Programu Rewitalizacji oraz raporty z przeprowadzonych ewaluacji, które pozwolą ocenić stopień realizacji procesu wychodzenia z sytuacji kryzysowej zdegradowanych obszarów Miasta, a także perspektywa pozyskiwania funduszy na realizację przedsięwzięć po 2020 roku przyczynią się do podjęcia decyzji, czy proces rewitalizacji Miasta Radzyn Podlaski będzie kontynuowany w kolejnych latach.

Jeśli widoczna będzie potrzeba prowadzenia działań rewitalizacyjnych, będą one realizowane w oparciu o niniejszy dokument do 31 grudnia 2023 roku, zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1020). Po tym terminie Miasto będzie zobowiązane do uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji. Dlatego też ewaluacja ex-post przeprowadzona zostanie pod koniec 2023 r. Na podstawie jej wyników podjęta zostanie decyzja w zakresie konieczności kontynuowania działań rewitalizacyjnych, a co za tym idzie, przekształcenia Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyn Podlaski w Gminny Program Rewitalizacji.

System monitorowania na płaszczyźnie strategicznej dotyczy stopnia realizacji wychodzenia z sytuacji kryzysowej obszaru rewitalizacji poprzez ocenę śródkresową w 2019 r. (raport z ewaluacji mid-term) oraz ocenę na zakończenie realizacji MPR na koniec 2023 r. (raport z ewaluacji ex-post). Ma na celu weryfikację, czy został osiągnięty zakładany poziom realizacji w wymiarze rzeczowym i finansowym przedsięwzięć rewitalizacyjnych, czy zostały osiągnięte zakładane poziomy realizacji celów i działań MPP (stopień realizacji wskaźników produktu i rezultatu poszczególnych przedsięwzięć), czy poprawiają się wskaźniki stanu kryzysowego, wykorzystywane na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji.

Poniżej znajduje się tabela przedstawiająca podział kompetencji w zakresie monitorowania MPR na płaszczyźnie strategicznej.

Tabela 60. Podział kompetencji w zakresie monitorowania MPR na płaszczyźnie strategicznej.

Stanowisko	Zadania
Burmistrz Miasta	Zatwierdzenie raportów z przeprowadzonej ewaluacji mid-term/ ewaluacji ex-post.
Spółeczna Rada ds. Rewitalizacji	Opiniowanie raportów z przeprowadzonej ewaluacji mid-term/ ewaluacji ex-post.
Koordinator Zespołu ds. Rewitalizacji	Weryfikacja raportów z przeprowadzonej ewaluacji mid-term/ ewaluacji ex-post oraz przekazanie do zaopiniowania do Społecznej Rady ds. Rewitalizacji i zatwierdzenia przez Burmistrza Miasta.
Zespół ds. Rewitalizacji	Sprawdzenie poprawności przedłożonych sprawozdań monitorujących, przygotowanie raportu monitoringowego z realizacji MPR i raportu z przeprowadzonej ewaluacji mid-term/ ewaluacji ex-post.
Koordinator przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Realizacja zadań ujętych w MPR, przygotowywanie sprawozdań monitorujących oraz przekazywanie ich Zespołowi ds. Rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne

System monitorowania na płaszczyźnie operacyjnej dotyczy stopnia realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wskazanych w MPR. Ma to na celu weryfikację czy przedsięwzięcie jest realizowane zgodnie z zakładanym harmonogramem, czy realizowany jest zakres rzeczowy i finansowy przedsięwzięcia, czy osiągnięte zostaną zakładane rezultaty przedsięwzięcia.

Monitorowanie na płaszczyźnie operacyjnej będzie odbywało się cyklach półrocznych. Każdy z koordinatorów przedsięwzięcia rewitalizacyjnego będzie zobowiązany do końca maja oraz do końca listopada każdego roku kalendarzowego (do 2023 roku włącznie) dostarczyć do Zespołu ds. Rewitalizacji wypełnioną kartę monitorującą.

Poniżej znajduje się tabela przedstawiająca podział kompetencji w zakresie monitorowania MPR na płaszczyźnie operacyjnej.

Tabela 61. Podział kompetencji w zakresie monitorowania MPR na płaszczyźnie operacyjnej

Stanowisko	Zadania
Burmistrz Miasta	Zatwierdzenie raportów monitoringowych z realizacji MPR.
Spółeczna Rada ds. Rewitalizacji	Opiniowanie raportów monitoringowych z realizacji MPR.
Koordinator Zespołu ds. Rewitalizacji	Weryfikacja raportów monitoringowych z realizacji MPR oraz przekazanie do zaopiniowania do Społecznej Rady ds. Rewitalizacji i zatwierdzenia przez Burmistrza Miasta.
Zespół ds. Rewitalizacji	Sprawdzanie poprawności przedkładanych kart monitorujących, przygotowywanie raportów monitoringowych z realizacji MPR.
Koordinator przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Realizacja zadań ujętych w MPR, przygotowywanie kart monitorujących oraz przekazywanie ich Zespołowi ds. Rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne

W celu prawidłowej realizacji MPR oraz monitorowania stopnia jego wdrażania, niezbędne jest utrzymywanie stałego kontaktu z podmiotami realizującymi przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Wzory kart monitorujących, sprawozdań monitorujących, raportów monitoringowych i raportów ewaluacyjnych zostaną opracowane i przyjęte Zarządzeniem Burmistrza, po uchwaleniu MPR przez Radę Miasta.

20.3. System budowania i wspierania partnerstw

W celu jak najpełniejszego zrealizowania celów rewitalizacji wyznaczonych w Miejskim Programie Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023, wskazane jest zaangażowanie w proces rewitalizacji instytucji mogących być partnerami w realizacji przedsięwzięć zapisanych w MPR oraz zachęcenie mieszkańców do podejmowania inicjatyw służących realizacji celów rewitalizacji.

Zasada „partnerstwa” jest jedną z kluczowych zasad przyświecających przygotowaniu i wdrażaniu MPR. Inicjowanie współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi stanowi kontynuację prac nad Miejskim Programem Rewitalizacji, gdzie do współpracy zostali zaproszeni chętni z terenu obszaru rewitalizacji.

Burmistrz, Społeczna Rada ds. Rewitalizacji i Rada Miasta Radzyń Podlaski przyjmują rolę inicjatora projektów rewitalizacyjnych, podejmując działania w celu pozyskania jak największej liczby wiarygodnych partnerów tych procesów. W tym celu będzie budowany właściwy system zachęt dla interesariuszy, kładąc szczególny nacisk na zidentyfikowanie osób mogących być lokalnymi liderami. Osoby takie zdolne są do pozyskania dla procesu rewitalizacji szerokiego poparcia mieszkańców obszaru. Ci partnerzy, którzy odpowiedzialni będą za realizację określonych projektów w ramach rewitalizacji, będą zobowiązani do zachowania określonych ram (terminów i zakresu zadania). Dla stabilizacji tego procesu będą zawierane stosowne porozumienia, umowy lub listy intencyjne pomiędzy władzą samorządową, a partnerami rewitalizacji.

Burmistrz, Społeczna Rada ds. Rewitalizacji odpowiedzialne będą za koordynację i nadzór prowadzonych i inicjowanych przez siebie działań w zakresie rewitalizacji oraz będą zapewniać właściwą współpracę wszystkich podmiotów zaangażowanych w ich realizację. W uzasadnionych przypadkach miasto może tworzyć nowe podmioty, które będą pełnić rolę koordynatorów rewitalizacji poszczególnych obszarów objętych projektem.

Współpraca pomiędzy partnerami MPR ma na celu:

- wykorzystanie potencjału organizacji i społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach jednego, spójnego projektu akceptowanego i wspieranego przez wszystkich uczestników,
- optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji miasta, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców,
- wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażającej się zastosowaniem nowych podejść do problemów związanych z rozwojem lokalnym.

20.4. System informacji i promocji

Współpraca z wieloma partnerami podczas wdrażania Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 i prowadzenia procesu rewitalizacji nakłada na miasto pewne obowiązki, wśród których jednym z najważniejszych jest obowiązek informacyjny. W związku z tym wdrażanie MPR będzie procesem jawnym, a więc publicznym i uspołecznionym.

Celem komunikacji społecznej jest nie tylko podnoszenie świadomości społecznej na temat korzyści płynących z procesu rewitalizacji poprzez poinformowanie możliwie największej liczby interesariuszy o ostatecznych zapisach MPR oraz wszystkich istotnych dla nich aspektach rewitalizacji, ale również zaproszenie ich do aktywnego udziału w pracach na rzecz realizacji zamierzonych celów i pobudzanie do wnoszenia własnych propozycji działań. Prawidłowo przeprowadzona kampania informacyjna o prowadzonych pracach nad założeniami dokumentu, a następnie ich realizacją będzie czynnikiem stymulującym do pozyskiwania partnerów procesu rewitalizacji.

Promocja dokumentu jest ważnym elementem realizacji Miejskiego Programu Rewitalizacji. Działania promocyjne powinny być skierowane do następujących grup docelowych:

- społeczność lokalna,
- organizacje pozarządowe,
- partnerzy społeczno-gospodarczy, w tym spółdzielnie, lokalni przedsiębiorcy,
- media.

Za informowanie i promocję Miejskiego Programu Rewitalizacji na poziomie miasta odpowiedzialny będzie Burmistrz Miasta Radzyń Podlaski. Poprzez właściwe przeprowadzenie działań w zakresie kreowania pozytywnego wizerunku przyjętego Miejskiego Programu Rewitalizacji oraz zaangażowanie partnerów społecznych w proces jego konsultacji i realizacji rozumie się:

- umieszczenie informacji nt. stanu realizacji założeń MPR, realizacji projektów itp. na oficjalnej stronie internetowej Miasta Radzyń Podlaski <http://www.radzyn-podl.pl> oraz na stronie projektu <http://www.rewitalizacjaradzyn.lfie.pl>,
- zamieszczanie informacji w lokalnych mediach (np. prasie),
- organizację spotkań i konferencji dla społeczności lokalnej, przedstawicieli lokalnych środowisk, organizacji pozarządowych dotyczących wdrażania i/lub aktualizacji MPR, które stanowią niezbędny element dialogu społecznego (zwłaszcza w przypadkach projektów społecznych, uzupełniających inwestycje infrastrukturalne), prowadząc do wymiany opinii, czasem nawet do weryfikacji planów lub ich uzupełniania,
- umożliwienie szerokiego dostępu do zapisów dokumentu poprzez jego powielenie, bądź udostępnienie w formie broszur i ulotek najważniejszych zapisów dotyczących realizowanych działań.

Oprócz Burmistrza, jako głównego podmiotu odpowiedzialnego za prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych związanych z Miejskim Programem Rewitalizacji, działania tego typu będą prowadziły wszystkie inne podmioty, zaangażowane w poszczególne projekty zawarte w MPR.

Nie bez znaczenia jest fakt, że informowanie o planowanych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych (inwestycyjnych i nieinwestycyjnych) to ważny sygnał dla potencjalnych inwestorów i nowych firm, a także dla mieszkańców zainteresowanych otwarciem własnej działalności gospodarczej na rewitalizowanym obszarze Miasta Radzyń Podlaski.

20.5. Sposób modyfikacji i aktualizacji MPR

Proces rewitalizacji, jako rozciągnięty w czasie, podlegał będzie wpływowi czynników zewnętrznych, co implikuje konieczność założenia okresowej aktualizacji Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 oraz aktualizacji nadzwyczajnej w razie zaistnienia takich okoliczności.

System monitorowania i ewaluacji będzie podstawą do podjęcia działań naprawczych i aktualizacji MPR, w przypadku gdy stwierdzony zostanie brak osiągnięcia założonych celów, zaistnieje potrzeba wprowadzenia do programu nowego zadania, zmiany harmonogramu realizacji, planu finansowego lub konieczność aktualizacji wskaźników. Ponadto, w przypadku wystąpienia nagłych zmian w otoczeniu wpływających na MPR, może nastąpić aktualizacja nadzwyczajna.

Ewentualność wprowadzenia poprawek i aktualizacji dokumentu wiązała się będzie z przyjęciem odpowiedniej uchwały przez Radę Miasta, tak aby MPR mógł w dalszym ciągu spełniać swoje zadania operacyjne. Wszelkie zmiany w Programie będą jednak musiały posiadać swoje uzasadnienie merytoryczne. Do MPR na późniejszym etapie jego realizacji będą mogli być również uwzględnieni dodatkowi partnerzy (zupełnie nowi, jak i zastępujący dotychczas funkcjonujących w Programie). Akceptowane będą te inicjatywy, które mogą się przyczynić do sukcesu Lokalnego Programu Rewitalizacji. Ze względu na ograniczone zasoby finansowo-rzeczowe (ograniczony budżet i potencjał instytucjonalno-organizacyjny) projekty, które zostaną dopisane do Programu, muszą być zgodne z politykami i programami lokalnymi, regionalnymi, krajowymi i europejskimi oraz z pilnością zaspokojenia potrzeb lokalnego społeczeństwa, jak również mieć wpływ na osiągnięcie spójności przestrzennej i społeczno-gospodarczej.

Dokonywana raz na pół roku ewaluacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie przesłanką do reakcji na zmienność otoczenia i korekt na poziomie pojedynczych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą dokonywane w miarę potrzeb.

Procedura okresowej aktualizacji MPR obejmuje następujące kroki:

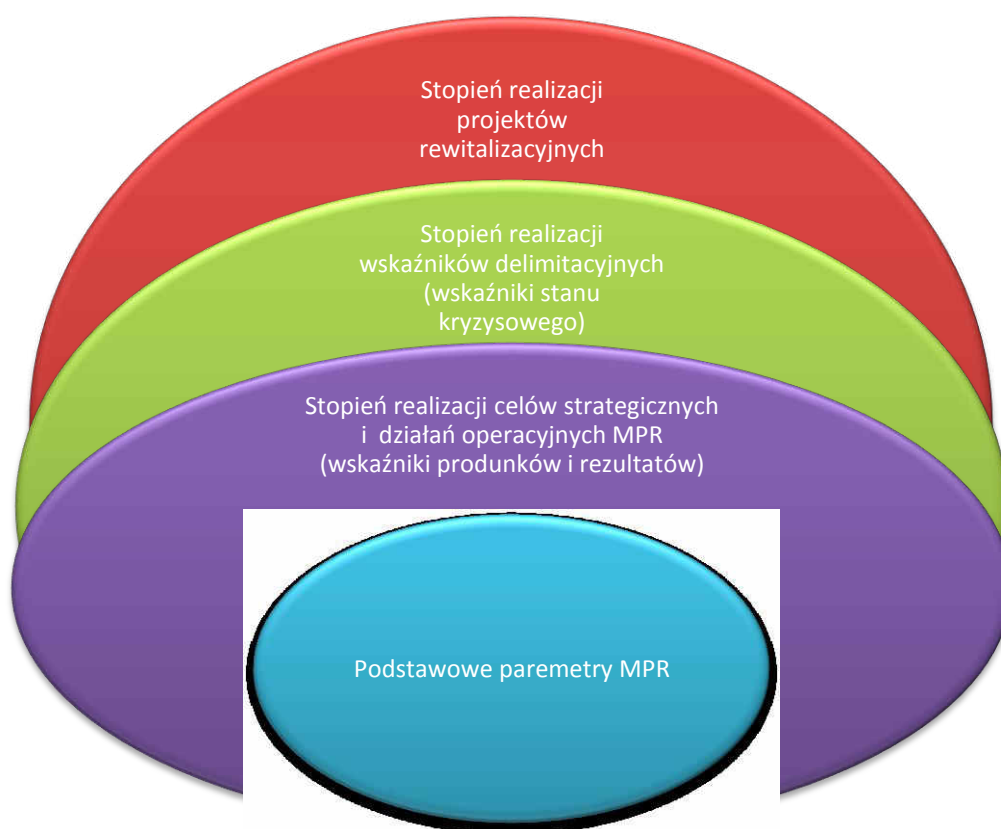
1. Zainteresowane podmioty, działające na obszarach wskazanych do rewitalizacji w ramach MPR lub zainteresowane podjęciem takiej działalności, w zakresie przyczyniającym się do realizacji celów rewitalizacji, zgłaszają swoje propozycje w formie pisemnej do Urzędu Miasta Radzyń Podlaski lub fizyki projektu umieszczonej na stronie internetowej.
2. Oceny zgodności propozycji zmian w dokumencie i/lub propozycji włączenia nowego projektu rewitalizacyjnego dokonuje Zespół ds. Rewitalizacji.
3. Burmistrz wraz ze Społeczną Radą ds. Rewitalizacji dokonuje rozpatrzenia zgłoszonych propozycji i wydaje opinię odnośnie włączenia lub odmowy włączenia zgłoszonego działania bądź innej proponowanej zmiany do Miejskiego Programu Rewitalizacji,
4. Jeżeli planowane zmiany wymagają: włączenia do MPR nowych projektów, modyfikacji założonych celów bądź też wyznaczonych kierunków działań warunkujących powodzenie rewitalizacji, Burmistrz Miasta przy współpracy ze Społeczną Radą ds. Rewitalizacji podejmuje decyzję o przystąpieniu do aktualizacji Miejskiego Programu Rewitalizacji.

21. Wskaźniki realizacji MPR

System monitorowania jest kluczowym elementem wdrażania MPR. Umożliwia jego skuteczną i efektywną realizację oraz pozwala na szybką reakcję w przypadku pojawienia się wszelkich komplikacji. Pozwala na dobrej jakości zarządzanie oraz optymalne wykorzystanie środków finansowych w celu zmaksymalizowania spodziewanych efektów. Sprawny monitoring zapewnia również odpowiednią ocenę aktualności dokumentu oraz stopnia jego realizacji, zaś w kwestiach finansowych pozwala na najefektywniejsze dopasowanie sposobu finansowania do konkretnych potrzeb poszczególnych projektów. Zgodnie z powyższym system monitorowania składa się z czterech części.

Schemat 7. System monitorowania wskaźników realizacji MPR

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 62. Monitorowanie podstawowych parametrów MPR (co najmniej raz w roku).

Wskaźnik	Wartość wskaźnika	Miara wskaźnika	Źródło danych	Wartość wskaźnika w okresie monitoringu (2017 n+1)
Liczba ludności	15 963	osoba	UM, GUS	15 963
Powierzchnia	1 931 ha (19 km ²)	ha/km ²	UM, GUS	1 931 ha (19 km ²)
Przyrost naturalny	-18	osoba	UM, GUS	-18
Saldo migracji	- 164	osoba	UM, GUS	- 164
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	422	rodzina	UM - MOPS, GUS	422
Liczba osób objętych pomocą społeczną	614	osoba	UM - MOPS, GUS	614
Liczba przestępstw	180	szt.	KPP	180
Średni wynik egzaminu szóstoklasistów	62,30	%	UM, OKE	62,30

Liczba pracujących ogółem	19 732	osoba	GUS	19 732
Liczba pracujących na 1 000 mieszkańców	334	osoba	GUS	334
Liczba osób bezrobotnych	865	osoba	PUP, WUP, GUS	865
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	524	osoba	PUP, WUP, GUS	524
Liczba osób bez kwalifikacji zawodowych	152	osoba	PUP, WUP, GUS	152
Stopa bezrobocia	12,5	%	PUP, WUP, GUS	12,5
Wysokość przeciętnego wynagrodzenia	3 243,52	PLN	GUS	3 243,52
Liczba NGO na 1000 mieszkańców	4,25	szt.	GUS	4,25

Źródło: Opracowanie własne

Dodatkowo bieżącemu monitoringowi będzie podlegał przestrzenny obraz obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji, lista projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zapisanych w programie wraz z podaniem szacowanych kosztów oraz przewidywanych rezultatów, ramy finansowe MPR wraz z prognozowanym montażem finansowym).

Tabela 62. Monitorowanie stopnia realizacji celów i działań podstawowych projektów rewitalizacyjnych MPR (co najmniej raz na dwa lata)

Cel strategiczny	Nr i nazwa projektu		Wskaźnik	Jedn. miary wskaźnika	Wartość obecna wskaźnika	Źródło danych	Wartość docelowa wskaźnika		
Nr 1 ☒ Nr 2 ☐ Nr 3 ☒	1. Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim.	Produktu	1.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	0	Protokół odbioru.	2	
			2.	Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejskich.	budynek	0	Protokół odbioru.	1	
			3.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją.	m ²	0	Protokół odbioru.	10 000	
			4.	Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.	obiekt	0	Protokół odbioru.	2	
			5.	Otwarta przestrzeń rekultywowana na obszarach miejskich.	szt.	0	Protokół odbioru.	1	
		Rezultatu	1.	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej.	osoba/rok	0	Listy obecności.	100	
			2.	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury kulturalnej.	osoba/rok	0	Rejestry administratora.	10 000	
			3.	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej.	osoba/rok	0	Rejestry „Informacji turystycznej”.	500	
			1.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	0	Protokół odbioru.	1	
			2.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją.	m ²	0	Protokół odbioru.	18 000	
Nr 1 ☒ Nr 2 ☐ Nr 3 ☒	2. Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim.	Produktu	3.	Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.	obiekt	0	Protokół odbioru.	1	
			4.	Otwarta przestrzeń rekultywowana na obszarach miejskich.	szt.	0	Protokół odbioru.	1	
			5.	Liczba obszarów dostosowanych do funkcji rekreacyjno-turystycznych.	szt.	0	Protokół odbioru.	1	
			Rezultatu	1.	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej.	osoba/rok	0	Czujniki rejestrujące.	10 950
				2.	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury kulturalnej.	osoba/rok	0	Czujniki rejestrujące.	10 950
		3.		Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury rekreacyjno-turystycznej.	osoba/rok	0	Czujniki rejestrujące.	10 950	

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny	Nr i nazwa projektu	Wskaźnik		Jedn. miary wskaźnika	Wartość obecna wskaźnika	Źródło danych	Wartość docelowa wskaźnika			
Nr 1 ☒ Nr 2 ☒ Nr 3 ☒	3. Rewitalizacja placu publicznego RYNEK w Radzynie Podlaskim.	Produktu	1.	Liczba obiektów objętych infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	0	Protokół odbioru.	2		
			2.	Powierzchnia obszaru objętego rewitalizacją.	m ²	0	Protokół odbioru.	6 000		
			3.	Liczba obiektów dostosowanych do osób niepełnosprawnych.	obiekt	0	Protokół odbioru.	15		
			4.	Otwarta przestrzeń rekultywowana na obszarach miejskich.	szt.	0	Protokół odbioru.	1		
		Rezerwa	1.	Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej przestrzeni.	osoba/rok	0	Pomiar.	30 000		
		Nr 1 ☒ Nr 2 ☐ Nr 3 ☒	4. Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim.	Produktu	1.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	0	Protokół odbioru.	1
					2.	Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejskich.	budynek	0	Protokół odbioru.	1
3.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją.				m ²	0	Protokół odbioru.	16 000		
4.	Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.				obiekt	0	Protokół odbioru.	1		
5.	Otwarta przestrzeń rekultywowana na obszarach miejskich.				szt.	0	Protokół odbioru.	1		
Rezerwa	1.			Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej.	osoba/rok	0	czujniki rejestrujące	10 950		
	2.			Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury kulturalnej.	osoba/rok	0	Czujniki rejestrujące.	10 950		
	3.			Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej.	osoba/rok	0	Czujniki rejestrujące.	10 950		

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny	Nr i nazwa projektu	Wskaźnik		Jedn. miary wskaźnika	Wartość obecna wskaźnika	Źródło danych	Wartość docelowa wskaźnika	
Nr 1 ☒ Nr 2 ☐ Nr 3 ☒	5. Przebudowa budynku biurowego na budynek mieszkalny, wielorodzinny przy ul. Budowlanych 2A w Radzynie Podlaskim.	Produktu	1.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	0	Protokół odbioru.	1
			2.	Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejskich.	budynek	0	Protokół odbioru.	1
			3.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją.	m ²	0	Protokół odbioru.	3 300
			4.	Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.	obiekt	0	Protokół odbioru.	1
			5.	Otwarta przestrzeń rekultywowana na obszarach miejskich.	szt.	0	Protokół odbioru.	1
		Rezerwa	1.	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej.	osoba	0	Decyzje o przydziale lokali.	100
Nr 1 ☒ Nr 2 ☐ Nr 3 ☒	6. Mieszkania dla bezdomnych i noclegownia „PRZYTULISKO” – przebudowa budynku przy ul. Budowlanych 8b w Radzynie Podlaskim.	Produktu	1.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	0	Protokół odbioru.	1
			2.	Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejskich.	budynek	0	Protokół odbioru.	1
			3.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją.	m ²	0	Protokół odbioru.	800
			4.	Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.	obiekt	0	Protokół odbioru.	1
		Rezerwa	1.	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej	osoba	0	Decyzje o przydziale mieszkań, ewidencja osób zamieszkujących.	20

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny	Nr i nazwa projektu	Wskaźnik		Jedn. miary wskaźnika	Wartość obecna wskaźnika	Źródło danych	Wartość docelowa wskaźnika	
Nr 1 ☒ Nr 2 ☐ Nr 3 ☒	7. Rewitalizacja placu publicznego – Pl. I. Potockiego w Radzynie Podlaskim.	Produktu	1.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	0	Protokół odbioru.	1
			2.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją.	m ²	0	Protokół odbioru.	2 500
			3.	Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.	obiekt	0	Protokół odbioru.	1
			4.	Otwarta przestrzeń rekultywowana na obszarach miejskich.	szt.	0	Protokół odbioru.	1
		Rezultatu	1.	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej.	osoba/rok	0	Pomiar.	5 000
Nr 1 ☒ Nr 2 ☐ Nr 3 ☒	8. Ścieżka rowerowa od ul. Międzyrzeckiej do ul. Budowlanych w Radzynie Podlaskim	Produktu	1.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	0	Protokół odbioru.	1
			2.	Liczba obiektów dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.	obiekt	0	Protokół odbioru.	1
		Rezultatu	1.	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej.	osoba/rok	0	Pomiar ruchu.	50 000
Nr 1 ☒ Nr 2 ☐ Nr 3 ☒	9. Budowa skateparku w Radzynie Podlaskim	Produktu	1.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze.	obiekt	0	Protokół odbioru.	1
			2.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją.	m ²	0	Protokół odbioru.	350
			3.	Otwarta przestrzeń rekultywowana na obszarach miejskich.	szt.	0	Protokół odbioru.	1
		Rezultatu	1.	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej	osoba/rok	0	Pomiar.	1 500

Cel strategiczny	Nr i nazwa projektu	Wskaźnik		Jedn. miary wskaźnika	Wartość obecna wskaźnika	Źródło danych	Wartość docelowa wskaźnika	
Nr 1 ☒	10. Centrum Organizacji Pozarządowych.	Produktu	1.	Liczba nowych organizacji pozarządowych.	szt.	0	Dane UM i GUS.	5
Nr 2 ☐		Rezultatu	1.	Liczba aktywnych organizacji pozarządowych.	szt.	0	Sprawozdanie z realizacji i trwałości projektu.	5
Nr 3 ☒			1.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem programu.	osoba	0	rejestr (arkusz kalkulacyjny) wydanych przez jednostkę certyfikującą certyfikatów potwierdzających nabycie kwalifikacji	56
Nr 1 ☒	11. Dom Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych.	Produktu	1.	Budynek wraz z otoczeniem przystopowany do pobytu i rozwoju osób niepełnosprawnych	szt.	0	Protokół odbioru.	1
Nr 2 ☐		Rezultatu	1.	Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z nowej infrastruktury.	osoba	0	Sprawozdanie z realizacji i trwałości projektu.	50
Nr 3 ☒			1.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem programu.	osoba	0	a) listy obecności b) rejestr (arkusz kalkulacyjny) podpisanych oświadczeń zawierający podstawowe informacje o uczestnikach projektu.	70
Nr 1 ☒	12. Akcja? Aktywizacja!	Produktu	1.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem programu.	osoba	0	rejestr (arkusz kalkulacyjny) wydanych przez jednostkę certyfikującą certyfikatów potwierdzających nabycie kwalifikacji	56
Nr 2 ☐		1.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu.	osoba	0	rejestr (arkusz kalkulacyjny) wydanych przez jednostkę certyfikującą certyfikatów potwierdzających nabycie kwalifikacji	56	
Nr 3 ☒		Rezultatu	1.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu.	osoba	0	rejestr (arkusz kalkulacyjny) wydanych przez jednostkę certyfikującą certyfikatów potwierdzających nabycie kwalifikacji	56

Cel strategiczny	Nr i nazwa projektu	Wskaźnik		Jedn. miary wskaźnika	Wartość obecna wskaźnika	Źródło danych	Wartość docelowa wskaźnika	
Nr 1 ☒ Nr 2 ☐ Nr 3 ☐	13. „Od szkolenia do zatrudnienia – YEI”	Produktu	1.	Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu objętych wsparciem w programie.	osoba	0	a) listy obecności podpisywane przez UP na 1.zajęciach (zad.1)(potwierdzające rozpoczęcie udziału w projekcie) prowadzone przez doradcę b)rejestr (arkusz kalkul.) podpisanych oświadczeń zawieraj. podst. informacje o UP.	30
			2.	Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie.	osoba	0	a) listy obecności podpisywane przez UP na 1.zajęciach (zad.1)(potwierdzające rozpoczęcie udziału w projekcie), prowadzonym przez doradcę b)rejestr (arkusz kalkul.) podpisanych oświadczeń zawieraj. podst. informacje o UP.	10
		Rezultatu	1.	Liczba osób biernych zawodowo nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, które otrzymały ofertę pracy, kształcenia ustawicznego, przygotowania zawodowego lub stażu po opuszczeniu programu.	osoba	0	Rejestr osób, które otrzymały ofertę pracy, kształcenia ustawicznego, przygotowania zawodowego lub stażu po opuszczeniu programu.	30
			2.	Liczba osób biernych zawodowo nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, uczestniczących w kształceniu/szkoleniu lub uzyskujących kwalifikacje lub pracujących (łącznie z pracującymi na własny rachunek) po opuszczeniu programu.	osoba	0	a)rejestr (arkusz kalkulacyjny) wydanych przez jednostkę certyfikującą certyfikatów potwierdzających nabycie kwalifikacji.	30
			3.	Liczba osób biernych zawodowo nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, które ukończyły interwencję wspieraną w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.	osoba	0	Rejestr osób, które ukończyły interwencję wspieraną w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.	30

Cel strategiczny	Nr i nazwa projektu	Wskaźnik		Jedn. miary wskaźnika	Wartość obecna wskaźnika	Źródło danych	Wartość docelowa wskaźnika	
Nr 1 ☒ Nr 2 ☐ Nr 3 ☐	14. Plener Malarski "Zmalujmy Radzyń".	Produktu	1.	Liczba zaproszonych z zewnątrz artystów	osoba	0	Sprawozdanie z realizacji projektu.	5
			2.	Liczba prac o radzyńskiej tematyce	szt.	0	Sprawozdanie z realizacji projektu.	10
			3.	Wystawa poplenerowa.	szt.	0	Sprawozdanie z realizacji projektu.	1
		Rezerwa	1.	Liczba osób, które odwiedzą plener malarski.	osoba	0	Pomiar.	100
Nr 1 ☒ Nr 2 ☐ Nr 3 ☐	15. Analogowo-Cyfrowe Archiwum Fotograficzne Miasta Radzyń Podlaski.	Produktu	1.	Liczba osób, która weźmie czynny udział w projekcie.	osoba	0	Listy obecności.	200
		Rezerwa	1.	Liczba osób korzystających ze zbiorów archiwum.	osoba/rok	0	Rejestr odwiedzin na stronie Internetowej.	500

Cel strategiczny	Nr i nazwa projektu	Wskaźnik		Jedn. miary wskaźnika	Wartość obecna wskaźnika	Źródło danych	Wartość docelowa wskaźnika	
Nr 1 ☒	16. Ogólnopolskie Spotkania z Piosenką Autorską "Oranżeria".	Produktu	1.	Liczba osób, która weźmie czynny udział w 1 edycji festiwalu.	osoba	0	Listy obecności.	300
			2.	Liczba osób, która weźmie czynny udział w warsztatach oraz przeglądzie konkursowym.	osoba	0	Listy obecności.	50
		Rezultatu	1.	Wzrost liczby dzieci i młodzieży zaangażowanej w życie kulturalne miasta.	osoba	0	Dane ROK.	10
Nr 1 ☒	17. "Rodzina Jest Najważniejsza"	Produktu	1.	Liczba osób w projekcie.	osoba	0	Sprawozdanie z realizacji projektu.	20
			Rezultatu	1.	Spadek ilości rodzin wykluczonych społecznie.	rodzina	0	Dane z MOPS.
Nr 1 ☒	18. "Spójrz to ja"	Produktu	1.	Liczba dzieci uczestniczących w programie.	osoba	0	Listy obecności.	10
			2.	Liczba spotkań koordynatorów z dziećmi.	szt.	0	Listy obecności.	30
		Rezultatu	1.	Poprawa warunków życia dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	osoba	0	Wywiad środowiskowy.	10

Cel strategiczny	Nr i nazwa projektu	Wskaźnik		Jedn. miary wskaźnika	Wartość obecna wskaźnika	Źródło danych	Wartość docelowa wskaźnika	
		Produktu	1.					
10Nr 1 ☒ Nr 2 ☒ Nr 3 ☐	19. „Aktywizacja, Integracja w OHP”.	Produktu	1.	Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu objętych wsparciem w programie.	osoba	0	a) listy obecności podpisywane przez UP na 1.zajęciach (zad.1) (potwierdzające rozpoczęcie udziału w proj.); prow. przez doradcę, b) rejestr (arkusz kalkul.) podpisanych oświadczeń zawieraj. podst. info o UP.	10
		Rezultatu	1.	Liczba osób biernych zawodowo, które otrzymały ofertę pracy, kształcenia ustawicznego, przygotowania zawodowego lub stażu po opuszczeniu programu.	osoba	0	Rejestr osób, które otrzymały ofertę pracy, kształcenia ustawicznego, przygotowania zawodowego lub stażu po opuszczeniu programu.	10
		Rezultatu	2.	Liczba osób biernych zawodowo, uczestniczących w kształceniu/szkoleniu lub uzyskujących kwalifikacje lub pracujących (łącznie z pracującymi na własny rachunek) po opuszczeniu programu.	osoba	0	Rejestr (arkusz kalkulacyjny) wydanych przez jednostkę certyfikującą certyfikatów potwierdzających nabycie kwalifikacji.	10
Nr 1 ☒ Nr 2 ☒ Nr 3 ☐	20. „Nowa praca-cyfrowa praca”.	Produkt	1.	Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu objętych wsparciem w programie.	osoba	0	a) listy obecności podpisywane przez UP na 1.zajęciach (zad.1) (potwierdzające rozpoczęcie udziału w proj.); prow. przez doradcę, b) rejestr (arkusz kalkul.) podpisanych oświadczeń zawieraj. podst. info o UP.	10
		Produkt	2.	Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie.	osoba	0	a) listy obecności podpisywane przez UP na 1.zajęciach (zad.1) (potwierdzające rozpoczęcie udziału w proj.); prow. przez doradcę, b) rejestr (arkusz kalkul.) podpisanych oświadczeń zawieraj. podst. info o UP.	5
		Rezultatu	1.	Liczba osób biernych zawodowo, które otrzymały ofertę pracy, kształcenia ustawicznego, przygotowania zawodowego lub stażu po opuszczeniu programu.	osoba	0	Rejestr osób, które otrzymały ofertę pracy, kształcenia ustawicznego, przygotowania zawodowego lub stażu po opuszczeniu programu.	10
		Rezultatu	2.	Liczba osób biernych zawodowo, uczestniczących w kształceniu/szkoleniu lub uzyskujących kwalifikacje lub pracujących (łącznie z pracującymi na własny rachunek) po opuszczeniu programu.	osoba	0	Rejestr (arkusz kalkulacyjny) wydanych przez jednostkę certyfikującą certyfikatów potwierdzających nabycie kwalifikacji.	10
		Rezultatu	3.	Liczba osób biernych zawodowo, które ukończyły interwencję wspieraną w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.	osoba	0	Rejestr osób, które ukończyły interwencję wspieraną w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.	10

Tabela 63. Monitorowanie skutków realizacji MPR, poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji - wskaźniki stanu kryzysowego (co najmniej raz na dwa lata).

L.p.	Wskaźnik	Wartość wskaźnika	Miara wskaźnika	Źródło danych
1.	Średnia liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców Miasta Radzyni Podlaski	3,39	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
2.	Średnia liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na bezdomność na 100 mieszkańców Miasta Radzyni Podlaski	0,15	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
3.	Średnia liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na bezrobocie na 100 mieszkańców Miasta Radzyni Podlaski	2,74	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
4.	Średnia liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców obszaru nr 1	7,01	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
5.	Średnia liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na bezdomność na 100 mieszkańców obszaru nr 1	0,40	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
6.	Liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na bezrobocie na 100 mieszkańców obszaru nr 1	4,26	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
7.	Średnia liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców Miasta Radzyni Podlaski	1,60	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
8.	Średnia liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców Miasta Radzyni Podlaski	1,11	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
9.	Średnia liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na bezradność w prawach opiekuńczo-wychowawczych na 100 mieszkańców Miasta Radzyni Podlaski	0,91	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
10.	Średnia liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na niepełnosprawność na 100 mieszkańców obszaru nr 1	2,27	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
11.	Średnia liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców obszaru nr 1	2,03	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
12.	Średnia liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na bezradność w prawach opiekuńczo-wychowawczych na 100 mieszkańców obszaru nr 1	1,57	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
13.	Średnia liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na wielodzietność na 100 mieszkańców Miasta Radzyni Podlaski	1,16	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
14.	Średnia liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców Miasta Radzyni Podlaski	0,76	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
15.	Średnia liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na przemoc w rodzinie na 100 mieszkańców Miasta Radzyni Podlaski	0,71	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
16.	Średnia liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na wielodzietność na 100 mieszkańców obszaru nr 1	1,95	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
17.	Średnia liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców obszaru nr 1	0,78	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
18.	Średnia liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na przemoc w rodzinie na 100 mieszkańców obszaru nr 1	0,78	osoba	MOPS w Radzynie Podlaskim
19.	Średnia liczba przestępstw na 100 mieszkańców Miasta Radzyni Podlaski	1,14	szt.	KPP w Radzynie Podlaskim
20.	Średnia liczba wykroczeń na 100 mieszkańców Miasta Radzyni Podlaski	1,61	szt.	KPP w Radzynie Podlaskim
21.	Średnia liczba interwencji domowych na 100 mieszkańców Miasta Radzyni Podlaski	1,24	szt.	KPP w Radzynie Podlaskim
22.	Średnia liczba przestępstw na 100 mieszkańców obszaru nr 1	1,08	szt.	KPP w Radzynie Podlaskim

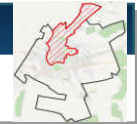
23.	Średnia liczba wykroczeń na 100 mieszkańców obszaru nr 1	1,82	szt.	KPP w Radzynie Podlaskim
24.	Średnia liczba interwencji domowych obszaru nr 1	1,91	szt.	KPP w Radzynie Podlaskim
25.	Średnia liczba przestępstw kryminalnych na 100 mieszkańców Miasta Radzyń Podlaski	0,39	szt.	KPP w Radzynie Podlaskim
26.	Średnia liczba "Niebieskich kart" na 100 mieszkańców Miasta Radzyń Podlaski	0,30	szt.	KPP w Radzynie Podlaskim
27.	Średnia liczba przestępstw kryminalnych na 100 mieszkańców obszaru nr 1	0,32	szt.	KPP w Radzynie Podlaskim
28.	Średnia liczba "Niebieskich kart" na 100 mieszkańców obszaru nr 1	0,30	szt.	KPP w Radzynie Podlaskim
29.	Średni wynik egzaminu 6 klas uczniów Miasta Radzyń Podlaski	62,30	osoba	UM Radzyń Podlaski
30.	Średni wynik egzaminu 6 klas uczniów obszaru nr 1	63,26	osoba	UM Radzyń Podlaski
31.	Średnia liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców Miasta Radzyń Podlaski	3,89	osoba	PUP w Radzynie Podlaskim
32.	Średnia liczba długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców Miasta Radzyń Podlaski	2,48	osoba	PUP w Radzynie Podlaskim
33.	Średnia liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców obszaru nr 1	5,80	osoba	PUP w Radzynie Podlaskim
34.	Średnia liczba długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców obszaru nr 1	3,87	osoba	PUP w Radzynie Podlaskim
35.	Średnia liczba aktywnych NGO na 100 mieszkańców Miasta Radzyń Podlaski	0,18	szt.	UM Radzyń Podlaski
36.	Średnia liczba złożonych wniosków o dotację NGO na 100 mieszkańców Miasta Radzyń Podlaski	0,14	szt.	UM Radzyń Podlaski
37.	Średnia liczba zrealizowanych projektów NGO na 100 mieszkańców Miasta Radzyń Podlaski	0,14	szt.	UM Radzyń Podlaski
38.	Średnia liczba aktywnych NGO na 100 mieszkańców obszaru nr 1	0,40	szt.	UM Radzyń Podlaski
39.	Średnia liczba złożonych wniosków o dotację NGO na 100 mieszkańców obszaru nr 1	0,32	szt.	UM Radzyń Podlaski
40.	Średnia liczba zrealizowanych projektów NGO na 100 mieszkańców obszaru nr 1	0,32	szt.	UM Radzyń Podlaski
41.	Średnia frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w Mieście Radzyń Podlaski	55,76	%	PKW
42.	Średnia frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych obszaru nr 1	59,42	%	PKW
43.	Średnia ilość substancji niebezpiecznych na 100 mieszkańców Miasta Radzyń Podlaski	0,04	szt.	UM Radzyń Podlaski
44.	Średnia ilość substancji niebezpiecznych na 100 mieszkańców Miasta obszaru nr 1	0,00	szt.	UM Radzyń Podlaski
45.	Średnia liczba firm na 100 mieszkańców Miasta Radzyń Podlaski	6,76	szt.	UM Radzyń Podlaski
46.	Średnia liczba firm na 100 mieszkańców obszaru nr 1	8,86	szt.	UM Radzyń Podlaski
47.	Liczba budynków użyteczności publicznej, gdzie brak jest rozwiązań termomo-dernizacyjnych w Mieście Radzyń Podlaski	5	szt.	UM Radzyń Podlaski
48.	Liczba budynków użyteczności publicznej, gdzie brak jest rozwiązań termomo-dernizacyjnych na terenie obszaru nr 1	4	szt.	UM Radzyń Podlaski
49.	Liczba zdegradowanych obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym w Mieście Radzyń Podlaski	28	szt.	UM Radzyń Podlaski
50.	Liczba zdegradowanych obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym na terenie obszaru nr 1	12	szt.	UM Radzyń Podlaski

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 64. Monitorowanie poziomu realizacji rzeczowego i finansowego projektów rewitalizacyjnych (co najmniej raz w roku)

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Zakładane do realizacji	W trakcie realizacji/ stopień zaawansowania w % i kwotowo	Zrealizowane
PODSTAWOWE PROJEKTY REWITALIZACYJNE				
1.	Rewaloryzacja budynku ORANŻERII z zagospodarowaniem terenu w jej otoczeniu – zespół pałacowo-parkowy w Radzynie Podlaskim.	☐	☐% zł	☐
2.	Rewitalizacja zabytkowego parku w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim.	☐	☐% zł	☐
3.	Rewitalizacja placu publicznego RYNEK w Radzynie Podlaskim.	☐	☐% zł	☐
4.	Rewitalizacja pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim.	☐	☐% zł	☐
5.	Przebudowa budynku biurowego na budynek mieszkalny, wielorodzinny przy ul. Budowlanych 2A w Radzynie Podlaskim.	☐	☐% zł	☐
6.	Mieszkania dla bezdomnych i noclegownia „PRZYTULISKO” – przebudowa budynku przy ul. Budowlanych 8b w Radzynie Podlaskim.	☐	☐% zł	☐
7.	Rewitalizacja placu publicznego – Pl. I. Potockiego w Radzynie Podlaskim.	☐	☐% zł	☐
8.	Ścieżka rowerowa od ul. Międzyrzeckiej do ul. Budowlanych w Radzynie Podlaskim.	☐	☐% zł	☐
9.	Budowa skateparku w Radzynie Podlaskim	☐	☐% zł	☐
10.	Centrum Organizacji Pozarządowych.	☐	☐% zł	☐
11.	Dom Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych.	☐	☐% zł	☐
12.	Akcja? Aktywizacja!	☐	☐% zł	☐
13.	„Od szkolenia do zatrudnienia – YEI”.	☐	☐% zł	☐
14.	Plener Malarski "Zmalujmy Radzyń".	☐	☐% zł	☐
15.	Analogowo-Cyfrowe Archiwum Fotograficzne Miasta Radzyń Podlaski.	☐	☐% zł	☐
16.	Ogólnopolskie Spotkania z Piosenką Autorską Oranżeria".	☐	☐% zł	☐
17.	"Rodzina Jest Najważniejsza".	☐	☐% zł	☐
18.	"Spójrz to ja".	☐	☐% zł	☐
19.	„Aktywizacja, Integracja w OHP”.	☐	☐% zł	☐
20.	„Nowa praca-cyfrowa praca”.	☐	☐% zł	☐
DODATKOWE PROJEKTY REWITALIZACYJNE				
1 D.	Remont budynku po byłej szkole Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim oraz zagospodarowanie terenu.	☐	☐% zł	☐
2 D.	Remont budynku po byłym sklepie wraz z wyburzeniem budynków gospodarczych i zagospodarowaniem terenu nieruchomości.	☐	☐% zł	☐
3 D.	Remont budynku siedziby Starostwa Powiatowego w Radzynie Podlaskim oraz drogi powiatowej ul. Gwardii.	☐	☐% zł	☐
4 D.	Remont oraz wyburzenie istniejących budynków po warsztatach szkolnych Zespołu Szkół Ponadgimn. w Radzynie Podlaskim. Zagospodarowanie terenu.	☐	☐% zł	☐
5 D.	Termomodernizacja budynku, wymiana okien i remont dachu siedziby Starostwa Powiatowego w Radzynie Podlaskim. Zagospodarowanie i urządzenie terenu nieruchomości.	☐	☐% zł	☐
6 D.	Termomodernizacja budynku mieszkalno-użytkowego.	☐	☐% zł	☐
7 D.	Remont budynku internatu Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku.	☐	☐% zł	☐
8 D.	Likwidacja lokalnej kotłowni SM DOM.	☐	☐% zł	☐

Źródło: Opracowanie własne

22. Strategiczna ocena oddziaływania MPR na środowisko

Przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na podstawie **art. 46 pkt. 1-3** Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.) wymagają projekty:

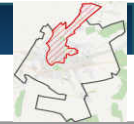
- 1) koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego,
- 2) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywane lub przyjmowane przez organy administracji, wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- 3) polityk, strategii, planów lub programów innych niż wymienione w pkt. 1 i 2, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 47 Ustawy OOS jest wymagane w przypadku projektów dokumentów innych niż wymienione w **art. 46 pkt. 1-3**, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57 Ustawy OOS, organ opracowujący projekt dokumentu stwierdzi, że mogą stanowić one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub że realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

W oparciu o art. 48 Ustawy OOS organ opracowujący projekty dokumentów, o których mowa w art. 46 pkt. 1 i 2 może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

„Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023” nie jest dokumentem planistycznym lub strategią rozwoju regionalnego, o którym mowa w art. 46 pkt. 1, ani dokumentem sektorowym, które zostały wymienione w art. 46 pkt. 2 Ustawy OOS. W związku z powyższym dla przedmiotowego dokumentu nie ma zastosowania przepis dotyczący uzgadniania możliwości odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 48 Ustawy OOS.

W stosunku do projektu „Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023” przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko w trybie art. 47 Ustawy OOS i opracowano Prognozę oddziaływania na środowisko.

Przebieg strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

- Przeprowadzone zostało uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko „Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023” z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie w piśmie z dnia 3 marca 2017 r. (znak sprawy: WST I.411.6.2017.WD) oraz z Lubelskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w piśmie z dnia 3 marca 2017 r. (znak sprawy: DNS-NZ.7016.43.2017.GT).
- Sporządzona została Prognoza Oddziaływania na Środowisko, której głównym celem była analiza i ocena ewentualnych skutków środowiskowych związanych z wdrażaniem zadań Programu Rewitalizacji oraz określenie ich wpływu na poszczególne komponenty środowiska, a także stwierdzenie, czy w należyty sposób został uwzględniony w ocenianym dokumencie interes środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zdrowie i życie ludzi.
- Przeprowadzone zostało opiniowanie dokumentu Prognozy przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, WST I w Białej Podlaskiej (pismo z dnia 10 kwietnia 2017 r., znak sprawy: WST.I.410.20.2017.WD) oraz Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie (pismo z dnia 27.04.2017 r., znak sprawy: DNS-NZ.7016.96.2017.AS). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie na podstawie art. 54 ust. 1 w związku z art. 57 ust. 1 pkt. 2 ww. ustawy pozytywnie zaopiniował projekt Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 wraz z prognozą - stwierdzając, że zaproponowane działania w programie nie spowodują istotnych negatywnych skutków w środowisku oraz nie będą wpływać niekorzystnie na obszary chronione i system przyrodniczy miasta. Również Lubelski Państwowy Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie pozytywnie zaopiniował projekt dokumentu pn. Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.
- Prognoza wraz Programem Rewitalizacji poddane zostały konsultacjom społecznym, które trwały od 7 do 28 kwietnia 2017 r. Dokumenty były do wglądu w wersji elektronicznej na stronie Urzędu Miasta Radzyń Podlaski, zakładka Ogłoszenia, a także w wersji papierowej w siedzibie Urzędu Miasta Radzyń Podlaski. Wnioski i uwagi można było składać pisemnie na adres Urzędu Miasta w Radzynie Podlaskim ul. Warszawska 32, 21-300 Radzyń Podlaski, ustnie do protokołu w siedzibie urzędu i za pomocą środków komunikacji elektronicznej. W ramach konsultacji społecznych mieszkańcy miasta, instytucje pozarządowe oraz przedstawiciele innych środowisk branżowych nie wnieśli żadnych uwag i wniosków do wyłożonej Prognozy Oddziaływania na Środowisko wraz z „Miejskim Programem Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023”.

ZAŁĄCZNIKI

1. Wyniki badań społecznych

Po przeprowadzeniu diagnozy obszarów zdegradowanych w sześciu obszarach Miasta Radzyń Podlaski, w ramach analizy wskaźnikowej wyłoniono trzy obszary zdegradowane, a obszarem o najsilniej identyfikowanym stanie kryzysowym okazał się obszar nr 1. Tym samym uznano o konieczności zagwarantowania udziału społeczności lokalnej, poddając proponowany obszar rewitalizacji konsultacjom.

Badanie przeprowadzono w termin od 5 grudnia 2016 r. do 28 lutego 2017 r. Ankieta była opublikowana na stronie internetowej dedykowanej rewitalizacji <http://www.rewitalizacjaradzyn.lfie.pl>, wyłożona w siedzibie Urzędu Miasta Radzyń Podlaski oraz rozdawana na wszystkich spotkaniach konsultacyjnych. **Łączna liczba respondentów wyniosła 63 osoby.**

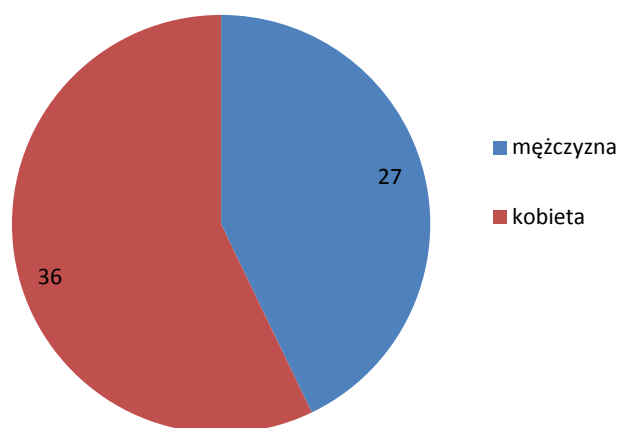
Celem badania było skonfrontowanie efektów przeprowadzonej analizy wskaźnikowej oraz uzyskanie informacji pozwalających na ocenę trafności doboru obszaru nr 1 jako obszaru rewitalizacji.

W pierwszej części analizy zostaną przedstawione zmienne socjodemograficzne populacji biorącej udział w badaniu a w dalszej części podrozdziału znajduje się analiza odpowiedzi na poszczególne pytania merytoryczne.

Metryczka:

Wśród respondentów dominowały kobiety, ich udział kształtował się na poziomie 57,14%, natomiast odsetek mężczyzn wynosił 42,86%.

Wykres 42. Respondenci wg płci (osoba).

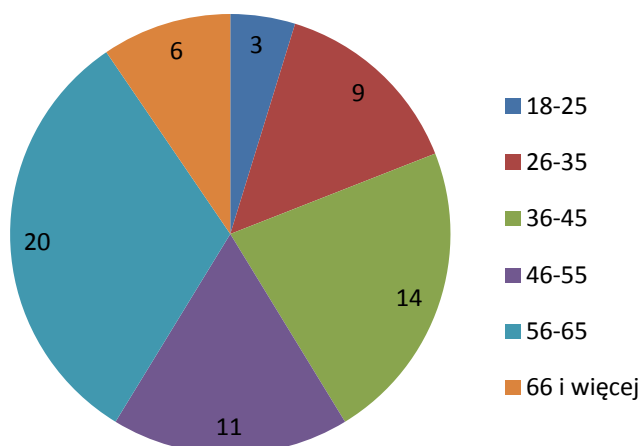

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, n=63.

Wśród respondentów znajdują się przedstawiciele wszystkich grup wiekowych. Najliczniejszą grupę stanowią osoby pomiędzy 56 a 65 rokiem życia (31,75 oraz osoby pomiędzy 36 a 45 rokiem życia (22,22%). Łącznie te dwie grupy stanowią ponad połowę mieszkańców miasta Radzyń Podlaski, którzy wzięli udział w badaniu. Najmniej liczną grupą respondentów stanowiły osoby powyżej pomiędzy 18 a 25 rokiem życia (4,46%).

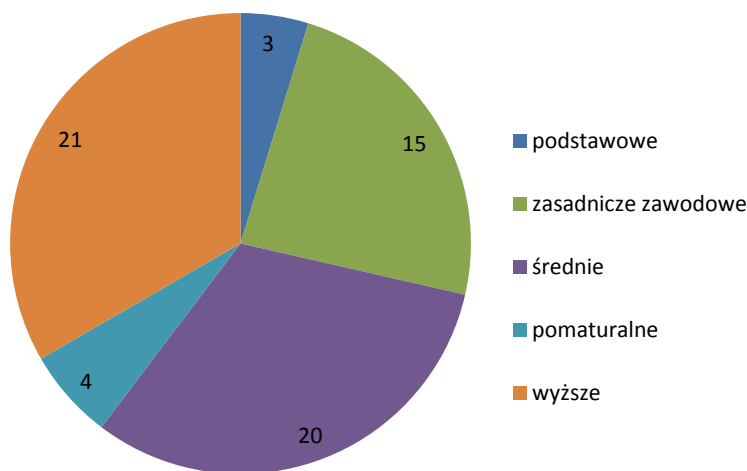
Wykres 43. Respondenci wg grup wiekowych (osoba).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, n=63.

Największe zainteresowanie działaniami rozwojowymi Miasta Radzyń Podlaski w grupie osób z wykształceniem wyższym (31,75%). Kolejną grupę stanowią osoby posiadające wykształcenie średnie (23,81%). Wynik ten potwierdza rosnące zainteresowanie sprawami publicznymi wraz z wzrastającym poziomem wykształcenia.

Wykres 44. Respondenci wg wykształcenia (osoba).

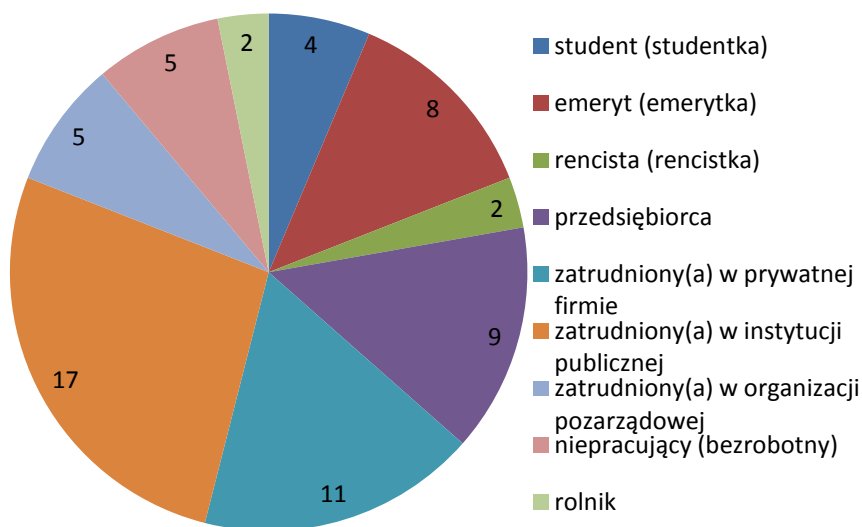

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, n=63.

Status na rynku pracy mieszkańców może stanowić istotny czynnik determinujący wybór odpowiedzi i formułowanie opinii dotyczących planowanych działań rewitalizacyjnych. Dlatego warto przyjrzeć się jak przedstawia się przekrój ankietowanych w kontekście tego kryterium. Zdecydowanie przeważającą grupę wśród ankietowanych stanowiły osoby pracujące (66,67%). Osoby uczące się i bezrobotne stanowiły grupy o udziale 14,29% respondentów.

Wykres 45. Respondenci wg statusu na rynku pracy (osoba).

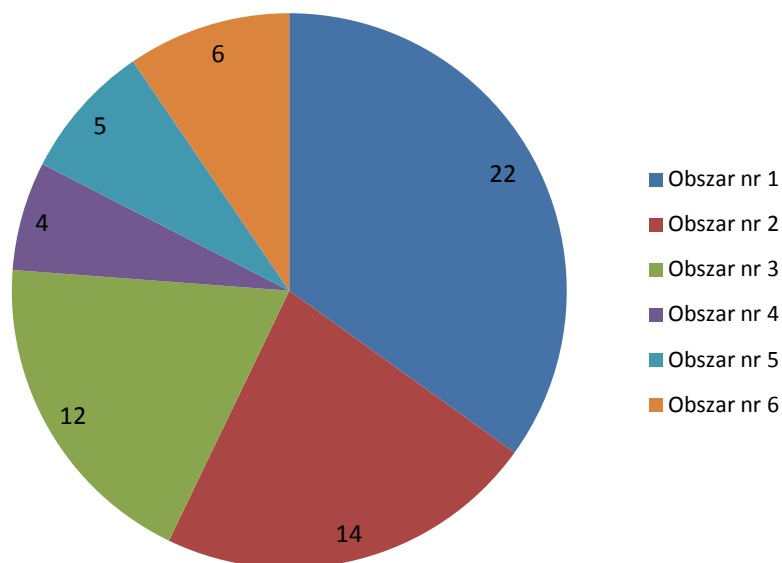

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, n=63.

Odpowiedzi na pytania merytoryczne:

Bazując na analizie wskaźnikowej, poproszono respondentów o wskazanie obszaru miasta, który powinien być poddanych procesowi rewitalizacji. Ponad 34% ankietowanych uznało obszar nr 1, jako obszar do rewitalizacji, tym samym potwierdzając trafność analizy opierającej się o analizę wskaźnikową.

Wykres 46. Jaki OBSZAR MIASTA powinien być Pana(i) zdaniem poddany procesowi rewitalizacji? (osoba).

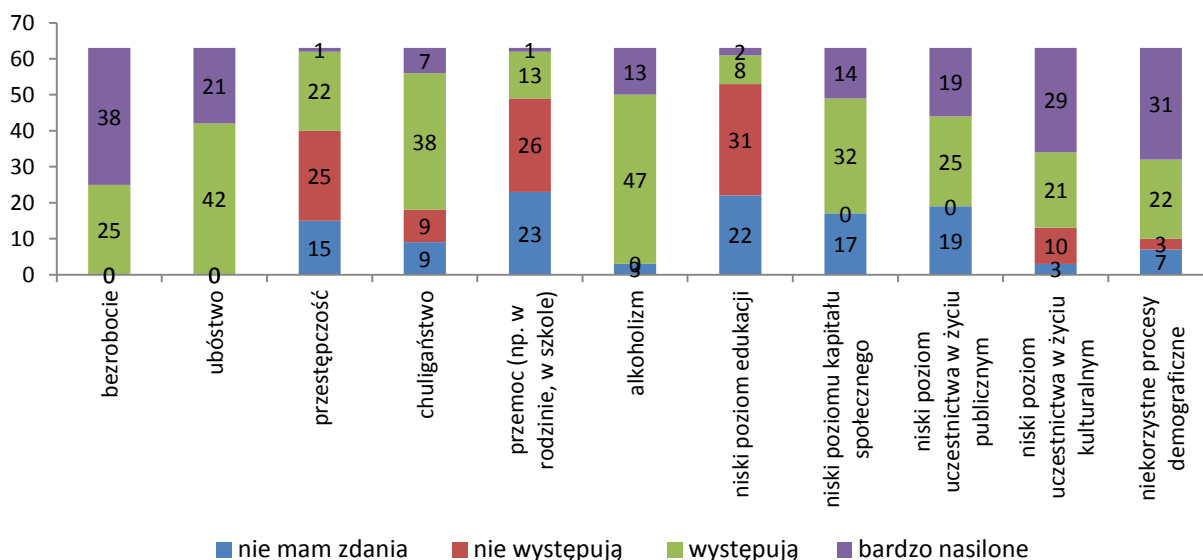
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, n=63.

W kolejnych pytaniach poproszono respondentów o ocenę skali występowania problemów społecznych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na wskazanym obszarze do rewitalizacji.

Poniżej zaprezentowano w formie graficznej odpowiedzi na przedmiotowe pytania.

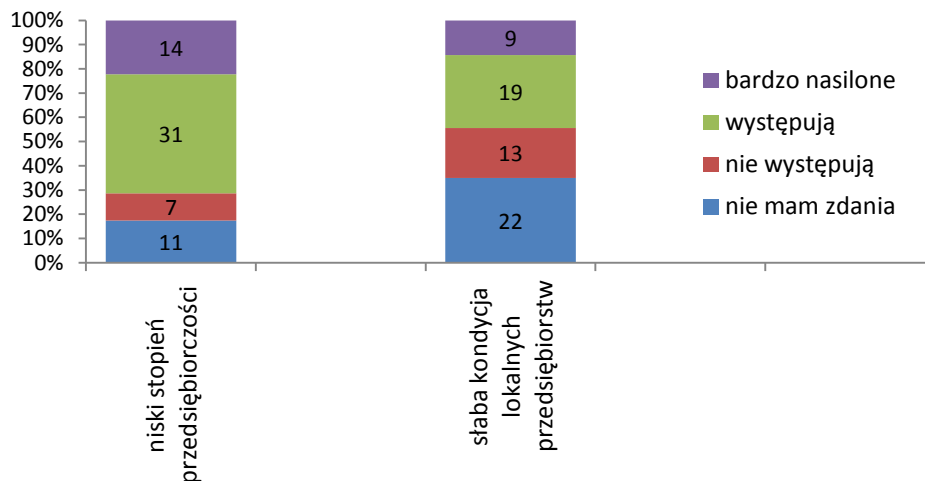
Wykres 47. Jak ocenia Pan(i) skalę występowania PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH na wskazanym przez Pana(ią) obszarze? (osoba).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, n=63.

Najwięcej respondentów stwierdziło, że spośród problemów natury społecznej w największej skali i nasileniu występują bezrobocie, niekorzystne procesy demograficzne oraz niski poziom uczestnictwa w życiu kulturalny. Niekorzystnym zjawiskiem jest także częste występowanie problemów społecznych związanych z: alkoholizmem, ubóstwem i niskim poziomem kapitału społecznego.

Wykres 48. Jak ocenia Pan(i) skalę występowania PROBLEMÓW GOSPODARCZYCH na wskazanym przez Pana(ią) obszarze, które współwystępują wraz z problemami społecznymi? (osoba).

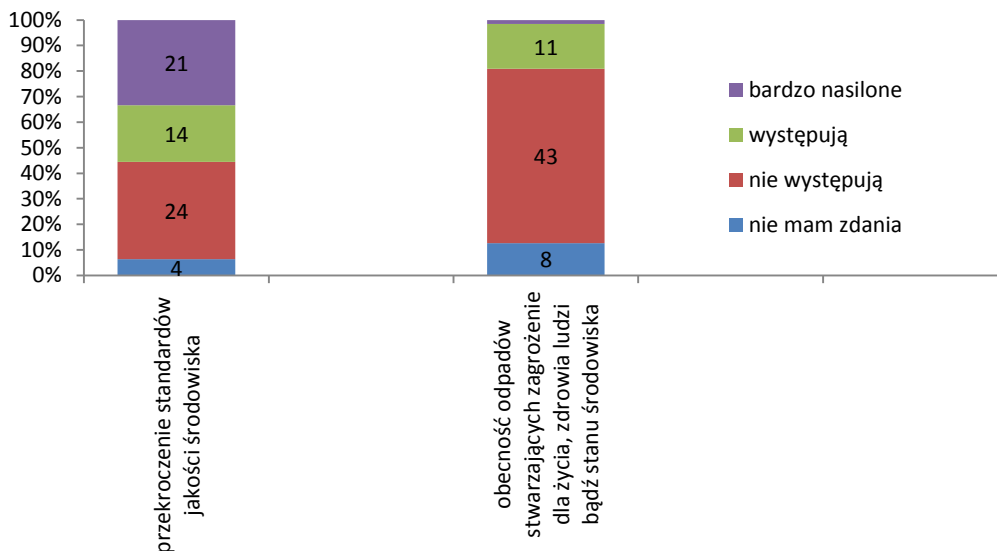

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, n=63.

Ponad 49% respondentów stwierdziło, że spośród problemów gospodarczych największe znaczenia ma niski stopień przedsiębiorczości. Ponad 22% stwierdziło, że ten problem występuje w dużym nasileniu.

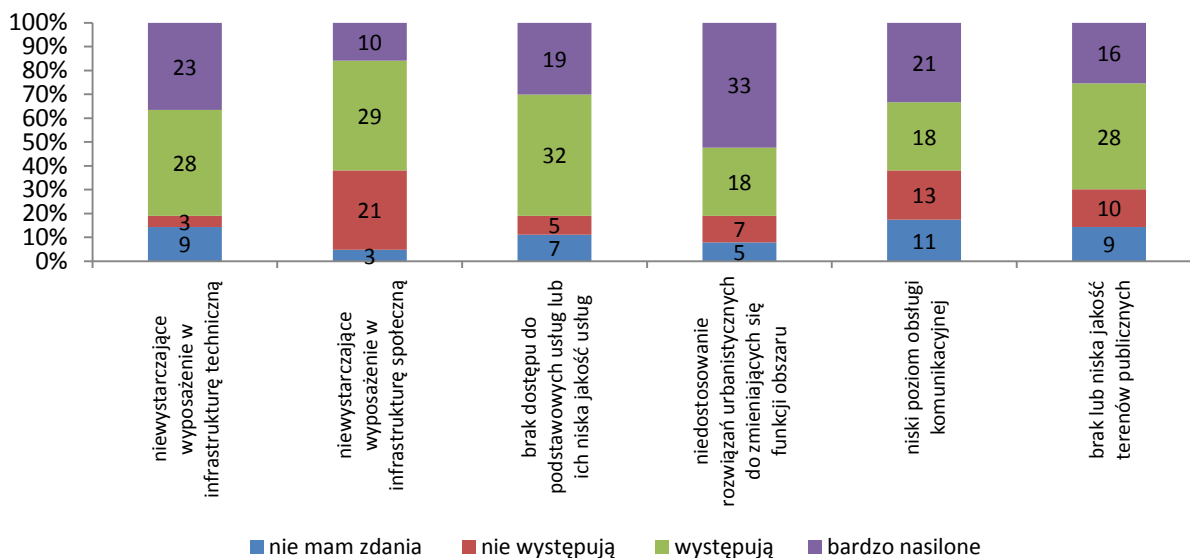
Wykres 49. Jak ocenia Pan(i) skalę występowania PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH na wskazanym przez Pana(ią) obszarze, które współwystępują wraz z problemami społecznymi? (osoba).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, n=63.

Największa część osób ponad 55% uważa, że obszarze na rewitalizacji występują istotne przekroczenia standardów jakości środowiska, z czego 22,22% twierdzi, że występują, a 33,33% stwierdza, że w dużym nasileniu. Przeciwnego zdania było 38,10% pytanych.

Wykres 50. Jak ocenia Pan(i) skalę występowania PROBLEMÓW PRZESTRZENNO-FUNKcjONALNYCH na wskazanym przez Pana(ią) obszarze, które współwystępują wraz z problemami społecznymi? (osoba).

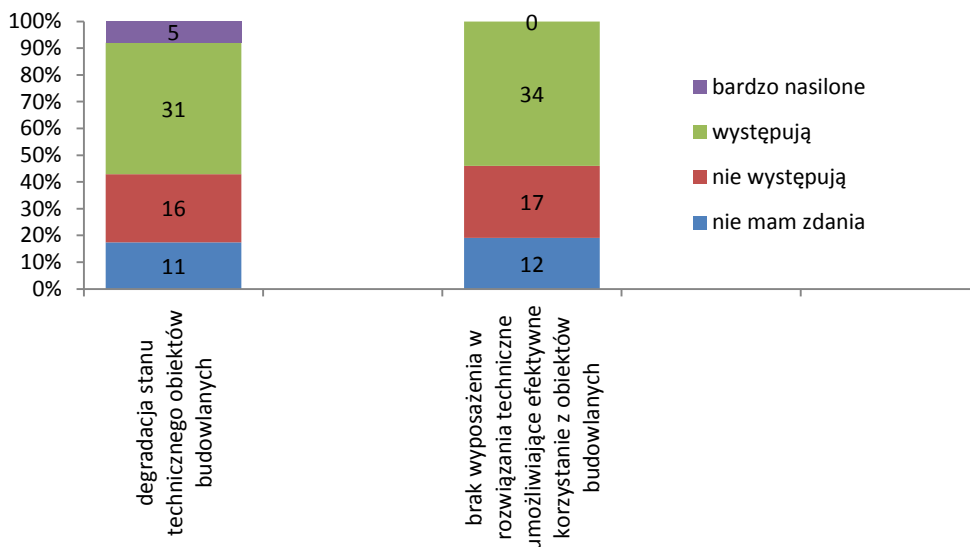

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, n=63.

Najwięcej respondentów stwierdziło, że spośród problemów przestrzenno-funkcjonalnych na wskazanym obszarze w największej skali i nasileniu występują: niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru i niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną. Niekorzystnym zjawiskiem jest także częste występowanie problemów przestrzenno-funkcjonalnych związanych z: brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość usług i niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną.

Wykres 51. Jak ocenia Pan(i) skalę występowania PROBLEMÓW TECHNICZNYCH na wskazanym przez Pana(ią) obszarze, które współwystępują wraz z problemami społecznymi? (osoba).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, n=63.

Respondenci pytani o skalę problemów technicznych na wskazanym obszarze - stwierdzili, że żaden z nich nie występuje w postaci bardzo nasilonej. Najczęściej wymienianymi problemami technicznymi była degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych (w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym) i brak wyposażenia w rozwiązania techniczne umożliwiające efektywne korzystanie z obiektów budowlanych (w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska-termomodernizacja, odnawialne źródła energii).

2. Wzór ankiety

ANKIETA

na potrzeby opracowania

„Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023”

WYZNACZENIE OBSZARÓW DO REWITALIZACJI

Szanowni Państwo,

Celem badania jest poznanie Państwa opinii na temat aktualnych potrzeb w zakresie rewitalizacji problemowych przestrzeni Miasta Radzyń Podlaski oraz oczekiwanych działań mających na celu ich ożywienie społeczno-gospodarcze, w związku z przystąpieniem do opracowania „**Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023**”.

Dokument ten odgrywać będzie bardzo ważną rolę w obecnym okresie programowania środków UE, pozwoli bowiem określić priorytetowe działania w zakresie rewitalizacji obszarów problemowych na terenie Miasta Radzyń Podlaski.

Rewitalizacja - stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.

Obszar zdegradowany to obszar Miasta, znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych i występowania na nim ponadto co najmniej jednego negatywnego zjawiska ze sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej, mającego w stosunku do nich charakter uzupełniający.

Państwa opinie, jako cenne i ważne źródło informacji na temat konkretnych potrzeb mieszkańców Miasta, zostaną uwzględnione przy przygotowaniu programu w zakresie jej celów, priorytetów i kierunków działań.

Ankieta ma charakter anonimowy.

Prosimy o odpowiedź na każde pytanie, poprzez zaznaczenie odpowiedniego pola.

Burmistrz Miasta
(-)
Jerzy Rebek

1. Jaki OBSZAR MIASTA powinien być Pana(i) zdaniem poddany procesowi rewitalizacji?

(ze względu na koncentrację na tym obszarze problemów społecznych i współwystępowanie co najmniej jednego problemu wymienionego i opisanego w pkt. 4 ankiety (z sfery?: **gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej**). Proszę dokładnie określić zakres obszaru – jego granice (np. wskazać nazwy miejscowości, ulic, nr działek, itp.):

2. Proszę podać Pana(i) związek z wybranym obszarem (można wskazać kilka odpowiedzi).

☐ miejsce zamieszkania
☐ miejsce pracy
☐ miejsce prowadzenia działalności gospodarczej
☐ klient
☐ miejsce rekreacji, wypoczynku
☐ Inne:
.....
.....

3. Jak ocenia Pan(i) skalę występowania PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH na wskazanym przez Pana(ią) obszarze.

Proszę zaznaczyć w skali od 0-3, gdzie: 0 - nie mam zdania 1 - nie występują 2 - występują 3 - bardzo nasilone

Wyszczególnienie:	0	1	2	3
bezrobocie	☐	☐	☐	☐
ubóstwo	☐	☐	☐	☐
przestępczość	☐	☐	☐	☐
przemoc (np. w rodzinie, w szkole)	☐	☐	☐	☐
alkoholizm	☐	☐	☐	☐
niski poziom edukacji: niskie wyniki w nauce, problemy w realizacji programów nauczania, duża liczba młodzieży niewypełniającej obowiązku szkolnego, rozkład stopnia wykształcenia wśród osób dorosłych itp.	☐	☐	☐	☐
niski poziomu kapitału społecznego: słabo wykształcone relacje wewnątrz społeczności lokalnej, niski poziom zaufania, nieprzestrzeganie zasady współżycia społecznego, słaba zdolność do współdziałania, mała liczba organizacji społecznych itp.	☐	☐	☐	☐
niski poziom uczestnictwa w życiu publicznym (np. niewielka liczba aktywnych organizacji pozarządowych, niska frekwencja wyborcza itp.)	☐	☐	☐	☐
niski poziom uczestnictwa w życiu kulturalnym (np. niewielka liczba mieszkańców, którzy biorą udział w wydarzeniach kulturalnych - teatralnych, muzealnych, imprezach masowych itp.)	☐	☐	☐	☐
niekorzystne procesy demograficzne (np. migracje, starzenie się społeczeństwa itp.)	☐	☐	☐	☐
Inne problemy społeczne, jakie?	☐	☐	☐	☐
.....				
.....				
.....				

4. Jak ocenia Pan(i) skalę występowania PROBLEMÓW GOSPODARCZYCH, ŚRODOWISKOWYCH, PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNYCH lub TECHNICZNYCH, na wskazanym przez Pana(ią) obszarze, które współwystępują wraz z problemami zaznaczonymi w pkt. 3?

Proszę zaznaczyć w skali od 0-3, gdzie: 0 - nie mam zdania, 1 - nie występują, 2 – występują, 3 - bardzo nasilone

PROBLEMY GOSPODARCZE

Wyszczególnienie:	0	1	2	3
niski stopień przedsiębiorczości (np. mała ilość lokalnych przedsiębiorstw, niska aktywność przedsiębiorstw itp.)	☐	☐	☐	☐
słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw	☐	☐	☐	☐
Inne problemy gospodarcze, jakie?	☐	☐	☐	☐

PROBLEMY ŚRODOWISKOWE

Wyszczególnienie:	0	1	2	3
przekroczenie standardów jakości środowiska (zanieczyszczone środowisko naturalne)	☐	☐	☐	☐
obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi bądź stanu środowiska (np. azbest, odpady medyczne itp.)	☐	☐	☐	☐
Inne problemy gospodarcze, jakie?	☐	☐	☐	☐

PROBLEMY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE

Wyszczególnienie:	0	1	2	3
niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną (np. wodno-ściekową, ciepłowniczą, elektryczną, telekomunikacyjną, drogową itp.)	☐	☐	☐	☐
niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną (np. przedszkola i szkoły, obiekty ochrony zdrowia, instytucje kultury, ośrodki sportowe i rekreacyjne itp.)	☐	☐	☐	☐
brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość usług (np. zdrowotnych, społecznych, socjalnych, opiekuńczych itp.)	☐	☐	☐	☐
niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru (np. brak ograniczenia hałasu, brak parkingu itp.)	☐	☐	☐	☐
niski poziom obsługi komunikacyjnej (w tym dostęp do środków komunikacji publicznej, sieci drogowej, ciągów i przejść pieszych itp.)	☐	☐	☐	☐
brak lub niska jakość terenów publicznych (np. tereny zielone, parki, skwery, miejsca rekreacyjno – wypoczynkowe itp.)	☐	☐	☐	☐
Inne problemy przestrzenno-funkcjonalne, jakie?	☐	☐	☐	☐

PROBLEMY TECHNICZNE

Wyszczególnienie:	0	1	2	3
degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych (w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym)	☐	☐	☐	☐
brak wyposażenia w rozwiązania techniczne umożliwiające efektywne korzystanie z obiektów budowlanych (w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska-termomodernizacja, odnawialne źródła energii)	☐	☐	☐	☐
Inne problemy techniczne, jakie?	☐	☐	☐	☐

5. Proszę wymienić/opisać jakie działania należy podjąć w celu minimalizacji wskazanych problemów w Mieście Radzyń Podlaski?

METRYCZKA:

PŁEĆ: ☐ mężczyzna ☐ kobieta	MIEJSCE ZAMIESZKANIA: ☐ Miasto (osiedle) ☐ Miasto (dom jednorodzinny) ☐ Wieś
WIEK: ☐ do 18 roku życia ☐ 18-25 ☐ 26-35 ☐ 36-45 ☐ 46-55 ☐ 56-65 ☐ 66 i więcej	STAN CYWILNY: ☐ kawaler (panna) ☐ żonaty (mężatka) ☐ wdowiec (wdowa) ☐ rozwiedziony (rozwiedziona) ☐ żyjący(a) w nieformalnym związku
STATUS NA RYNKU PRACY: ☐ uczeń (uczennica) ☐ student (studentka) ☐ emeryt (emerytka) ☐ rencista (rencistka) ☐ przedsiębiorca ☐ zatrudniony(a) w prywatnej firmie ☐ zatrudniony(a) w instytucji publicznej ☐ zatrudniony(a) w organizacji pozarządowej ☐ niepracujący (bezrobotny) ☐ rolnik	JAK OCENIA PAN/PANI SWOJĄ SYTUACJĘ MATERIALNĄ? ☐ bardzo dobrze ☐ dobrze ☐ średnio ☐ źle ☐ bardzo źle ☐ trudno powiedzieć
WYKSZTAŁCENIE: ☐ podstawowe ☐ gimnazjalne ☐ zasadnicze zawodowe ☐ średnie ☐ pomaturalne ☐ wyższe	Czy jest Pan/Pani mieszkańcem Miasta Radzyń Podlaski? ☐ tak ☐ nie

DZIĘKUJEMY ZA WYPEŁNIENIE ANKIETY!

3. Wzór fiszki projektowej

 Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski	FISZKA PROJEKTOWA na potrzeby opracowania „Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023”.
---	---

Szanowni Państwo,

Prace nad *Miejskim Programem Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023* znajdują się w fazie opracowywania konkretnych **propozycji działań/przedsięwzięć (projektów)**, które będą podejmowane w ramach tego Programu w najbliższych latach.

Prosimy zatem wszystkie osoby i instytucje oddane sprawie poprawy jakości życia w naszym mieście o aktywne włączenie się w proces opracowywania Programu i opisanie swojego pomysłu, propozycji projektu do Miejskiego Programu Rewitalizacji (zgodnie z zaproponowaną poniżej fiszką projektową), bazując na wskazanym **obszarze rewitalizacji**:

L.p.	Ulica lub jej część	L.p.	Ulica lub jej część
1.	11 Listopada	20.	Lubelska do skrzyżowania z Zabielską
2.	Armii Krajowej	21.	Nadrzeczna
3.	Bohaterów	22.	Nowa
4.	Brzostowiecka	23.	Ogrodowa
5.	Budowlanych	24.	Ostrowiecka
6.	os. Bulwary	25.	Parkowa
7.	Chomiczewskiego	26.	Płudzińska
8.	Cicha	27.	Pocztowa
9.	Grobla Kasztanowa	28.	Pomiarowa
10.	Grobla Paradna	29.	Romualda Traugutta
11.	Gwardii	30.	Rynek
12.	Henryka Sienkiewicza	31.	Spokojna
13.	I Lendzinek	32.	Tadeusza Kościuszki
14.	pl. Ignacego Potockiego	33.	Targowa
15.	II Lendzinek	34.	Warszawska do skrzyżowania z ul. Ogrodową
16.	Jana Pawła II	35.	Wincentego Witosa
17.	Jarosława Dąbrowskiego	36.	pl. Wolności
18.	Karola Krysińskiego	37.	Zabielska do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego
19.	Koszary	38.	Zamkowa

Obecnie wszczęta procedura naboru projektów jest elementem dalszych konsultacji Programu Rewitalizacji, a także formalnego zebrania przedsięwzięć (projektów), które, po weryfikacji przeprowadzonej przez zespół przedstawicieli wykonawcy dokumentu: Lubelskiej Fundacji Inicjatyw Ekologicznych i Urzędu Miasta Radzyń Podlaski, zostaną umieszczone w Miejskim Programie Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023.

Burmistrz Miasta
(-)
Jerzy Rebek

1. WZÓR FISZKI PROJEKTOWEJ:

1. Nazwa planowanego działania/projektu <i>(Nazwa działania/projektu powinna precyzyjnie wskazywać przedmiot działania).</i>	
2. Cel ogólny projektu <i>(np. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, poprawa jakości życia, poprawa estetyki).</i>	
3. Opis stanu istniejącego/problemu i pozytywne skutki, jakie przyniesie realizacja projektu/przedsięwzięcia <i>(Należy przedstawić stan obecny i wymienić problemy, które będą rozwiązywane w wyniku realizacji projektu, a także uzasadnić, że projekt przyczyni się do ich rozwiązania, np. redukcja negatywnych zjawisk społecznych, integracja społeczeństwa, wskazanie właściwych wzorców zachowań).</i>	
4. Lokalizacja projektu/adres	
5. Czy projekt realizowany będzie w partnerstwie? <i>TAK/NIE Jeśli TAK- podać dane kontaktowe partnera.</i>	☐ TAK / ☐ NIE ☐ sektor publiczny ☐ sektor społeczny ☐ sektor gospodarczy
6. Główne planowane działania / zadania	
7. Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	
8. Posiadane dokumenty, opracowania, analizy, dokumentacja projektowa, decyzje	
9. Planowany termin realizacji projektu <i>(Proszę wskazać czas realizacji projektu i ewentualnie poszczególnych działań?).</i>	

<p>10. Typ projektu (W jakich sferach projekt wpłynie na rozwiązanie problemów?).</p>	☐ społecznej ☐ gospodarczej ☐ przestrzenno-funkcjonalnej ☐ technicznej ☐ środowiskowej			
<p>11. Najważniejsze efekty jakie zostaną osiągnięte w wyniku realizacji projektu</p>	<p>Wzrost wykształcenia i dostosowanie kwalifikacji mieszkańców do potrzeb rynku pracy.</p>	☐	<p>Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych.</p>	☐
	<p>Włączenie społeczne osób wykluczonych i/lub zagrożonych marginalizacją.</p>	☐	<p>Poprawa stanu infrastruktury technicznej i drogowej.</p>	☐
	<p>Zwiększenie integracji mieszkańców i pobudzenie ich aktywności lokalnej.</p>	☐	<p>Stworzenie i/lub rozszerzenie bazy turystycznej i rekreacyjnej.</p>	☐
	<p>Poprawa bezpieczeństwa publicznego.</p>	☐	<p>Stworzenie i/lub rozszerzenie bazy sportowej.</p>	☐
	<p>Poprawa jakości i zwiększenie dostępności do usług publicznych.</p>	☐	<p>Ograniczenie tzw. niskiej emisji i poprawa jakości środowiska naturalnego.</p>	☐
	<p>Pozyskanie inwestorów zewnętrznych.</p>	☐	<p>Odnowa, ochrona i udostępnienie dziedzictwa kulturowego i naturalnego.</p>	☐
	<p>Rozwój mikro i małej przedsiębiorczości.</p>	☐	<p>Inne (jaki?)</p>	☐
<p>12. Wskaźniki produktów (Należy wymienić produkty realizacji projektu oraz zakładane wskaźniki. Przez produkty rozumie się bezpośrednie efekty powstałe po zakończeniu projektu. Wskaźniki opisują wielkość zakładanych produktów. Do przykładowych produktów należą: długość zmodernizowanej drogi – 500 m, powierzchnia zmodernizowanego boiska – 500 m², liczba osób, które wzięły udział w szkoleniu – 100 os.)</p>				
<p>13. Wskaźniki rezultatu (Należy wymienić rezultaty realizacji projektu oraz zakładane wskaźniki. Przez rezultaty rozumie się efekty powstałe po osiągnięciu zakładanych produktów projektu. Wskaźniki opisują wielkość zakładanych rezultatów. Do przykładowych rezultatów należą: spadek poziomu hałasu generowanego przez zmodernizowaną drogę – 10 dB, liczba osób korzystająca ze zmodernizowanego boiska – 300 os., liczba osób, które uzyskały świadectwo ukończenia szkoleń – 70 os.)</p>				
<p>14. Nakłady do poniesienia, źródła finansowania (w zł brutto) (proszę podać szacunkowe koszty realizacji projektu, jakie są oczekiwane źródła finansowania, np. prywatne, publiczne – ze środków budżetu miasta, publiczne – ze środków funduszy UE, inne).</p>				
<p>15. UWAGI / dodatkowe informacje</p>				
<p>W przypadku kilku planowanych projektów/przedsięwzięć prosimy o powielenie powyższej tabeli.</p>				

2. INFORMACJE O ZGŁASZAJĄCYM:

1. Imię i nazwisko*	
2. E-mail*	
3. Tel./Fax	
5. Wyrażam opinię jako*	☐ osoba prywatna ☐ reprezentująca następującą instytucję :
6. Adres Korespondencyjny*	

*Wypełnienie obowiązkowe

- Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w niniejszym formularzu dla potrzeb przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu dokumentu pn.: *Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023*, zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 195 ze zm.).

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta Radzyń Podlaski – Urząd Miasta Radzyń Podlaski, ul. Warszawska 32, 21-300 Radzyń Podlaski. Osoba, której dane osobowe są przetwarzane ma prawo dostępu do treści swoich danych i ich poprawiania. Podanie danych osobowych jest dobrowolne, jednakże nie podanie danych osobowych będzie skutkowało nieuwzględnieniem fiszki zawierającej taki brak. Dane będą przetwarzane do celów przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących opracowania dokumentu pn. „Miejski Program Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023”.

Data, podpis

OŚWIADCZENIE WNIOSKODAWCY:

Ja, niżej podpisany oświadczam że:

- 1) posiadam tytuł prawny do nieruchomości, na której będzie realizowany projekt – dotyczy projektu infrastrukturalnego,
- 2) proponowany projekt w całości mieści się w zakresie działalności Wnioskodawcy/konsorcjum partnerów,
- 3) mam świadomość, że złożenie fiszki projektowej nie jest jednoznaczne z wpisaniem projektu do Programu Rewitalizacji.

Data, podpis

INFORMACJE DODATKOWE:

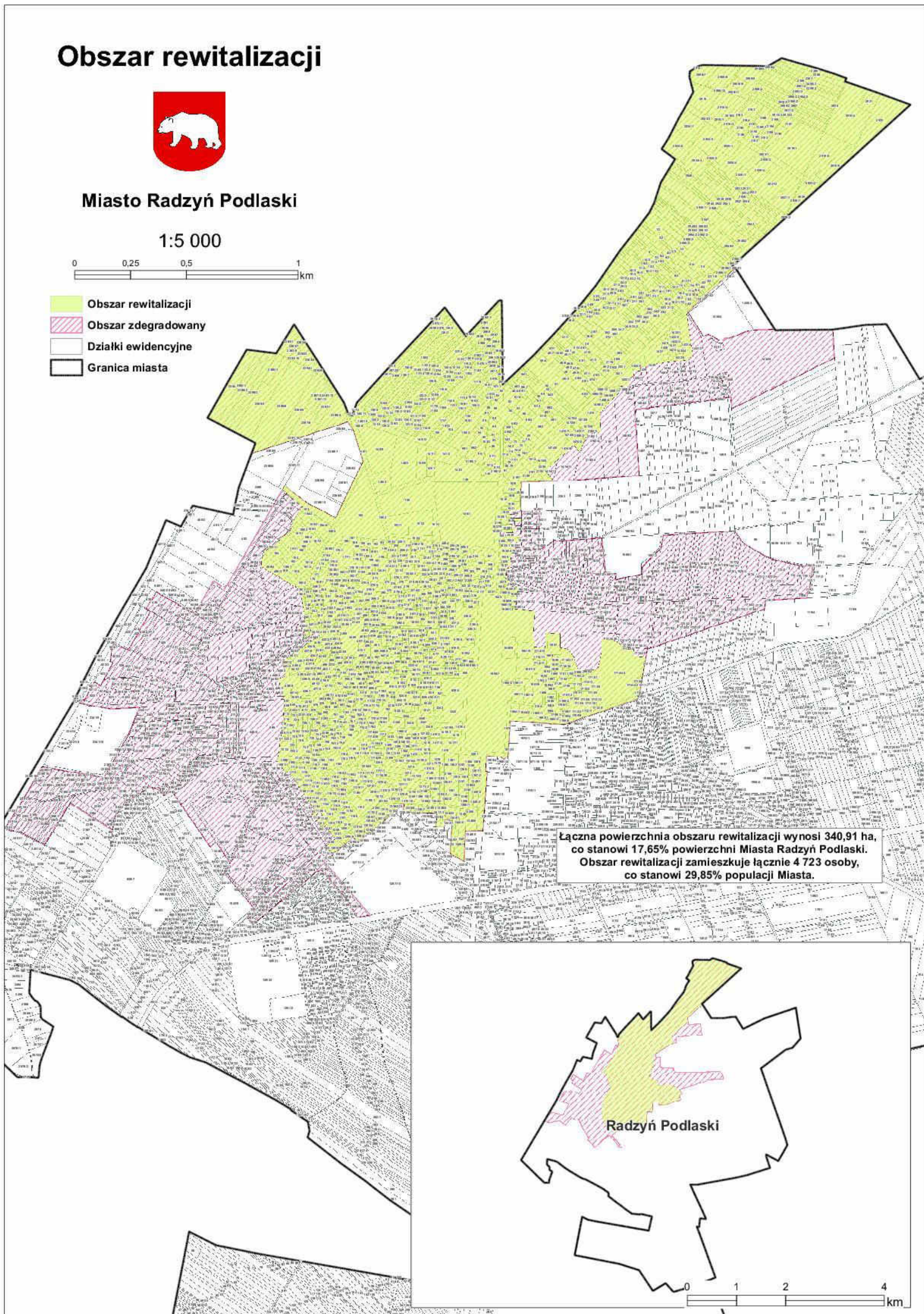
- Fiszka projektowa będzie podstawą do ujęcia pomysłu (projektu) w Programie Rewitalizacji.
- Na kolejnym etapie tworzenia Programu Rewitalizacji zgłoszone projekty zostaną zweryfikowane pod kątem zgodności z celami Programu i możliwości realizacji.
- W przypadku konieczności dokonania uzupełnień lub korekt zgłoszonego pomysłu, ze Zgłaszającym skontaktują się pracownicy Wykonawcy i/lub Urzędu Miasta Radzyń Podlaski.
- Projekty zaakceptowane do Programu Rewitalizacji zostaną wpisane na listę planowanych podstawowych przedsięwzięć lub w inny sposób ujęte w tym programie, po wcześniejszych ustaleniach ze Zgłaszającym.
- Każdy Zgłaszający, który złożył wypełnioną fiszkę projektową zostanie powiadomiony, czy i w jakiej formie jego propozycja została uwzględniona.

Wypełnioną fiszkę należy przekazać do dnia 28.02.2017 r. w jednej z następujących form:

1. Drogą korespondencyjną na adres: Urząd Miasta Radzyń Podlaski, Wydział Inwestycji i Planowania Przestrzennego, ul. Warszawska 32, 21-300 Radzyń Podlaski.
2. Drogą elektroniczną na adres: wrg@radzyn-podl.pl.

4. Mapa obszaru zdegradowanego i rewitalizacji w skali 1: 5000

Spis tabel, wykresów, map, schematów i zdjęć

Spis tabel

Tabela 2. Zestawienie powiązań celów Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 z celami Strategii UE RUIROPA 2020.

Tabela 2. Zestawienie powiązań celów Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 z celami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 20230. Trzecia Fala Nowoczesności.

Tabela 3. Zestawienie powiązań celów Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 z celami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 20230. Trzecia Fala Nowoczesności.

Tabela 4. Zestawienie powiązań celów Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 z celami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 20230. Trzecia Fala Nowoczesności.

Tabela 5. Zestawienie powiązań celów Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 z celami

Tabela 6. Zestawienie powiązań celów Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 z celami Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z per. do 2030 roku).

Tabela 7. Zestawienie powiązań celów Miejskiego Programu Rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski na lata 2016-2023 z celami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 20230. Trzecia Fala Nowoczesności.

Tabela 8. Liczba ludności wg ulic w Mieście Radzyń Podlaski w 2016 r.

Tabela 9. Rodziny i osoby objęte pomocą społeczną w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005 - 2015.

Tabela 10. Udzielona pomoc społeczna w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005 - 2015

Tabela 11. Powody przyznawania pomocy społecznej w Mieście Radzyń Podlaski w roku 2005, 2010 2015.

Tabela 12. Środki na odpłatność za Domy Pomocy Społecznej w latach 2005-2015.

Tabela 13. Liczba rodzin i liczba osób w Mieście Radzyń Podlaski objętych pomocą społeczną wg przyczyn korzystania z pomocy zamieszkałych przy danej ulicy w 2015 r.

Tabela 14. Liczba osób w Mieście Radzyń Podlaski objętych pomocą społeczną w podziale na ulice ze względu na ubóstwo, bezdomność i bezrobocie w 2015 r.

Tabela 15. Liczba osób w Mieście Radzyń Podlaski objętych pomocą społeczną w podziale na obszary miasta ze względu na ubóstwo, bezdomność i bezrobocie w 2015 r.

Tabela 16. Liczba osób w Mieście Radzyń Podlaski objętych pomocą społeczną w podziale na ulice ze względu na niepełnosprawność, długotrwałą lub ciężką chorobę i bezradność w sprawach opiekuńczo-wycho-wawczych w 2015 r.

Tabela 17. Liczba osób w Mieście Radzyń Podlaski objętych pomocą społeczną w podziale na obszary miasta ze względu na niepełnosprawność, długotrwałą lub ciężką chorobę i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w 2015 r.

Tabela 18. Liczba osób w Mieście Radzyń Podlaski objętych pomocą społeczną w podziale na ulice ze względu na wielodzietność, przemoc w rodzinie i alkoholizm w 2015 r.

Tabela 19. Liczba osób w Mieście Radzyń Podlaski objętych pomocą społeczną w podziale na obszary miasta ze względu na wielodzietność, przemoc w rodzinie i alkoholizm w 2015 r.

Tabela 20. Poziom przestępczości w Mieście Radzyń Podlaski w 2015 r.

- Tabela 21. Poziom przestępczości w Mieście Radzyń Podlaski w podziale na ulice w 2015 r.
- Tabela 22. Poziom przestępczości w Mieście Radzyń Podlaski w podziale na obszary miasta w 2015 r.
- Tabela 23. Poziom przestępczości w Mieście Radzyń Podlaski w podziale na ulice w 2015 r.
- Tabela 24. Poziom przestępczości w Mieście Radzyń Podlaski w podziale na obszary miasta w 2015 r.
- Tabela 25. Liczba przedszkoli i punktów przedszkolnych w Mieście Radzyń Podlaski w 2016 r.
- Tabela 26. Lista szkół podstawowych w Mieście Radzyń Podlaski w 2016 r.
- Tabela 27. Lista szkół gimnazjalnych w Mieście Radzyń Podlaski w 2016 r.
- Tabela 28. Lista szkół ponadgimnazjalnych w Mieście Radzyń Podlaski w 2016 r.
- Tabela 29. Średni wynik egzaminu 6 klas zgodnie z rejonizacją w podziale na ulice.
- Tabela 30. Średni wynik egzaminu 6 klas zgodnie z rejonizacją w podziale na obszary miasta.
- Tabela 31. Struktura bezrobotnych w Mieście Radzyń Podlaski w 2015 r.
- Tabela 32. Wybrane kategorie bezrobotnych w Mieście Radzyń Podlaski w 2015 r.
- Tabela 33. Struktura bezrobotnych w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005 - 2015 r.
- Tabela 34. Liczba bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych wg poszczególnych ulic Miasta Radzyń Podlaski w 2016 r.
- Tabela 35. Liczba bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych wg poszczególnych obszarów Miasta Radzyń Podlaski w 2016 r.
- Tabela 36. Poziom kapitału społecznego mieszkańców w podziale na poszczególne ulice Miasta Radzyń Podlaski.
- Tabela 37. Poziom kapitału społecznego mieszkańców w podziale na poszczególne obszary Miasta Radzyń Podlaski.
- Tabela 38. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym poprzez udział w wyborach samorządowych w podziale na poszczególne ulice.
- Tabela 39. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym poprzez udział w wyborach samorządowych w podziale na poszczególne obszary.
- Tabela 40. Zestawienie terenów zieleni urządzonej w Mieście Radzyń Podlaski.
- Tabela 41. Charakterystyka najważniejszych terenów zieleni urządzonej w Mieście Radzyń Podlaski.
- Tabela 42. Występowanie opadów i substancji mogących stwarzać zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska w podziale na ulice.
- Tabela 43. Występowanie opadów i substancji mogących stwarzać zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska w podziale na obszary.
- Tabela 44. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w podziale na ulice.
- Tabela 45. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w podziale na ulice.
- Tabela 46. Ruch turystyczny w Mieście Radzyń Podlaski w 2015 r.
- Tabela 47. Charakterystyka zasobów mieszkaniowych Miasta Radzyń Podlaski.
- Tabela 48. Ilości odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców Miasta Radzyń Podlaski w latach 2013-2015.
- Tabela 49. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Miasta Radzyń Podlaski w latach 2015-2015.
- Tabela 50. Stan techniczny obiektów budowlanych przy poszczególnych ulicach Miasta Radzyń Podlaski.
- Tabela 51. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w podziale na ulice.
- Tabela 52. Charakterystyka badanych obszarów Miasta Radzyń Podlaski.
- Tabela 53. Zbiorcze zestawienie danych ze wszystkich obszarów Miasta Radzyń Podlaski.
- Tabela 54. Ulice lub ich części wchodzące w obszar zdegradowany Miasta Radzyń Podlaski.

Tabela 55. Ulice lub ich części wchodzące w obszar rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski.

Tabela 56. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji.

Tabela 57. Harmonogram realizacji projektów rewitalizacyjnych.

Tabela 58. Projekty rewitalizacyjne w wymiarze finansowym.

Tabela 59. Ramowy harmonogram realizacji MPR.

Tabela 60. Podział kompetencji w zakresie monitorowania MPR na płaszczyźnie strategicznej.

Tabela 61. Podział kompetencji w zakresie monitorowania MPR na płaszczyźnie operacyjnej.

Tabela 61. Monitorowanie podstawowych parametrów MPR (co najmniej raz w roku).

Tabela 62. Monitorowanie stopnia realizacji celów i działań podstawowych projektów rewitalizacyjnych MPR (co najmniej raz na dwa lata).

Tabela 63. Monitorowanie skutków realizacji MPR, poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji - wskaźniki stanu kryzysowego (co najmniej raz na dwa lata).

Tabela 64. Monitorowanie poziomu realizacji rzeczowego i finansowego przedsięwzięć rewitalizacyjnych (co najmniej raz w roku).

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba mieszkańców Miasta Radzyń Podlaski w latach 2005-2016.

Wykres 2. Zmiana liczny ludności w Mieście Radzyń Podlaski w wybranych latach.

Wykres 3. Zmiana struktury wieku ludności w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015 (w%).

Wykres 4. Przyrost naturalny w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015 (w%).

Wykres 5. Saldo migracji w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015 (w%).

Wykres 6. Poziom wykształcenia w Mieście Radzyń Podlaski w 2011 r.

Wykres 7. Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat w Mieście Radzyń Podlaski, woj. lubelskim i Polsce.

Wykres 8. Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w Mieście Radzyń Podlaski, woj. lubelskim i Polsce w 2015 r. (w%).

Wykres 9. Współczynnik skolaryzacji brutto w szkołach podstawowych w Mieście Radzyń Podlaski, woj. lubelskim i Polsce w latach 2005-2015 (w%).

Wykres 10. Współczynnik skolaryzacji brutto w szkołach gimnazjalnych w Mieście Radzyń Podlaski, woj. lubelskim i Polsce w latach 2005-2015 (w %).

Wykres 11. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych z terenu Miasta Radzyń Podlaski w latach 2005-2015 (w%).

Wykres 12. Pracujący na 1000 ludności w Mieście Radzyń Podlaski, woj. lubelskim i Polsce w 2015 r.

Wykres 13. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w Mieście Radzyń Podlaski na tle województwa lubelskiego i Polski w latach 2005-2015 (w%).

Wykres 14. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w PLN) w Mieście Radzyń Podlaski na tle województwa lubelskiego i Polski w latach 2005-2015.

Wykres 15. Liczba pracujących wg sektorów ekonomicznych w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2006-2014.

Wykres 16. Liczba stowarzyszeń, fundacji i organizacji społecznych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w Mieście Radzyń, powiecie radzyńskim, województwie lubelskim i Polsce w latach 2005-2015.

Wykres 17. Porównanie frekwencji wyborczej w Mieście Radzyń Podlaski, powiecie radzyńskim, województwie lubelskim i Polsce w różnych typach wyborów.

Wykres 18. Podmioty gospodarcze w poszczególnych sektorach funkcjonujących w 2015 r.

Wykres 19. Podmioty gospodarcze wg najważniejszych sektorów własnościowych latach 2005-2015

Wykres 20. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007 w 2015 r.

Wykres 21. Liczba turystycznych obiektów i miejsc noclegowych w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015.

Wykres 22. Liczba turystów i udzielone noclegi w turystycznych obiektach noclegowych w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015.

Wykres 23. Liczba miejsc noclegowych na 1000 ludności w powiecie radzyńskim, województwie lubelskim i Polsce w latach 2005-2015 (zaokrąglono do pełnej wartości).

Wykres 24. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie radzyńskim, województwie lubelskim i Polsce w latach 2005-2015 (w %).

Wykres 25. Liczba udzielonych noclegów na 1000 ludności w powiecie radzyńskim, województwie lubelskim i Polsce w latach 2005-2015 (zaokrąglono do pełnej wartości).

Wykres 26. Liczba turystów korzystających z noclegów na 1000 ludności w powiecie radzyńskim, województwie lubelskim i Polsce w latach 2005-2015 (zaokrąglono do pełnej wartości).

Wykres 27. Dochody budżetu Miasta Radzyń Podlaski wg działów klasyfikacji budżetowej w 2015 r. (zł).

Wykres 28. Dochody budżetu Miasta Radzyń Podlaski wg działów klasyfikacji budżet. w latach 2008-2015 (mln).

Wykres 29. Wydatki budżetu Miasta Radzyń Podlaski wg działów klasyfikacji budżetowej w 2015 r. (zł)

Wykres 30. Wydatki budżetu Miasta Radzyń Podlaski wg działów klasyfikacji budżet. w latach 2008-2015 (mln).

Wykres 31. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015.

Wykres 32. Stan wyposażenia i dynamika zmiany wyposażenia mieszkań w Mieście Radzyń Podlaski w urządzenia techniczno-sanitarne w latach 2005-2015.

Wykres 33. Porównanie poziomu wyposażenia mieszkań w urządzenia techniczno-sanitarne w Mieście Radzyń Podlaski i średnio w miastach województwa lubelskiego.

Wykres 34. Struktura wiekowa mieszkańców w Mieście Radzyń Podlaski.

Wykres 35. Procentowy udział poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zebranych od mieszkańców Miasta Radzyń Podlaski w 2015 r. (%)

Wykres 36. Ilości zmieszanych odpadów komunalnych zebranych w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015 (zaokrąglono do pełnych wartości).

Wykres 37. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej oraz ilość przyłączy kanalizacyjnych do budynków jednorodzinnych i wielorodzinnych w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015.

Wykres 38. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej oraz ilość odprowadzanych ścieków w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015.

Wykres 39. Charakterystyka sieci gazowej na terenie Miasta Radzyń Podlaski w latach 2005-2015.

Wykres 40. Zużycie gazu w Mieście Radzyń Podlaski w latach 2005-2015.

Wykres 41. Charakterystyka sieci energetycznej na terenie Miasta Radzyń Podlaski w latach 2005-2015.

Wykres 42. Respondenci wg płci (osoba).

Wykres 43. Respondenci wg grup wiekowych (osoba).

Wykres 44. Respondenci wg wykształcenia (osoba).

Wykres 45. Respondenci wg statusu na rynku pracy (osoba).

Wykres 46. Jaki OBSZAR MIASTA powinien być Pana(i) zdaniem poddany procesowi rewitalizacji? (osoba).

Wykres 47. Jak ocenia Pan(i) skalę występowania PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH na wskazanym przez Pana(ią) obszarze? (osoba).

Wykres 48. Jak ocenia Pan(i) skalę występowania PROBLEMÓW GOSPODARCZYCH na wskazanym przez Pana(ią) obszarze, które współwystępują wraz z problemami społecznymi? (osoba).

Wykres 49. Jak ocenia Pan(i) skalę występowania PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH na wskazanym przez Pana(ią) obszarze, które współwystępują wraz z problemami społecznymi? (osoba).

Wykres 50. Jak ocenia Pan(i) skalę występowania PROBLEMÓW PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYCH na wskazanym przez Pana(ią) obszarze, które współwystępują wraz z problemami społecznymi? (osoba).

Wykres 51. Jak ocenia Pan(i) skalę występowania PROBLEMÓW TECHNICZNYCH na wskazanym przez Pana(ią) obszarze, które współwystępują wraz z problemami społecznymi? (osoba).

Spis map

Mapa 1. Położenie Miasta Radzyń Podlaski na mapie Polski oraz województwa lubelskiego

Mapa 2. Mapa Miasta Radzyń Podlaski

Mapa 3. Położenie Miasta Radzyń Podlaski na mapie administracyjnej powiatu radzyńskiego

Mapa 4. Układ sieci osadniczej powiatu radzyńskiego

Mapa 5. Układ sieci osadniczej Miasta Radzyń Podlaski

Mapa 6. Układ sieci osadniczej centrum Miasta Radzyń Podlaski

Mapa 7. Obiekty chronione na terenie Miasta Radzyń Podlaski i jego najbliższym sąsiedztwie

Mapa 8. Obszary i obiekty chronione na terenie Miasta Radzyń Podlaski i jego najbliższym sąsiedztwie

Mapa 9. Mapa Szlaku historyczno-przyrodniczego Radzyńskiej Krainy Serdeczności

Mapa 10. Atrakcje turystyczne w Mieście Radzyń Podlaski

Mapa 11. Obszar rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski

Mapa 12. Lokalizacja najważniejszych projektów rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji

Spis schematów

Schemat 1. Podział sfer

Schemat 2. Schematyczne przedstawienie analizy SWOT

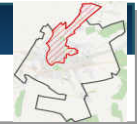
Schemat 3. Schemat partycypacji w procesie tworzenia MPR

Schemat 4. Schemat systemu planowania, realizacji, monitoringu, ewaluacji i aktualizacji MPR

Schemat 5. System wdrażania MPR

Schemat 6. System monitorowania i oceny realizacji MPR

Schemat 7. System monitorowania wskaźników realizacji MPR

Spis zdjęć

Zdjęcie 1. Siedziba Radzyńskiego Ośrodka Kultury i Rekreacji

Zdjęcie 2. Izba pamięci Karola Lipińskiego

Zdjęcie 3. Ogólnopolskie Spotkania z Piosenką Autorską „Oranzeria”

Zdjęcie 4. Radzyński przegląd 'Old' Filmów „Ramole”

Zdjęcie 5. RO(C)KOWISKO

Zdjęcie 6. Szlak historyczno-przyrodniczy Radzyńskiej Krainy Serdeczności

Zdjęcie 7. Konferencje otwierająca proces opracowania MPR

Zdjęcie 8. Pierwsze otwarte spotkanie konsultacyjne

Zdjęcie 9. Otwarte spotkania konsultacyjne